

**T.C.
YEDİTEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**

**MESLEK LİSELERİNDE GÖREV YAPAN ÖĞRETMENLERİN DİSİPLİN
ANLAYIŞLARI VE DİSİPLİN UYGULAMALARI**

Ümit GÜNER

**Sosyal Bilimler Enstitüsü
Eğitim Yönetimi ve Denetimi Yüksek Lisans Programı**

İstanbul-2009

**T.C.
YEDİTEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**

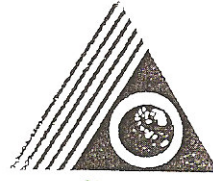
**MESLEK LİSELERİNDE GÖREV YAPAN ÖĞRETMENLERİN DİSİPLİN
ANLAYIŞLARI VE DİSİPLİN UYGULAMALARI**

Ümit GÜNER

**Danışman
Prof. Dr. Semra ÜNAL**

**Sosyal Bilimler Enstitüsü
Eğitim Yönetimi ve Denetimi Yüksek Lisans Programı**

İstanbul-2009

TC.
YEDİTEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM YÖNETİMİ VE DENETİMİ ANABİLİM DALI

MESLEK LİSELERİNDE GÖREY YAPAN ÖĞRETMENLERİN
DİSİPLİN ANLAYIŞLARI VE DİSİPLİN UYGULAMALARI

İMÜT GÜNER

ONAY

Jüri:

Tez Danışmanı

Prof. Dr. Semra LİNAL

S. Üner

Üye

Prof. Dr. Sefer ADA

Sefer Ada

Üye

Yard. Doç. Dr. Ahmet FİRİN

A. S. Firin

Yüksek lisans tezi onay tarihi: 11.05/2009

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	İV
SİMGELER LİSTESİ	VIII
KISALTMALAR LİSTESİ.....	IX
ÇİZELGELER LİSTESİ	X
ÖNSÖZ	XXXIII
ABSTRACT.....	XXXV
ÖZET	XXXVII
BÖLÜM 1	- 1 -
1. GİRİŞ	- 1 -
1.1. PROBLEM DURUMU	- 1 -
1.2. PROBLEM CÜMLESİ.....	- 3 -
1.3. ALT PROBLEMLER.....	- 3 -
1.4. SAYILTILAR.....	- 3 -
1.5. SINIRLILIKLAR	- 4 -
1.6. ARAŞTIRMANIN AMACI.....	- 4 -
1.7. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ.....	- 5 -
1.8. TANIMLAR	- 6 -
BÖLÜM 2	- 7 -
2. İLGİLİ YAYINLAR.....	- 7 -
2.1. SINIF YÖNETİMİ VE DİSİPLİN	- 7 -
2.1.1. Disiplin Nedir.?.....	- 7 -
2.1.1.1. Disiplin Çeşitleri	- 9 -

2.1.1.2.	Disiplin Sorunlarında Okulun Rolü	10 -
2.1.1.3.	Öğretmen Nedenli Disiplinsizlikler	11 -
2.1.1.4.	Disiplin Sağlayıcı Önlemler.....	12 -
2.1.1.5.	Sınıf Yönetimi Kavramı ve tanımları	13 -
2.2.	SINIFTA KARŞILAŞILAN DİSİPLİN PROBLEMLERİ.....	18 -
2.2.1.	Öğretmene Dönük Davranışlar	18 -
2.2.2.	Okulda ve Sınıfta Karşılaşılan Olumsuz Davranışlar	20 -
2.2.3.	Uzman Yardımı Gerektiren Olumsuz Öğrenci Davranışları	21 -
2.2.4.	Bir grup Tarafından Gösterilen Olumsuz Davranışlar.....	23 -
2.3.	SINIF İÇİNDEKİ PROBLEMLİ DAVRANIŞLARIN NEDENLERİ	24 -
2.3.1.	Okul Dışı Faktörler	27 -
2.3.2.	Okul İçi Faktörler.....	31 -
2.3.2.1.	Öğretim Yöntemleri ve Öğretim Materyalleri:	34 -
2.4.	İSTENMEYEN (PROBLEM) DAVRANIŞLARLA BAŞ ETME.....	38 -
2.4.1.	Hafif Düzeydeki İstenmeyen Davranışlarla Baş Etme	40 -
2.4.1.1.	Sözel Olmayan Müdahaleler.....	40 -
2.4.1.2.	Sözel Müdahaleler	40 -
2.4.2.	Daha Ciddi Düzeydeki İstenmeyen Davranışlarla Baş Etme	42 -
2.4.3.	Kronik Düzeydeki İstenmeyen Davranışlarla Baş Etme	43 -
BÖLÜM 3	.....	46 -
3.	METODOLOJİ.....	46 -
3.1.	ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ	46 -
3.2.	EVREN	46 -
3.3.	ÖRNEKLEM.....	46 -
3.4.	VERİLERİN TOPLANMASI.....	47 -
3.5.	VERİLERİN ANALİZİ.....	48 -
BÖLÜM 4	.....	49 -
4.	BULGULAR VE YORUM.....	49 -

4.1.	BAĞIMSIZ VERİLERİN FRAKANSLARI VE KATILIM YÜZDELERİ ..	- 49 -
4.2.	DENEKLERİN BAĞIMLI DEĞİŞKENLERE VERDİKLERİ CEVAPLARA İLİŞKİN BULGULAR	- 52 -
4.2.1.	“Cinsiyet” Değişkenine İlişkin Bulgular	- 52 -
4.2.2.	“Bulunduğunuz Okuldaki Çalışma Süresi” Değişkenine İlişkin Bulgular	- 59 -
4.2.3.	“Mesleki Kıdeminiz” Değişkenine İlişkin Bulgular	- 125 -
4.2.4.	“Mezun olduğunuz okul” Değişkenine İlişkin Bulgular	- 205 -
4.2.5.	“Öğretmenlik alanınız” Değişkenine İlişkin Bulgular	- 265 -
4.3.	BAĞIMLI SORULARA VERİLEN CEVAPLARIN FREKANS, YÜZDE ORTALAMA VE STANDART SAPMASINA GÖRE DAĞILIMI.....	- 274 -
	BÖLÜM 5	- 279 -
5.	TARTIŞMALAR	- 279 -
5.1.	ÖĞRETMENLERİN KİŞİSEL BİLGİ VE DİĞER BAĞIMSIZ DEĞİŞKENLERE VERDİKLERİ CEVAPLARA İLİŞKİN TARTIŞMALAR.....	- 279 -
5.2.	ÖĞRETMENLERİN BAĞIMSIZ DEĞİŞKENLERE GÖRE BAĞIMLI DEĞİŞKENLERE VERDİĞİ CEVAPLARA İLİŞKİN TARTIŞMALAR	- 281 -
5.2.1.	“Cinsiyet” Değişkenine İlişkin Tartışmalar	- 281 -
5.2.2.	“Bulunduğunuz okuldaki çalışma süresi” Değişkenine İlişkin Tartışmalar ...	- 283 -
5.2.3.	“Mesleki kıdem” Değişkenine İlişkin Tartışmalar	- 285 -
5.2.4.	“Mezun olduğunuz okul” Değişkenine İlişkin Tartışmalar	- 287 -
5.2.5.	“Öğretmenlik Alanı” Değişkenine İlişkin Tartışmalar	- 288 -
5.3.	ÖĞRETMENLERİN BAĞIMLI SORULARA VERDİĞİ CEVAPLARIN FREKANS, YÜZDE, ORTALAMA, VE STANDART SAPMA DAĞILIMLARINA İLİŞKİN TARTIŞMALAR	- 290 -
	BÖLÜM 6	- 293 -
6.	SONUÇLAR.....	- 293 -
6.1.	ÖĞRETMENLERİN KİŞİSEL BİLGİ VE DİĞER BAĞIMSIZ DEĞİŞKENLERE VERDİKLERİ CEVAPLARA İLİŞKİN SONUÇLAR	- 293 -

6.1.1. Öğretmenlerin Bağımsız Değişkenlere Göre Bağımlı Sorulara Verdiği Cevaplara İlişkin Sonuçlar	- 294 -
6.1.1.1. Öğretmen Deneklerde “Cinsiyet” Değişkenine İlişkin Sonuçlar.....	- 294 -
6.1.1.2. Öğretmen Deneklerde “Bulundukları okuldaki çalışma süresi” Değişkenine İlişkin Sonuçlar-	295 -
6.1.1.3. Öğretmen Deneklerde “Mesleki Kıdem” Değişkenine İlişkin Sonuçlar	- 296 -
6.1.1.4. Öğretmen Deneklerde “Mezun olduğunuz okul” Değişkenine İlişkin Sonuçlar	- 297 -
6.1.1.5. Öğretmen Deneklerde “Öğretmenlik Alanı” Değişkenine Ait Sonuçlar	- 299 -
6.1.2. Öğretmenlerin Bağımlı Sorulara Verdiği Cevapların Frekans, Yüzde, Ortalama Ve Standart Sapma Dağılımlarına İlişkin Sonuçlar	- 300 -
6.1.3. Öğretmenlerin, Öğrencilerin Sınıfta Disiplini Bozan Davranışlarına Yönelik Verdiği Cevapların Frekans, Yüzde , Ortalama Ve Standart Sapmasına Göre Dağılımlarına İlişkin Sonuçlar	- 300 -
6.1.4. Öğretmenlerin, Öğrencilerin Sınıfta Disiplini Bozan Davranışlarının Nedenlerine Yönelik Verdiği Cevapların Frekans, Yüzde , Ortalama Ve Standart Sapmasına Göre Dağılımlarına İlişkin Sonuçlar	- 300 -
6.1.5. Öğretmenlerin, Disiplin Problemlerine Karşı Kullanılan Yöntemlere Yönelik Bağımlı Sorulara Verdiği Cevapların Frekans, Yüzde , Ortalama Ve Standart Sapmasına Göre Dağılımlarına İlişkin Sonuçlar	- 301 -
BÖLÜM 7	- 302 -
7.ÖNERİLER	- 302 -
KAYNAKLAR	- 306 -
EKLER	- 309 -
EK-1: ÖĞRETMEN ANKETİ.....	- 309 -
ÖZGEÇMİŞ	- 315 -

SİMGELER LİSTESİ

n   Frekans

p   Anlamlılık Düzeyi

Sd   Serbestlik Derecesi

ss   Standart Sapma

x   Aritmetik Ortalama

%   Yüzde

KISALTMALAR LİSTESİ

MEB	Milli Eğitim Bakanlığı
SPSS	Statistical For Social Sciences
Y.T.Ö.O.	Yüksek Teknik Öğretmen Okulu
M.Y.O	Meslek Yüksek Okulu
T.E.F	Teknik Eğitim Fakültesi
F.E.F	Fen Edebiyat Fakültesi
M.F	Mühendislik fakültesi
E.F.	Eğitim Fakültesi

ÇİZELGELER LİSTESİ

Çizelge 4-1 Öğretmenlerin "Cinsiyet" Değişkenine Göre Dağılımı.....	49 -
Çizelge 4-2 Öğretmenlerin “Bulunduğunuz okuldaki çalışma süresi” Değişkenine Göre Dağılımı	50 -
Çizelge 4-3 Öğretmenlerin “Mesleki Kıdem” Değişkenine Göre Dağılımı	50 -
Çizelge 4-4 Öğretmenlerin “Mezun Olduğu Okul” Değişkenine Göre Dağılımı.....	51 -
Çizelge 4-5 Öğretmenlerin “Öğretmenlik Alanı” Değişkenine Göre Dağılımı.....	51 -
Çizelge 4-6 Cinsiyet Değişkenine Göre “Öğretmenden izinsiz konuşmak” İfadesi İçin Yapılan İlişkisiz Grup T Testi Sonuçları.....	52 -
Çizelge 4-7 Cinsiyet Değişkenine Göre “Kılık kıyafet kurallarına uymamak” İfadesi İçin Yapılan İlişkisiz Grup T Testi Sonuçları	53 -
Çizelge 4-8 Cinsiyet Değişkenine Göre “İzin almadan sınıf içinde dolaşmak” İfadesi İçin Yapılan İlişkisiz Grup T Testi Sonuçları	53 -
Çizelge 4-9 Cinsiyet Değişkenine Göre “Öğrencilerin ilgisini çekmeyen ödevlerin verilmesi” İfadesi İçin Yapılan İlişkisiz Grup T Testi Sonuçları	54 -
Çizelge 4-10 Cinsiyet Değişkenine Göre “Öğretmenin disiplini sağlama yaklaşımlarını bilmemesi” İfadesi İçin Yapılan İlişkisiz Grup T Testi Sonuçları.....	55 -
Çizelge 4-11 Cinsiyet Değişkenine Göre “Öğretim araçlarındaki eksiklik” İfadesi İçin Yapılan İlişkisiz Grup T Testi Sonuçları.....	55 -

Çizelge 4-12 Cinsiyet Değişkenine Göre “Öğrenciyi vücut dili ile sözsüz uyarmak” İfadesi İçin Yapılan İlişkisiz Grup T Testi Sonuçları	- 56 -
Çizelge 4-13 Cinsiyet Değişkenine Göre “Öğrenciye daha fazla ödev vermek” İfadesi İçin Yapılan İlişkisiz Grup T Testi Sonuçları	- 57 -
Çizelge 4-14 Cinsiyet Değişkenine Göre “Öğrencinin teneffüse çıkmasına izin vermemek” İfadesi İçin Yapılan İlişkisiz Grup T Testi Sonuçları	- 57 -
Çizelge 4-15 Cinsiyet Değişkenine Göre “Yaptığı olumlu davranışları övmek” İfadesi İçin Yapılan İlişkisiz Grup T Testi Sonuçları	- 58 -
Çizelge 4-16 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “derse araç ve gereçsiz gelme” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları.....	- 59 -
Çizelge 4-17 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “derse araç ve gereçsiz gelme” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları.....	- 60 -
Çizelge 4-18 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “derslere karşı ilgisiz ve kayıtsız olmak” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları.-	- 61 -
Çizelge 4-19 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “derslere karşı ilgisiz ve kayıtsız olmak” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları.....	- 62 -
Çizelge 4-20 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Öğretmenden izinsiz konuşmak” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları.....	- 63 -

Çizelge 4-21 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Öğretmenlerden izinsiz konuşmak” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları.....	- 64 -
Çizelge 4-22 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Öğretmenlere karşı saygılı olmamak” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları	- 65 -
Çizelge 4-23 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Öğretmenlere karşı saygılı olmamak” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları.....	- 66 -
Çizelge 4-24 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Okul içinde birbirlerine karşı şiddet uygulamak” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları	- 67 -
Çizelge 4-25 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Okul içinde birbirlerine karşı şiddet uygulamak” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları	- 68 -
Çizelge 4-26 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Her türlü öğrenmeye karşı ilgisiz olmak” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları	- 69 -
Çizelge 4-27 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Her türlü öğrenmeye karşı ilgisiz olmak” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları	- 70 -
Çizelge 4-28 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Gereksiz yere devamsızlık yapmak” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları.....	- 71 -

Çizelge 4-29 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Gereksiz yere devamsızlık yapmak” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları.....	- 72 -
Çizelge 4-30 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Dersi dinlememek” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları.....	- 73 -
Çizelge 4-31 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Dersi dinlememek” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları.....	- 74 -
Çizelge 4-32 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Derste uyuma eğiliminde olmak” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları.....	- 75 -
Çizelge 4-33 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Derste uyuma eğiliminde olmak” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları.....	- 76 -
Çizelge 4-34 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Argolu ve küfürlü konuşmak” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları	- 77 -
Çizelge 4-35 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Argolu ve küfürlü konuşmak” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları.....	- 78 -
Çizelge 4-36 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Yanlarında kesici alet bulundurmak” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları.....	- 79 -
Çizelge 4-37 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Yanlarında kesici alet bulundurmak” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları.....	- 80 -

Çizelge 4-38 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “okulun bulunduğu çevreye uyum sağlayamamak” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları	- 81 -
Çizelge 4-39 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “okulun bulunduğu çevreye uyum sağlayamamak” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları.....	- 82 -
Çizelge 4-40 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Temizliğe dikkat etmemek” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları	- 83 -
Çizelge 4-41 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Temizliğe dikkat etmemek” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları	- 84 -
Çizelge 4-42 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Okul ve sınıf kurallarına uymamak” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları.....	- 85 -
Çizelge 4-43 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Okul ve sınıf kurallarına uymamak” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları	- 86 -
Çizelge 4-44 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “İzin almadan sınıf içinde dolaşmak” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları.....	- 87 -
Çizelge 4-45 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “İzin almadan sınıf içinde dolaşmak” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları	- 88 -

Çizelge 4-46 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Birbirlerine gerekli saygıyı göstermemek” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları - 89 -

Çizelge 4-47 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Birbirlerine gerekli saygıyı göstermemek” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları .....- 90 -

Çizelge 4-48 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Okulda sigara içmek” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları.....- 91 -

Çizelge 4-49 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Okulda sigara içmek” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları.....- 92 -

Çizelge 4-50 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Yerlere tükürmek” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları .....- 93 -

Çizelge 4-51 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Yerlere tükürmek” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları.....- 94 -

Çizelge 4-52 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Derste cep telefonu ile ilgilenmek” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları ...- 95 -

Çizelge 4-53 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Derste cep telefonu ile ilgilenmek” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları.....- 96 -

Çizelge 4-54 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Kopya çekmek” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları .....- 97 -

Çizelge 4-55 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Kopya çekmek” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları	- 98 -
Çizelge 4-56 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Kendi aralarında sık sık tartışmak” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları	- 99 -
Çizelge 4-57 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Kendi aralarında sık sık tartışmak” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları	- 100 -
Çizelge 4-58 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Aile içi prolem yaşamaları” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları	- 101 -
Çizelge 4-59 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Aile içi prolem yaşamaları” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları	- 102 -
Çizelge 4-60 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Disiplin yönetmeliğinin yetersizliği” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları....	- 103 -
Çizelge 4-61 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Disiplin yönetmeliğinin yetersizliği” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları	- 104 -
Çizelge 4-62 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Öğretmenin öğretim yöntemlerindeki yetersizliği” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları	- 105 -

Çizelge 4-63 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Öğretmenin öğretim yöntemlerindeki yetersizliği” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları.....	106 -
Çizelge 4-64 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Derslerin sıkıcı olması” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları	107 -
Çizelge 4-65 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Derslerin sıkıcı olması” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları.....	108 -
Çizelge 4-66 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Sınıfta uyulması gereken kuralların açık ve anlaşılır olmaması” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları	109 -
Çizelge 4-67 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Sınıfta uyulması gereken kuralların açık ve anlaşılır olmaması” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları ...	110 -
Çizelge 4-68 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Sınıfların kalabalık oluşu” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları	111 -
Çizelge 4-69 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Sınıfların kalabalık oluşu” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları.....	112 -
Çizelge 4-70 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Öğrencinin omzuna hafifçe dokunarak uyarmak” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları	113 -

Çizelge 4-71 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Öğrencinin omzuna hafifçe dokunarak uyarmak” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları.....	- 114 -
Çizelge 4-72 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Öğrenciye daha fazla ödev vermek” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları	- 115 -
Çizelge 4-73 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Öğrenciye daha fazla ödev vermek” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları.....	- 116 -
Çizelge 4-74 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Öğrenciyi rehberlik servisine göndermek” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları	- 117 -
Çizelge 4-75 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Öğrenciyi rehberlik servisine göndermek” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları	- 118 -
Çizelge 4-76 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Sınıfta sorumluluk vermek” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları	- 119 -
Çizelge 4-77 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Sınıfta sorumluluk vermek” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları.....	- 120 -
Çizelge 4-78 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Öğrencinin teneffüse çıkmasına izin vermemek” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları	- 121 -

Çizelge 4-79 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Öğrencinin teneffüse çıkmasına izin vermemek” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları.....	122 -
Çizelge 4-80 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Ceza vermek” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları	123 -
Çizelge 4-81 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Ceza vermek” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları.....	124 -
Çizelge 4-82 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Derse araç ve gereçsiz gelmek” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları	125 -
Çizelge 4-83 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Derse araç ve gereçsiz gelmek” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları	126 -
Çizelge 4-84 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Derslere karşı ilgisiz ve kayıtsız olmak” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları.....	127 -
Çizelge 4-85 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Derslere karşı ilgisiz ve kayıtsız olmak” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları.....	128 -
Çizelge 4-86 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Öğretmenden izinsiz konuşmak” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları	130 -
Çizelge 4-87 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Öğretmenden izinsiz konuşmak” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları	131 -

Çizelge 4-88 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Gereksiz yere devamsızlık yapmak” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları	132 -
Çizelge 4-89 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Gereksiz yere devamsızlık yapmak” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları	133 -
Çizelge 4-90 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Dersi dinlememek” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları	135 -
Çizelge 4-91 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Dersi dinlememek” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları	136 -
Çizelge 4-92 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Derste uyuma eğiliminde olmak” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları	137 -
Çizelge 4-93 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Derste uyuma eğiliminde olmak” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları	138 -
Çizelge 4-94 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Argolu ve küfürlü konuşmak” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları	140 -
Çizelge 4-95 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Argolu ve küfürlü konuşmak” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları	141 -
Çizelge 4-96 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Kılık kıyafet kurallarına uymamak” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları	142 -

Çizelge 4-97 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Kılık kıyafet kurallarına uymamak” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları	- 143 -
Çizelge 4-98 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Yerlere tükürmek” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları	- 145 -
Çizelge 4-99 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Yerlere tükürmek” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları	- 146 -
Çizelge 4-100 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Derste cep telefonu ile ilgilenmek” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları	- 147 -
Çizelge 4-101 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Derste cep telefonu ile ilgilenmek” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları	- 148 -
Çizelge 4-102 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Kopya çekmek” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları	- 150 -
Çizelge 4-103 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Kopya çekmek” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları	- 151 -
Çizelge 4-104 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Kendi aralarında sıklıkla tartışmak” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları	- 152 -
Çizelge 4-105 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Kendi aralarında sıklıkla tartışmak” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları	- 153 -

Çizelge 4-106 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Aile içi problem yaşamaları” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları	155 -
Çizelge 4-107 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Aile içi problem yaşamaları” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları	156 -
Çizelge 4-108 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Disiplin yönetmeliğinin yetersizliği” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları	157 -
Çizelge 4-109 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Disiplin yönetmeliğinin yetersizliği” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları	158 -
Çizelge 4-110 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Öğretmenin öğretim yöntemlerindeki eksikliği” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları	160 -
Çizelge 4-111 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Öğretmenin öğretim yöntemlerindeki eksikliği” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları	161 -
Çizelge 4-112 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Öğretmenin tutarsızlığı” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları	162 -
Çizelge 4-113 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Öğretmenin tutarsızlığı” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları	163 -
Çizelge 4-114 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Bulundukları yaşın ve gelişim özelliklerinin etkisi” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları	165 -

Çizelge 4-115 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Bulundukları yaşın ve gelişim özelliklerinin etkisi” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları.....	- 166 -
Çizelge 4-116 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Ders saatinin fazlalığı” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları	- 167 -
Çizelge 4-117 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Ders saatinin fazlalığı” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları.....	- 168 -
Çizelge 4-118 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Öğrencinin gelecek kaygısının olmaması” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları	- 170 -
Çizelge 4-119 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Öğrencinin gelecek kaygısının olmaması” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları.....	- 171 -
Çizelge 4-120 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Sınıfların kalabalık oluşu” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları	- 172 -
Çizelge 4-121 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Sınıfların kalabalık oluşu” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları.....	- 173 -
Çizelge 4-122 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Öğretim araçlarındaki eksiklik” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları	- 175 -
Çizelge 4-123 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Öğretim araçlarındaki eksiklik” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları.....	- 176 -

Çizelge 4-124 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Öğrenci ailesi ile iletişim kurmak” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları	177 -
Çizelge 4-125 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Öğrenci ailesi ile iletişim kurmak” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları.....	178 -
Çizelge 4-126 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Öğrencinin omuzuna hafifçe dokunarak uyarmak” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları.....	180 -
Çizelge 4-127 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Öğrencinin omuzuna hafifçe dokunarak uyarmak” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları.....	181 -
Çizelge 4-128 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Sosyal faaliyetlere katılımını sağlamak” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları.....	182 -
Çizelge 4-129 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Sosyal faaliyetlere katılımını sağlamak” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları.....	183 -
Çizelge 4-130 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Öğrenciyi vücut dili ile sözsüz uyarmak” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları.....	185 -
Çizelge 4-131 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Öğrenciyi vücut dili ile sözsüz uyarmak” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları.....	186 -
Çizelge 4-132 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Öğrenciyi okul yöneticilerine göndermek” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları.....	187 -

Çizelge 4-133 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Öğrenciyi okul yöneticilerine göndermek” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları.....	- 188 -
Çizelge 4-134 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Sınıfta rekabet ortamının artırılmasını sağlamak” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları..	- 190 -
Çizelge 4-135 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Sınıfta rekabet ortamının artırılmasını sağlamak” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları.....	- 191 -
Çizelge 4-136 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Öğrenciye daha fazla ödev vermek” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları	- 192 -
Çizelge 4-137 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Öğrenciye daha fazla ödev vermek” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları.....	- 193 -
Çizelge 4-138 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Öğrenciyi rehberlik servisine göndermek” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları.....	- 195 -
Çizelge 4-139 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Öğrenciyi rehberlik servisine göndermek” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları.....	- 196 -
Çizelge 4-140 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Sınıfta sorumluluk vermek” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları	- 197 -
Çizelge 4-141 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Sınıfta sorumluluk vermek” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları	- 198 -

Çizelge 4-142 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Öğrencinin teneffüse çıkmasına izin vermemek” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları.....	200 -
Çizelge 4-143 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Öğrencinin teneffüse çıkmasına izin vermemek” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları.....	201 -
Çizelge 4-144 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Ceza vermek” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları	202 -
Çizelge 4-145 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Ceza vermek” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları.....	203 -
Çizelge 4-146 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Derse araç ve gereçsiz girmek” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları	205 -
Çizelge 4-147 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Derse araç ve gereçsiz girmek”İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları.....	206 -
Çizelge 4-148 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Öğretmenden izinsiz konuşmak” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları	208 -
Çizelge 4-149 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Öğretmenden izinsiz konuşmak”İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları.....	209 -
Çizelge 4-150 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Dersi dinlememek” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları	211 -

Çizelge 4-151 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Dersi dinlememek” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları	- 212 -
Çizelge 4-152 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Okulun bulunduğu çevreye uyum sağlayamamak” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları	- 214 -
Çizelge 4-153 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Okulun bulunduğu çevreye uyum sağlayamamak” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları	- 215 -
Çizelge 4-154 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Yerlere tükürmek” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları	- 217 -
Çizelge 4-155 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Yerlere tükürmek” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları	- 218 -
Çizelge 4-156 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Kopya çekmek” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları	- 220 -
Çizelge 4-157 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Kopya çekmek” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları	- 221 -
Çizelge 4-158 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Disiplin yönetmeliğinin yetersizliği” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları	- 223 -
Çizelge 4-159 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Disiplin yönetmeliğinin yetersizliği” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları	- 224 -

Çizelge 4-160 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Öğretmenin öğretim yöntemlerindeki eksikliği” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları..... - 226 -

Çizelge 4-161 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Öğretmenin öğretim yöntemlerindeki eksikliği” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları.....- 227 -

Çizelge 4-162 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Öğretmenin tutarsızlığı” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları .....- 229 -

Çizelge 4-163 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Öğretmenin tutarsızlığı” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları .....- 230 -

Çizelge 4-164 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Öğrencilerin ilgisini çekmeyen ödevlerin verilmesi” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları.....- 232 -

Çizelge 4-165 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Öğrencilerin ilgisini çekmeyen ödevlerin verilmesi” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları.....- 233 -

Çizelge 4-166 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Bulundukları yaşın ve gelişim özelliklerinin etkisi” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları.....- 235 -

Çizelge 4-167 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Bulundukları yaşın ve gelişim özelliklerinin etkisi” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları.....- 236 -

Çizelge 4-168 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Ders saatinin fazlalığı” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları .....- 238 -

Çizelge 4-169 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Ders saatinin fazlalığı” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları	- 239 -
Çizelge 4-170 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Sınıfların kalabalık oluşu” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları	- 241 -
Çizelge 4-171 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Sınıfların kalabalık oluşu” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları	- 242 -
Çizelge 4-172 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Öğretim araçlarındaki eksiklik” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları	- 244 -
Çizelge 4-173 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Öğretim araçlarındaki eksiklik” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları	- 245 -
Çizelge 4-174 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Sosyal faaliyetlere katılımını sağlamak” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları.....	- 247 -
Çizelge 4-175 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Sosyal faaliyetlere katılımını sağlamak” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları.....	- 248 -
Çizelge 4-176 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Öğrenciyi vücut dili ile sözsüz uyarmak” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları.....	- 250 -
Çizelge 4-177 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Öğrenciyi vücut dili ile sözsüz uyarmak” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları.....	- 251 -

Çizelge 4-178 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Öğrenciyi okul yöneticilerine göndermek” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları.....	- 253 -
Çizelge 4-179 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Öğrenciyi okul yöneticilerine göndermek” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları.....	- 254 -
Çizelge 4-180 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Sınıfta rekabet ortamının artırılmasını sağlamak” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonuçları	- 256 -
Çizelge 4-181 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Sınıfta rekabet ortamının artırılmasını sağlamak” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları.....	- 257 -
Çizelge 4-182 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Öğrenciye daha fazla ödev vermek” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları.....	- 259 -
Çizelge 4-183 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Öğrenciye daha fazla ödev vermek” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları.....	- 260 -
Çizelge 4-184 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Yaptığı olumlu davranışları övmek” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları.....	- 262 -
Çizelge 4-185 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Yaptığı olumlu davranışları övmek” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları.....	- 263 -
Çizelge 4-186 Öğretmenlik alanınız Değişkenine Göre “Öğretmenden izinsiz konuşmak” İfadesi İçin Yapılan İlişkisiz Grup T Testi Sonuçları	- 265 -

Çizelge 4-187 Öğretmenlik alanınız Değişkenine Göre “Dersi dinlememek” İfadesi İçin Yapılan İlişkisiz Grup T Testi Sonuçları	265 -
Çizelge 4-188 Öğretmenlik alanınız Değişkenine Göre “Yanlarında kesici alet bulundurmak” İfadesi İçin Yapılan İlişkisiz Grup T Testi Sonuçları	266 -
Çizelge 4-189 Öğretmenlik alanınız Değişkenine Göre “Okul ve sınıf kurallarına uymamak” İfadesi İçin Yapılan İlişkisiz Grup T Testi Sonuçları	267 -
Çizelge 4-190 Öğretmenlik alanınız Değişkenine Göre “İzin almadan sınıf içinde dolaşmak” İfadesi İçin Yapılan İlişkisiz Grup T Testi Sonuçları	267 -
Çizelge 4-191 Öğretmenlik alanınız Değişkenine Göre “Kopya çekmek” İfadesi İçin Yapılan İlişkisiz Grup T Testi Sonuçları.....	268 -
Çizelge 4-192 Öğretmenlik alanınız Değişkenine Göre “Öğretmenin tutarsızlığı” İfadesi İçin Yapılan İlişkisiz Grup T Testi Sonuçları	269 -
Çizelge 4-193 Öğretmenlik alanınız Değişkenine Göre “Derslerin sıkıcı olması” İfadesi İçin Yapılan İlişkisiz Grup T Testi Sonuçları	269 -
Çizelge 4-194 Öğretmenlik alanınız Değişkenine Göre “Sınıfların kalabalık oluşu” İfadesi İçin Yapılan İlişkisiz Grup T Testi Sonuçları	270 -
Çizelge 4-195 Öğretmenlik alanınız Değişkenine Göre “Yöneticinin disiplin sağlama yaklaşımlarını bilmemesi” İfadesi İçin Yapılan İlişkisiz Grup T Testi Sonuçları.....	271 -
Çizelge 4-196 Öğretmenlik alanınız Değişkenine Göre “Öğretim araçlarındaki eksiklik” İfadesi İçin Yapılan İlişkisiz Grup T Testi Sonuçları	271 -

Çizelge 4-197 Öğretmenlik alanınız Değişkenine Göre “Sosyal faaliyetlere katılımını sağlamak” İfadesi İçin Yapılan İlişkisiz Grup T Testi Sonuçları	272 -
Çizelge 4-198 Öğretmenlik alanınız Değişkenine Göre “Öğrenciyi vücut dili ile sözsüz uyarmak” İfadesi İçin Yapılan İlişkisiz Grup T Testi Sonuçları	273 -
Çizelge 4-199 Öğretmenlik alanınız Değişkenine Göre “Sınıfta rekabet ortamının artırılmasını sağlamak” İfadesi İçin Yapılan İlişkisiz Grup T Testi Sonuçları	273 -
Çizelge 4-200 Öğretmenlerin, Öğrencilerin Sınıfta Disiplini Bozan Davranışlarına Yönelik Bağımlı Sorulara Verdiği Cevapların Frekans, Yüzde , Ortalama Ve Standart Sapmasına Göre Dağılımı	274 -
Çizelge 4-201 Öğretmenlerin, Öğrencilerin Sınıfta Disiplini Bozan Davranışlarının Nedenlerine Yönelik Bağımlı Sorulara Verdiği Cevapların Frekans, Yüzde , Ortalama Ve Standart Sapmasına Göre Dağılımı.....	276 -
Çizelge 4-202 Öğretmenlerin, Disiplin Problemlerine Karşı Kullanılan Yöntemlere Yönelik Bağımlı Sorulara Verdiği Cevapların Frekans, Yüzde , Ortalama Ve Standart Sapmasına Göre Dağılımı	277 -

ÖNSÖZ

Disiplin, okul sınıf yönetiminin en önemli ögesidir. Sorunlu davranışlar etkin olarak yöneilmediğinde, başarılı bir eğitim yaşantısının ortaya çıkması olanaksızdır. Davranış yönetimi, eğitim yaşamının belirleyicisidir. Bazı araştırmacılar, üç önemli alanda odaklaşmaktadır. Bunlardan ilki öğrencilerin güdülenmesi, ikincisi, etkin ve yeterli denetim ve üçüncüsü ise öğretmenlerin etkili öğretme stratejisidir.

İnsan gücünün teknolojik yeniliklerle yetişmiş kalifiye insan gücü haline gelmesinde tüm dünya ülkelerinde ve ülkemizde mesleki eğitim kurumları etkin rol oynamaktadır. Mesleki eğitim kurumlarının arasında da meslek liselerinin üzerine düşen yük çok fazladır. Bu okulların çağın gerektirdiği donanımlara sahip olmasının yanında, iyi birer eğitimci kadrolarına da sahip olması gerekmektedir. İyi bir öğretmeni; iyi yetişmiş, mesleğiyle ilgili bilgi ve beceriye sahip, yeniliklere açık, mesleğini seven kişi olarak tanımlayabiliriz.

Ancak öğretmen ne kadar kaliteli olursa olsun mesleğinin gereklerine yerine getirirken, değişik sebeplerden kaynaklanan sorunlarla da karşılaşabilir. Bu sorunlar okulun teknik alt yapısından, görev yapılan yerleşim yerinin doğal koşullarına kadar birçok değişkenden oluşabilir. Ancak herhalde öğretmeni en çok etkileyen belki öğrencilerinin sergilemiş olduğu olumsuz davranışlardır. Her öğretmen, çabalarının sonucunu öğrencilerinde görmek ister. Bu bir öğretmen için en büyük mutluluk ve en büyük motivasyon kaynağıdır. Bunun aksi durumlarda ise, üzülp yılgınlık ve ümitsizliğe de kapılabilir.

Öğretmen öğrencilerinin başarısından mutlu olabildiği gibi, onlardan gelecek olumsuz davranışlarla da yılgınlığa düşmeden baş edebilmelidir. Bunun için öncelikle öğrencinin sorunlarının sebebini öğrenmekle işe başlamalıdır. Davranışın sebebini de göz önünde bulundurup, çözüm yollarını belirlemelidir. En önemlisi de problem çıkmasını önleyecek tedbirleri alabilmelidir. İşte öğretmen öğrenci sorunlarıyla baş edebilip, bu sorunlara çözümler

getirebilip, sorunların çıkmasını engelleyici tedbirleri alabildiği zaman; yetişen öğrencilerin niteliği de daha da çok artacaktır.

Tez çalışmalarım esnasında anket uygulamasına ilgi gösteren tüm öğretmen arkadaşlara, istatistik çalışmalarımda yardımcı olan arkadaşım Serkan Aydoğan'a, sabrından ve desteğinden dolayı sevgili eşim Sunay'a ve en önemlisi tüm meşguliyetine rağmen bana her zaman yardımcı olan ve beni destekleyip bu çalışmayı sonuçlandırmamı sağlayan değerli hocam tez danışmanım Prof. Dr. Semra Ünal'a teşekkür ediyorum.

Ümit GÜNER

Mart 2009

ABSTRACT

THE DISCIPLINE APPREHENSIONS AND APPLIANCES OF VOCATIONAL SCHOOL TEACHERS

The previous century had witnessed important technological developments. These developments haven't decreased the human factor in industry but made it more effective. Because, in this century, humanbeing must equip himself with the information equipment as the era involves so that one can be successful. Being individuals who are standing on their own feet and compete is possible by not remaining behind the era.

Individuals should have good jobs to success this. The vocational schools have the most effective role to bring up qualified human power in our country. These corporations should have not only technological equipments the era involves but also have good education squads.

The concerned researchs show that the teachers spend more time to manage undesirable behaviours than the academical behaviours; they are being stressed because of discipline problems and predict that they are to be given in-service education by emphasizing that they need practical applications.

What are tried to be searched in this research are the discipline apprehensions and appliances of vocational school teachers.

For this research, before getting through field research, literature scan, discipline and classroom management concept, the sources of discipline problems and what the methods used against these discipline problems are have been searched.

With the survey answers prepared, which behaviours are accepted as a lack of discipline by teachers and the methods used are searched. After these surveys are applied on 220

teachers who are teaching at 6 vocational schools in Asian Side of İstanbul, the data has been loaded into Excel and then analyzed by SPSS programme.

The results are discussed in discussion part and suggestions to the teachers about what they should do with negative student behaviours are given.

Ümit GÜNER

March,2009

ÖZET

MESLEK LİSESLERİNDE GÖREV YAPAN ÖĞRETMENLERİN DİSİPLİN ANLAYIŞLARI VE DİSİPLİN UYGULAMALARI

Geçtiğimiz yüzyıl önemli teknolojik gelişmelere sahne olmuştur. Bu gelişmeler sanayideki insan faktörünü azaltmaktan öte, daha da etkin hale getirmiştir. Çünkü insan bu yüzyılda kendini çağın gerektirdiği bilgi donanımıyla donatmak zorundadır ki, başarılı olabilsin. Kendi ayakları üzerinde durabilen ve rekabet edebilen insanlar olmak çağın gerisinde kalmamakla mümkündür.

Kişiler bunu başarabilmek için iyi bir mesleğe sahip olmak zorundadırlar. Ülkemizde kalifiye insan gücünü yetiştiren kurumların içinde en etkin rol meslek liselerindedir. Bu kurumlar çağın gerektirdiği teknolojik donanımların yanında iyi birer eğitimci kadrolarına da sahip olmak zorundadır.

İlgili araştırmalar öğretmenlerin istenmeyen davranışların yönetiminde, akademik davranışların yönetminden daha fazla zaman ayırığını, disiplin problemlerinden dolayı stres yaşadıklarını göstermekte ve öğretmenlerin pratik uygulamalara ihtiyaçları olduğu vurgulanarak, hizmetiçi eğitim verilmesi öngörülmektedir.

Bu araştırmada meslek liselerinde görev yapan öğretmenlerin disiplin anlayışları ve disiplin uygulamaları araştırılmaya çalışılmıştır. Yapılan bu araştırma için saha araştırmasına geçilmeden önce, literatür taraması ile disiplin ve sınıf yönetimi kavramı, okullardaki disiplin problemlerinin kaynağı ve bu disiplin problemlerine karşı kullanılan yöntemlerin neler olduğu araştırılmıştır.

Hazırlanan anket sorularıyla öğretmenlerin, hangi davranışları disiplinsizlik olarak gördükleri, ve bu disiplinsizlere karşı kullandıkları yöntemler araştırılmıştır. Anketler İstanbul Anadolu yakasındaki 6 adet meslek lisesindeki 220 öğretmen üzerinde uygulandıktan

sonra, elde edilen veriler önce Excel ortamına yüklenip, sonra SPSS programıyla analiz edilmiştir.

Ulaşılan bulgular, tartışmalar kısmında yorumlanmış, öğretmenlerin olumsuz öğrenci davranışlarıyla ilgili neler yapmaları gerektiğine dair önerilere yer verilmiştir.

Ümit GÜNER

Mart 2009

BÖLÜM 1

Bu bölümde problem durumu, problem cümlesi, alt problemler, araştırmanın amacı, araştırmanın önemi sınırlılıklar ve tanımlar ele alınmıştır.

1. GİRİŞ

1.1. PROBLEM DURUMU

İstenmeyen davranışların, yönetim ve disipline duyulan gereksinimi arttırması (Altııcı, 2003), Problem davranışların meydana gelmesindeki süreklilik ve eğitimcilerin her gün bu sorunlarla mücadele etmek durumunda kalması nedeniyle istenmeyen davranışlarla baş etme, sınıf yönetiminin boyutlarından biri olarak her geçen gün daha fazla önem kazanmaktadır. Okullarda gittikçe artan disiplin problemleri günümüzde sadece eğitimcileri değil aileleri ve genel olarak toplum için endişe kaynağı olmakta, doğru ve etkili disiplin sağlamak için uygun stratejileri bulma çabası (Mitchem ve Young, 2001, Akt: Christensen ve diğerleri, 2004) araştırmacıları okullardaki disiplin problemlerini çok farklı açılardan incelemeye yöneltmektedir.

Davranış, organizmanın yaptığı her türlü hareketi ifade eder. Öyleyse organizmanın doğrudan ya da dolaylı olarak gözlenebilen her türlü hareketine davranış diyebiliriz. Örneğin konuşma, yürüme, elini oynatma, düşünme, bir kompozisyon yazma, bir radyoyu onarma, bağırma, yüzün kızarması birer davranıştır. Elin oynatılması görülebilir, konuşma ve bağırma işitilebilir; fakat ancak davranan organizma tarafından fark edilebilen düşünme gibi davranışlar ise başkalarınca dolaylı biçimde gözlenebilir. Bir öğrenci, çoktan seçmeli bir test maddesinde doğru cevap olarak düşündüğü seçenek ya da seçenekleri belirten harfleri daire içine alabilir; burada daire içine alma bir davranış biçimidir. Bu sınavı değerlendiren öğretmen için ise bu dairenin düzgünlüğü değil de, bu davranışın ürünü olan puan önemlidir. O halde davranış, gözlenebilir bir harekettir ya da bir veya birçok hareketin sonucu olarak ortaya çıkan gözlenebilir bir üründür (Tekin,1993,s.3).

Okullar, önceden belirlenmiş belli özellikleri öğrencilere kazandırmaya çalışan maksatlı öğretim kurumlarıdır. Maksat, öğrenci davranışlarında istenilen değişiklikleri oluşturmak ya da ona yeni davranışlar kazandırmaktır. Öğrenciler okulda, önceden belirlenmiş özellikleri kazandırıcı nitelikteki, seçilmiş ve kendi arasında örgütlenmiş öğretim durumları içine sokulurlar. O halde okul, belirli öğretim programlarının uygulandığı ya da uygulamaya konulduğu yerler olarak görülebilir(Tekin,1993,s.7). Hiç şüphesiz bu yapıda uygulayıcı rolü de öğretmene düşer. Öğretmenin temel görevi öğrencilerde hedefler doğrultusunda istendik davranış değişikliğini meydana getirmektir. Ancak öğretmen bu davranış değişikliğini meydana getirirken, öğrencilere yeni bilgiler sunmanın yanında derslere devam etmeyen öğrencileri belirleme, öğrencilerin sınıf içi etkinliklerini ve ödevlerini kontrol etme, öğretim materyallerini belirleme ve düzenleme, sınıftaki çalışma koşullarını geliştirme, öğretimi engelleyici etmenleri ortadan kaldırma görevleri de üstlenir (Erden, 2003, s.16).

Bu çalışma olumsuz öğrenci davranışlarının neler olduğu, bu davranışları ortaya çıkaran etmenlerin neler olduğu, öğretmenlerin bu olumsuz davranışları olumlu düzeye getirmek için neler yapılabileceğini içerecektir.

Araştırma için geliştirilen anket ise meslek liselerinde görev yapan öğretmenler üzerinde yapılacaktır. Bir meslek lisesinin amacının sanayiye kalifiye ara eleman yetiştirmek olduğu düşünülürse, öğretmen yılgınlığı nedeniyle amaçtan uzak yetişmiş ve mezun olarak diploma almış bir bireyin durumunu bir düşünelim. Bu birey haklı olarak eğitimini aldığı meslek dalıyla ilgili bir sanayi kuruluşuna işçi olarak girecektir. Okulda aldığı yetersiz bilgilerin üzerine yenilerini bu kuruluştaki koyma aşamasında belki önce kendinin sonra diğer çalışanların hayatlarını tehlikeye atabileceği gibi, büyük maddi hasarlara da yol açabilecektir.

Bu çalışma ile meslek liselerinde görev yapan öğretmenlerin disiplin anlayışları ve disiplin uygulamaları anket sorularının yardımıyla belirlenecektir ve bu doğrultuda çıkan sonuçlara göre çözüm önerilerine yer verilecektir.

1.2. PROBLEM CÜMLESİ

Meslek liseleride görev yapan öğretmenlerin disiplin anlayışları ve disiplin uygulamaları nelerdir?

1.3. ALT PROBLEMLER

- Disiplin anlayışı ve disiplin uygulamaları konusunda eğitimcilerin erkek yada bayan olması arasında bir fark var mıdır?
- Bulundukları okuldaki çalışma süreleri birlerinden farklı olan öğretmenlerin disiplin anlayışı ve disiplin uygulamaları arasında fark var mıdır?
- Meslekte çalışma süreleri birlerinden farklı olan öğretmenlerin disiplin anlayışı ve disiplin uygulamaları arasında fark var mıdır?
- Disiplin anlayışı ve disiplin uygulamaları konusunda eğitimcilerin farklı okullardan mezun olması arasında bir fark var mıdır?
- Branşları birlerinden farklı olan öğretmenlerin disiplin anlayışı ve disiplin uygulamaları arasında fark var mıdır?

1.4. SAYILTILAR

Bu araştırmayla meslek liselerinde görev yapmakta olan öğretmenlerin, disiplin anlayışları ve disiplin uygulamaları ortaya konulacaktır. Ayrıntılı anlamda ise, öğrencilerin hangi davranışlarının disiplinsizlik olarak agılandığı, bu davranışlara karşı kullanılan yöntemlerin; öğretmen cinsiyetine, bulunduğu okuldaki çalışma süresin, kıdemine, mezun olduğu okula ve branşına göre nasıl değişiklikler ortaya koyduğu belirlenecektir. Bu durumu belirlemek için bir anket çalışması yapılacaktır.

- * Veri toplama aracı ve uygulama ile ilgili olarak uzmanların görüşleri alınmıştır.
- * Bilgi toplama formları ölçme ve değerlendirme uzmanlarına incelenmiştir.
- * Kullanılan bilgi toplama aracının geçerlik güvenirlik testi yapılmıştır.
- * Kullanılan istatistiksel teknikler amaca uygun olarak seçilmiş ve uygulanmıştır.
- * Seçilen örneklem evreni temsil edebilecek büyüklük ve niteliktedir.
- * Öğretmenler anketleri istekli olarak cevap vermişlerdir.

1.5. SINIRLILIKLAR

- Araştırma İstanbul Anadolu yakasındaki meslek liselerinde görev yapan öğretmenlerin görüşleri ile sınırlıdır.
- Araştırma anket sorularına verilen cevaplar ile sınırlıdır.
- Araştırma 2008–2009 eğitim öğretim yılındaki örneklem olarak alınan meslek liselerinde görevlerine devam eden öğretmenlerin görüşleri ile sınırlıdır.

1.6. ARAŞTIRMANIN AMACI

Bu araştırmanın amacı son yıllarda değişik öğrenci problemleriyle gündeme gelen okullardaki bu davranışların meslek liselerinde görev yapan öğretmenler tarafından nasıl algılandığı, bu problemleri davranışların sebeplerine yönelik bakış açıları ve yine bu disiplin problemlerine karşı uyguladıkları yöntemler hakkında sonuçlar varmadır. Ayrıca disiplin anlayışlarını ve disiplin uygulamalarını etkileyen kişisel özellikler, yani öğretmenin cinsiyeti,

bulunduğu okuldaki çalışma süresi, kıdemi, branşı, eğitim durumu gibi kişisel özelliklerin uygulamadaki ağırlığını görmektir.

Tespitlerin yapılabilmesi için meslek lisesi öğretmenlerine yönelik bir alan taraması yapılması ve buna bağı sonuçlar elde edilmesi amaçlanmıştır. Elde edilen bulgular doğrultusunda eğitim öğretim faaliyetleri içinde uygun yöntem ve tekniklerle disiplin uygulamaları konusunda önerilerde bulunulması hedeflenmiştir.

Araştırma “meslek lisesinde görev yapan öğretmenlerin disiplin anlayışları ve disiplin uygulamaları” adını taşısa da, ortaya çıkan sonuçlar itibariyle, diğer liselerde hatta ilköğretim okullarında çalışan öğretmenlerin de bu araştırmadan faydalanabilecekleri düşünülmektedir.

1.7. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

Meslek liseleri ülkemizde iş dünyasının ihtiyaç duyduğu kalifiye insan gücünü yetiştirmede büyük bir role sahiptir. Yetişen bireylerin niteliğinin yüksek olması, hem işveren için, hem kişi için, hem de ülke ekonomisi için oldukça önem arz etmektedir. Hiçbir işveren iyi yetişmemiş bir teknik elemandan kaynaklanan sorunlarla uğraşmak istemez. Bu noktada bireylerin aldıkları mesleki eğitimin nitel açıdan kalitesini etkileyen faktörlerin neler olduğuna bakıldığında; okulun atölye ve laboratuvarlarının donanımları veya teknik alt yapısı etkili olduğu kadar, eğitimci kadrosunun da önemli etkisinin olduğu göz ardı edilemez.

Eğer öğretmen veya öğretmenler yılgınlık içinde ise, burada nitelikli eğitim öğretim yapıldığı söylenemez. Öğretmen yılgınlığının sebepleri arasında, öğrencilerin olumsuz davranışları etkili bir rol oynamaktadır.

Bu araştırma; meslek liselerinde görev yapan öğretmenlerin hangi olumsuz öğrenci davranışlarını disiplinsizlik olarak algıladıklarını bu davranışları oluşturan sebeplere bakış açılarını ortaya koymaya çalışırken, öğretmenlerin bu olumsuz davranışlarla nasıl baş edebileceklerine dair önerileri içerecektir.

Sorunlu öğrencilerin davranışlarına çözüm bulunduğunda bundan; hem öğrenciler karlı çıkacak, hem öğretmenler işlerini severek yapacaklar hem de yetişen öğrencilerin mesleki niteliği artacaktır. Nitelikli işgücünün ülke ekonomisine sağlayacağı katkılar düşünüldüğünde ise, araştırmanın önemi de ortaya çıkacaktır.

1.8. TANIMLAR

Meslek Lisesi: İlköğretimin üzerine 4 yıl öğrencinin seçmiş olduğu bölümle ilgili meslek eğitimi veren, öğrencilerini iş hayatına ve yüksek okula hazırlayan okul.

Yöntem: Bir amaca ulaşmak için izlenen, tutulan yol, usul ve sistemlere ilişkin bilgi.

İstenmeyen Davranış: Dersin akışını bozan, hedef davranışlara ulaşmayı zorlaştıran veya engelleyen her davranış, istenmeyen davranıştır.

BÖLÜM 2

2. İLGİLİ YAYINLAR

2.1. SINIF YÖNETİMİ VE DİSİPLİN

2.1.1. Disiplin Nedir.?

Disiplin başkaları tarafından işbirliğine kapalı, saldırgan ya da diğer engelleyici tepkilere maruz bırakılmış insanların haklarını korumaya yöneliktir. Bu tür koruma mekanizmalarına evlerde, okullarda, işyerlerinde, topluluklarda ve de çocukların olduğu kadar, yetişkinlerin de yetersiz ya da aşırı kontrollü davranışlarına tepki olarak gereksinim duyulur. Önemli bir ilke, insanların kendi gereksinimlerinin karşılanmasından sorumlu oldukları ve diğer kişilerin sosyal açıdan zor davranışlarının bunu engellememesi gerektiğidir. İkinci bir ilke, disiplinsiz davranışların bir başkasını incitmek ya da engellemek için tasarlanması, failer tarafından kendi engellenmiş gereksinimlerinin karşılanmasını sağlama ya da başarısızlık, incinme ve reddedilme deneyimlerini önleme amacıyla ortaya konulan samimi girişimler olduğudur. Çocukların, yetki sahibi kişilerin ve anne babaların sorumlu davranışlarının güçlü bir biçimde desteklenmesi, doğru disiplin ve “*disiplin ötesi*” sistemlerinin kurulmasının ayrılmaz bir parçası olmalıdır (Celep, 2004, s.170)

İnsancıl yaklaşımlardan olan Mortimer Adler (1990), Rudolf Dreikurs (Dreikurs, Grunwald ve Pepper, 1982) Jane Nelson (1987) ve William Glasser (1969) çocukların ussal düşünce ve toplumsal etkileşimleri için doğal özellikleri üzerinde durmuşlar ve çocukların kendi davranışları üzerinde kontrol kazanmalarına yardımcı olacak araçlar, yöntemler geliştirmişlerdir. Davranışçı, öğretmen merkezli yaklaşımlardan B.F.Skinner, Saul Axelrod (1977) ve Lee Canter (Canter, Canter, 1985) ceza uygulaması ve dışsal ödüllerle çocukların davranışlarını doğrudan kontrol edecek düşünce ve yöntemleri geliştirmişlerdir. Davranışçı yaklaşımların amacı, tanımlanmış beklentilere göre çocukların davranışlarını yapılandırmaktır. (Celep, 2004, s.170)

Disiplin başkaları tarafından işbirliğine kapalı, saldırgan ya da diğer engelleyici tepkilere maruz bırakılmış insanların haklarını korumaya yöneliktir. Bu tür koruma mekanizmalarına evlerde, okullarda, işyerlerinde, topluluklarda ve de çocukların olduğu kadar, yetişkinlerin de yetersiz ya da aşırı kontrollü davranışlarına tepki olarak gereksinim duyulur.(Celep, 2004, s.170)

Disiplin, kişi ve grupların davranışlarını öğrenmeye uygun duruma getirmeleridir. Toplumumuzda genellikle baskı ve dayak olarak algılanır. Eskiden sınıfta sessizliğin yüksek sesle, baskı ve dayakla sağlanabileceği yaygın bir inanıştı. Günümüzde disiplin anlayışı çok değişmiştir. Sınıfta demokratik, hoşgörü ve sevgiye dayalı bir davranış öğrenci üzerinde daha etkilidir (Doğan,2003,s.157).

Disiplin, öğretmenler, yöneticiler ve öğrenciler tarafından sık sık, ancak yanlış kullanılan bir sözcüktür. Bazen bu sözcük "ceza" ile birleştirilir. Örneğin disiplin kurulu, ceza vermek üzere kurulan bir kurum olarak algılanır. Öğrenciye okul tarafından verilen cezalar "disiplin cezası" olarak adlandırılır. Bazı durumlarda ise disiplin, baskı kurmak ya da yönetimi ele geçirmek anlamında kullanılır. Örneğin "Sınıfta disiplini sağladım" söylemi "Sınıfta benim sözüm geçiyor, istediğimi yaptırabiliyorum" anlamını taşımaktadır. Benzer biçimde "Bu sınıf çok disiplinli" dendiğinde kurallara uyan, uyumlu öğrencilerden oluşan bir sınıf kastedilmektedir (Erden,2005,s.15–16).

Öğretim faaliyetinde belli bir düzenin sağlanması ve bu düzenin korunması önemlidir. Bu durum öğretmenin disiplin sağlama rol ve görevini ön plana çıkarmaktadır. Genellikle mesleğe yeni başlayan deneyimsiz öğretmenlerin bu rollerini yerine getirirken zorlandıkları gözlenmektedir. Ancak mesleki bilgi yönünden iyi yetişmiş öğretmenlerin kendi tarzlarını oluşturabilecekleri, disiplin konusunda doğru ve tutarlı kararlar verebilecekleri ve bu kararları uygulayacakları bilinmelidir (İlgar,2005,s.166).

Disiplin farklı anlamlarda kullanılsa bile sınıf ortamında basitçe, öğretmenin sınıftaki olumsuz davranışları kontrol etme yollarını ifade eder. (Lefrançois, 1995; Erden,2005,s.16).

Disiplin kavramının altında, çeşitli cezalar, davranış değiştirme programları ve sınıf yönetimi uygulamaları vardır. Diğer bir deyişle disiplin yaklaşımını, sınıf ortamını bozan tek etmen olumsuz öğrenci davranışlarıdır ve sınıfı kontrol etmenin tek yolu olumsuz öğrenci davranışlarını engellemektir (Erden,2005,s.16).

Disiplin anlayışı her şeyde olduğu gibi hızla değişmekte ve gelişmektedir. Bu değişim ve gelişim çerçevesinde eski ve yeni (modern) disiplin anlayışını özelliklerini şöyle belirlemek mümkündür (İlgar,2005,s.167)

1. **Eski disiplin anlayışı:** Eski disiplin anlayışında öğrencinin ilgi, istek ve beklentileri baskı altına alınır. Öğretmen katı kuralcıdır, kurallara uymak zorunludur. Öğrencinin sessizliği, pasif oluşu teşvik edilir. Öğrencide olumsuz davranış görüldüğünde cezalandırmaya başvurulur. Öğrenci notla veya şiddetle cezalandırılmakla korkutulur.
2. **Yeni (modern) disiplin anlayışı:** Bu disiplin anlayışında öğrencilerin ilgi, istek ve beklentilerine önem ve yön verilir. Disiplin kuralları daha esnek ve mantıklıdır. Öğrencinin sınıfta sessiz oturması da bir sorunun varlığını gösterir. Bu tür disiplin anlayışı "yapmalardan ziyade "yap"lar üzerinde durur. Öğrencilerin aktif olması, olumlu davranışların ödüllendirilmesi esastır. Ceza'ya çok az yer verilir. Uygulamada eşitlik ve adalet ilkesine uyulur. Bu disiplin anlayışı bireyde demokratik anlayışı geliştirmeyi amaç edinir.

2.1.1.1. Disiplin Çeşitleri

1. **Önleyici disiplin:** Önleyici disiplin, disiplin problemlerini çıkmadan önlemeye yönelik disiplin çeşididir. Çünkü bir disiplin problemini çıktıktan sonra önlemek, çıkmadan önlemekten daha zordur. Disiplinle ilgili bir sorunun çıkmadan önlenmesinde öğretmene önemli görevler düşmektedir. Bunlardan en önemlisi öğretim yöntem ve tekniklerinde çağdaş gelişmeleri takip etmek ve uygulamaktır. İki problemlili öğrenciyi yanyana oturtmamak, sıra veya sınıflarını ayırmak önleyici disipline örnek olarak

gösterilebilir. Önleyici disiplinde ödül ve cezalar açık olarak tanımlanmıştır. Öğrenci yaptığı şeylerin karşılığını göreceği konusunda bilinçlidir.

2. Düzeltici disiplin: Önleyici tedbirler alındığı halde yine disiplin problemi ortaya çıkmışsa, bu problemin bir daha ortaya çıkmamasını sağlamaya yönelik tedbirler almak düzeltici disiplin olarak adlandırılır. Örneğin arkadaşıyla kavga yapan bir öğrenciye bu davranışının yanlış olduğunu hatırlatmak, uyarmak, özür dilemesini sağlamak eğer tekrar yaparsa cezalandırmak bu disiplin çeşidine örnek olarak gösterilebilir (İlgar,2005,s.167).

Doğan'a göre iyi bir disiplin (Doğan, 2003,s.157):

- Uygun eğitim programı,
- Çağdaş bir rehberlik,
- Sağlıklı bir veli-okul ilişkisi,
- Alanında uzman ve hoşgörülü bir öğretmen,
- Öğrenci gereksinmelerine uygun bir okul ortamı ile sağlanabilir.

2.1.1.2. Disiplin Sorunlarında Okulun Rolü

Günümüzde sınıfta sergilenen olumsuz öğrenci davranışlarının tek sorumlusunun öğrenci olmadığı gerçeği eğitimcilerin büyük bir çoğunluğu tarafından kabul görmektedir (Erden,2005,s.16).

Öğretmenin önemli görevlerinden biri de disiplini sağlamaktır. Öğretimin amacına ulaşmasında disiplini sağlamak ve oluşturmak bir zorunluluktur. Disiplin öğretmenin sıkıyönetim uygulaması, öğrencinin heykel gibi durması değildir. Zaten disiplinli sınıf, disiplinli öğretmen ve disiplinli öğrenci dendiğinde de bu anlaşılmamaktadır. Çağdaş öğretimde öğrencinin belli ölçüde bağımsızca karar vermesini sağlamak esastır. Sınıf her şeyden önce bir öğrenme ve öğretme yeridir (İlgar,2005,s.166).

Öğretmen ve yöneticiler, şu durumlarda disiplin sorunlarına ortam hazırlamış olurlar (Edwards, 1997: 8, Celep, 2004, s.171).

- Yanlış anlaşılmış öğrenme koşulları ve öğrenciler için anlamlı olmayan bilgileri öğrenmek için öğrencileri zorlamak.
- Öğrencileri bağımsız düşünce örüntüleri geliştirmeye yöneltmede yetersiz kalmak.
- Öğrenciler üzerinde yoğun kontrol kurmak ve çocukların özerk ve bağımsız olabilecekleri bir çevrenin sağlanmasında yetersiz kalmak.
- Yanlış davranışı ön plana çıkaran disiplin süreçleri kullanmak.

Öğrencilerin sınıf ortamında öğrenebilmeleri, okula, derslere karşı olumlu tutum geliştirebilmeleri ve öğretim hedeflerine ulaşarak başarılı olabilmeleri için her şeyden önce olumlu bir sınıf ortamı yaratılması gerekir. Öğrenci sınıfta kendini güvende hissetmeli, öğretmenin sunduğu uyarıcılara dikkatini verebilmeli, sınıftaki zamanın büyük bir kısmını öğretimle ilgili etkinliklere harcamalı, ders kesintisiz olarak sürmelidir. Öğretmenin bu görevlerini yerine getirebilmesi için öğrencilerle sağlıklı iletişim kurabilmesi, öğrenme için gerekli olan uyarıcıları sunabilmesi gerekir. Öğretmen bu amaçla, sınıfın yöneticisi ve lideri olarak öğrencileri, öğretim araç ve materyallerini, fiziksel ortamı öğretimin amaçlarına uygun bir biçimde düzenleyerek öğretim hedeflerine ulaşmaya çalışmalıdır (Erden,2005,s.16-17).

Özetle, sınıf düzeninin korunması ya da öğretime hazır duruma getirilmesi sadece olumsuz öğrenci davranışlarının engellenmesi ya da sınıfta disiplin sağlanması ile sınırlı değildir. Sınıf yönetimi öğretmenin birçok etkinliğinin gerektiren kapsamlı ve karmaşık bir süreçtir (Erden,2005,s.17).

2.1.1.3. Öğretmen Nedenli Disiplinsizlikler

- Öğrencinin fiziksel ve davranışsal bozukluğu ile alay etmek,
- Kaba davranmak, öğrencinin giyim-kuşam ve davranışlarına yönelik küçültücü ifadeler kullanmak,

- Sorunlar karşısında kararsız ve edilgen davranmak,
- Adil davranmamak, sınıfta öğrenci ayrımı yapmak,
- Dedikodu yapmak,
- Zor ödev, zor soru, düşük not, işlemediği konulardan sınav yapmak gibi davranışları sürekli yapmak,
- Sınıfın ve diğer öğretim ortamlarının kötü olmasına duyarsız kalmak,
- Branşında yetersiz olmak.

2.1.1.4. Disiplin Sağlayıcı Önlemler

- Öğretmen sınıfta olumlu hava yaratmalıdır.
- Öğretmen gerektiğinde şaka ve mizah yanını kullanmalıdır.
- Dersi iyi planlamalıdır.
- Öğrenci eğilimlerini tanımalı ve onlarla olumlu ilişkiler geliştirmelidir.
- Kuralları öğrenciyle birlikte koymalı, izlemelidir.
- Adil olmalı, cezadan kaçınmalıdır.
- Öğrenciyle olan sorunları idareye götürmemeli, mutlaka kendi çözmelidir.
- Problemlili öğrenciye yardım etmelidir.
- Sınıftaki olumsuz davranışları öğrencilerle saptamalı ve birlikte önlem almalıdır.
- Buluş ve ergenlik dönemlerinin özelliklerini bilip, davranışlarını ona göre ayarlamalıdır.
- Okul ve diğer yaşamını öğrenciye anlatmamalıdır. İşlenmeyen konulardan soru sormamalıdır.
- Ödev ve sınavlarda özellikle zor sormayı alışkanlık haline getirmemelidir.
- Bir öğrenciye kızarak tüm sınıfı cezalandırmamalıdır.
- Öğrenciye hitap sözünü ve ses tonunu iyi seçmelidir (arkadaşlar-çocuklar gibi).
- Sınıfta yer yer şaka, espri yapmalıdır.
- Öğrenciden itaatkâr davranış beklememelidir.
- Öğrencinin kendi kendini disipline etme alışkanlığı geliştirmesine yardımcı olmalıdır.

- Çok sert, baskıcı ve sinirli olmamalıdır.
- Gücünü aşmayan disiplin olaylarını başkalarına duyurmadan çözmelidir.
- Karar vermede kendine zaman tanımalı, önce düşünüp sonra karar vermelidir.
- Öğretmen ayakta, önde her yeri gören ve görülen bir konumda olmalıdır.

Celep'e göre öğrencilerde disiplin sorunlarına öğretmen ve yöneticilerin etkileri şöyle olmaktadır.

1. **Yaşantıya yönelik olmayan öğretim:** Okulların çocuklara öğrettikleri bilgiler, okul dışı yaşantı ile ilgili olmadığında, öğrencinin okul dışındaki gerçek yaşamda bir sorunla karşı karşıya kaldığında yetersiz kalmasına neden olmaktadır.
2. **Düşünme becerilerini öğretmede yetersizlik:** Çocuklar sürekli olarak sorun çözmede yetersiz kaldıklarında; alkol, uyuşturucu ve diğer kötü alışkanlıklara sık sık başvurabilmektedir. Öğretmenlerin geleneksel olarak kullandıkları yöntemler, öğrencileri edilgen olmaya yöneltmektedir.
3. **Kabul etmeme:** Öğretmenler bazı öğrencilerin gösterdikleri başarı derecesini kabul etmezler. Öğretmen, öğrenciyi dersini yapması için zorladığında, öğrencinin kendine olan güveni azalır. Öğrencinin iyi bir başarı göstermesine karşın, öğretmenin "*sen bundan daha iyisini yapabileceğin halde bu kadarını yaptın*" demesi, öğrenciyi başarısızlığa itebilir.
4. **Yarışmacı not alma:** Öğrenciler arasındaki birbirlerini karşılaştırmaya dayalı yarışmacı anlayış okulun bulunduğu aile çevresinden de kaynaklanabilir. Aile okul üzerinde baskı kurabilir,

2.1.1.5. Sınıf Yönetimi Kavramı ve tanımları

Sınıf yönetimi, öğretmenlik mesleğinin ayrılmaz bir parçasıdır. Eğitimcilerin, öğretmenlerin sınıf yönetimi ile ilgili görevlerini tanımlamaları ve bunu bir çalışma alanı haline getirmeleri oldukça yenidir. Günümüzde öğretim ortamındaki uyarıcıların zenginleşmesi, öğrenci özelliklerinin ve ihtiyaçlarının toplumsal değişmeye paralel olarak farklılaşması, okul-

larda olumsuz öğrenci davranışlarının artmasına neden olmuştur. Önceleri geleneksel yöntemler sınıf yönetimi için yeterliyken, günümüzde sınıf düzeninin sağlanması ve etkili bir sınıf yönetimi için genel psikoloji, sosyal psikoloji, yönetim, öğrenme ve öğretme alanlarında yapılan çalışmaların eğitim ortamına uyarlanması ve yeni yöntemler geliştirilmesi gerekmektedir. Bu ihtiyaç son yıllarda sınıf yönetiminin ayrı bir çalışma alanı olarak gelişmesine neden olmuştur (Erden,2005,s.17).

Sınıf insanın yaşamı içinde önemli bir zamanını geçirdiği, okulun en küçük ancak en temel b ölümüdür. Sınıf, öğretim amacı ile bir araya getirilmiş birbirine benzer özellikteki öğrencilerden oluşan özel olarak düzenlenmiş bir ortamdır. Sınıf insanın öğrenimi süresince çok çeşitli değişkenlerle etkilendiği, belli bir yaş grubunda ve bireysel farklılıkları bulunan öğrencilerin ve öğretmenlerin belirlenmiş amaçlarını gerçekleştirmek üzere içinde bulunduğu özel bir çevredir. Bu nedenle her sınıf kendine özgü nitelikleri ile ayrı bir ortamdır (Ünal ve Ada,2003, s.28).

Öğretmenin temel görevi öğrencilerde hedefler doğrultusunda istendik davranış değişikliği meydana getirmektir. Ancak öğretmen bu temel görevini yerine getirirken, öğrencilere yeni bilgiler sunmanın yanı sıra derslere devam etmeyen öğrencileri belirleme, öğrencilerin sınıf içi etkinliklerini ve ödevlerini kontrol etme, öğretim materyallerini düzenleme, sınıftaki çalışma koşullarını geliştirme, öğretimi engelleyici etmenleri ortadan kaldırma gibi görevleri de üstlenir. Tüm bu işlerin belli bir düzen içinde yapılması sınıf yönetimi becerisini gerektirir (Erden,2005,s.17).

Sınıf yönetiminin geniş bir kitle tarafından benimsenmiş tek bir tanımını yapmak oldukça zordur. Sınıf yönetimi çok boyutlu bir süreç olduğu için eğitimciler tarafından farklı biçimde tanımlanmıştır.

Sınıf Yönetimi;

- Sınıf yaşamının bir orkestra gibi yönetilmesidir. Eğitim programlarının hazırlanması, kaynak ve işlemlerin organizasyonu, çevrenin maksimum verim için düzenlenmesi,

öğrencilerdeki gelişimin izlenmesi, olası sorunların önlenmesi (Lemlech, 1988; Erden,2005,s.18).

- Olumlu ve verimli öğrenme ortamı sağlamak amacıyla kullanılan tekniklerdir (Antina Woolfolk, 1995; Erden,2005,s.18).
- Sınıf içi etkinliklerin düzgün olarak yürütülmesini sağlama ve sınıftaki kesintileri en aza indirme tekniklerini içerir (Seifert 1991; Erden,2005,s.18).
- Öğretmen ve öğrencilerin çalışma engellerinin en aza indirilmesi, öğretim zamanının uygun kullanılması, etkinliklere öğrencilerin katılımının sağlanmasıdır (Kearney ve diğerleri, 1985; Başar, 1996; Erden,2005,s.18).
- Sınıftaki kaynakların, insanların, zamanın yönetimidir (Haigh, 1990; Başar, 1996; Erden,2005,s.18).
- Öğretme ve öğrenmenin meydana geldiği bir çevre yaratmak ve bu çevreyi korumak için gerekli işlemler ve önermelerdir (Duke, 1987: Cruickshank, Bainer ve Metcalf, 1995; Erden,2005,s.18).

Tanımlar incelendiğinde, eğitimcilerin tanımlarında sınıf yönetiminin farklı boyutlarını ön plana çıkardıkları görülmektedir. Bu tanımlardan yola çıkarak sınıf yönetimi kapsamlı bir biçimde sınıfta hedefler doğrultusunda öğretim ve öğrenmenin meydana gelmesi için, öğretmenin öğrenme çevresi ve Öğrenci davranışlarını düzenlemesi, kontrol etmesi ve değiştirilmesiyle ilgili teknik ve etkinlikler bütünü olarak tanımlanabilir (Erden,2005,s.19).

Özetle sınıf yönetimi öğretimin etkili ve verimli olması için gerekli koşulların oluşturulmasını sağlayan tüm etkinlik ve düzenlemelerle ilgilenir. Diğer bir deyişle etkili sınıf yönetimi görüleceği gibi öğretimin niteliğini de etkiler. Eğitim Programı ve günlük öğretimle ilgili işler öğrencileri güdüler, öğrencileri düşünmeye sevk eder, öğrenme ile ilgilenmelerini sağlar. Böylece öğrenciler olumsuz davranışlar gösterecek zaman bulamazlar (Erden,2005,s.19).

Bir toplumdaki bireyleri eğitime işini okullar gerçekleştirir. Okul eğitim hizmeti veren bir örgüt olarak, eğitsel, yönetsel ve kuramsal amaç ve görevlerle donatılmıştır. Okulun eğitsel görevleri içinde en önemlisi eğitim amacıyla okulda bulunan bireylerin öğrenmesini

sağlamaktır. Öğrenme ise etkileşim sonucu bireyde oluşan az çok kalıcı izli davranış değişikliği olarak tanımlanmaktadır. Bu tanıma göre, öğrenmenin üç önemli özelliği bulunmaktadır:

- Bireyin davranışında bir değişiklik olması
- Bu değişikliğin geçici değil en azından belli bir süre kalıcı olması,
- Etkileşim sonucu oluşması Öğrenmenin bu özelliklerde gerçekleştirildiği ortamlar sınıflardır. Sınıf öğretimin toplu etkinlik olarak gerçekleştirildiği yerdir. (Ünal ve Ada,2003, s.28)

Sınıf yönetiminin amacı, öğrencilerin uygun öğrenme etkinlikleri ve harcadıkları zamanı artırmak ve öğretmenin hedeflerine ulaşmasını sağlamaktır. Sınıf içi öğretimi düzenlemede öğretmenlerin karşı karşıya geldiği en önemli güçlüklerden birisi farklı bilgi beceri, öğrenme hızı ve güdülenme düzeylerine sahip öğrencilerin aynı anda ve aynı koşullarda öğrenmesini sağlamaktır. Her ne kadar öğrenciler arasındaki öğrenme farklılıkları, öğretmenleri öğretimi bireyselleştirme yolları aramaya yöneltse de sınıfta çok yönlü öğrenme - öğretme ortamları yaratmak kolay değildir. Bu nedenle özellikle öğretmenlerin daha verimli ve başarılı bir sınıf ortamı yaratabilmelerinde sınıf yönetimi becerilerini geliştirmek, öğretmenin temel yeterlikleri arasında sayılmaktadır. Sınıf, öğretmen ve öğrencilerin gerek sözel gerekse sözel olmayan davranışlarının etkileşim içinde olduğu en önemli ortamdır (Ünal ve Ada,2003, s.29).

Sınıftaki öğrencilerin bazı dersleri sevmemesi ders etkinliklerine katılmaması, başarısız olması, öğrendiklerinin ne işe yarayacağını farkına varamaması gibi olumsuzlukların temel nedenlerinden biri sınıfın iyi yönetilmemesindendir. Sınıf yönetimi, sınıfı etkileyen, okul ve yönetimi, veliler ve çevre değişikliklerinin öğretmence incelenmesi ve bunlardan, eğitsel amaçların gerçekleştirilebilmesi için nasıl yararlanılacağını belirlenmesi ile başlar (Ünal ve Ada,2003, s.29).

Bu bağlamda sınıf yönetimi; öğretmenin öğrencilerde istenen davranış değişikliğini oluşturma, uygun olmayan davranışları düzeltme, iyi bir iletişim ağı kurma ve geliştirme, sınıfta olumlu bir psikososyal bir iletişim yaratma, etkili ve verimli bir organizasyon

oluşturma ve zamanı etkili kullanma etkinliklerinin toplamı olarak tanımlanabilir (Ünal ve Ada,2003, s.29).

Sınıf yönetimi kavramı çoğu kez disiplin ile eř anlamlı olarak kullanılmaktadır. Oysa sınıf yönetimi kavramı disiplin kavramından daha geniş bir içerik taşır. Bu kavram, öğretmenlerinin sınıf aktivitelerini, yardımlaşmayı ve üretken bir çalışma ortamını sağlaması için öğrencileri hazırlamasını öngörür. Sınıf içi normları, okul ve sınıf kurallarını, öğrenci davranışlarına yönelik öğretmen tepkilerini ve öğrenmeyi arttırıcı sınıf atmosferinin yaratılmasını sağlayıcı durumlarını içerir (Ünal ve Ada,2003, s.29).

Araştırmalarla desteklenmiş iyi bir sınıf yönetiminin tipik özellikleri şunları içerir:

- Özellikle öğretmenin yönlendirdiği konularda öğrenci katılımı yüksek düzeydedir.
- Öğrenciler kendilerinden ne beklediğini iyi bilir, bu nedenle başarılı olurlar.
- Genellikle boş zaman, karmaşa ve düzensizlik pek görülmez.
- Sınıf iklimi iyidir, öğrenci ve öğretmen arasında karşılıklı memnuniyet vardır (Ünal ve Ada,2003, s.30).

Araştırmalara göre, bu tür sınıflardaki öğrencilerin başarısı genelde yüksek olmaktadır. Etkili bir öğretmen, sınıfında canlı, hareketli sık sık öğrencilerin çalışmalarını gözden geçiren, sistematik olarak çalışmalarını yürüten, yapıcı, güvenilir geri bildirimler veren, rehberlik yapan, yeni davranış modelleri geliştiren ve uyumu kolaylaştıran dersler ve konu içerikleri ile öğrenci performansı arasında ilişki kuran bir kişi olduğunda öğrenci başarısı da buna paralel olarak yükselecektir (Ünal ve Ada,2003, s.30).

Belirtildiği gibi sınıf yönetimi oldukça karmaşık bir yapıdır. Öğrencinin bağımsızlık kazanması, kendini yönetmesini öğrenmesi, sınıf içinde olacaktır. O halde öğretmenin sınıfında öğrenme-öğretme sürecinin etkili kılması için öğretmenin yönetici davranışlarını üst düzeyde göstermesi gerekmektedir (Ünal ve Ada,2003, s.30).

Etkili sınıf yönetimi ilkelerinden bazıları şunlardır (Good, Brophy, 1991: 199; Celep,2004,s.10):

1-Öğrenci, büyük ölçüde anladığı ve kabul ettiği kurallara uymaya özen gösterir. Bu nedenle, sınıfta öğrencilerin uyacakları kurallar öğrencilerle birlikte belirlendiği takdirde, öğrenciler bu kurallara uymaya daha fazla özen gösterirler.

2-Öğrenci ilgi ve yeteneğine yönelik anlamlı etkinliklere düzenli olarak yönlendirildiğinde, disiplin sorunları en alt düzeye indirgenebilir.

3-Yönetim, istenmeyen davranışları olumsuz bir biçimde denetim altına almaktan çok, öğrencinin zamanının üretici etkinliklere yöneltmesini en üst düzeye çıkaracak bir yol izlemelidir.

4-Öğretmenin amacı, öğrencinin üzerinde bütünüyle denetim kurmak değil, öğrencilerin kendi kendini kontrol etme becerilerini geliştirmesini sağlamak olmalıdır.

2.2. SINIFTA KARŞILAŞILAN DİSİPLİN PROBLEMLERİ

2.2.1. Öğretmene Dönük Davranışlar

a- Verilen Görevi Yapmamak;

Öğretmen her şeyden evvel bu davranışın nedenini araştırmalı ve elde ettiği bilgiler sonucunda öğrenciyi yönlendirmelidir. Öğrenci hakkında hiçbir bilgiye sahip olmadan doğrudan tepki göstermek, öğrenciyi kaybetmeye neden olabilir.

b- Verilen Ev Ödevlerini Yapmamak;

Öğrencilerin verilen ödevleri düzenli olarak yapmalarını sağlamak, için öğretmen, verdiği ödevleri düzenli olarak her gün kontrol etmeli, ödevin içeriği hakkında öğrenciye geri bildirim vermelidir. Öğrencilerin birbirlerinden kopya çekmelerini önlemek için de olabildiğince kısa sürede yapılabilecek ve her bir öğrenci için farklı ödevler verilmelidir.

c- Öğretmenine Karşı Gelmek;

Böyle bir durumla karşılaşan öğretmen, olabildiğince duygularına hâkim olmalı, öğrencinin yaş, içinde bulunduğu koşullar ve mekânı da dikkate alarak, olay anında öğrenciyi sakinleştirmeye çalışmalı, sınıf içinde öğrenciyle özel tartışmaya girmemelidir. Daha sonra öğrenciyle bireysel olarak ilgilenerek davranışın nedeni araştırılmalı, gerekiyorsa öğrenciye çeşitli yaptırımlar uygulanmalıdır.

d- Öğretmeni Ailesine Şikâyet Etmek;

Öğrencilerin, öğretmenlerinin olumsuz yanlarını diğer öğretmenlerine anlatmak suretiyle, öğretmenini kötülemek, küçük düşürmek ve statüsünü sarsmak gibi girişimlerde bulundukları görülmektedir.

e- Sınıfta Oturma Biçimine Dikkat Etmemek;

Öğretmen sınıfın düzenini bozacak bu tür davranışlar için öncelikle davranışın niçin hoş olmadığını açıklamalı, davranış konusunda ısrar eden ve kasıtlı davranan öğrencilerle ilgili olarak gerekiyorsa yaptırım uygulamalı, sınıf düzeninin bozulmasına müsaade etmemelidir.

f- Öğretmenle Sağlıklı İletişim Kuramamak;

İletişimin sağlıklı olmaması, öğrenciyi sınıf içi ve sınıf dışı etkinliklerde başarısızlığa götüren en önemli etkenlerden biridir. Bu tür öğrenci davranışları, genellikle aileden ve çevreden kaynaklanmaktadır. Öğretmen, öğrenciyle iyi iletişim kurmak için acele etmemelidir. Bunu zamana yaymalıdır. İnsanlar birbirlerini daha iyi tanıdıkça iletişim kurma ve birlikte çalışma istekleri artacaktır (Şişman ve Selahattin, 2006, s.46, 47,48, 49).

2.2.2. Okulda ve Sınıfta Karşılaşılan Olumsuz Davranışlar

- Okula devam etmeme ve derse geç kalma.
- Derse hazırlıksız gelme ve ödev yapmama.
- Arkadaşlarına, kendisine ve eşyalarına zarar verme.
- Okula, sınıfa ve eşyalarına zarar verme.
- Sınıfta uygun olmayan yerde ve zamanda konuşma.
- Derste arkadaşlarıyla konuşma, başka kitap okuma, dışarıyı seyretme vb. gibi ders dışı etkinliklerle uğraşma.

Her olumsuz davranışın bir görünümü, bir de nedeni vardır. Öğrencinin sınıfta ders dışı etkinliklerle uğraşması, arkadaşını rahatsız etmesi bu olumsuz davranışın görünümüdür. Öğrencinin derste sıkılmış olması bu davranışının nedenidir. Bu durumda öğretmenin yapacağı iş, görünüm üzerinde fazla durmadan olumsuz davranışın nedenini araştırıp ortadan kaldırmaktır.(<http://www.cagdasegitim.org> 09/09/). Yukarıda belirtilen olumsuz davranışlara verilecek örnekler çoğaltılabilir. Her öğretmen sınıfta karşılaştığı bir istenmeyen hareketi, olumsuz bir davranış olarak nitelendirebilir. Burada önemli olan; olumsuz hareketlerin sayısından ziyade, bu hareketlerin özellikleri ve sebepleridir.

Humphreys olumsuz öğrenci davranışlarını, kontrolsüzlükten ve aşırı kontrolden kaynaklanan davranışlar olarak iki guruba ayırmaktadır. Kontrolsüzlükten kaynaklanan davranışlar, öğrencinin kendisiyle birlikte çevresindekilere de zarar verir. Bu nedenle öğretmenler daha çok bu davranışları olumsuz olarak kabul ederler ve bu davranışları kontrol

etmeye çalışırlar. Oysa aşırı kontrollü öğrencilerin davranışları da üzerinde durulması gereken önemli bir sorundur.

Aşırı kontrolden kaynaklanan olumsuz davranışlar genellikle sınıftaki diğer öğrencileri rahatsız etmez. Ancak bu davranışlar öğrencinin kendisini sınıfta rahatsız hissetmesine ya da derslerle ilgilenmemesine neden olur. Bu öğrencilerin bir kısmı derslerde, bir kısmı ise hayatta başarısız olur. Bu nedenle öğretmenin kontrolsüz davranışlarda bulunan öğrencilerin yanında, aşırı kontrollü öğrencilerin davranışları üzerinde de durması ve bu davranışları olumlu davranışlara dönüştürmesi gerekir.

2.2.3. Uzman Yardımı Gerektiren Olumsuz Öğrenci Davranışları

Olumsuz öğrenci davranışlarının çok nedenleri vardır. Ancak olumsuz davranış olarak isimlendirilebilecek davranışların birçoğu, uygun ortam ve şartlarda öğrencilerin tümü tarafından gösterilebilir. Başka bir ifadeyle bunlar normal bir çocuk ya da ergenin gösterebileceği davranışlardır. Bu davranışlar etkili sınıf yönetimiyle kontrol altına alınabilir. Ancak sınıfta öğrencinin kişilik özelliğinden, kalıtsal etmenlerden, ya da çevreden kaynaklanan ve sorun olarak nitelendirilebilecek davranış bozuklukları ile karşılaşmak da mümkündür. Aşağıda örneği verilen bu tür sorunlar ancak, öğretmen, rehberlik birimi ve ailenin işbirliği ile çözülebilir. Bazı durumlarda psikolog, psikiyatrist gibi uzman kişilerin yardımına ihtiyaç duyulabilir.

a-Başarısızlık Sendromu: Bu öğrencilerde başarısız olma korkusu vardır. Çalışmaya başlamaktan kaçınırlar ve hemen çalışmaktan vazgeçerler. Başarılı oldukları konularda bile başarısızlık beklerler. İşaretleri; kolaylıkla hüsrana uğrama, pes etme, bir şey istendiği zaman “bunu yapamam” deme.

b-Mükemmeliyetçilik: Bu öğrenciler hata yapmaktan korkarlar. Kendileri için belirledikleri standartlar gerçekçi olmayacak kadar yüksektir. Bu nedenle yaptıkları işten hiç tatmin olmazlar. İşaretleri; çoğunlukla kaygılı ve endişelidirler, yaptıkları işi beğenmezler.

c-Düşük Beklentili Olma: Bu öğrencilerin başarı beklentileri düşüktür. Yapabileceklerinin sen azını yaparlar. Okul çalışmalarına önem vermezler. Ülkemizdeki tabiri ile 5’ ten şaşma 6’ yı aşma prensibini benimserler. İşaretleri; okul çalışmalarına karşı kayıtsız olma, çalışmaya karşı güdü eksikliği.

d-Düşük Başarı: Bu çocukların öğrenme güçlükleri vardır. Çalışmaya istekli olsalar da başarısız olurlar. Sorunları güdü eksikliğinden çok hazır bulunuşluluk düzeylerinin yetersiz olmasından kaynaklanır. İşaretleri; öğrencinin sınavlarda başarısız olması, çaba gösterdiği halde başarılı olamaması.

e-Düşmanca Saldırganlık: Bu öğrenciler düşmanlıklarını açıkça gösterirler. Davranışlarını kolay kontrol edemezler. İşaretleri; arkadaşlarına vurma, eşyalara zarar verme, kolayca kızma, her şeye muhalefet olma.

f-Pasif Saldırganlık: Bu öğrenciler öğretmene karşı dolaylı yoldan direnirler, düşmanlıklarını açıkça göstermezler. İşaretleri; kurnazlıkla karşı gelme, kurallara sınırda uyma, katı özellikler, dersi gizlice engelleme.

g-Meydan Okuma: Bu öğrenciler otoriteye direnirler. Öğretmenle güç mücadelesine girerler. Kendi yollarında gitmek isterler. İşaretleri; bir şey söylendiği zaman, “bana yaptıramazsın...”gibi sözcüklerle karşılık verirler. Bazen ayağını uzatma, alaycı gülümseme, dinlerken uzaklara bakma gibi sözel olmayan ifadelerle öğretmenlere meydan okurlar.

h-Hiperaktif: Bu öğrenciler oturdukları yerlerinde bile aşırı ve sabit hareketler gösterirler. Hareketleri amaçsızdır. İşaretleri; yerinde duramama, bir şeyleri kurcalama, hareketlilik, obje ve kişilere aşırı dokunma.

I-Dikkati dağınık: Bu çocukların dikkat süreleri çok kısadır. Dikkatlerini öğretim materyali üzerinde toplamada ve konsantre olmada çok güçlük çekerler. İşaretleri; değişime uyum

sağlamada güçlük çekme, nadiren işini tamamlama, dış uyarıcılardan (ses, konuşma, işaret vb.) kolaylıkla etkilenecek dikkatin dağılması.

i-Olgunlaşmama: Bu çocuklar kendini kontrol etme, kendini koruma, sosyal beceriler ve sorumluluk açısından yaşlarına göre daha az olgunlaşmışlardır. İşaretleri; kendisinden daha küçük çocukların davranışlarını gösterme, kolayca ağlama, bağımlı olma, zayıf ait olma duygusu.

j-Arkadaşları Tarafından Reddedilme: bu çocuklar arkadaşları ile etkileşime girmek isterler ancak, onlar tarafından kabul görmezler. İşaretleri; yalnız başına çalışma ve oynama, sosyal becerilerde yetersizlik ve çevresini rahatsız etme.

k-Kenara Çekilme: Bu çocuklar diğerleri ile etkileşime girmekten kaçınırlar ve onlara olumlu tepkiler göstermezler. İşaretleri: sessiz ve ciddi olma, bir işi yapmaya gönüllü olmama, kendine özen göstermeme.

Elbette ki yukarıdaki özellikleri gösteren öğrencilerin davranışları öğretmenleri rahatsız edecektir belki iyi niyetli yapacakları bazı yardım girişimleri sonucunda hem kendileri ve hem de öğrencilerin zarar görmeleri söz konusu olabilir. Bu yüzden, bu tür davranış bozuklukları için mutlak aile ve uzman kişilerin işbirliğine ihtiyaç vardır (Erden, 2003, s. 36, 37, 38, 39, 40, 41).

2.2.4. Bir grup Tarafından Gösterilen Olumsuz Davranışlar

Yukarıda ele alınan olumsuz davranışlar bireyseldir. Ancak sınıf küçük bir grup olduğu için, öğrenciler arası etkileşim sonucu bir grup öğrenci birleşerek, olumsuz bir durum yaratabilir. Grup olarak yaratılan sorunlar aşağıdaki gibi özetlenebilir.

a-Çalışma Ve Davranış Standartlarına Uymama: Öğretmenin verdiği ödevi grup olarak reddetme ve yapmama. Dersten toplu olarak kaçma vb.

b-Sınıftaki Bir Öğrenciye Topluca Tepkide Bulunma: Hoşlanmadıkları bir öğrenciyi kendilerinden uzaklaştırma, onunla konuşmama.

c-Gösterilen Olumsuz Bir Davranışı Sınıf Olarak Onaylama: Sınıfta komiklik yapan öğrenciyi gülme ve onun eylemine katılma, sınıftan atılan bir öğrenciyi destekleme vb.

d-Çevredeki Değişikliklere Uyum Sağlamama: Yerlerinin değiştirilmesine sınıf olarak karşı çıkma, ders saatinin ya da sınav tarihinin değiştirilmesine karşı koyma vb.

e-Sınıf Bütünlüğünü Bozma: Sınıfın çoğunluğu tarafından alınan bir karara karşı koyma, sınıfta alt gruplar oluşturma vb. Olumsuz davranış gösteren öğrenci sayısının artması, sınıfta daha ciddi boyutlarda sorun çıkmasına neden olur. Bu nedenle olumsuz davranışların yayılmasına engel olunmalıdır ve sınıfta olumlu bir sınıf dinamiği yaratılmaya çalışılmalıdır (Erden, 2003, s.41).

2.3. SINIF İÇİNDEKİ PROBLEMLİ DAVRANIŞLARIN NEDENLERİ

Son zamanlarda sınıf yönetimi ile ilgili yapılan çalışmaların büyük ölçüde sınıflardaki davranış problemleri ve en fazla hangi problem davranışlarla karşılaşıldığı üzerine yoğunlaştığı görülmektedir. Öğretmenler genellikle bu davranışların nedenlerini aile ve çocuğun okul dışındaki arkadaş çevresine bağlayıp kitle iletişim araçlarında şiddet içeren yayınlara atıfta bulunurken (Curwin ve Mendler, 1988; Burden, 1995; NEA, 1987; Akt: Greenlee ve Ogletree,1993), aileler; okulların çocuklar için yeterli olmadığını ya da okulların çocuklardan çok fazla şey beklediğini iddia etmektedir. Yöneticilerin açıklamaları ise genellikle öğrencilerin öğrenmeyle fazla ilgilenmediği, öğretmenlerin umursamadıkları ailelerin de şikayet etmeyi sevdikleri şeklindedir (Johnson, Oswald ve Adey, 1993). Bu durum okullardaki problem davranışlar hakkında yapılan tartışmaların çoğu zaman davranışın türüne göre geçerli fikir ve söylentilerden oluştuğu şeklinde yorumlanabilir.

Burden (1995), genel olarak sınıf ortamında eğitsel çabaları engelleyen, sınıf aktivitelerinin akışında aksamalara yol açan, düzeni bozan davranışları istenmeyen (problem) davranış olarak tanımlarken, Martin ve Pear (1992) problem davranışı, öğretmenin beklentileri ve öğrencilerin davranışları arasındaki farklılık olarak tanımlamaktadır.

Yapılan çalışmalar özellikle öğretmenliğin ilk yıllarında öğretmenlerin sınıflarındaki davranış problemlerinden dolayı amaçlarına ulaşmada sıkıntılar yaşadıklarını, bu durumun hoşnutsuzluğa yol açarak öğretmenlerin mesleklerinden haz almalarını engellediğini vurgulamaktadır (Zeidner, 1988; Akt: Merreet ve Wheldall, 1993).

Hemen her sınıfta önemli ya da önemsiz bir çok istenmeyen öğrenci davranışı gözlemek olanaklıdır. Herhangi bir davranışın sorun olarak nitelendirilmesinde, öğretmenin meslek anlayışı önemli bir değişkendir. Örneğin, aşırı otoriter tutumlara sahip bir öğretmenin masum öğrenci hatalarına bile bağışlanamaz ölçüde sert tepkiler göstermesi, sorunların anlaşılmasını güçleştirir. Benzer şekilde aşırı serbest tutumlar benimseyen öğretmenin, istenmeyen davranışlara karşı duyarsız ve kayıtsız tepkiler vermesi de aynı sonucu doğurur. Her iki durumda da ortak olan nokta, davranışların gerçek nedenlerini anlama yeterliliğinden yoksunluktur. Problem davranışı başarılı bir şekilde yönetmek için öğretmenlerin öncelikle problem davranışın altında yatan nedenleri anlamaya çalışması gerekir. Davranışı anlamak mevcut sorunların nedenlerini tanımanın yanı sıra gelecekte ortaya çıkabilecek olan problem davranışların kestirilmesi ve ortaya çıktığında doğru bir yaklaşımla çözülmesi için gereklidir. Öğrencilerin sınıf içindeki problem davranışlarının nedenlerini tek bir etmene bağlamak olanaksızdır. Bireyi davranışa iten pek çok etmen vardır ve bu etmenlerin niteliği bireyin davranışlarının niteliğini de doğrudan etkilemektedir. Günümüzde insan davranışlarını inceleyen davranış bilimciler, davranışı biyofiziksel, psikodinamik, bilişsel, insancıl ve davranışçı ya da

uygulamalı davranış analizi yaklaşımlarına göre açıklamaya çalışmaktadır.

Biyofiziksel yaklaşım davranışı biyofiziksel süreçlerin işlevi olarak tanımlar ve bu yaklaşıma göre öğrencilerin problem davranışları biyofiziksel, kimyasal bozukluklarla, kalıtımla açıklanır. Psiko-dinamik yaklaşıma göre, davranışı bilinçsiz etmenler ve kişilik gelişim düzeyi belirlediğinden problem davranışların nedenleri içsel tepkilere, çocukluk döneminde benliğin gelişimi için hazırlanan psiko-sosyal ortamlara bağlanır. Bilişsel yaklaşımlar ise davranışı düşünme süreçlerine bağlı olarak açıkladığından öğrencilerin problem davranışlarının nedenleri çocuğun düşünme süreçlerinin gelişim düzeyine (bilginin yorumlanması, anımsanması, bütünleştirilme ve örgütlenmesi) dayandırılır. Davranışçı ya da uygulamalı davranış analizi yaklaşımı davranışı, harekete geçiren güçler ile davranışın meydana geldiği çevre arasında işlevsel ilişki bulunduğu gerçeğine dayalı olarak incelediğinden problem davranışları, davranışın sonuçları ve davranış ortaya çıkmadan önceki olayları inceleyerek açıklamaktadır (Özyürek, 2001, 20-21).

Yaklaşımlar incelendiğinde biyofiziksel, psiko-dinamik, bilişsel ve insancıl psikoloji yaklaşımlarının davranışın nedenini bireyde aradığı ve davranışı ortaya çıkaran güçleri açıklamaya yönelik olduğu buna karşın davranışçı yaklaşımın davranışı, davranış-ortaya çıktığı ortam arasındaki ilişkiyi gözleyerek açıklamaya çalıştığı söylenebilir. Sınıf içindeki problem davranışlar ve nedenleri ile ilgili olarak yapılan araştırmalarda, problem davranışların altında yatan nedenlerin, davranış yaklaşımlarından birini ya da birkaçını birlikte içeren farklı şekillerde ele alındığı görülmektedir. Edwards (1993), problem davranışların altında yatan nedenleri, ailenin rolü, toplumun rolü, okulun rolü ve okullarda öğrencilere düşünme becerilerinin kazandırılmasında başarısızlık olarak incelemiştir. Burden (1995) ise bu nedenleri fizyolojik çevre (sağlıkla ilgili faktörler), fiziksel çevre (okuldaki ve evdeki olanaklar, sınıf düzenlemeleri, eğitimci ve yönetici kadronun yetersizliği, eğitim programı, yöntem ve materyaller) ve psiko-sosyal çevre (ilgiler, değerler,

beklentiler, motivasyon) olarak ele almıştır. Problem davranışların altında yatan nedenler ile ilgili bir diğer sınıflamayı Başar (1997), sınıf dışı etkenler (aile ve çevre) ve sınıf içi etkenler (sınıfın yapısı, eğitim programı, öğretim yöntemleri, öğretmen ve öğrenci özellikleri) olarak yapmıştır. Dağdelen (1999) ise problem davranışın altında yatan nedenleri öğrencilerden, öğrencinin aile ve yakın çevresinden ve öğretmenlerden kaynaklanan nedenler olmak üzere sınıflandırmıştır.

Sonuç olarak problem davranışa neden olan etmenlerin çok karmaşık olduğu, bazen kişisel ya da kontrol dışı iken genel sebeplerden dolayı da problem davranışların ortaya çıkabileceği söylenebilir. Davranış, içinde yer aldığı çevrenin sosyal ve kültürel değişkenler tarafından kontrol edildiği için hem toplumun bir aynası hem de dinamik bir gücü olan okullarda (Curwin ve Mendler, 1988) ve öğrenme-öğretme ortamı olan sınıflarda meydana gelen davranış problemlerini anlayabilmek, onları yaratan okul içi ve okul dışı etmenlerin tanınmasını gerektirmektedir. Bu etmenlerin ortaya konması, öğretmenlere hangilerinin kendi kontrolleri altında olup olmadığı konusunda yardım edecektir. Bu bağlamda bu çalışmada problem davranışların nedenleri ile ilgili çalışmalar incelenmiş, problem davranışa neden olan etmenler; okul dışı ve okul içi etmenler olarak ele alınmıştır.

2.3.1. Okul Dışı Faktörler

Genel olarak öğrencinin fizyolojik çevresi, aile içi çeşitli ev deneyimleri, toplum, arkadaş çevresi ve kitle iletişim araçları problem davranışlara neden olan okul dışı etmenler olarak gösterilmektedir.

a-Fizyolojik çevre: Hastalık, beslenme, genetik anormallikler, fiziksel sakatlıklar, ilaçla tedavi ya da ilaçlar gibi davranışı etkileyen bio-fiziksel değişkenleri içermektedir. Sağlık problemleriyle ilgili bir çok etmen (Alerji, uykusuzluk, hastalık vb) öğrencinin ödevlerini tamamlama yeteneğini, arkadaşlarıyla ve

öğretmeniyle etkileşimini büyük ölçüde etkilemektedir. Bazı çocuklarda aşırı şeker hiperaktifliğe neden olmaktadır. Görme ya da duyma yetersizliği, felç ya da ciddi fizyolojik özürler de davranış problemlerinin nedenleri arasındadır. Uykusuzluk, dikkatsizlik ve psikolojik durumda değişiklikler yaratma gibi yan etkileri olan ilaçları kullanma, ödevleri yarım bırakma, dersi dinlememe, çok konuşma, yerinde duramama gibi davranışlara neden olabilmektedir (Burden, 1995).

Fizyolojik çevrenin, sınıf ortamında gözlenen problem davranışların altında yatan önemli bir neden olduğuna katılan Karlin ve Berger (1972), görme, işitme, ortopedik ve zihinsel yetersizlikleri olan çocukların sınıf ortamında, kızgın, saldırgan olabileceğine, kitap, defter ya da sıraları çizme, sınıf ortamında kavga çıkarma gibi antisosyal davranışlar gösterebileceklerine dikkat çekmektedirler. Son zamanlarda bazı çalışmalar çocukların yaradılışının, huyunun daha önce inanılanlardan daha az esnek bir yapıda olduğunu ortaya koymuştur. Bazı çocuklar, fiziksel olarak sağlıklı ve uygun bir aile ortamına sahip olsalar bile kolay kolay problem davranışları sergilemekten vazgeçmezler ve davranışlarını değiştirmeleri de kolay olmamaktadır.

Bu nedenle zor yaradılış ya da mizaç problem davranışların altında yatan sınıf dışı etkenlerden biri olarak gösterilmektedir (Curwin ve Mendler, 1988; Burden, 1995).

b-Aile: öğrenci davranışının şekillenmeye başladığı, örnek alınan temel çevre olduğundan; ebeveynlerin evde geçirdiği zaman, çocukla beraber harcanan zamanın niteliği, çocukların davranışlarına karşı anne babanın tutumu, hoş olmayan çeşitli ev deneyimleri çocuğun davranışında önemli bir etkiye sahiptir. Edwards (1993), çocukların, ebeveynlerinin kendilerine az zaman ayırmaları durumunda aile dışında, bazen çok yıkıcı sonuçlar doğurabilen uygunsuz sosyal deneyimler yaşadıklarını ifade etmektedir. Anne-babanın evde olduğu zamanlarda bile aile-çocuk ilişkilerinde

anlaşmazlık, ebeveynlerin boşanması, yoksulluk gibi etmenler çocukta fiziksel ve psikolojik rahatsızlıklar yanında yeteneğin gelişmemesi gibi olumsuz bir etki yaratabilmektedir. Evden yeterli ilgiyi göremeyen çocuklar, genellikle öğretmenlerinde bu ilgiyi arayarak karşılamaya çalışırlar ve birçok çocuk yalnızca kötü davranışta bulunduğu anda ailesinin ilgisini görür. Bu şartlar disiplini aykırı davranışların yapılmasını cesaretlendirir. Bu tür ailelerden gelen çocuklar istenmeyen davranışların çok istedikleri ilgiyi görmeyen kesin bir yolu olduğuna inanırlar. Çocuklar bu davranış şekillerini evde öğrendiklerinden okulda tekrarlama eğilimindedirler. Dönmezer (1991), sevgiden ve ilgiden yoksun çocukların sınıf ortamında sosyal etkinliklerde bulunamama, uyumsuzluk, dikkati yoğunlaştıramama gibi davranışlar gösterebileceğini; daha kötüsü bu çocukların ileride şizoid ve depresif türde içine kapanma davranışı gösterebileceklerini belirtmektedir.

Evdeki aşırı kontrol, disiplin problemlerine neden olan öğrenci davranışlarının altında yatan bir diğer ailevi etmendir. Özellikle kontrolün seviyesi aşırıya kaçtığı anda problemler de artmaktadır. İnsanın özgürlüğe ihtiyacı vardır ve insanlar hayatlarını kendileri kontrol etmek ister. Bu durum çocukların öğretiminde ve yetiştirilmesinde büyük sorunlara neden olur. Çocukların özgürlük için olan istekleriyle ailelerin buna izin vermedeki isteksizliği arasındaki çatışma çocukları isyan etmeye sürükler. Evdeki isyan okula, sınıfa ve diğer sosyal çevrelere yansır. Aşırı baskıcı bir tutumla yetişen çocuklar ve gençler içe kapanık, çekingen, korkak, sosyal ilişkilerde başarısız ya da saldırgan ve son derece uyumsuz davranışlar gösterirler (Edwards, 1993; Dönmezer, 1991).

Yavuzer (1986) ve Yörükoğlu (1986), evdeki aşırı kontrolün yanı sıra aşırı koruyucu tutumun da çocukların özgüven duygularının gelişmesinde olumsuz bir etki yaratarak onların bağımlı, pasif, sorumluluk almak istemeyen, sosyal ilişkilerde başarısız ve uyumsuz davranışlar göstermelerine neden olabileceğine dikkat çekmişler, çocuğun evdeki deneyimlerinin, anne - babanın tutum ve davranışlarının, çocuğun

davranışlarında ve kişilik oluşumundaki önemini vurgulamışlardır.

c-Toplum: İstenmeyen davranışların ortaya çıkmasında bir diğer temel faktör olan toplumun etkileri ile çocuğun davranışlarını şekillendiren aile ortamı arasında çok yakın bir ilişki vardır. Toplumsal çevre; fiziksel, sosyal, kültürel, sosyal, demografik vb. birçok değişkenin etkilerini yansıtan değerler dünyası olarak tanımlanır.

Davranışın toplumsal çevreden bağımsız olarak incelenmesi beklenemez. Çünkü davranış, toplumsal çevrede egemen olan ilişki örüntüleri tarafından kontrol edilir. Farklı toplumsal kesimlerin okuldan ve eğitimden beklentileri değişebilir. Ayrıca çevredekilerce sergilenen olumsuz davranış örnekleri, televizyon ve gazetelerde sık sık gündeme gelen şiddet olayları da çocukların davranışları üzerinde etkili olmaktadır. Günümüz dünyasında karşılaşılan problemleri daha çok yumruklaşma, gözdağı ve zor kullanarak çözen bir toplum anlayışının gelişmesi, şiddetin günlük yaşamın bir parçası olarak kabul edilmesine yol açmış, öğrencilerin daha sinirli ve saldırgan olmalarına neden olmuştur (Curwin ve Mendler, 1988).

d- Arkadaş Çevresi: Çocukluk ve gençlik döneminde, bireyin davranışları üzerinde önemli rol oynayan bir diğer etkende arkadaş çevresidir. Bu dönemin en temel gereksinimleri olan; bağlanma, ait olma, takdir edilme ve kabul görme ihtiyaçlarının karşılanmaması, özellikle olumsuz aile yaşantıları ve evde kabul edilmeme çocuğu başka yerlerde kabul görme davranışına iter. Arkadaş grupları toplumsallaşma ve bireyselleşme sürecini olumsuz etkileyebilmektedir. Aileden daha fazla bağlılık isteyen ve alan arkadaş grupları ya da çeteler, çoğu zaman sadakati sağlamlaştırmak, belirli bir üyeyi kabul etmek için istenmeyen davranışlar gösterme ve tekrar etme talebinde bulunmalarına rağmen çocukları cezbeder. Çünkü çocuğun kimlik ihtiyacını gidermektedir. (Edwards, 1993).

e- Kitle İletişim Araçları: Çocuklar arasındaki şiddetin artmasından çoğu kez kitle

iletişim araçları sorumlu tutulmuştur. Son zamanlarda yarım saatlik bir çizgi film yayınında bile en az 50 tane şiddet hareketi yayınlandığı saptanmıştır. ocuk programlarının çoğunda otoriteye karşı olarak sunulan kahramanlar oldukça bleyici, cazip ve yüceltici olarak sunulmaktadır. Televizyon ve gençlik ile ilgili yapılan 10 yıllık araştırmaları gözden geçiren bir çalışma, çocukların ergenlik çağına gelene dek yaklaşık olarak 18.000 şiddet içerikli program izlediğini saptamıştır. Programların etki alanı ile ilgili kesin bilgiler olmamasına rağmen televizyon ve diğer medyanın çocuklar üzerinde potansiyel olarak zararlı etkilere sahip olduğuna inanılmaktadır (Burden, 1995; Curwin ve Mendler, 1988, Edwards, 1993).

2.3.2. Okul İçi Faktörler

İlgili literatürde öğrencilerin özellikleri, eğitim programı, ğretim yöntemleri ve ğretim materyalleri, öğretmenin tutum ve davranışları, sınıf kurallarının belirsizliği ve sınıfın fiziksel özellikleri ve düzenlemeleri istenmeyen davranışa neden olan okul içi faktörler olarak belirtilmektedir.

a-ğrenci zellikleri: Farklı evre ve yaşam biçimlerine, çeşitli davranış alışkanlıklarına sahip öğrenciler sınıf ortamında farklı davranışlar gösterirler. Öğrencilerin ortak gelişim özelliklerinin yanı sıra fiziksel, zihinsel, sosyal özellikler, ilgi, yetenek ve zeka farklılıkları sınıf ortamında istenmeyen davranışlara neden olabilir. Baymur (1990), ğrencilerin gelişim dönemlerindeki özelliklerinin yetenek ve davranışlarına yansıdığını belirterek, hızlı fiziksel gelişimin görüldüğü ilk ve ortaėėretim döneminde; inat etme, ters davranma, çalışmada isteksizlik, ktmsenlik gibi davranışların görülebileceğine işaret etmektedir. Benzer şekilde ergenlik dönemindeki hızlı gelişimle birlikte vücut oranlarının hızla değişmesinin yarattığı şaşkınlık; yavaşlık, uyumsuzluk, beceriksizlik, düşürme, dökme davranışlarını arttırır. Aynı zamanda bu dönemde cinsel gelişimin baskısı altında olan öğrencilerde; alınganlık, kavga çıkarma, çabuk öfkelenme gibi istenmeyen

davranışlarda görülebilir.

Tanınma, fark edilme, değer kazanma, kabul görme, başarılı olma, takdir edilme öğrenci gereksinimlerinin en güçlülerindendir. Özellikle ilkokul çocuklarında; derslerinde başarılı olma, öğretmeni tarafından takdir edilme, fark edilme önemli bir ihtiyaçtır. Öğrenci bu gereksinimleri karşılanmadığında ilgi görmek için olumsuz yönde dikkat çekici davranışlara yönelecektir (Doyle, 1986; Akt: Başar, 1997; Edwards, 1993, Erden ve Akman, 1995). Özellikle öğretmenler öğrencilerin kabul edildiklerini hissetmeleri için katı koşullar belirlemişlerse öğrenciyi olumsuz yollar denemek için teşvik etmiş olurlar (Edwards, 1993).

Gereksinimlerini karşılamakta zorlanan öğrenciler; öç alma, sinirlilik, güç arama, güç kullanma gibi davranışlara yönelebilirler. Her öğrenciden aynı başarıyı beklemek, bireysel başarının imkansız, standartların ulaşılabilir olarak algılanmasına yol açarak; öğrencileri derse karşı ilgisizliğe, derse katılmamaya, derse gelmemeye yöneltebilir. (Başar, 1997, s.115-116).

Davranış problemleri olan öğrenciler genellikle kendilerinin okulda başarılı olamayacağına inanan öğrencilerdir. Bu inanca sahip öğrenciler çoğunlukla daha denemeye girişmeden vazgeçerler, okul başarıları ile kendilerini kabul ettirebileceklerine ve ilgi göreceklerine inanmazlar. Kendilerini kaybeden olarak gördükleri için kendilerini kabul ettirebilecekleri konusunda umutsuzdurlar. Deneyip başarısız olmaktansa hiçbir şey yapmamanın, aptal olarak görünmektense sorun çıkaran biri olarak görünmenin daha iyi olacağını düşünürler. Verdikleri bu benlik mesajları, benlik kavramı sorunu bir diğer ifade ile öğrenci onuru ile ilgilidir. Öğrenci, onuruna saldırıldığında kendini korumak için her yola başvurabilir (Curwin ve Mendler, 1988).

Öğrencilerin sınıf içindeki davranışlarında diğer öğrencilerin reaksiyonları da

önemli bir etmendir. Farklı yaşantı çevrelerinden gelen öğrencilerin olayları algılamaları ve bunlara tepkileri de farklı olur ve bu farklar akranlar arasındaki kişisel etkileşimlerin nitelik ve niceliğine yansımaktadır (Burden, 1995). Sınıfta öğrencilerin davranışlarında benzerlik yaratan en önemli unsur, uyma davranışdır. Bireyler içinde bulundukları grubun yargı standartlarına uyma eğilimindedirler. Grup içinde belli bir norm oluşunca, bireyler bu normları kendi geliştirdikleri doğrularının yerine koyarlar (Kağıtçıbaşı, 1988).

Okuldaki hayatın, sınıfın bir parçası olan (*peer pressure*) benzer baskı ya da benzer davranma, öğrencilerin davranışlarının şekillenmesini önemli ölçüde etkilemektedir. Eğer çocuğun akran grubu okulu bir eğlence olarak düşünüyorsa, öğrencilerin arkadaşlarına uyarak çalışmalarına daha az zaman ayırmalarına neden olabilir. Çalışkan, dersini dinleyen bir öğrenci, ders çalışmayı öğrenci ifadesi ile “ineklik” olarak algılayan, ders çalışanlarla dalga geçen bir gruba girerse, belli bir süre sonra diğer öğrencilere uyarak ders çalışmayı bırakabilir. Bu durumun tam tersi de olabilir. Hemen hemen her sınıfta genelde fark edilen fakat nadiren kabul edilen bu tür gruplar vardır (Edwards, 1993; Erden, 1998).

Doyle (1986)’ a göre, öğrencilerin istenmeyen davranışa yönelmelerindeki bu durumun bir görünümü de taklittir. Öğrenciler, bilgi eksikliği veya yeterince düşünmeme nedenleriyle arkadaşlarından gördüklerini yapmak, duyduklarını söylemek isterler. Arkadaşlarının, bu davranışları sonunda “beğenilme”, “güç gösterme”, “üstün olma” şeklinde ödüllendirildiğini gören öğrenci taklit etmeye daha kolay yönelir (Akt. Başar,1997, 110).

b-Eğitim Programı: Öğrenciler genellikle kendi ihtiyaç ve beklentilerine uygun olmayan, eğitsel amaçlarına ulaşmalarında önemli olduğuna inanmadıkları, öğrenme güçlükleri çektikleri derslerde başarısız olurlar ve sıkılırlar. Çünkü, öğrencilerin gelişim özelliklerine, ilgi ve ihtiyaçlarına uygun olmayan bir eğitim

programı, pratik yararlılığı az olan bir içerik, öğrencilerde onlar için bir anlam ifade etmeyen bilgileri öğrenme düşüncesini doğurur.

Okul dışında öğrenciler bilgileri gerçek hayatta yaşayarak öğrenirler ve bu bilgileri yeni bir duruma uygulayabilirler. Fakat genellikle okulda öğrencilerden sembolik bir bilgiyi kullanmaları ve onu gerçek hayatta uygulamaları beklenmektedir. Böyle şartlar altında çocuklar uygun ilişkilendirmeyi kurmada başarısız olurlar ve her gün karşılaştıkları problemlere öğrendiklerini uygulayamazlar. Okulda öğretilenlerin yararlarını kavrayamadıklarında okulun gerçek hayatla ilgisiz olduğunu, öğretmenlerin onlardan yapmalarını bekledikleri şeyleri ise öğrenmek zorunda olmadıklarını düşünerek sınıf arkadaşlarının öğrenmelerini de sabote edecek problem davranışlar gösterirler (Edwards, 1993).

2.3.2.1. Öğretim Yöntemleri ve Öğretim Materyalleri:

Öğretim sürecini sıkıcı hale getiren ve sınıf ortamında problem davranışların ortaya çıkmasına neden olan en önemli faktörlerden biri de tekdüzeliktir. Öğretmenin, yılların getirdiği alışkanlıkla her gün aynı biçimde ders anlatması, benzer sorular sorması öğrencilerin sıkılmasına yol açarak istenmeyen davranışlar göstermelerine neden olabilmektedir. Öğretme çabasına daha çok yer veren, öğretmen merkezli ortamlar öğrencileri sürekli izleyici durumunda, edilgen kıldığı için sıkılmalarına, hayal kurmalarına neden olur. Sunulan öğretim materyallerinin öğrenciyi motive edememesi, dikkatlerini çekmemesi, onun can sıkıntısını giderecek yollar aramasına yol açar.

Öğrenme, bireyin kendi yaşantıları sonucu ve kendi çabası ile gerçekleştiği için öğretmenlerin öğrenci çabasına ağırlık veren, öğrenci katılımını sağlayan öğretim yöntemleri kullanması, motive edici ve dikkati çekici öğretim materyalleri ile öğretimi desteklemesi, ilgi çekmesi ve çeşitlilik sağlaması gereklidir.

Ancak, Meral'in belirttiği gibi (1991), bunu gerçekleştirmek, öğretmenin uygun programı hazırlamasına ve öğretim sürecini iyi planlamasına bağlıdır. Özellikle araç-gereçlerin nasıl, ne zaman, nerede kullanılacağına iyi planlanmaması, materyallerin öğrenciler tarafından kullanılması sürecinde problem davranışları arttırabilir. İzleyen durumda olan öğrencilerin boş kalması, istenmeyen davranışlara yönelmelerini kolaylaştırmaktadır.

d-Öğretmenlerin Tutum ve Davranışları: Öğretmenlerin bazen sınıflarını yönetme ve idare etme şekilleriyle de gereksiz yere istenmeyen davranışları yaratabilecekleri ortak bir yargıdır (Emmer, Evertson ve Anderson, 1980; Burden, 1995). Sınıfta, öğretmenlerin davranışları ile ilgili çeşitli davranış listeleri yapılmıştır; örnek olma, esneklik, kararlılık, kendini işine adama, tutarlı olma, vb. (Lemlech, 1988; Akt: Başar, 1997). Sorun, bu ve benzeri özelliklerin nasıl sergileneceği, öğrencileri nasıl etkileyeceğidir? Öğretmenin görünüşü ve davranışlarının yanında kişisel nitelikleri çocuğun okul ve derse yönelik tutumlarını etkiler. Olumsuz kişilik özelliklerine sahip bir öğretmen çocuğun dersten veya okuldan tümüyle uzaklaşmasına ya da akademik yönden başarısız olmasına neden olabilir (Erden, 1988).

Burden (1995), sınıfta istenmeyen davranışlara neden olan uygun olmayan öğretmen davranışlarını; devamlı negatif olma, otoriter bir ortam sürdürme, olaylara aşırı tepki gösterme, toplu (küme) cezalandırmaları kullanma, öğrencileri suçlama, öğrencilerin yetenek seviyelerinin farkında olmama vb. olarak sıralamıştır. Öğrenciler üzerinde aşırı kontrol sağlama, öğrencilerin özerk ve bağımsız olabilecekleri bir çevre sağlamama, çoğunluğun başarısını kısıtlayan ve öz fikirlerini zedeleyen rekabete dayalı bir not sistemi kullanma, sınıfta istenmeyen davranışa neden olabilen öğretmen davranışları listesine eklenebilecek diğer uygun olmayan davranışlardır (Edwards, 1993).

Öğretmenin davranışları öğrencilerin davranışlarını belirler. Bu nedenle öğretmenin öğrencileri ile olan kişisel etkileşimlerinin niteliği ve niceliği öğrenci davranışları

üzerinde etkilidir (Gordon, 1974; Shores, Gunter, Denny ve Jack; 1993). Hoşgörü göstermeyen, sert , çok az övgü veren, sınıfta sıkıcı bir hava yaratan öğretmen, öğrencinin uygun davranışını motive etmede yetersizdir. Öğretmenler, sık sık bağırarak, öğrenciye fiziksel olarak dokunarak, keyfi yada otoriter kuralları zorla kabul ettirerek problem davranışa neden olurlar (Burden, 1995). Öğretmenlerin belki de ellerinde olmadan çocukları problem davranışlara yönelttiğini belirten Karlin ve Berger (1972), özellikle öğrencilerin kendilerini yetersiz hissetmelerine neden olabilecek öğretmen davranışlarına değinmişlerdir. Bir çocuğa kendisini aptal hissetsin diye aptal demek, ne yapacağını söylemek yerine ne yapamadığını tekrarlamak çocuğun, okulun ona göre bir yer olmadığını düşünmesine, problem davranışlara yönelmesine yol açar. Genellikle de karşımıza; okul kaçağı, ilgisiz, sınıfta sadece zaman dolduran, derste başka işlerle meşgul olan, arkadaşlarının dikkatini dağıtan biri olarak karşımıza çıkar.

e-Sınıf Kurallarının Belirsizliği: Sınıfta problem davranışa neden olan bir diğer önemli etmen de, sınıf kurallarının belirsizliğidir. Kurallar ve sonuçları belirsiz olduğunda öğrencilerde sistemi keşfetme çabası artacaktır. Sınıftaki tüm etkinliklerin belli bir kurallar dizisi içinde gerçekleşmesi beklenir. Sınıfta yer alan eğitim yaşantılarının amaçlarına dönük olan kararlar olarak tanımlanan kurallar, öğrencilerin okul ve sınıf içindeki davranışlarını düzenler, benzer ve istendik davranışlarda bulunmalarını sağlar. Öğretmenler ve yöneticiler, ihlal edilmeden önce kabul edilebilir davranış standartlarını açık ve belirli bir şekilde bildirmek ve bu standartlara uyulmadığı takdirde neler olacağı konusunda öğrencilere bilgi vermek durumundadırlar (Curwin ve Mendler, 1988; Aydın, 1998; Başar, 1997).

Okulda ve sınıfta uyulması gereken kurallar ve uyulmadığı takdirde karşılaşılabilecek sonuçlar hakkında bilgi verilmediğinde, öğrenciler istemeden ya da farkında olmadan kuralları ihlale ya da kuralları test etmeye itilmiş olur (Curwin ve Mendler, 1988). Kurallar herkes için aynı olmayıp yansızlık sağlanamadığında, öğretmenin bireysel üstünlüğünü ve otoritesini benimsetmeye hizmet ettiğinde, aşırı

katılıkla izlendiğinde; tekdüzelik, can sıkıntısı, haksızlık ve gerilim yarattığından öğrencilerde kayıtsızlık ve çaba düşüklüğünü arttırarak problem davranışlara neden olabilmektedir (Curwin ve Mendler, 1988; Gordon, 1974). Kuralların niteliğinin yanı sıra anlatılış biçimi de önemlidir. Uygulama sırasında engelleme ve zorlama; hırçnılık, direnme gibi olumsuz davranışlara ortam hazırlar. Asla değişmez, mutlak doğrular şeklinde dikte ettirilmeye çalışılıp, egemen olmaya yönelik bir çaba gösterildiğinde tepkisiz kalmaz. Sonuç olarak katı kuralcılık anlayışı problem davranışları arttırmanın yanında öğrencilerin kişilik gelişimlerini de olumsuz etkiler.

f- Sınıfın Fiziksel Özellikleri ve Düzenlemeleri: İnsanları davranışa iten etkenlerin temelinde gereksinimler yatmaktadır. Öğrencilere sağlanan olanaklar ile gereksinimlerin dengesizliği istenmeyen davranışlara neden olabilmektedir. Sınıf etkinliklerinin yer aldığı fiziksel ortamın öncelikle öğrencilerin fizyolojik ihtiyaçlarına ve öğretim etkinliklerine uygun olması gerekir. Sınıftaki öğrencilerin sayısı, sınıfın estetik görünümü, yerleşim düzeni, temizliği, gürültü düzeyi, ısı ve ışık miktarı sınıftaki fiziksel ortamın öğeleri olarak sayılabilir (Burden, 1995; Erden, 1998; Aydın, 1998; Başar, 1997).

Sınıfın görünümü, öğrenciyi psikolojik açıdan etkilemesi bakımından önemlidir. Öğrencinin dersin biran önce bitmesini beklememesi, sınıfta rahat bir ev ortamı bulabilmesi ve okula isteyerek gelmesi gereklidir. Sınıftaki oturma düzeni, sınıf yönetimini ve eğitsel çabaları destekleyen ya da engelleyen bir faktördür. Hangi yaş grubunda olursa olsun öğrenciler bir ders boyu arkadaşının ensesini seyretmek istemez. Konuşan, soru soran ya da cevap veren arkadaşını görmek ister. Oturma düzeninin uygun olmaması, görme ya da duyma sıkıntısı çeken çocuklarda; dikkatsizlik, ödevleri yarım bırakma, dersi dinlememe, yerinde duramama, diğer çocukları rahatsız etme gibi istenmeyen davranışların görülmesine neden olabilir (Burden, 1995; Karlin ve Berger, 1972). Arkadaş gruplarının yan yana oturması, farklı yaşam biçimine sahip olan öğrencilerin grup halinde oturmaları da problem davranışlara neden olabilmektedir.

Gürültü, öğretmen ve öğrenci etkileşimini olumsuz yönde etkilediğinden sınıf yönetiminde ve istenmeyen davranışlara ortam yaratmada önemli bir faktördür. Sınıfta gürültü genellikle derse yönelik ilgisizlik ve dikkat kaybına bağlı nedenlerle ortaya çıkar. Öğrencilerin pasif ve izole olmaları, temel gereksinimlerini bir çaba göstermeden gerçekleştirmeleri beklenemez. Sıkıldıkları an kendi gereksinimlerine yoğunlaşarak, oturdukları yerde enerjilerini harcamaları doğaldır (Kagan, 1992). Ancak gürültü işitmeyi engelleyen, zihni yoran ve eylemi azaltan bir etkidir. Bu nedenle öğretmenin gürültü yapan öğrencilerin dikkatini çekmesi, derse katılmasını sağlaması gereklidir. Gürültü devam ettiği takdirde diğer öğrencilerinde istenmeyen davranışlara yönelmeleri kolaylaşacaktır.

Sınıfın aşırı sıcak ya da soğuk olması da öğrencilerin derse karşı dikkatlerini olumsuz yönde etkilemektedir. Gereğinden çok aydınlatma veya yetersiz aydınlatma ilginin dağılmasına, gözlerin yorulmasına, zihnin gevşemesine neden olur. Benzer şekilde ısının aşırı yükselmesi fiziksel rahatsızlıklara, ilginin dağılmasına, zihnin gevşemesine ve bunların neden olduğu diğer sorunlara yol açmaktadır. Bunun yanında düşük ısının, çabaları ısınmaya yöneltip, zihnin odaklaşmasını güçleştirdiği belirtilmektedir (Başar, 1997; Aydın, 1998).

2.4. İSTENMEYEN (PROBLEM) DAVRANIŞLARLA BAŞ ETME

İstenmeyen davranışlar ve bu davranışlarla başa çıkma sınıf yönetiminin en önemli boyutlarından birisidir. Etkili öğretim yöntemlerinin kullanıldığı olumlu bir sınıf ortamında davranış problemleri azalmakta ve öğrenci başarısı artmaktadır. Bununla birlikte çok olumlu özellikler taşıyan bir sınıf ortamında bile öğretmenler uygun olmayan bazı öğrenci davranışları ile karşılaşabilmektedirler. İstenmeyen davranışlarla baş etmede izlenebilecek 4 temel ilke söz konusudur (Celep, 2002).

Bu davranışla baş ederken en önemli amaç, öğretim en az düzeyde rahatsız edici bir ortamda yürütülmesidir. Bu amaca ulaşmak hassas bir denge kurmayı gerektirir. Öğretmen hem istenmeyen davranışın öğretimi bölmesine izin vermemeli hem de sınıf ortamını rahatsız edici olmayan stratejiler kullanmaya özen göstermelidir. Öğretmenin kullandığı disiplin stratejisi kendiliğinden risk hale gelebilir. Çünkü bazen öğretmenin kullandığı müdahaleler dikkati istenmeyen davranışlara çekip öğrencilerin dersten uzaklaşmalarına neden olabilir. Bu durumdan sakınmak için öğretmen olabilecek problemleri belirleyip önlemler almalıdır. Eğer bir disiplin stratejisi kullanması gerekiyorsa bunun mümkün olduğu kadar öğrencilerin dikkatini dağıtmamasına özen göstermelidir. (Celep, 2002).

Belirli bir eylemin istenmeyen davranış olup olmaması o davranışın gerçekleştiği ortama bağlıdır. Bu duruma istisna olan bazı davranışlar vardır; bir kişiye vurma ve eşyayı çalma vb. daima öğretmenin müdahalesini gerektiren kural ihlalleridir. Fakat diğer davranışlar bu kadar kesin bir şekilde yaramazlık olarak görülmeyebilir. Örneğin bazı sınıflarda şapka takma, sınıfta çay kahve içme, derse öğretmenden sonra girme yaramazlık iken diğer sınıflarda bu davranışlar kabul edilebilir davranışlardır. Burada bir davranışın istenmeyen olarak nitelendirilmesi öğretmenin tolerans düzeyi ya da okulun koyduğu standartlar dikkate alınarak yapılmaktadır. Bir sınıfta bile istenmeyen davranışın tanımı ortama bağlı olarak değişebilmektedir. Örneğin öğrenci söz almadan sınıftaki tartışmaya katılıyor fakat yaptığı yorum derse katkıda bulunuyor ise öğretmen bunu kabul edilebilir bir davranış olarak görebilir. Aynı öğretmen başka bir zaman dersini daha yapılandırılmış bir şekilde işlemesi gerektiğine karar verebilir. Bir davranışın yaramazlık olduğuna karar verirken şu sorular sorulmalıdır. Bu davranış sürdürülmekte olan öğretimsel etkinliğin yararına mıdır? Zararına mıdır? Kuralları ihlal etmekte midir? Eğer bu sorulara verilen yanıt hayır ise disiplin müdahalelerine gerek olmayabilir. (Celep, 2002).

2.4.1. Hafif Düzeydeki İstenmeyen Davranışlarla Baş Etme

2.4.1.1. Sözel Olmayan Müdahaleler

a-Göz KONTAĞI: İstenmeyen davranışı yapan öğrenciyle göz teması kurmaktır. Davranışının rahatsızlık verdiği ve bitmesinin beklendiği hakkında bilgi verme ve iletişime davet etme açısından çok önemlidir. İstenmeyen davranışı yapan öğrenciyle ilk olarak göz kontağının kurulması, diğer öğrencilerin olayın farkına vararak, dersten kopmalarını önler.

b-Dolaylı İleti (İpucu): Yanlış davranışı gösteren öğrenci üzerine odaklaşmadan, ona hatalı davranışını düzeltmesi için verilen bir işarettir. Bunlar, öğretmenlerin suçlamak için değil, bilgilendirmek için kullandıkları sözel olmayan davranışlardır. El-kol işaretlerini kullanma, sınıftaki eşyalardan yararlanma (ışıkları yakıp-söndürme, masaya elle ya da bir kalemle hafifçe vurma, perdeleri açıp kapama vb.) yaramazlık yapan öğrenciye yaklaşma, hafifçe omzuna dokunma öğretmenin o davranışları fark ettiğini dolaylı göstermesinin en temel yollarındandır. Bu tür tepkiler “ne yaptığını görüyorum ve bundan hoşlanmıyorum” mesajını taşımaktadır. Ayrıca sözel yönergelerle göre daha az direktif olduğundan verilen görevleri yapmak için öğrencileri sorumluluk almaya teşvik etmektedir. (Öztürk, 2002).

2.4.1.2. Sözel Müdahaleler

Öğretmenler sözel olmayan müdahalelerin olanaklı olmadığı durumlarla karşılaşabilirler. Küçük bir öğrenci grubu ile ilgilenirken yaramazlık yapan bir öğrenciyle göz teması kurmak mümkün olmayabilir ya da sınıfın bir ucundan kalkıp o öğrencinin yanına gitmek, yaramazlık yapan öğrencinin yaptığı davranıştan daha çok rahatsız edici olabilir. Bazen de dolaylı müdahaleler yapılmasına rağmen istenmeyen davranış devam edebilir. Bu gibi durumlarda sözel müdahaleler kullanılabilir. (Öztürk, 2002).

a- Basitçe öğrencinin ismini söyleme, öğretmenin sınıfta olan bitenlerin farkında olduğu mesajını verir ve öğrencinin dikkatini çeker. Fakat bu tür müdahalelerde öğrencinin onurunu

zedelememeye, öğrenciye suçüstü yakalandığı hissini vermemeye ve utandırmamaya özen gösterilmelidir. Öğrencinin ismini o anda yürütülen etkinlikle ilişkili olarak dile getirmek daha uygundur. “Vahide, ödevlerimizi yapmaya hemen başlıyoruz” gibi. (Öztürk, 2002).

b-Kızgınlığı kırıcı olmayan bir biçimde ifade etme ve kızgınlığa neden olan koşulları belirterek, “ben dili” mesajları gönderme. Öğrenci ile değil, sorunla uğraşılmalıdır.

c-Mizah kullanma, Öğrenciye davranışını hatırlatmanın bir başka kibar yoludur. İyi kullanıldığı takdirde sınıf ortamının eğlenceli yanlarını anlayabildiğini öğrencilere gösterir.

d-Sınıf kurallarını gözden geçirme, uygun olmayan davranış öğrenciler arasında çok yaygın hale gelirse sınıf kurallarını tüm sınıfla gözden geçirme yararlı olacaktır. Özellikle tatil dönüşü, hafta sonu ya da uzun aralardan sonra bu gereklidir.

e-Karşılaşacakları yaptırımları hatırlatma ve seçim yapmalarını isteme, “örneğin, uzaktan bağırarak seslenmek yerine konuşmak için elini kaldırman gerekiyor, aksi takdirde söz hakkı alamayacaksın” gibi. Bu tür ifadeler istenen davranışı göstermenin yanı sıra uygun olmayan şekilde davranmaya devam ettikleri takdirde yaptırımın uygulanacağı konusunda öğrencileri uyarır. Ayrıca yaptırımların nedensiz uygulanmayacağını da vurgular. (Öztürk, 2002).

f-Görmezden gelme, eğer istenmeyen davranış oldukça kısa süreli ve çok fazla dikkat dağıtıcı değilse en iyi tepki biçimi hiç tepki vermemektir. Hafif düzeydeki yaramazlığı görmezden gelmenin bir dezavantajı, öğrencilerin öğretmenin sınıfta olup bitenden haberi olmadığı sonucuna varmasına neden olabilmesidir. Eğer öğretmenin fark etmediğini anlarsa ellerinden geldiğince yaptıkları davranışa devam edebilirler. Bu durumda problem sınıfın geneline yayılabilir.

Bu yüzden öğretmenler dikkatli bir şekilde sınıfı gözden geçirmelidirler. Ancak görmezden gelme sınıfta olan bitene tamamen kör ve duyarsız kalma anlamına gelmemelidir. (Öztürk, 2002).

2.4.2. Daha Ciddi Düzeydeki İstenmeyen Davranışlarla Baş Etme

Bazen istenmeyen davranış yukarıda belirtilen tepkilerin yeterli olmayacağı kadar ciddi olabilir. Bu gibi durumlarda öğretmen istenen davranışı elde etme konusunda ısrarlı olduğunu göstermek için yaptırımlara başvurabilir. Öğretmenler kural ve prosedürleri öğretirken yaptırımlar hakkında bilgi verdikleri takdirde öğrenciler kuralları ihlal etmenin ne gibi sonuçlar doğuracağını başlangıçtan itibaren anlamış olacaktırlar. Yaptırımları kullanırken dikkat edilecek önemli noktalardan bazıları şunlardır: (Curwin ve Mendler, 1988; Aydın, 1998; Başar, 1997).

- Yaptırımın amacı öğrenciyi incitmek değil, davranışını değiştirmesine yardım etmektir.
- Eğer bir öğrenciye gerçekten çok kırgınsanız en iyi fikir öğrenciyle yapılacak konuşmayı o an için kısa bir süreliğine ertelemektir.
- Yaptırımlar sakince uygulanmalıdır
- Yaptırımı uyguladıktan sonra öğrenciyle tekrar ilgilenmek ve olumlu bir ilişkiyi tekrar oluşturmak gerekmektedir.
- Yaptırımlar mümkün olduğunca istenmeyen davranışla mantıksal bir ilişki içinde sunulmalıdır.

Aşağıda bazı yaptırım örnekleri kısaca açıklanmaya çalışılmıştır.

a-Öğrenciyi Gruptan İzole Etme (Mola): Eğer istenmeyen davranış öğretimi engelliyorsa öğrenciyi grubun dışında bir yerlere göndermek ama bunu olumlu bir biçimde yapmak gereklidir. Genellikle öğrencin yerin değiştirme, sınıfın bir köşesinde veya okuldaki bir başka sınıfta (time-out area), bir süre tek başına kalmasını sağlamak şeklinde uygulanır.

b-Ayrıcalıkları Geri Alma (İmtiyaz Kaybı): Özellikle öğrencilerin davranışlarının diğer öğrencileri olumsuz yönde etkilediği durumlarda istedikleri yere oturma haklarını kaybetme, arkadaşlarıyla çalışmasına izin vermeme gibi öğrencilerin sevdikleri etkinliklere katılmasını engellemedir. Örneğin, müzik, spor drama etkinliklerine katılımın engellenmesi ya da serbest zamanın alınması gibi.

c-Öğrencinin yapmakta Olduğu Etkinliği Bitirene Kadar Sınıftan-Okuldan Ayrılmasına İzin Vermeme: Sınıfta çalışmasını tamamlamayan bir öğrencinin, çalışmasını bitirene kadar sınıfta kalmasını sağlamak örnek olarak verilebilir.

d-Öğrenciyi Müdürün Ofisine Gönderme: Özellikle öğrenci sayısının fazla olduğu okullarda, öğrenciyi müdüre gönderme sık kullanılan bir yaptırımdır. Müdür ya da müdür yardımcıları, disiplin problemlerinin çözümünde temel sorumluluk sahibi olduklarından, başka okula transfer, okuldan uzaklaştırılma ya da profesyonel yardım gerektiğinde havale etmek için gerekenleri yapabilmektedirler.

e-Aileyle görüşme: Sürekli yaramazlık yapan öğrencinin velisiyle görüşme izlenebilecek bir diğer stratejidir. Öğretmenlere çocuklar zarar verici oldukları zaman, aileyi arayarak ya da öğrenciyle eve bir not göndererek, aileyi okula çağırılmalarını ve onlardan yardım istemeleri önerilir. Öğretmenler aileden, öğrenciye, evde televizyon izlememe, odalarından çıkmama, sosyal etkinliklerden bir süre uzak tutma gibi yaptırımlar uygulamalarını isteyebilir.

f-Öğrenciyi Başka Bir Sınıfa Gönderme: Öğrenciyi, yaptıklarını değerlendirmesi ve bir süre bulunduğu ortamdan uzaklaştırma amacıyla başka bir sınıfa gönderme yaptırımının pekiştireç olarak algılanmaması için öğretmenlerin çok dikkatli olması gerekmektedir.

2.4.3. Kronik Düzeydeki İstenmeyen Davranışlarla Baş Etme

Sözel olmayan işaretler, sözel uyarılar ve yaptırım uygulama gibi stratejiler ısrarlı davranış problemleri olan bazı öğrencilerin problemleriyle başa çıkmada yeterli olmayabilir. Eğer

öğretmen böyle bir durumda güç kullanarak (ceza) öğrencinin kaybettiği bir savaş başlatırsa, öğrenci kaybetme pahasına kendi bildiğini yapmak için güç kullanmaya (istenmeyen davranışlar gösterme) devam edecektir. Gordon (1995) böyle bir durumda ne öğrencinin, ne de öğretmenin güç kullanmayacağı, her iki taraf içinde kabul edilebilecek ve her birinin kazanacağı çözümler üretmeye yönelik olan problem çözme yöntemini önermektedir. Öğrencinin katılımını gerektiren ve davranışlarını kontrol etmek için öğrenciye sorumluluk veren “kaybeden yok” ya da problem çözme yöntemi altı aşamadan oluşan bir süreçtir. (Köktaş, 2003).

a-Sorunu Tanımlama: En önemli basamaktır. Öğretmen etkin dinleme ve ben iletileri kullanarak, öğrencilerin sorunlara odaklaşmalarına ve sorunu tanımlarına yardım etmelidir. Bu aşamada öğretmen bir çözüm bulma ya da değerlendirme yapma yoluna gitmez. Gereksinimlerinin farkına varma ve bunu dile getirme konusunda öğrencilere yardımcı olmaya çalışır.

b-Olası Çözümler Üretme: Amaç, beyin fırtınası ile üretilen çözümler üzerinde değerlendirme yapmadan, öğrencilerin sorunla ilgili farklı çözüm önerileri üretebilmelerini sağlamaktır. Bu aşamada öğretmenin yapması gereken, öğrenci katılımını yüreklendirme ve rehberlik yapmaktır.

c-Çözümleri Değerlendirme: Dile getirilen duygu ve düşüncelerin doğru biçimde anlaşıldığından emin olmak için etkin dinleme kullanılmalı, çözümde uzlaşana dek herkesin görüşü alınmalıdır.

d-Karar Verme: Herkesin beğendiği, benimsediği çözümü bulmak önemlidir. Ortak karar alma yönünde çalışma ve öğrencilerden, her çözümün seçildiğinde nasıl işleyeceğini akıllarından geçirmelerini isteme, önerilen çözüm yollarının karar verilmeden önce test edilmesini sağlar.

e-Kararın Nasıl Uygulanacağını Belirleme: Karar alınırken kimin, neyi, ne zaman yapacağı açık olmak zorundadır. Bu nedenle standartlar belirlenerek not edilmelidir.

f-Çözümün Başarısını Değerlendirme: Bu basamağın ana düşüncesi, çözümlerin etkili olup olmadığını denetlemektir.

Öğretmenler, karşılaşılan sorunun ciddiyetine bağlı olarak gerektiğinde, aileye bir danışman ya da psikologdan profesyonel yardım almalarını önermelidir.

BÖLÜM 3

3. METODOLOJİ

Bu bölümde araştırmanın yöntemi ele alınmıştır. Araştırmada kullanılan evren ve örneklem, verilerin toplanması ile ilgili yapılan çalışmalar, verilerin işlenmesi ve araştırmada kullanılan istatistiksel teknikler açıklanmıştır.

3.1. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

Sosyal bilimlerde bilgi toplama için en çok kullanılan yöntemlerden birisi, insanlara araştırılması düşünülen konular hakkında yazılı sorular sorarak cevap almaktır. Bu yöntem saha araştırması yöntemi denir. Saha araştırması yapabilmek için ise anket tekniğini kullanarak araştırma yapmak mümkündür. Böylelikle insanların ilgili konu hakkındaki görüş ve düşünceleri saptanmaya çalışılmaktadır. Bu araştırmada, Öğretmenlerin disiplin anlayışları ve disiplin uygulamaları ile ilgili mevcut durumu tespit söz konusu olduğundan, betimsel nitelikli bir araştırmadır.

Bu araştırmada meslek lisesi öğretmenlerinin disiplin anlayışları ve disiplin uygulamaları araştırılmak istendiğinden, anket yöntemi kullanılarak alan araştırması yapılmıştır.

3.2. EVREN

Araştırmanın çalışma evrenini, İstanbul Anadolu yakasın'da ki Endüstri Meslek Liseleri oluşturmaktadır.

3.3. ÖRNEKLEM

Araştırma; belirtilen evrenden, evrenin özelliklerini yansıtan örneklem seçilerek gerçekleştirilmiştir.

Bu araştırmada random (tesadüfi örnekleme) yöntemi kullanılmıştır. Böylece örnekleme giren herkesin eşit oranda seçilme şansı olmuştur. Araştırmanın örneklemini, İstanbul Anadolu Yakasında bulunan meslek liselerinde çalışmakta olan ve anketin uygulanması esnasında o an için orada bulunarak tesadüfen araştırmaya katılan öğretmenler oluşturmaktadır. Araştırmada 6 farklı meslek lisesinde çalışan 220 öğretmene ulaşılmıştır.

3.4. VERİLERİN TOPLANMASI

Araştırmanın veri kaynağını anketlerle toplanan veriler oluşturmaktadır. Araştırma verilerinin toplanması için literatür taraması yapıldıktan sonra araştırmanın amaçları doğrultusunda, öğretmenlere uygulanmak üzere, ön anket hazırlanmış ve 30 öğretmene uygulanmıştır. Ön anketten alınan bilgiler ve literatür taramasının sonucunda uzman görüşleri de alınarak anket formu oluşturulmuştur. Bu anket formu geliştirilirken 15 öğretmene uygulanıp bu anket sonuçlarından alınan sonuçlara göre eksiklikler giderilerek gerekli düzenlemeler yapılmıştır.

Oluşturulan anket beş bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm öğretmenlerin kişisel özelliklerinin sorulduğu bağımsız değişkenlerden oluşmaktadır. İkinci bölümde öğrencilerin sınıfta disiplini bozan davranışları ölçmek amacıyla 25 adet açık uçlu soru bulunmaktadır. Üçüncü bölümde öğrencilerin sınıfta disiplini bozan davranışlarının nedenlerini tespit etmek amacıyla 15 adet açık uçlu sorular bulunmaktadır. Dördüncü bölümde disiplin problemlerine karşı kullanılan yöntemleri tespit etmek amacıyla 12 adet açık uçlu sorular bulunmaktadır.

İkinci, üçüncü ve dördüncü bölümlerde sorulan sorularda beşli derecelendirme ölçeğinden faydalanılmıştır. Bunlar hiçbir zaman, nadiren, bazen, sıklık ve her zaman şeklinde dir. Beşinci ve son bölümde ise, öğretmenlerden konuyla ilgili varsa görüşlerini belirtebilecekleri kısım bulunmaktadır.

3.5. VERİLERİN ANALİZİ

Deneklere uygulanan anketlerden elde edilen bilgiler kodlanarak bilgisayara yüklenmiştir. Elde edilen verilerin çözümlenmesinde SPSS istatistik programı kullanılmıştır. Toplanan veriler istatistik paket programı olan SPSS programıyla istatistiki işlemlere tabi tutularak, yorumlanabilecek tablolar haline getirilmiştir.

Verilerin çözümlenmesinde istatistiklerden frekans (N), yüzde (%), ortalama (X), standart sapma (ss), ortalamalar arasındaki farkın anlamlılığını test etmek için t testi ve çoklu değişkenlerde $n > 30$ olduğu durumlarda t testi, ikiden fazla şıklı bağımsız değişkenlere ise varyans analizi kullanılmıştır.

Geliştirilen anketin güvenilirliği $r = 0,89$ çıkmıştır. Anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ kabul edilmiştir.

Elde edilen veriler kolay yorumlanabilmesi için bulgular bölümüne tablolar oluşturulmuş, tartışmalar bölümünde de bu bulgular yorumlanmıştır.

Araştırmada kullanılan ölçeğe uygun olarak elde edilen görüşlerin aritmetik ortalamaları değerlendirilirken, şu aralıklar göz önünde bulundurulmuştur.

Verilen Ağırlık	Seçenekler	Sınırı
1	Hiçbir zaman	1,00-1,79
2	Nadiren	1,80-2,59
3	Bazen	2,60-3,38
4	Sık sık	3,39-4,18
4	Her zaman	4,19-5,00

BÖLÜM 4

4. BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde mesleki eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenlere uygulanmış anket çalışmalarından elde edilen tablolar ve bu tablolara ait bulgular yer almaktadır. Bu araştırmada 220 öğretmene ulaşılmış ve değerlendirmeye alınmıştır.

4.1. BAĞIMSIZ VERİLERİN FREKANSLARI VE KATILIM YÜZDELERİ

Bu kısımda araştırmaya katılan öğretmenlerin kişisel bilgileriyle ilgili: cinsiyet, bulunduğu okuldaki çalışama süresi, mesleki kıdem, mezun olduğu okul ve öğretmenlik alanı ile ilgili frekans değerleri ve buna bağlı yüzde hesaplamalarına yer verilmiştir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin, bu değişkenlere ilişkin sayısal değerleri aşağıda verilmiştir.

Çizelge 4-1 Öğretmenlerin "Cinsiyet" Değişkenine Göre Dağılımı

Cinsiyet	Frekans	Yüzde (%)
Bayan	77	35
Erkek	143	65
Toplam	220	100,0

Birinci tablo incelendiğinde; araştırmaya katılan öğretmenlerin 77'sinin (%35) bayan öğretmenler olduğu, 143'ünün (%65) erkek öğretmenler olduğu görülmüştür.

Çizelge 4-2 Öğretmenlerin “Bulunduğunuz okuldaki çalışma süresi” Değişkenine Göre Dağılımı

Çalışma Süresi	Frekans (F)	Yüzde (%)
0-2 Yıl	71	32,27
3-5 Yıl	62	28,18
6-8 Yıl	27	12,27
9-10 Yıl	44	20
11 Yıl üzeri	16	7,27
Toplam	220	100,0

İkinci tablo incelendiğinde; araştırmaya katılan öğretmenlerin 71’inin (% 32,27), 0-2 yılları arasında çalıştığı; 62’sinin (% 28,18), 3-5 yıl arasında çalıştığı ; 27’sinin (% 12,27), 6-8 yıl arasında çalıştığı; 44’ünün (% 20) 9-10 yıl arasında çalıştığı; 16’sının ise (% 7,27), 11 yıl ve üzeri sürede çalıştığı görülmektedir.

Çizelge 4-3 Öğretmenlerin “Mesleki Kıdem” Değişkenine Göre Dağılımı

Mesleki Kıdem	Frekans (F)	Yüzde (%)
0–5 yıl	40	18,18
6–10 yıl	106	48,18
11–15 yıl	55	25,00
16–20 yıl	10	4,55
21–25 yıl	6	2,73
26 ve üzeri	3	1,36
Toplam	220	100,0

Üçüncü tablo incelendiğinde; araştırmaya katılan öğretmenlerin 40’ının (%18,18) 0–5 yıl arasında; 106’ının (% 48,18) 6–10 yıl arasında; 55’inin (% 25) 11–15 yıl arasında; 10’unun

(% 4,55) 16–20 yıl arasında; 6’sının (% 2,73) 21–25 yıl arasında; 3’ünün (% 1,36) 26 yıl ve üstü mesleki kıdeme sahip oldukları görülmüştür.

Çizelge 4-4 Öğretmenlerin “Mezun Olduğu Okul” Değişkenine Göre Dağılımı

Mezun Olduğu Okul	Frekans (F)	Yüzde (%)
Yüksek Tek. Öğrt. Okulu	8	3,64
Meslek Yüksek Okulu	5	2,27
Teknik Eğitim Fakültesi	101	45,91
Eğitim Fakültesi	51	23,18
Fen-Edebiyat Fakültesi	44	20
Mühendislik Fakültesi	4	1,82
Diğer	7	3,18
Toplam	220	100

Dördüncü tablo incelendiğinde; araştırmaya katılan öğretmenlerin; 8’inin (% 3,64) Yüksek Tek. Öğrt.Okulu mezunu durumunda olduğu; 5’inin (% 2,27) Meslek Yüksek Okulu mezunu durumunda olduğu; 101’inin (% 45,91) Teknik Eğitim Fakültesi mezunu olduğu; 51’inin (% 23,18) Eğitim Fakültesi mezunu olduğu; 44’ünün (%20) Fen Edebiyat Fakültesi mezunu olduğu; 4’ünün (% 1,82) Mühendislik fakültesi mezunu olduğu; 7’sinin ise (%3,18) Diğer fakültelerden mezun olduğu görülmüştür.

Çizelge 4-5 Öğretmenlerin “Öğretmenlik Alanı” Değişkenine Göre Dağılımı

Öğretmenlik Alanı	Frekans (F)	Yüzde (%)
Kültür dersi öğretmeni	108	49,1
Meslek dersi öğretmeni	112	50,9
Toplam	220	100,0

Beşinci tablo incelendiğinde; araştırmaya katılan öğretmenlerin 108'inin (%49,1) kültür dersi öğretmeni; 112'unun (%50,9) meslek dersi öğretmeni olduğu görülmüştür.

4.2. DENEKLERİN BAĞIMLI DEĞİŞKENLERE VERDİKLERİ CEVAPLARA İLİŞKİN BULGULAR

4.2.1. “Cinsiyet” Değişkenine İlişkin Bulgular

Çizelge 4-6 Cinsiyet Değişkenine Göre “Öğretmenden izinsiz konuşmak” İfadesi İçin Yapılan İlişkisiz Grup T Testi Sonuçları

Öğretmenden izinsiz konuşmak							
A3	Cinsiyet	N	Ort.	SS	Sd	T	P
	Bayan	77,00	3,51	0,74	218	-1,307	.000<0.05
	Erkek	143,00	3,68	1,02			

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “Öğretmenden izinsiz konuşmak sınıfta disiplini bozar” ifadesinin aritmetik ortalamasının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için yapılan ilişkisiz grup t testi sonucunda; bu ifade için bayanların aritmetik ortalaması 3.51 erkeklerin aritmetik ortalaması ise 3.68 olarak bulunmuştur. Bayanların bu ifade için standart sapması 0.74 erkeklerin standart sapması ise 1.02 olarak bulunmuştur. Bayan ve erkeklerin puan ortalamaları için yapılan ilişkisiz grup t testi’nde 0.05 düzeyinde anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Erkekler “Öğretmenden izinsiz konuşmak sınıfta disiplini bozar” ifadesine bayarlardan anlamlı düzeyde daha fazla katılmışlardır.

Çizelge 4-7 Cinsiyet Değişkenine Göre “Kılık kıyafet kurallarına uymamak” İfadesi İçin Yapılan İlişkisiz Grup T Testi Sonuçları

Kılık kıyafet kurallarına uymamak							
	Cinsiyet	N	Ort.	SS	Sd	T	P
A12	Bayan	77,00	3,08	0,79	218	-1,733	.005<0.05
	Erkek	143,00	3,29	0,93			

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “Kılık kıyafet kurallarına uymamak sınıfta disiplini bozar“ ifadesinin aritmetik ortalamasının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için yapılan ilişkisiz grup t testi sonucunda; bu ifade için bayanların aritmetik ortalaması 3.08 erkeklerin aritmetik ortalaması ise 3.29 olarak bulunmuştur. Bayanların bu ifade için standart sapması 0.79 erkeklerin standart sapması ise 0,93 olarak bulunmuştur. Bayan ve erkeklerin puan ortalamaları için yapılan ilişkisiz grup t testi’nde 0.05 düzeyinde anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Erkekler “Kılık kıyafet kurallarına uymamak sınıfta disiplini bozar” ifadesine bayarlardan anlamlı düzeyde daha fazla katılmışlardır.

Çizelge 4-8 Cinsiyet Değişkenine Göre “İzin almadan sınıf içinde dolaşmak” İfadesi İçin Yapılan İlişkisiz Grup T Testi Sonuçları

İzin almadan sınıf içinde dolaşmak							
	Cinsiyet	N	Ort.	SS	Sd	T	P
A18	Bayan	77,00	2,99	0,95	218	,465	.006<0.05
	Erkek	143,00	2,92	1,14			

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “İzin almadan sınıf içinde dolaşmak sınıfta disiplini bozar“ ifadesinin aritmetik ortalamasının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir

farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için yapılan ilişkisiz grup t testi sonucunda; bu ifade için bayanların aritmetik ortalaması 2.99 erkeklerin aritmetik ortalaması ise 2.92 olarak bulunmuştur. Bayanların bu ifade için standart sapması 0.95 erkeklerin standart sapması ise 1.14 olarak bulunmuştur. Bayan ve erkeklerin puan ortalamaları için yapılan ilişkisiz grup t testi'nde 0.05 düzeyinde anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Bayanlar “İzin almadan sınıf içinde dolaşmak sınıfta disiplini bozar” ifadesine Erkeklerden anlamlı düzeyde daha fazla katılmışlardır.

Çizelge 4-9 Cinsiyet Değişkenine Göre “Öğrencilerin ilgisini çekmeyen ödevlerin verilmesi” İfadesi İçin Yapılan İlişkisiz Grup T Testi Sonuçları

Öğrencilerin ilgisini çekmeyen ödevlerin verilmesi							
	Cinsiyet	N	Ort.	SS	Sd	T	P
B5	Bayan	77,00	2,61	0,96	218	-2,358	.064<0.05
	Erkek	143,00	2,92	0,89			

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi,“Öğrencilerin ilgisini çekmeyen ödevlerin verilmesi sınıf disiplinini bozan nedenlerdendir” ifadesinin aritmetik ortalamasının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için yapılan ilişkisiz grup t testi sonucunda; bu ifade için bayanların aritmetik ortalaması 2,61 erkeklerin aritmetik ortalaması ise 2,98 olarak bulunmuştur. Bayanların bu ifade için standart sapması 0.96 erkeklerin standart sapması ise 0,89 olarak bulunmuştur. Bayan ve erkeklerin puan ortalamaları için yapılan ilişkisiz grup t testi'nde 0.05 düzeyinde anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Erkekler“Öğrencilerin ilgisini çekmeyen ödevlerin verilmesi sınıf disiplinini bozan nedenlerdendir” ifadesine bayarlardan anlamlı düzeyde daha fazla katılmışlardır.

Çizelge 4-10 Cinsiyet Değişkenine Göre “Öğretmenin disiplini sağlama yaklaşımlarını bilmemesi” İfadesi İçin Yapılan İlişkisiz Grup T Testi Sonuçları

Öğretmenin disiplini sağlama yaklaşımlarını bilmemesi							
	Cinsiyet	N	Ort.	SS	Sd	T	P
B10	Bayan	77,00	2,75	1,00	218	-2,437	.079<0.05
	Erkek	143,00	3,08	0,90			

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “Öğretmenin disiplini sağlama yaklaşımlarını bilmemesi sınıf disiplinini bozan nedenlerdendir “ ifadesinin aritmetik ortalamasının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için yapılan ilişkisiz grup t testi sonucunda; bu ifade için bayanların aritmetik ortalaması 2,75 erkeklerin aritmetik ortalaması ise 3,08 olarak bulunmuştur. Bayanların bu ifade için standart sapması 1,00 erkeklerin standart sapması ise 0,90 olarak bulunmuştur. Bayan ve erkeklerin puan ortalamaları için yapılan ilişkisiz grup t testi’nde 0.05 düzeyinde anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Erkekler “Öğretmenin disiplini sağlama yaklaşımlarını bilmemesi sınıf disiplinini bozan nedenlerdendir” ifadesine bayanlardan anlamlı düzeyde daha fazla katılmışlardır.

Çizelge 4-11 Cinsiyet Değişkenine Göre “Öğretim araçlarındaki eksiklik” İfadesi İçin Yapılan İlişkisiz Grup T Testi Sonuçları

Öğretim araçlarındaki eksiklik							
	Cinsiyet	N	Ort.	SS	Sd	T	P
B15	Bayan	77,00	2,96	1,27	218	-0,557	.004<0.05
	Erkek	143,00	3,05	1,02			

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “Öğretim araçlarındaki eksiklik sınıf disiplinini bozan nedenlerdendir “ ifadesinin aritmetik ortalamasının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için yapılan ilişkisiz grup t testi sonucunda; bu

ifade için bayanların aritmetik ortalaması 2,96 erkeklerin aritmetik ortalaması ise 3,05 olarak bulunmuştur. Bayanların bu ifade için standart sapması 1,27 erkeklerin standart sapması ise 1.02 olarak bulunmuştur. Bayan ve erkeklerin puan ortalamaları için yapılan ilişkisiz grup t testi'nde 0.05 düzeyinde anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Erkekler “Öğretim araçlarındaki eksiklik sınıf disiplini bozan nedenlerdendir” ifadesine bayanlardan anlamlı düzeyde daha fazla katılmışlardır.

Çizelge 4-12 Cinsiyet Değişkenine Göre “Öğrenciyi vücut dili ile sözsüz uyarmak” İfadesi İçin Yapılan İlişkisiz Grup T Testi Sonuçları

Öğrenciyi vücut dili ile sözsüz uyarmak							
	Cinsiyet	N	Ort.	SS	Sd	T	P
C4	Bayan	77,00	3,35	1,13	218	-1,45	.003<0.05
	Erkek	143,00	3,55	0,84			

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “Öğrenciyi vücut dili ile sözsüz uyarmak “ ifadesinin aritmetik ortalamasının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için yapılan ilişkisiz grup t testi sonucunda; bu ifade için bayanların aritmetik ortalaması 3,35 erkeklerin aritmetik ortalaması ise 3,55 olarak bulunmuştur. Bayanların bu ifade için standart sapması 1,13 erkeklerin standart sapması ise 0,84 olarak bulunmuştur. Bayan ve erkeklerin puan ortalamaları için yapılan ilişkisiz grup t testi'nde 0.05 düzeyinde anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Erkekler “Öğrenciyi vücut dili ile sözsüz uyarmak” ifadesine bayanlardan anlamlı düzeyde daha fazla katılmışlardır.

Çizelge 4-13 Cinsiyet Değişkenine Göre “Öğrenciye daha fazla ödev vermek” İfadesi İçin Yapılan İlişkisiz Grup T Testi Sonuçları

Öğrenciye daha fazla ödev vermek							
	Cinsiyet	N	Ort.	SS	Sd	T	P
C7	Bayan	77,00	2,39	0,86	218	0,28	.037<0.05
	Erkek	143,00	2,34	1,06			

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “Öğrenciye daha fazla ödev vermek “ ifadesinin aritmetik ortalamasının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için yapılan ilişkisiz grup t testi sonucunda; bu ifade için bayanların aritmetik ortalaması 2,39 erkeklerin aritmetik ortalaması ise 2,34 olarak bulunmuştur. Bayanların bu ifade için standart sapması 0,86 erkeklerin standart sapması ise 1.06 olarak bulunmuştur. Bayan ve erkeklerin puan ortalamaları için yapılan ilişkisiz grup t testi’nde 0.05 düzeyinde anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Bayanlar “Öğrenciye daha fazla ödev vermek” ifadesine erkeklerden anlamlı düzeyde daha fazla katılmışlardır.

Çizelge 4-14 Cinsiyet Değişkenine Göre “Öğrencinin teneffüse çıkmasına izin vermemek” İfadesi İçin Yapılan İlişkisiz Grup T Testi Sonuçları

Öğrencinin teneffüse çıkmasına izin vermemek							
	Cinsiyet	N	Ort.	SS	Sd	T	P
C10	Bayan	77,00	1,65	0,93	218	-2,85	.016<0.05
	Erkek	143,00	2,12	1,28			

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “Öğrencinin teneffüse çıkmasına izin vermemek “ ifadesinin aritmetik ortalamasının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için yapılan ilişkisiz grup t testi sonucunda; bu ifade için bayanların

aritmetik ortalaması 1,65 erkeklerin aritmetik ortalaması ise 2,12 olarak bulunmuştur. Bayanların bu ifade için standart sapması 0,93 erkeklerin standart sapması ise 1.28 olarak bulunmuştur. Bayan ve erkeklerin puan ortalamaları için yapılan ilişkisiz grup t testi'nde 0.05 düzeyinde anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Erkekler “Öğrencinin teneffüse çıkmasına izin vermemek” ifadesine bayanlardan anlamlı düzeyde daha fazla katılmışlardır.

Çizelge 4-15 Cinsiyet Değişkenine Göre “Yaptığı olumlu davranışları övmek” İfadesi İçin Yapılan İlişkisiz Grup T Testi Sonuçları

Yaptığı olumlu davranışları övmek							
	Cinsiyet	N	Ort.	SS	Sd	T	P
C11	Bayan	77,00	4,03	1,26	218	-0,34	.022<0.05
	Erkek	143,00	4,08	0,94			

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “Yaptığı olumlu davranışları övmek “ ifadesinin aritmetik ortalamasının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için yapılan ilişkisiz grup t testi sonucunda; bu ifade için bayanların aritmetik ortalaması 4,03 erkeklerin aritmetik ortalaması ise 4,08 olarak bulunmuştur. Bayanların bu ifade için standart sapması 1,26 erkeklerin standart sapması ise 0,94 olarak bulunmuştur. Bayan ve erkeklerin puan ortalamaları için yapılan ilişkisiz grup t testi'nde 0.05 düzeyinde anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Erkekler “Yaptığı olumlu davranışları övmek” ifadesine bayanlardan anlamlı düzeyde daha fazla katılmışlardır.

4.2.2. “Bulunduğunuz Okuldaki Çalışma Süresi” Değişkenine İlişkin Bulgular

Çizelge 4-16 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “derse araç ve gereçsiz gelme” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
A1	0-2	71,00	3,48	0,75	G.Arası	6,09	4,00	1,52	2,59	0,04
	3-5	62,00	3,76	0,74	G.İçi	126,26	215,00	0,59		
	6-8	27,00	3,74	0,76	Toplam	132,35	219,00			
	9-10	44,00	3,82	0,79						
	11 yıl üstü	16,00	3,31	0,87						
	TOPLAM	220,00	3,65	0,78						

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “derse araç ve gereçsiz gelme” ifadesinin aritmetik ortalamalarının çalışma süresi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin 9-10 yıl arası öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise 11 yıl üstü öğretmenler olduğu görülmektedir. Çalışma süresi değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Çizelge 4-17 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “derse araç ve gereçsiz gelme” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

A1	Yıl (i)	Yıl (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
	0-2 yıl	3-5	-0,28	0,13	0,36
		6-8	-0,26	0,17	0,68
		9-10	-0,34	0,15	0,26
		11 yıl üstü	0,17	0,21	0,96
	3-5 yıl	0-2	0,28	0,13	0,36
		6-8	0,02	0,18	1,00
		9-10	-0,06	0,15	1,00
		11 yıl üstü	0,45	0,21	0,37
	6-8 yıl	0-2	0,26	0,17	0,68
		3-5	-0,02	0,18	1,00
		9-10	-0,08	0,19	1,00
		11 yıl üstü	0,43	0,24	0,54
	9-10 yıl	0-2	0,34	0,15	0,26
		3-5	0,06	0,15	1,00
		6-8	0,08	0,19	1,00
		11 yıl üstü	0,51	0,22	0,28
	11 yıl üstü	0-2	-0,17	0,21	0,96
		3-5	-0,45	0,21	0,37
		6-8	-0,43	0,24	0,54
		9-10	-0,51	0,22	0,28

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “Derse araç ve gereçsiz gelme” ifadesinin çalışma süresi değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; tesadüfi bir farklılığın olduğu ortaya çıkmıştır. Gruplar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. Ancak ortalamalar değerlendirildiğinde en çok fark 9-10 yıl aralığı lehine olmak üzere 9-10 yıl aralığı ile 11 yıl üstü aralığı öğretmenler arasında bulunmuştur.

Çizelge 4-18 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “derslere karşı ilgisiz ve kayıtsız olmak” ifadesine ilişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
A2	0-2	71,00	3,51	0,77	G.Arası	18,83	4,00	4,71	6,42	0,00
	3-5	62,00	3,89	0,75	G.İçi	157,61	215,00	0,73		
	6-8	27,00	3,89	0,89	Toplam	176,44	219,00			
	9-10	44,00	3,82	1,02						
	11 yıl üstü	16,00	2,81	1,05						
	TOPLAM	220,00	3,67	0,90						

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “derslere karşı ilgisiz ve kayıtsız olmak” ifadesinin aritmetik ortalamalarının çalışma süresi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin 3-5 ve 6-8 yıl arası öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise 11 yıl üstü öğretmenler olduğu görülmektedir. Çalışma süresi değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Çizelge 4-19 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “derslere karşı ilgisiz ve kayıtsız olmak” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	Yıl (i)	Yıl (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
A2	0-2 yıl	3-5	-0,38	0,15	0,17
		6-8	-0,38	0,19	0,42
		9-10	-0,31	0,16	0,47
		11 yıl üstü	0,69	0,24	0,08
	3-5 yıl	0-2	0,38	0,15	0,17
		6-8	0,00	0,20	1,00
		9-10	0,07	0,17	1,00
		11 yıl üstü	1,07*	0,24	0,00
	6-8 yıl	0-2	0,38	0,19	0,42
		3-5	0,00	0,20	1,00
		9-10	0,07	0,21	1,00
		11 yıl üstü	1,08*	0,27	0,00
	9-10 yıl	0-2	0,31	0,16	0,47
		3-5	-0,07	0,17	1,00
		6-8	-0,07	0,21	1,00
		11 yıl üstü	1,01*	0,25	0,00
	11 yıl üstü	0-2	-0,69	0,24	0,08
		3-5	-1,07*	0,24	0,00
		6-8	-1,08*	0,27	0,00
		9-10	-1,01*	0,25	0,00

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “derslere karşı ilgisiz olmak” ifadesinin çalışma süresi değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; 3-5 yıl, 6-8 yıl

ve 9-10 yıl aralığındaki öğretmenler 11 yıl üstü öğretmenlere oranla bu ifadeye daha fazla katılmışlardır. 3-5 yıl, 6-8 yıl ve 9-10 yıl aralığındaki öğretmenler lehine olan bu durum istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Diğer gruplar arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır.

**Çizelge 4-20 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre
“Öğretmenden izinsiz konuşmak” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi)
Sonuçları**

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
A3	0-2	71,00	3,34	0,75	G.Arası	27,15	4,00	6,79	8,96	0,00
	3-5	62,00	3,71	0,88	G.İçi	162,78	215,00	0,76		
	6-8	27,00	3,74	0,98	Toplam	189,93	219,00			
	9-10	44,00	4,14	0,90						
	11 yıl üstü	16,00	2,88	1,02						
	TOPLAM	220,00	3,62	0,93						

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “Öğretmenden izinsiz konuşmak” ifadesinin aritmetik ortalamalarının çalışma süresi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin 4-10 yıl arası öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise 11 yıl üstü öğretmenler olduğu görülmektedir. Çalışma süresi değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<0.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

**Çizelge 4-21 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre
“Öğretmenden izinsiz konuşmak” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü
Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları**

	Yıl (i)	Yıl (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
A3	0-2 yıl	3-5	-0,37	0,15	0,20
		6-8	-0,40	0,20	0,38
		9-10	-0,80*	0,17	0,00
		11 yıl üstü	0,46	0,24	0,45
	3-5 yıl	0-2	0,37	0,15	0,20
		6-8	-0,03	0,20	1,00
		9-10	-0,43	0,17	0,19
		11 yıl üstü	0,83*	0,24	0,02
	6-8 yıl	0-2	0,40	0,20	0,38
		3-5	0,03	0,20	1,00
		9-10	-0,40	0,21	0,49
		11 yıl üstü	0,87*	0,27	0,04
	9-10 yıl	0-2	0,80*	0,17	0,00
		3-5	0,43	0,17	0,19
		6-8	0,40	0,21	0,49
		11 yıl üstü	1,26*	0,25	0,00
	11 yıl üstü	0-2	-0,46	0,24	0,45
		3-5	-0,83*	0,24	0,02
		6-8	-0,87*	0,27	0,04
		9-10	-1,26*	0,25	0,00

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “öğretmenden izinsiz konuşmak” ifadesinin çalışma süresi değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; 9-10 yıl

aralığındaki öğretmenler 0-2 yıl aralığındaki öğretmenlere oranla bu ifadeye daha fazla katılmışlardır. 9-10 yıl aralığındaki öğretmenler lehine olan bu durum istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$).Yine aynı ifadeye 3-5 yıl,6-8 yıl ve 9-10 yıl aralığındaki öğretmenler 11 yıl üstü öğretmenlere oranla bu ifadeye daha fazla katılmışlardır. 3-5 yıl,6-8 yıl ve 9-10 yıl aralığındaki öğretmenler lehine olan bu durum istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$).Diğer gruplar arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır.

**Çizelge 4-22 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre
“Öğretmenlere karşı saygılı olmamak” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans
Analizi) Sonuçları**

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
A4	0-2	71,00	2,83	0,91	G.Arası	34,11	4,00	8,53	9,16	0,00
	3-5	62,00	3,53	0,97	G.İçi	200,05	215,00	0,93		
	6-8	27,00	3,56	0,97	Toplam	234,16	219,00			
	9-10	44,00	3,02	0,90						
	11 yıl üstü	16,00	2,25	1,29						
	TOPLAM	220,00	3,11	1,03						

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “Öğretmenlere karşı saygılı olmamak” ifadesinin aritmetik ortalamalarının çalışma süresi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin 6-8 yıl arası öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise 11 yıl üstü öğretmenler olduğu görülmektedir. Çalışma süresi değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<0.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

**Çizelge 4-23 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre
“Öğretmenlere karşı saygılı olmamak” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü
Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları**

	Yıl (i)	Yıl (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
A4	0-2 yıl	3-5	-0,70*	0,17	0,00
		6-8	-0,72*	0,22	0,03
		9-10	-0,19	0,19	0,90
		11 yıl üstü	0,58	0,27	0,32
	3-5 yıl	0-2	0,70*	0,17	0,00
		6-8	-0,02	0,22	1,00
		9-10	0,51	0,19	0,13
		11 yıl üstü	1,28*	0,27	0,00
	6-8 yıl	0-2	0,72*	0,22	0,03
		3-5	0,02	0,22	1,00
		9-10	0,53	0,24	0,28
		11 yıl üstü	1,31*	0,30	0,00
	9-10 yıl	0-2	0,19*	0,19	0,90
		3-5	-0,51	0,19	0,13
		6-8	-0,53	0,24	0,28
		11 yıl üstü	0,77	0,28	0,11
	11 yıl üstü	0-2	-0,58	0,27	0,32
		3-5	-1,28*	0,27	0,00
		6-8	-1,31*	0,30	0,00
		9-10	-0,77	0,28	0,11

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “öğretmenlere karşı saygılı olmamak” ifadesinin çalışma süresi değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; 3-5 yıl,6-8 yıl

ve 9-10 yıl aralığındaki öğretmenler 0-2 yıl aralığındaki öğretmenlere oranla bu ifadeye daha fazla katılmışlardır. 3-5 yıl,6-8 yıl ve 9-10 yıl aralığındaki öğretmenler lehine olan bu durum istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$).Yine aynı ifadeye 3-5 yıl ve 6-8 yıl aralığındaki öğretmenler 11 yıl üstü öğretmenlere oranla bu ifadeye daha fazla katılmışlardır. 3-5 yıl ve 6-8 yıl aralığındaki öğretmenler lehine olan bu durum istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$).Diğer gruplar arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır.

Çizelge 4-24 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Okul içinde birbirlerine karşı şiddet uygulamak” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
A5	0-2	71,00	2,86	1,11	G.Arası	25,69	4,00	6,42	5,82	0,00
	3-5	62,00	3,32	1,00	G.İçi	237,15	215,00	1,10		
	6-8	27,00	3,74	0,94	Toplam	262,84	219,00			
	9-10	44,00	2,84	1,12						
	11 yıl üstü	16,00	2,56	0,89						
	TOPLAM	220,00	3,07	1,10						

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “Okul içinde birbirlerine karşı şiddet uygulamak” ifadesinin aritmetik ortalamalarının çalışma süresi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin 6-8 yıl arası öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise 11 yıl üstü öğretmenler olduğu görülmektedir. Çalışma süresi değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<0.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Çizelge 4-25 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Okul içinde birbirlerine karşı şiddet uygulamak” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	Yıl (i)	Yıl (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
A5	0-2 yıl	3-5	-0,46	0,18	0,17
		6-8	-0,88*	0,24	0,01
		9-10	0,02	0,20	1,00
		11 yıl üstü	0,30	0,29	0,90
	3-5 yıl	0-2	0,46	0,18	0,17
		6-8	-0,42	0,24	0,56
		9-10	0,48	0,21	0,25
		11 yıl üstü	0,76	0,29	0,16
	6-8 yıl	0-2	0,88*	0,24	0,01
		3-5	0,42	0,24	0,56
		9-10	0,90*	0,26	0,02
		11 yıl üstü	1,18*	0,33	0,01
	9-10 yıl	0-2	-0,02	0,20	1,00
		3-5	-0,48	0,21	0,25
		6-8	-0,90*	0,26	0,02
		11 yıl üstü	0,28	0,31	0,93
	11 yıl üstü	0-2	-0,30	0,29	0,90
		3-5	-0,76	0,29	0,16
		6-8	-1,18*	0,33	0,01
		9-10	-0,28	0,31	0,93

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “okul içinde birbirlerine karşı şiddet uygulamak” ifadesinin çalışma süresi değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; 6-

8 yıl aralığındaki öğretmenler 0-2 yıl, 9-10 yıl ve 11 yıl üstü aralığındaki öğretmenlere oranla bu ifadeye daha fazla katılmışlardır. 6-8 yıl aralığındaki öğretmenler lehine olan bu durum istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Diğer gruplar arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır.

Çizelge 4-26 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Her türlü öğrenmeye karşı ilgisiz olmak” ifadesine ilişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
A6	0-2	71,00	3,52	0,86	G.Arası	11,51	4,00	2,88	2,91	0,02
	3-5	62,00	3,56	0,90	G.İçi	212,33	215,00	0,99		
	6-8	27,00	3,67	1,11	Toplam	223,84	219,00			
	9-10	44,00	3,11	1,28						
	11 yıl üstü	16,00	2,94	0,77						
	TOPLAM	220,00	3,43	1,01						

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “Her türlü öğrenmeye karşı ilgisiz olmak” ifadesinin aritmetik ortalamalarının çalışma süresi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin 6-8 yıl arası öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise 11 yıl üstü öğretmenler olduğu görülmektedir. Çalışma süresi değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<0.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Çizelge 4-27 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Her türlü öğrenmeye karşı ilgisiz olmak” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	Yıl (i)	Yıl (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
A6	0-2 yıl	3-5	-0,04	0,17	1,00
		6-8	-0,15	0,22	0,98
		9-10	0,41	0,19	0,34
		11 yıl üstü	0,58	0,28	0,35
	3-5 yıl	0-2	0,04	0,17	1,00
		6-8	-0,10	0,23	1,00
		9-10	0,45	0,20	0,26
		11 yıl üstü	0,63	0,28	0,28
	6-8 yıl	0-2	0,15	0,22	0,98
		3-5	0,10	0,23	1,00
		9-10	0,55	0,24	0,27
		11 yıl üstü	0,73	0,31	0,25
	9-10 yıl	0-2	-0,41	0,19	0,34
		3-5	-0,45	0,20	0,26
		6-8	-0,55	0,24	0,27
		11 yıl üstü	0,18	0,29	0,98
	11 yıl üstü	0-2	-0,58	0,28	0,35
		3-5	-0,63	0,28	0,28
		6-8	-0,73	0,31	0,25
		9-10	-0,18	0,29	0,98

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “her türlü öğrenmeye karşı ilgisiz olma” ifadesinin çalışma süresi değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda;

tesadüfi bir farklılığın olduğu ortaya çıkmıştır. Gruplar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. Ancak ortalamalar değerlendirildiğinde en çok fark 6-8 yıl aralığı lehine olmak üzere 6-8 yıl ile 11 yıl üstü aralığı öğretmenler arasında bulunmuştur.

Çizelge 4-28 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Gereksiz yere devamsızlık yapmak” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
A7	0-2	71,00	2,94	1,01	G.Arası	9,07	4,00	2,27	2,51	0,04
	3-5	62,00	3,11	0,93	G.İçi	194,36	215,00	0,90		
	6-8	27,00	3,52	0,94	Toplam	203,44	219,00			
	9-10	44,00	3,34	0,99						
	11 yıl üstü	16,00	3,38	0,62						
	TOPLAM	220,00	3,17	0,96						

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “Gereksiz yere devamsızlık yapmak” ifadesinin aritmetik ortalamalarının çalışma süresi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin 6-8 yıl arası öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise 0-2 yıl öğretmenler olduğu görülmektedir. Çalışma süresi değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Çizelge 4-29 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Gereksiz yere devamsızlık yapmak” ifadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

A7	Yıl (i)	Yıl (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
	0-2 yıl	3-5	-0,17	0,17	0,90
		6-8	-0,57	0,21	0,13
		9-10	-0,40	0,18	0,32
		11 yıl üstü	-0,43	0,26	0,61
	3-5 yıl	0-2	0,17	0,17	0,90
		6-8	-0,41	0,22	0,49
		9-10	-0,23	0,19	0,83
		11 yıl üstü	-0,26	0,27	0,91
	6-8 yıl	0-2	0,57	0,21	0,13
		3-5	0,41	0,22	0,49
		9-10	0,18	0,23	0,96
		11 yıl üstü	0,14	0,30	0,99
	9-10 yıl	0-2	0,40	0,18	0,32
		3-5	0,23	0,19	0,83
		6-8	-0,18	0,23	0,96
		11 yıl üstü	-0,03	0,28	1,00
	11 yıl üstü	0-2	0,43	0,26	0,61
		3-5	0,26	0,27	0,91
		6-8	-0,14	0,30	0,99
		9-10	0,03	0,28	1,00

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “gereksiz yere devamsızlık yapmak” ifadesinin çalışma süresi değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; tesadüfi bir farklılığın olduğu ortaya çıkmıştır. Gruplar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. Ancak ortalamalar değerlendirildiğinde en çok fark 6-8 yıl aralığı lehine olmak üzere 6-8 yıl ile 0-2 yıl aralığı öğretmenler arasında bulunmuştur.

Çizelge 4-30 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Dersi dinlememek” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
A8	0-2	71,00	3,54	0,97	G.Arası	17,88	4,00	4,47	5,31	0,00
	3-5	62,00	3,74	0,94	G.İçi	181,01	215,00	0,84		
	6-8	27,00	3,48	0,70	Toplam	198,89	219,00			
	9-10	44,00	3,57	0,93						
	11 yıl üstü	16,00	2,56	0,89						
	TOPLAM	220,00	3,52	0,95						

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “dersi dinlememek” ifadesinin aritmetik ortalamalarının çalışma süresi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin 3-5 yıl arası öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise 11 yıl üstü öğretmenler olduğu görülmektedir. Çalışma süresi değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Çizelge 4-31 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Dersi dinlememek” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

A8	Yıl (i)	Yıl (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
	0-2 yıl	3-5	-0,21	0,16	0,79
		6-8	0,05	0,21	1,00
		9-10	-0,03	0,18	1,00
		11 yıl üstü	0,97*	0,25	0,01
	3-5 yıl	0-2	0,21	0,16	0,79
		6-8	0,26	0,21	0,82
		9-10	0,17	0,18	0,92
		11 yıl üstü	1,18*	0,26	0,00
	6-8 yıl	0-2	-0,05	0,21	1,00
		3-5	-0,26	0,21	0,82
		9-10	-0,09	0,22	1,00
		11 yıl üstü	0,92*	0,29	0,04
	9-10 yıl	0-2	0,03	0,18	1,00
		3-5	-0,17	0,18	0,92
		6-8	0,09	0,22	1,00
		11 yıl üstü	1,01*	0,27	0,01
	11 yıl üstü	0-2	-0,97*	0,25	0,01
		3-5	-1,18*	0,26	0,00
		6-8	-0,92*	0,29	0,04
		9-10	-1,01*	0,27	0,01

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “dersi dinlememek” ifadesinin çalışma süresi değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; 0-2 yıl, 3-5 yıl, 6-8 yıl ve 9-10 yıl aralığındaki öğretmenler 11 yıl üstü aralığındaki öğretmenlere oranla bu ifadeye daha fazla katılmışlardır. 0-2 yıl, 3-5 yıl, 6-8 yıl ve 9-10 yıl aralığındaki öğretmenler lehine olan bu durum istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Diğer gruplar arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır.

Çizelge 4-32 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Derste uyuma eğiliminde olmak” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
A9	0-2	71,00	2,92	0,89	G.Arası	23,07	4,00	5,77	5,96	0,00
	3-5	62,00	2,95	0,97	G.İçi	207,92	215,00	0,97		
	6-8	27,00	3,56	1,09	Toplam	231,00	219,00			
	9-10	44,00	2,70	1,13						
	11 yıl üstü	16,00	2,13	0,81						
	TOPLAM	220,00	2,90	1,03						

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “derste uyuma eğiliminde olmak” ifadesinin aritmetik ortalamalarının çalışma süresi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin 6-8 yıl arası öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise 11 yıl üstü öğretmenler olduğu görülmektedir. Çalışma süresi değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur

Çizelge 4-33 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Derste uyuma eğiliminde olmak” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	Yıl (i)	Yıl (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
A9	0-2 yıl	3-5	-0,04	0,17	1,00
		6-8	-0,64	0,22	0,09
		9-10	0,21	0,19	0,87
		11 yıl üstü	0,79	0,27	0,08
	3-5 yıl	0-2	0,04	0,17	1,00
		6-8	-0,60	0,23	0,14
		9-10	0,25	0,19	0,80
		11 yıl üstü	0,83	0,28	0,07
	6-8 yıl	0-2	0,64	0,22	0,09
		3-5	0,60	0,23	0,14
		9-10	0,85*	0,24	0,02
		11 yıl üstü	1,43*	0,31	0,00
	9-10 yıl	0-2	-0,21	0,19	0,87
		3-5	-0,25	0,19	0,80
		6-8	-0,85*	0,24	0,02
		11 yıl üstü	0,58	0,29	0,40
	11 yıl üstü	0-2	-0,79	0,27	0,08
		3-5	-0,83	0,28	0,07
		6-8	-1,43*	0,31	0,00
		9-10	-0,58	0,29	0,40

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “derste uyuma eğiliminde olmak” ifadesinin çalışma süresi değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; 6-8 yıl

aralığındaki öğretmenler 9-10 yıl ve 11 yıl üstü aralığındaki öğretmenlere oranla bu ifadeye daha fazla katılmışlardır.6-8 yıl aralığındaki öğretmenler lehine olan bu durum istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Diğer gruplar arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır.

Çizelge 4-34 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Argolu ve küfürlü konuşmak” ifadesine ilişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
A10	0-2	71,00	2,83	1,16	G.Arası	18,28	4,00	4,57	3,20	0,01
	3-5	62,00	3,40	1,25	G.İçi	307,26	215,00	1,43		
	6-8	27,00	3,33	1,24	Toplam	325,55	219,00			
	9-10	44,00	2,89	1,19						
	11 yıl üstü	16,00	2,56	1,09						
	TOPLAM	220,00	3,05	1,22						

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “argolu ve küfürlü konuşmak” ifadesinin aritmetik ortalamalarının çalışma süresi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin 3-5 yıl arası öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise 11 yıl üstü öğretmenler olduğu görülmektedir. Çalışma süresi değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<0.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur

Çizelge 4-35 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Argolu ve küfürlü konuşmak” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	Yıl (i)	Yıl (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
A10	0-2 yıl	3-5	-0,57	0,21	0,11
		6-8	-0,50	0,27	0,49
		9-10	-0,06	0,23	1,00
		11 yıl üstü	0,27	0,33	0,96
	3-5 yıl	0-2	0,57	0,21	0,11
		6-8	0,07	0,28	1,00
		9-10	0,52	0,24	0,31
		11 yıl üstü	0,84	0,34	0,18
	6-8 yıl	0-2	0,50	0,27	0,49
		3-5	-0,07	0,28	1,00
		9-10	0,45	0,29	0,67
		11 yıl üstü	0,77	0,38	0,39
	9-10 yıl	0-2	0,06	0,23	1,00
		3-5	-0,52	0,24	0,31
		6-8	-0,45	0,29	0,67
		11 yıl üstü	0,32	0,35	0,93
	11 yıl üstü	0-2	-0,27	0,33	0,96
		3-5	-0,84	0,34	0,18
		6-8	-0,77	0,38	0,39
		9-10	-0,32	0,35	0,93

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “argolu ve küfürlü konuşmak” ifadesinin çalışma süresi değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; tesadüfi bir

farklılığın olduğu ortaya çıkmıştır. Gruplar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. Ancak ortalamalar değerlendirildiğinde en çok fark 3-5 yıl aralığı lehine olmak üzere 3-5 yıl ile 11 yıl üstü aralığı öğretmenler arasında bulunmuştur.

Çizelge 4-36 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Yanlarında kesici alet bulundurmak” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
A11	0-2	71,00	2,15	1,32	G.Arası	25,65	4,00	6,41	3,88	0,00
	3-5	62,00	2,50	1,54	G.İçi	355,46	215,00	1,65		
	6-8	27,00	3,00	1,04	Toplam	381,11	219,00			
	9-10	44,00	2,27	1,06						
	11 yıl üstü	16,00	1,56	0,89						
	TOPLAM	220,00	2,34	1,32						

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “yanlarında kesici alet bulundurmak” ifadesinin aritmetik ortalamalarının çalışma süresi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin 6-8 yıl arası öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise 11 yıl üstü öğretmenler olduğu görülmektedir. Çalışma süresi değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Çizelge 4-37 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Yanlarında kesici alet bulundurmak” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	Yıl (i)	Yıl (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
A11	0-2 yıl	3-5	-0,35	0,22	0,67
		6-8	-0,85	0,29	0,08
		9-10	-0,12	0,25	0,99
		11 yıl üstü	0,59	0,36	0,60
	3-5 yıl	0-2	0,35	0,22	0,67
		6-8	-0,50	0,30	0,59
		9-10	0,23	0,25	0,94
		11 yıl üstü	0,94	0,36	0,15
	6-8 yıl	0-2	0,85	0,29	0,08
		3-5	0,50	0,30	0,59
		9-10	0,73	0,31	0,26
		11 yıl üstü	1,44*	0,41	0,02
	9-10 yıl	0-2	0,12	0,25	0,99
		3-5	-0,23	0,25	0,94
		6-8	-0,73	0,31	0,26
		11 yıl üstü	0,71	0,38	0,47
	11 yıl üstü	0-2	-0,59	0,36	0,60
		3-5	-0,94	0,36	0,15
		6-8	-1,44*	0,41	0,02
		9-10	-0,71	0,38	0,47

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “yanlarında kesici alet bulundurmak” ifadesinin çalışma süresi değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; 6-8 yıl aralığındaki öğretmenler 11 yıl üstü aralığındaki öğretmenlere oranla bu ifadeye daha fazla katılmışlardır.6-8 yıl aralığındaki öğretmenler lehine olan bu durum istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Diğer gruplar arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır.

Çizelge 4-38 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “okulun bulunduğu çevreye uyum sağlayamamak” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
A13	0-2	71,00	2,37	0,80	G.Arası	17,15	4,00	4,29	5,43	0,00
	3-5	62,00	3,00	0,87	G.İçi	169,83	215,00	0,79		
	6-8	27,00	3,04	1,02	Toplam	186,98	219,00			
	9-10	44,00	2,59	0,97						
	11 yıl üstü	16,00	2,63	0,89						
	TOPLAM	220,00	2,69	0,92						

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “okulun bulunduğu çevreye uyum sağlayamamak” ifadesinin aritmetik ortalamalarının çalışma süresi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin 6-8 yıl arası öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise 0-2 yıl öğretmenler olduğu görülmektedir. Çalışma süresi değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<0.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında

olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur

Çizelge 4-39 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “okulun bulunduğu çevreye uyum sağlayamamak” ifadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	Yıl (i)	Yıl (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
A13	0-2 yıl	3-5	-0,63*	0,15	0,00
		6-8	-0,67*	0,20	0,03
		9-10	-0,22	0,17	0,78
		11 yıl üstü	-0,26	0,25	0,89
	3-5 yıl	0-2	0,63*	0,15	0,00
		6-8	-0,04	0,20	1,00
		9-10	0,41	0,18	0,25
		11 yıl üstü	0,38	0,25	0,69
	6-8 yıl	0-2	0,67*	0,20	0,03
		3-5	0,04	0,20	1,00
		9-10	0,45	0,22	0,38
		11 yıl üstü	0,41	0,28	0,71
	9-10 yıl	0-2	0,22	0,17	0,78
		3-5	-0,41	0,18	0,25
		6-8	-0,45	0,22	0,38
		11 yıl üstü	-0,03	0,26	1,00
	11 yıl üstü	0-2	0,26	0,25	0,89
		3-5	-0,38	0,25	0,69
		6-8	-0,41	0,28	0,71
		9-10	0,03	0,26	1,00

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “okulun bulunduğu çevreye uyum sağlayamamak” ifadesinin çalışma süresi değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; 3-5 yıl ve 6-8 yıl aralığındaki öğretmenler 0-2 yıl aralığındaki öğretmenlere oranla bu ifadeye daha fazla katılmışlardır. 3-5 yıl ve 6-8 yıl aralığındaki öğretmenler lehine olan bu durum istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Diğer gruplar arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır.

Çizelge 4-40 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Temizliğe dikkat etmemek” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
A14	0-2	71,00	2,49	0,65	G.Arası	12,45	4,00	3,11	4,56	0,00
	3-5	62,00	2,84	0,89	G.İçi	146,80	215,00	0,68		
	6-8	27,00	3,26	0,76	Toplam	159,25	219,00			
	9-10	44,00	2,77	0,94						
	11 yıl üstü	16,00	2,63	1,02						
	TOPLAM	220,00	2,75	0,85						

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “temizliğe dikkat etmemek” ifadesinin aritmetik ortalamalarının çalışma süresi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin 6-8 yıl arası öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise 0-2 yıl öğretmenler olduğu görülmektedir. Çalışma süresi değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<0.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur

Çizelge 4-41 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Temizliğe dikkat etmemek” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	Yıl (i)	Yıl (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
A14	0-2 yıl	3-5	-0,35	0,14	0,22
		6-8	-0,77*	0,19	0,00
		9-10	-0,28	0,16	0,54
		11 yıl üstü	-0,13	0,23	0,99
	3-5 yıl	0-2	0,35	0,14	0,22
		6-8	-0,42	0,19	0,30
		9-10	0,07	0,16	1,00
		11 yıl üstü	0,21	0,23	0,93
	6-8 yıl	0-2	0,77*	0,19	0,00
		3-5	0,42	0,19	0,30
		9-10	0,49	0,20	0,22
		11 yıl üstü	0,63	0,26	0,21
	9-10 yıl	0-2	0,28	0,16	0,54
		3-5	-0,07	0,16	1,00
		6-8	-0,49	0,20	0,22
		11 yıl üstü	0,15	0,24	0,98
	11 yıl üstü	0-2	0,13	0,23	0,99
		3-5	-0,21	0,23	0,93
		6-8	-0,63	0,26	0,21
		9-10	-0,15	0,24	0,98

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “temizliğe dikkat etmemek” ifadesinin çalışma süresi değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda;6-8 yıl

aralığındaki öğretmenler 0-2 yıl aralığındaki öğretmenlere oranla bu ifadeye daha fazla katılmışlardır.6-8 yıl aralığındaki öğretmenler lehine olan bu durum istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Diğer gruplar arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır.

Çizelge 4-42 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Okul ve sınıf kurallarına uymamak” ifadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi)

Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
A17	0-2	71,00	3,39	0,98	G.Arası	9,43	4,00	2,36	2,80	0,03
	3-5	62,00	3,53	1,04	G.İçi	181,37	215,00	0,84		
	6-8	27,00	3,48	0,80	Toplam	190,80	219,00			
	9-10	44,00	3,43	0,73						
	11 yıl üstü	16,00	2,69	0,79						
	TOPLAM	220,00	3,40	0,93						

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “okul ve sınıf kurallarına uymamak” ifadesinin aritmetik ortalamalarının çalışma süresi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin 3-5 yıl arası öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise 11 yıl üstü öğretmenler olduğu görülmektedir. Çalışma süresi değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<0.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur

Çizelge 4-43 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Okul ve sınıf kurallarına uymamak” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	Yıl (i)	Yıl (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
A17	0-2 yıl	3-5	-0,14	0,16	0,95
		6-8	-0,09	0,21	1,00
		9-10	-0,04	0,18	1,00
		11 yıl üstü	0,71	0,25	0,11
	3-5 yıl	0-2	0,14	0,16	0,95
		6-8	0,05	0,21	1,00
		9-10	0,10	0,18	0,99
		11 yıl üstü	0,84*	0,26	0,03
	6-8 yıl	0-2	0,09	0,21	1,00
		3-5	-0,05	0,21	1,00
		9-10	0,05	0,22	1,00
		11 yıl üstü	0,79	0,29	0,12
	9-10 yıl	0-2	0,04	0,18	1,00
		3-5	-0,10	0,18	0,99
		6-8	-0,05	0,22	1,00
		11 yıl üstü	0,74	0,27	0,11
	11 yıl üstü	0-2	-0,71	0,25	0,11
		3-5	-0,84*	0,26	0,03
		6-8	-0,79	0,29	0,12
		9-10	-0,74	0,27	0,11

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “okul ve sınıf kurallarına uymamak” ifadesinin çalışma süresi değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; 3-5 yıl

aralığındaki öğretmenler 11 yıl üstü öğretmenlere oranla bu ifadeye daha fazla katılmışlardır. 3-5 yıl aralığındaki öğretmenler lehine olan bu durum istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Diğer gruplar arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır.

Çizelge 4-44 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “İzin almadan sınıf içinde dolaşmak” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi)

Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
A18	0-2	71,00	3,01	1,11	G.Arası	13,51	4,00	3,38	3,02	0,02
	3-5	62,00	3,18	1,22	G.İçi	240,72	215,00	1,12		
	6-8	27,00	2,96	0,85	Toplam	254,23	219,00			
	9-10	44,00	2,73	0,90						
	11 yıl üstü	16,00	2,25	0,77						
	TOPLAM	220,00	2,94	1,08						

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “izin almadan sınıf içinde dolaşmak” ifadesinin aritmetik ortalamalarının çalışma süresi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin 3-5 yıl arası öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise 11 yıl üstü öğretmenler olduğu görülmektedir. Çalışma süresi değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<0.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur

Çizelge 4-45 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “İzin almadan sınıf içinde dolaşmak” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	Yıl (i)	Yıl (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
A18	0-2 yıl	3-5	-0,16	0,18	0,94
		6-8	0,05	0,24	1,00
		9-10	0,29	0,20	0,74
		11 yıl üstü	0,76	0,29	0,15
	3-5 yıl	0-2	0,16	0,18	0,94
		6-8	0,21	0,24	0,94
		9-10	0,45	0,21	0,33
		11 yıl üstü	0,93*	0,30	0,05
	6-8 yıl	0-2	-0,05	0,24	1,00
		3-5	-0,21	0,24	0,94
		9-10	0,24	0,26	0,93
		11 yıl üstü	0,71	0,33	0,34
	9-10 yıl	0-2	-0,29	0,20	0,74
		3-5	-0,45	0,21	0,33
		6-8	-0,24	0,26	0,93
		11 yıl üstü	0,48	0,31	0,67
	11 yıl üstü	0-2	-0,76	0,29	0,15
		3-5	-0,93*	0,30	0,05
		6-8	-0,71	0,33	0,34
		9-10	-0,48	0,31	0,67

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “izin almadan sınıf içinde dolaşmak” ifadesinin çalışma süresi değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; 3-5 yıl

aralığındaki öğretmenler 11 yıl üstü öğretmenlere oranla bu ifadeye daha fazla katılmışlardır. 3-5 yıl aralığındaki öğretmenler lehine olan bu durum istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Diğer gruplar arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır.

Çizelge 4-46 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Birbirlerine gerekli saygıyı göstermemek” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi)

Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
A19	0-2	71,00	3,20	1,01	G.Arası	7,38	4,00	1,85	2,19	0,07
	3-5	62,00	3,52	0,95	G.İçi	180,96	215,00	0,84		
	6-8	27,00	3,56	0,70	Toplam	188,35	219,00			
	9-10	44,00	3,41	0,87						
	11 yıl üstü	16,00	2,94	0,77						
	TOPLAM	220,00	3,35	0,93						

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “birbirlerine gerekli saygıyı göstermemek” ifadesinin aritmetik ortalamalarının çalışma süresi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin 6-8 yıl arası öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise 11 yıl üstü öğretmenler olduğu görülmektedir. Çalışma süresi değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<0.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur

Çizelge 4-47 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Birbirlerine gerekli saygıyı göstermemek” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	Yıl (i)	Yıl (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
A19	0-2 yıl	3-5	-0,32	0,16	0,41
		6-8	-0,36	0,21	0,56
		9-10	-0,21	0,18	0,84
		11 yıl üstü	0,26	0,25	0,90
	3-5 yıl	0-2	0,32	0,16	0,41
		6-8	-0,04	0,21	1,00
		9-10	0,11	0,18	0,99
		11 yıl üstü	0,58	0,26	0,28
	6-8 yıl	0-2	0,36	0,21	0,56
		3-5	0,04	0,21	1,00
		9-10	0,15	0,22	0,98
		11 yıl üstü	0,62	0,29	0,34
	9-10 yıl	0-2	0,21	0,18	0,84
		3-5	-0,11	0,18	0,99
		6-8	-0,15	0,22	0,98
		11 yıl üstü	0,47	0,27	0,54
	11 yıl üstü	0-2	-0,26	0,25	0,90
		3-5	-0,58	0,26	0,28
		6-8	-0,62	0,29	0,34
		9-10	-0,47	0,27	0,54

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “bibirlerine gerekli saygıyı göstermemek” ifadesinin çalışma süresi değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; tesadüfi bir farklılığın olduğu ortaya çıkmıştır. Gruplar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. Ancak ortalamalar değerlendirildiğinde en çok fark 6-8 yıl aralığı lehine olmak üzere 6-8 yıl aralığı ile 11 yıl üstü aralığı öğretmenler arasında bulunmuştur.

Çizelge 4-48 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Okulda sigara içmek” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
A20	0-2	71,00	2,68	1,43	G.Arası	12,20	4,00	3,05	1,97	0,10
	3-5	62,00	2,69	1,34	G.İçi	332,60	215,00	1,55		
	6-8	27,00	2,96	0,94	Toplam	344,80	219,00			
	9-10	44,00	2,30	1,07						
	11 yıl üstü	16,00	2,13	0,72						
	TOPLAM	220,00	2,60	1,25						

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “okulda sigara içmek” ifadesinin aritmetik ortalamalarının çalışma süresi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin 6-8 yıl arası öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise 11 yıl üstü öğretmenler olduğu görülmektedir. Çalışma süresi değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur

Çizelge 4-49 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Okulda sigara içmek” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

A20	Yıl (i)	Yıl (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
	0-2 yıl	3-5	-0,02	0,22	1,00
		6-8	-0,29	0,28	0,90
		9-10	0,38	0,24	0,64
		11 yıl üstü	0,55	0,34	0,63
	3-5 yıl	0-2	0,02	0,22	1,00
		6-8	-0,27	0,29	0,93
		9-10	0,40	0,25	0,62
		11 yıl üstü	0,57	0,35	0,62
	6-8 yıl	0-2	0,29	0,28	0,90
		3-5	0,27	0,29	0,93
		9-10	0,67	0,30	0,31
		11 yıl üstü	0,84	0,39	0,34
	9-10 yıl	0-2	-0,38	0,24	0,64
		3-5	-0,40	0,25	0,62
		6-8	-0,67	0,30	0,31
		11 yıl üstü	0,17	0,36	0,99
	11 yıl üstü	0-2	-0,55	0,34	0,63
		3-5	-0,57	0,35	0,62
		6-8	-0,84	0,39	0,34
		9-10	-0,17	0,36	0,99

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “okulda sigara içmek” ifadesinin çalışma süresi değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; tesadüfi bir farklılığın olduğu ortaya çıkmıştır. Gruplar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. Ancak ortalamalar değerlendirildiğinde en çok fark 6-8 yıl aralığı lehine olmak üzere 6-8 yıl aralığı ile 11 yıl üstü aralığı öğretmenler arasında bulunmuştur.

Çizelge 4-50 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Yerlere tükürmek” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
A21	0-2	71,00	2,69	1,21	G.Arası	31,81	4,00	7,95	5,18	0,00
	3-5	62,00	3,08	1,32	G.İçi	330,28	215,00	1,54		
	6-8	27,00	3,41	1,08	Toplam	362,09	219,00			
	9-10	44,00	2,68	1,38						
	11 yıl üstü	16,00	1,81	0,75						
	TOPLAM	220,00	2,82	1,29						

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “yerlere tükürmek” ifadesinin aritmetik ortalamalarının çalışma süresi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin 6-8 yıl arası öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise 11 yıl üstü öğretmenler olduğu görülmektedir. Çalışma süresi değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur

Çizelge 4-51 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Yerlere tükürmek” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	Yıl (i)	Yıl (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
A21	0-2 yıl	3-5	-0,39	0,22	0,51
		6-8	-0,72	0,28	0,17
		9-10	0,01	0,24	1,00
		11 yıl üstü	0,88	0,34	0,17
	3-5 yıl	0-2	0,39	0,22	0,51
		6-8	-0,33	0,29	0,86
		9-10	0,40	0,24	0,62
		11 yıl üstü	1,27*	0,35	0,01
	6-8 yıl	0-2	0,72	0,28	0,17
		3-5	0,33	0,29	0,86
		9-10	0,73	0,30	0,22
		11 yıl üstü	1,59*	0,39	0,00
	9-10 yıl	0-2	-0,01	0,24	1,00
		3-5	-0,40	0,24	0,62
		6-8	-0,73	0,30	0,22
		11 yıl üstü	0,87	0,36	0,22
	11 yıl üstü	0-2	-0,88	0,34	0,17
		3-5	-1,27*	0,35	0,01
		6-8	-1,59*	0,39	0,00
		9-10	-0,87	0,36	0,22

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “yerlere tükürmek” ifadesinin çalışma süresi değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; 3-5 yıl ve 6-8 yıl

aralığındaki öğretmenler 11 yıl üstü öğretmenlere oranla bu ifadeye daha fazla katılmışlardır. 3-5 yıl ve 6-8 yıl aralığındaki öğretmenler lehine olan bu durum istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Diğer gruplar arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır.

Çizelge 4-52 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Derste cep telefonu ile ilgilenmek” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
A23	0-2	71,00	3,45	1,07	G.Arası	5,16	4,00	1,29	1,18	0,32
	3-5	62,00	3,42	1,17	G.İçi	234,53	215,00	1,09		
	6-8	27,00	3,56	0,85	Toplam	239,69	219,00			
	9-10	44,00	3,25	0,99						
	11 yıl üstü	16,00	2,94	0,85						
	TOPLAM	220,00	3,38	1,05						

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “derste cep telefonu ile ilgilenmek” ifadesinin aritmetik ortalamalarının çalışma süresi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin 6-8 yıl arası öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise 11 yıl üstü öğretmenler olduğu görülmektedir. Çalışma süresi değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<0.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur

Çizelge 4-53 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Derste cep telefonu ile ilgilenmek” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	Yıl (i)	Yıl (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
A23	0-2 yıl	3-5	0,03	0,18	1,00
		6-8	-0,10	0,24	1,00
		9-10	0,20	0,20	0,91
		11 yıl üstü	0,51	0,29	0,53
	3-5 yıl	0-2	-0,03	0,18	1,00
		6-8	-0,14	0,24	0,99
		9-10	0,17	0,21	0,95
		11 yıl üstü	0,48	0,29	0,61
	6-8 yıl	0-2	0,10	0,24	1,00
		3-5	0,14	0,24	0,99
		9-10	0,31	0,26	0,84
		11 yıl üstü	0,62	0,33	0,48
	9-10 yıl	0-2	-0,20	0,20	0,91
		3-5	-0,17	0,21	0,95
		6-8	-0,31	0,26	0,84
		11 yıl üstü	0,31	0,30	0,90
	11 yıl üstü	0-2	-0,51	0,29	0,53
		3-5	-0,48	0,29	0,61
		6-8	-0,62	0,33	0,48
		9-10	-0,31	0,30	0,90

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “derste cep telefonu ile ilgilenmek” ifadesinin çalışma süresi değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; tesadüfi bir

farklılığın olduğu ortaya çıkmıştır. Gruplar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. Ancak ortalamalar değerlendirildiğinde en çok fark 6-8 yıl aralığı lehine olmak üzere 6-8 yıl aralığı ile 11 yıl üstü aralığı öğretmenler arasında bulunmuştur.

Çizelge 4-54 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Kopya çekmek” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
A24	0-2	71,00	3,45	0,86	G.Arası	11,46	4,00	2,86	2,86	0,02
	3-5	62,00	3,35	1,19	G.İçi	215,25	215,00	1,00		
	6-8	27,00	3,37	0,88	Toplam	226,71	219,00			
	9-10	44,00	2,86	1,11						
	11 yıl üstü	16,00	3,00	0,52						
	TOPLAM	220,00	3,26	1,02						

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “kopya çekmek” ifadesinin aritmetik ortalamalarının çalışma süresi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin 0-2 yıl arası öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise 9-10 yıl arası öğretmenler olduğu görülmektedir. Çalışma süresi değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Çizelge 4-55 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Kopya çekmek” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	Yıl (i)	Yıl (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
A24	0-2 yıl	3-5	0,10	0,17	0,99
		6-8	0,08	0,23	1,00
		9-10	0,59	0,19	0,06
		11 yıl üstü	0,45	0,28	0,62
	3-5 yıl	0-2	-0,10	0,17	0,99
		6-8	-0,02	0,23	1,00
		9-10	0,49	0,20	0,19
		11 yıl üstü	0,35	0,28	0,81
	6-8 yıl	0-2	-0,08	0,23	1,00
		3-5	0,02	0,23	1,00
		9-10	0,51	0,24	0,37
		11 yıl üstü	0,37	0,32	0,85
	9-10 yıl	0-2	-0,59	0,19	0,06
		3-5	-0,49	0,20	0,19
		6-8	-0,51	0,24	0,37
		11 yıl üstü	-0,14	0,29	0,99
	11 yıl üstü	0-2	-0,45	0,28	0,62
		3-5	-0,35	0,28	0,81
		6-8	-0,37	0,32	0,85
		9-10	0,14	0,29	0,99

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “kopya çekmek” ifadesinin çalışma süresi değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; tesadüfi bir farklılığın olduğu ortaya çıkmıştır. Gruplar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. Ancak ortalamalar değerlendirildiğinde en çok fark 0-2 yıl aralığı lehine olmak üzere 0-2 yıl aralığı ile 9-10 yıl aralığı öğretmenler arasında bulunmuştur.

Çizelge 4-56 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Kendi aralarında sık sık tartışmak” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
A25	0-2	71,00	3,04	0,71	G.Arası	7,09	4,00	1,77	2,44	0,05
	3-5	62,00	3,40	1,03	G.İçi	156,11	215,00	0,73		
	6-8	27,00	3,30	0,95	Toplam	163,20	219,00			
	9-10	44,00	3,25	0,69						
	11 yıl üstü	16,00	2,81	0,91						
	TOPLAM	220,00	3,20	0,86						

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “kendi aralarında sık sık tartışmak” ifadesinin aritmetik ortalamalarının çalışma süresi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin 3-5 yıl arası öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise 11 yıl üstü öğretmenler olduğu görülmektedir. Çalışma süresi değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur

Çizelge 4-57 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Kendi aralarında sık sık tartışmak” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	Yıl (i)	Yıl (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
A25	0-2 yıl	3-5	-0,36	0,15	0,21
		6-8	-0,25	0,19	0,78
		9-10	-0,21	0,16	0,81
		11 yıl üstü	0,23	0,24	0,92
	3-5 yıl	0-2	0,36	0,15	0,21
		6-8	0,11	0,20	0,99
		9-10	0,15	0,17	0,93
		11 yıl üstü	0,59	0,24	0,20
	6-8 yıl	0-2	0,25	0,19	0,78
		3-5	-0,11	0,20	0,99
		9-10	0,05	0,21	1,00
		11 yıl üstü	0,48	0,27	0,52
	9-10 yıl	0-2	0,21	0,16	0,81
		3-5	-0,15	0,17	0,93
		6-8	-0,05	0,21	1,00
		11 yıl üstü	0,44	0,25	0,54
	11 yıl üstü	0-2	-0,23	0,24	0,92
		3-5	-0,59	0,24	0,20
		6-8	-0,48	0,27	0,52
		9-10	-0,44	0,25	0,54

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “kendi aralarında sık sık tartışmak” ifadesinin çalışma süresi değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; tesadüfi bir

farklılığın olduğu ortaya çıkmıştır. Gruplar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. Ancak ortalamalar değerlendirildiğinde en çok fark 3-5 yıl aralığı lehine olmak üzere 3-5 yıl aralığı ile 11 yıl üstü aralığı öğretmenler arasında bulunmuştur.

Çizelge 4-58 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Aile içi prolem yaşamaları” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
B1	0-2	71,00	3,25	0,89	G.Arası	7,44	4,00	1,86	3,10	0,02
	3-5	62,00	3,61	0,80	G.İçi	129,19	215,00	0,60		
	6-8	27,00	3,70	0,72	Toplam	136,63	219,00			
	9-10	44,00	3,52	0,55						
	11 yıl üstü	16,00	3,19	0,75						
	TOPLAM	220,00	3,46	0,79						

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “aile içi problem yaşamaları” ifadesinin aritmetik ortalamalarının çalışma süresi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin 6-8 yıl arası öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise 11 yıl üstü öğretmenler olduğu görülmektedir. Çalışma süresi değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur

Çizelge 4-59 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Aile içi problem yaşamaları” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	Yıl (i)	Yıl (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
B1	0-2 yıl	3-5	-0,36	0,13	0,13
		6-8	-0,45	0,18	0,16
		9-10	-0,27	0,15	0,51
		11 yıl üstü	0,07	0,21	1,00
	3-5 yıl	0-2	0,36	0,13	0,13
		6-8	-0,09	0,18	0,99
		9-10	0,09	0,15	0,99
		11 yıl üstü	0,43	0,22	0,43
	6-8 yıl	0-2	0,45	0,18	0,16
		3-5	0,09	0,18	0,99
		9-10	0,18	0,19	0,92
		11 yıl üstü	0,52	0,24	0,35
	9-10 yıl	0-2	0,27	0,15	0,51
		3-5	-0,09	0,15	0,99
		6-8	-0,18	0,19	0,92
		11 yıl üstü	0,34	0,23	0,70
	11 yıl üstü	0-2	-0,07	0,21	1,00
		3-5	-0,43	0,22	0,43
		6-8	-0,52	0,24	0,35
		9-10	-0,34	0,23	0,70

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “aile içi problem yaşamaları” ifadesinin çalışma süresi değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; tesadüfi bir

farklılığın olduğu ortaya çıkmıştır. Gruplar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. Ancak ortalamalar değerlendirildiğinde en çok fark 6-8 yıl aralığı lehine olmak üzere 6-8 yıl aralığı ile 11 yıl üstü aralığı öğretmenler arasında bulunmuştur.

Çizelge 4-60 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Disiplin yönetmeliğinin yetersizliği” ifadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
B2	0-2	71,00	2,83	1,11	G.Arası	14,18	4,00	3,54	2,98	0,02
	3-5	62,00	3,40	0,90	G.İçi	255,81	215,00	1,19		
	6-8	27,00	3,37	1,01	Toplam	269,98	219,00			
	9-10	44,00	3,36	1,18						
	11 yıl üstü	16,00	3,19	1,52						
	TOPLAM	220,00	3,19	1,11						

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “disiplin yönetmeliğinin yetersizliği” ifadesinin aritmetik ortalamalarının çalışma süresi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin 3-5 yıl arası öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise 0-2 yıl arası öğretmenler olduğu görülmektedir. Çalışma süresi değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur

Çizelge 4-61 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Disiplin yönetmeliğinin yetersizliği” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

B2	Yıl (i)	Yıl (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
	0-2 yıl	3-5	-0,57	0,19	0,06
		6-8	-0,54	0,25	0,31
		9-10	-0,53	0,21	0,17
		11 yıl üstü	-0,36	0,30	0,84
	3-5 yıl	0-2	0,57	0,19	0,06
		6-8	0,03	0,25	1,00
		9-10	0,04	0,22	1,00
		11 yıl üstü	0,22	0,31	0,97
	6-8 yıl	0-2	0,54	0,25	0,31
		3-5	-0,03	0,25	1,00
		9-10	0,01	0,27	1,00
		11 yıl üstü	0,18	0,34	0,99
	9-10 yıl	0-2	0,53	0,21	0,17
		3-5	-0,04	0,22	1,00
		6-8	-0,01	0,27	1,00
		11 yıl üstü	0,18	0,32	0,99
	11 yıl üstü	0-2	0,36	0,30	0,84
		3-5	-0,22	0,31	0,97
		6-8	-0,18	0,34	0,99
		9-10	-0,18	0,32	0,99

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “disiplin yönetmeliğinin yetersizliği” ifadesinin çalışma süresi değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; tesadüfi bir farklılığın olduğu ortaya çıkmıştır. Gruplar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. Ancak ortalamalar değerlendirildiğinde en çok fark 3-5 yıl aralığı lehine olmak üzere 3-5 yıl aralığı ile 0-2 yıl aralığı öğretmenler arasında bulunmuştur.

**Çizelge 4-62 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre
“Öğretmenin öğretim yöntemlerindeki yetersizliği” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü
Varyans Analizi) Sonuçları**

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
B3	0-2	71,00	2,76	1,16	G.Arası	10,99	4,00	2,75	2,61	0,04
	3-5	62,00	3,18	1,03	G.İçi	226,00	215,00	1,05		
	6-8	27,00	3,15	0,66	Toplam	237,00	219,00			
	9-10	44,00	2,64	1,01						
	11 yıl üstü	16,00	2,81	0,83						
	TOPLAM	220,00	2,90	1,04						

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “Öğretmenin öğretim yöntemlerindeki yetersizliği” ifadesinin aritmetik ortalamalarının çalışma süresi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin 3-5 yıl arası öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise 0-2 yıl arası öğretmenler olduğu görülmektedir. Çalışma süresi değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur

**Çizelge 4-63 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre
“Öğretmenin öğretim yöntemlerindeki yetersizliği” İfadesi Puan Ortalamaları İçin
Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi
Sonuçları**

B3	Yıl (i)	Yıl (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
	0-2 yıl	3-5	-0,42	0,18	0,25
		6-8	-0,39	0,23	0,59
		9-10	0,12	0,20	0,98
		11 yıl üstü	-0,05	0,28	1,00
	3-5 yıl	0-2	0,42	0,18	0,25
		6-8	0,03	0,24	1,00
		9-10	0,54	0,20	0,13
		11 yıl üstü	0,36	0,29	0,81
	6-8 yıl	0-2	0,39	0,23	0,59
		3-5	-0,03	0,24	1,00
		9-10	0,51	0,25	0,39
		11 yıl üstü	0,34	0,32	0,90
	9-10 yıl	0-2	-0,12	0,20	0,98
		3-5	-0,54	0,20	0,13
		6-8	-0,51	0,25	0,39
		11 yıl üstü	-0,18	0,30	0,99
	11 yıl üstü	0-2	0,05	0,28	1,00
		3-5	-0,36	0,29	0,81
		6-8	-0,34	0,32	0,90
		9-10	0,18	0,30	0,99

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “öğretmenin öğretim yöntemlerindeki yetersizliği” ifadesinin çalışma süresi değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını

belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; tesadüfi bir farklılığın olduğu ortaya çıkmıştır. Gruplar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. Ancak ortalamalar değerlendirildiğinde en çok fark 3-5 yıl aralığı lehine olmak üzere 3-5 yıl aralığı ile 9-10 yıl aralığı öğretmenler arasında bulunmuştur.

Çizelge 4-64 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Derslerin sıkıcı olması” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
B9	0-2	71,00	2,82	0,98	G.Arası	12,50	4,00	3,13	3,55	0,01
	3-5	62,00	2,97	0,97	G.İçi	189,48	215,00	0,88		
	6-8	27,00	3,52	0,85	Toplam	201,98	219,00			
	9-10	44,00	3,11	0,92						
	11 yıl üstü	16,00	2,63	0,81						
	TOPLAM	220,00	2,99	0,96						

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “derslerin sıkıcı olması” ifadesinin aritmetik ortalamalarının çalışma süresi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin 6-8 yıl arası öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise 11 yıl üstü öğretmenler olduğu görülmektedir. Çalışma süresi değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur

Çizelge 4-65 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Derslerin sıkıcı olması” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	Yıl (i)	Yıl (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
B9	0-2 yıl	3-5	-0,15	0,16	0,93
		6-8	-0,70*	0,21	0,03
		9-10	-0,30	0,18	0,61
		11 yıl üstü	0,19	0,26	0,97
	3-5 yıl	0-2	0,15	0,16	0,93
		6-8	-0,55	0,22	0,17
		9-10	-0,15	0,19	0,96
		11 yıl üstü	0,34	0,26	0,79
	6-8 yıl	0-2	0,70*	0,21	0,03
		3-5	0,55	0,22	0,17
		9-10	0,40	0,23	0,54
		11 yıl üstü	0,89	0,30	0,06
	9-10 yıl	0-2	0,30	0,18	0,61
		3-5	0,15	0,19	0,96
		6-8	-0,40	0,23	0,54
		11 yıl üstü	0,49	0,27	0,53
	11 yıl üstü	0-2	-0,19	0,26	0,97
		3-5	-0,34	0,26	0,79
		6-8	-0,89	0,30	0,06
		9-10	-0,49	0,27	0,53

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “derslerin sıkıcı olması” ifadesinin çalışma süresi değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; 6-8 yıl aralığındaki

öğretmenler 0-2 yıl aralığındaki öğretmenlere oranla bu ifadeye daha fazla katılmışlardır. 6-8 yıl aralığındaki öğretmenler lehine olan bu durum istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Diğer gruplar arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır.

Çizelge 4-66 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Sınıfta uyulması gereken kuralların açık ve anlaşılır olmaması” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
B11	0-2	71,00	2,18	0,92	G.Arası	17,66	4,00	4,42	4,14	0,00
	3-5	62,00	2,69	1,11	G.İçi	229,33	215,00	1,07		
	6-8	27,00	3,04	0,90	Toplam	247,00	219,00			
	9-10	44,00	2,41	1,19						
	11 yıl üstü	16,00	2,56	0,96						
	TOPLAM	220,00	2,50	1,06						

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “sınıfta uyulması gereken kuralların açık ve anlaşılır olmaması” ifadesinin aritmetik ortalamalarının çalışma süresi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin 6-8 yıl arası öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise 0-2 yıl arası öğretmenler olduğu görülmektedir. Çalışma süresi değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<0.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Çizelge 4-67 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Sınıfta uyulması gereken kuralların açık ve anlaşılır olmaması” ifadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	Yıl (i)	Yıl (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
B11	0-2 yıl	3-5	-0,51	0,18	0,09
		6-8	-0,85	0,23	0,01
		9-10	-0,23	0,20	0,86
		11 yıl üstü	-0,38	0,29	0,78
	3-5 yıl	0-2	0,51	0,18	0,09
		6-8	-0,34	0,24	0,72
		9-10	0,28	0,20	0,74
		11 yıl üstü	0,13	0,29	1,00
	6-8 yıl	0-2	0,85	0,23	0,01
		3-5	0,34	0,24	0,72
		9-10	0,63	0,25	0,19
		11 yıl üstü	0,47	0,33	0,71
	9-10 yıl	0-2	0,23	0,20	0,86
		3-5	-0,28	0,20	0,74
		6-8	-0,63	0,25	0,19
		11 yıl üstü	-0,15	0,30	0,99
	11 yıl üstü	0-2	0,38	0,29	0,78
		3-5	-0,13	0,29	1,00
		6-8	-0,47	0,33	0,71
		9-10	0,15	0,30	0,99

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “sınıfta uyulması gereken kuralların açık ve anlaşılır olmaması” ifadesinin çalışma süresi değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; tesadüfi bir farklılığın olduğu ortaya çıkmıştır. Gruplar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. Ancak ortalamalar değerlendirildiğinde en çok fark 6-8 yıl aralığı lehine olmak üzere 6-8 yıl aralığı ile 0-2 yıl aralığı öğretmenler arasında bulunmuştur.

Çizelge 4-68 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Sınıfların kalabalık oluşu” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
B13	0-2	71,00	2,87	1,37	G.Arası	26,53	4,00	6,63	3,66	0,01
	3-5	62,00	3,34	1,29	G.İçi	390,00	215,00	1,81		
	6-8	27,00	3,81	1,08	Toplam	416,53	219,00			
	9-10	44,00	3,64	1,51						
	11 yıl üstü	16,00	3,00	1,37						
	TOPLAM	220,00	3,28	1,38						

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “sınıfların kalabalık oluşu” ifadesinin aritmetik ortalamalarının çalışma süresi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin 6-8 yıl arası öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise 0-2 yıl arası öğretmenler olduğu görülmektedir. Çalışma süresi değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur

Çizelge 4-69 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Sınıfların kalabalık oluşu” ifadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	Yıl (i)	Yıl (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
B13	0-2 yıl	3-5	-0,47	0,23	0,41
		6-8	-0,94	0,30	0,05
		9-10	-0,76	0,26	0,07
		11 yıl üstü	-0,13	0,37	1,00
	3-5 yıl	0-2	0,47	0,23	0,41
		6-8	-0,48	0,31	0,67
		9-10	-0,30	0,27	0,87
		11 yıl üstü	0,34	0,38	0,94
	6-8 yıl	0-2	0,94	0,30	0,05
		3-5	0,48	0,31	0,67
		9-10	0,18	0,33	0,99
		11 yıl üstü	0,81	0,42	0,45
	9-10 yıl	0-2	0,76	0,26	0,07
		3-5	0,30	0,27	0,87
		6-8	-0,18	0,33	0,99
		11 yıl üstü	0,64	0,39	0,62
	11 yıl üstü	0-2	0,13	0,37	1,00
		3-5	-0,34	0,38	0,94
		6-8	-0,81	0,42	0,45
		9-10	-0,64	0,39	0,62

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “sınıfların kalabalık oluşu” ifadesinin çalışma süresi değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; tesadüfi bir farklılığın olduğu ortaya çıkmıştır. Gruplar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. Ancak ortalamalar değerlendirildiğinde en çok fark 6-8 yıl aralığı lehine olmak üzere 6-8 yıl aralığı ile 0-2 yıl aralığı öğretmenler arasında bulunmuştur.

Çizelge 4-70 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Öğrencinin omzuna hafifçe dokunarak uyarmak” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
C2	0-2	71,00	3,28	0,81	G.Arası	11,15	4,00	2,79	3,37	0,01
	3-5	62,00	3,56	0,86	G.İçi	178,02	215,00	0,83		
	6-8	27,00	3,22	0,93	Toplam	189,18	219,00			
	9-10	44,00	3,00	0,99						
	11 yıl üstü	16,00	2,88	1,20						
	TOPLAM	220,00	3,27	0,93						

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “öğrencinin omzuna hafifçe dokunarak uyarmak” ifadesinin aritmetik ortalamalarının çalışma süresi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin 3-5 yıl arası öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise 11 yıl üstü öğretmenler olduğu görülmektedir. Çalışma süresi değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur

Çizelge 4-71 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Öğrencinin omzuna hafifçe dokunarak uyarmak” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	Yıl (i)	Yıl (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
C2	0-2 yıl	3-5	-0,28	0,16	0,53
		6-8	0,06	0,21	1,00
		9-10	0,28	0,17	0,63
		11 yıl üstü	0,41	0,25	0,63
	3-5 yıl	0-2	0,28	0,16	0,53
		6-8	0,34	0,21	0,62
		9-10	0,56*	0,18	0,05
		11 yıl üstü	0,69	0,26	0,12
	6-8 yıl	0-2	-0,06	0,21	1,00
		3-5	-0,34	0,21	0,62
		9-10	0,22	0,22	0,91
		11 yıl üstü	0,35	0,29	0,83
	9-10 yıl	0-2	-0,28	0,17	0,63
		3-5	-0,56*	0,18	0,05
		6-8	-0,22	0,22	0,91
		11 yıl üstü	0,13	0,27	0,99
	11 yıl üstü	0-2	-0,41	0,25	0,63
		3-5	-0,69	0,26	0,12
		6-8	-0,35	0,29	0,83
		9-10	-0,13	0,27	0,99

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “öğrencinin omzuna hafifçe dokunarak uyarmak” ifadesinin çalışma süresi değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; 3-5 yıl aralığındaki öğretmenler 9-10 yıl aralığındaki öğretmenlere oranla bu ifadeye daha fazla katılmışlardır. 3-5 yıl aralığındaki öğretmenler lehine olan bu durum istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Diğer gruplar arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır.

Çizelge 4-72 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Öğrenciye daha fazla ödev vermek” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
C7	0-2	71,00	2,28	0,94	G.Arası	15,10	4,00	3,78	4,02	0,00
	3-5	62,00	2,21	0,94	G.İçi	201,81	215,00	0,94		
	6-8	27,00	2,74	1,06	Toplam	216,91	219,00			
	9-10	44,00	2,68	0,93						
	11 yıl üstü	16,00	1,81	1,11						
	TOPLAM	220,00	2,36	1,00						

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “öğrenciye daha fazla ödev vermek” ifadesinin aritmetik ortalamalarının çalışma süresi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin 6-8 yıl arası öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise 11 yıl üstü öğretmenler olduğu görülmektedir. Çalışma süresi değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<0.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur

Çizelge 4-73 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Öğrenciye daha fazla ödev vermek” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	Yıl (i)	Yıl (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
C7	0-2 yıl	3-5	0,07	0,17	1,00
		6-8	-0,46	0,22	0,36
		9-10	-0,40	0,19	0,33
		11 yıl üstü	0,47	0,27	0,55
	3-5 yıl	0-2	-0,07	0,17	1,00
		6-8	-0,53	0,22	0,23
		9-10	-0,47	0,19	0,20
		11 yıl üstü	0,40	0,27	0,71
	6-8 yıl	0-2	0,46	0,22	0,36
		3-5	0,53	0,22	0,23
		9-10	0,06	0,24	1,00
		11 yıl üstü	0,93	0,31	0,06
	9-10 yıl	0-2	0,40	0,19	0,33
		3-5	0,47	0,19	0,20
		6-8	-0,06	0,24	1,00
		11 yıl üstü	0,87	0,28	0,05
	11 yıl üstü	0-2	-0,47	0,27	0,55
		3-5	-0,40	0,27	0,71
		6-8	-0,93	0,31	0,06
		9-10	-0,87	0,28	0,05

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “öğrenciye daha fazla ödev vermek” ifadesinin çalışma süresi değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; tesadüfi bir

farklılığın olduğu ortaya çıkmıştır. Gruplar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. Ancak ortalamalar değerlendirildiğinde en çok fark 6-8 yıl aralığı lehine olmak üzere 6-8 yıl aralığı ile 11 yıl üstü aralığı öğretmenler arasında bulunmuştur.

Çizelge 4-74 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Öğrenciyi rehberlik servisine göndermek” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
C8	0-2	71,00	2,86	0,95	G.Arası	10,45	4,00	2,61	3,24	0,01
	3-5	62,00	2,95	0,89	G.İçi	173,53	215,00	0,81		
	6-8	27,00	3,52	0,98	Toplam	183,98	219,00			
	9-10	44,00	3,05	0,83						
	11 yıl üstü	16,00	2,69	0,70						
	TOPLAM	220,00	2,99	0,92						

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “öğrenciyi rehberlik servisine göndermek” ifadesinin aritmetik ortalamalarının çalışma süresi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin 6-8 yıl arası öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise 11 yıl üstü öğretmenler olduğu görülmektedir. Çalışma süresi değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur

Çizelge 4-75 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Öğrenciyi rehberlik servisine göndermek” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	Yıl (i)	Yıl (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
C8	0-2 yıl	3-5	-0,09	0,16	0,99
		6-8	-0,66*	0,20	0,04
		9-10	-0,19	0,17	0,88
		11 yıl üstü	0,17	0,25	0,98
	3-5 yıl	0-2	0,09	0,16	0,99
		6-8	-0,57	0,21	0,12
		9-10	-0,09	0,18	0,99
		11 yıl üstü	0,26	0,25	0,89
	6-8 yıl	0-2	0,66*	0,20	0,04
		3-5	0,57	0,21	0,12
		9-10	0,47	0,22	0,33
		11 yıl üstü	0,83	0,28	0,08
	9-10 yıl	0-2	0,19	0,17	0,88
		3-5	0,09	0,18	0,99
		6-8	-0,47	0,22	0,33
		11 yıl üstü	0,36	0,26	0,76
	11 yıl üstü	0-2	-0,17	0,25	0,98
		3-5	-0,26	0,25	0,89
		6-8	-0,83	0,28	0,08
		9-10	-0,36	0,26	0,76

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “öğrenciyi rehberlik servisine göndermek” ifadesinin çalışma süresi değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda;

6-8 yıl aralığındaki öğretmenler 0-2 yıl aralığındaki öğretmenlere oranla bu ifadeye daha fazla katılmışlardır.6-8 yıl aralığındaki öğretmenler lehine olan bu durum istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Diğer gruplar arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır.

Çizelge 4-76 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Sınıfta sorumluluk vermek” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
C9	0-2	71,00	3,72	0,91	G.Arası	9,98	4,00	2,50	3,60	0,01
	3-5	62,00	3,68	0,67	G.İçi	149,20	215,00	0,69		
	6-8	27,00	3,52	1,05	Toplam	159,18	219,00			
	9-10	44,00	3,57	0,70						
	11 yıl üstü	16,00	2,88	0,96						
	TOPLAM	220,00	3,59	0,85						

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “sınıfta sorumluluk vermek” ifadesinin aritmetik ortalamalarının çalışma süresi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin 0-2 yıl arası öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise 11 yıl üstü öğretmenler olduğu görülmektedir. Çalışma süresi değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<0.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur

Çizelge 4-77 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Sınıfta sorumluluk vermek” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	Yıl (i)	Yıl (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
C9	0-2 yıl	3-5	0,04	0,14	1,00
		6-8	0,20	0,19	0,89
		9-10	0,15	0,16	0,93
		11 yıl üstü	0,84*	0,23	0,01
	3-5 yıl	0-2	-0,04	0,14	1,00
		6-8	0,16	0,19	0,95
		9-10	0,11	0,16	0,98
		11 yıl üstü	0,80*	0,23	0,02
	6-8 yıl	0-2	-0,20	0,19	0,89
		3-5	-0,16	0,19	0,95
		9-10	-0,05	0,20	1,00
		11 yıl üstü	0,64	0,26	0,20
	9-10 yıl	0-2	-0,15	0,16	0,93
		3-5	-0,11	0,16	0,98
		6-8	0,05	0,20	1,00
		11 yıl üstü	0,69	0,24	0,09
	11 yıl üstü	0-2	-0,84*	0,23	0,01
		3-5	-0,80*	0,23	0,02
		6-8	-0,64	0,26	0,20
		9-10	-0,69	0,24	0,09

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “sınıfta sorumluluk vermek” ifadesinin çalışma süresi değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; 0-2 yıl ve 3-5

yıl aralığındaki öğretmenler 11 yıl üstü aralığındaki öğretmenlere oranla bu ifadeye daha fazla katılmışlardır. 0-2 yıl ve 3-5 yıl aralığındaki öğretmenler lehine olan bu durum istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Diğer gruplar arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır.

Çizelge 4-78 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Öğrencinin teneffüse çıkmasına izin vermemek” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi)

Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
C10	0-2	71,00	1,73	0,96	G.Arası	15,39	4,00	3,85	2,83	0,03
	3-5	62,00	1,94	1,23	G.İçi	292,15	215,00	1,36		
	6-8	27,00	2,59	1,37	Toplam	307,55	219,00			
	9-10	44,00	2,02	1,23						
	11 yıl üstü	16,00	1,75	1,24						
	TOPLAM	220,00	1,95	1,19						

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “öğrencinin teneffüse çıkmasına izin vermemek” ifadesinin aritmetik ortalamalarının çalışma süresi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin 6-8 yıl arası öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise 0-2 yıl arası öğretmenler olduğu görülmektedir. Çalışma süresi değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<0.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur

Çizelge 4-79 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Öğrencinin teneffüse çıkmasına izin vermemek” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	Yıl (i)	Yıl (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
C10	0-2 yıl	3-5	-0,20	0,20	0,91
		6-8	-0,86*	0,26	0,03
		9-10	-0,29	0,22	0,79
		11 yıl üstü	-0,02	0,32	1,00
	3-5 yıl	0-2	0,20	0,20	0,91
		6-8	-0,66	0,27	0,21
		9-10	-0,09	0,23	1,00
		11 yıl üstü	0,19	0,33	0,99
	6-8 yıl	0-2	0,86*	0,26	0,03
		3-5	0,66	0,27	0,21
		9-10	0,57	0,28	0,41
		11 yıl üstü	0,84	0,37	0,27
	9-10 yıl	0-2	0,29	0,22	0,79
		3-5	0,09	0,23	1,00
		6-8	-0,57	0,28	0,41
		11 yıl üstü	0,27	0,34	0,96
	11 yıl üstü	0-2	0,02	0,32	1,00
		3-5	-0,19	0,33	0,99
		6-8	-0,84	0,37	0,27
		9-10	-0,27	0,34	0,96

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “öğrencinin teneffüse çıkmasına izin vermemek” ifadesinin çalışma süresi değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; 6-

8 yıl aralığındaki öğretmenler 0-2 yıl aralığındaki öğretmenlere oranla bu ifadeye daha fazla katılmışlardır.6-8 yıl aralığındaki öğretmenler lehine olan bu durum istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Diğer gruplar arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır.

Çizelge 4-80 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Ceza vermek” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
C12	0-2	71,00	2,63	0,81	G.Arası	19,86	4,00	4,97	5,18	0,00
	3-5	62,00	2,89	1,01	G.İçi	206,22	215,00	0,96		
	6-8	27,00	3,44	1,01	Toplam	226,09	219,00			
	9-10	44,00	2,89	1,20						
	11 yıl üstü	16,00	2,19	0,75						
	TOPLAM	220,00	2,82	1,02						

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “ceza vermek” ifadesinin aritmetik ortalamalarının çalışma süresi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin 6-8 yıl arası öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise 11 yıl üstü öğretmenler olduğu görülmektedir. Çalışma süresi değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<0.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur

Çizelge 4-81 Öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma sürelerine göre “Ceza vermek” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	Yıl (i)	Yıl (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
C12	0-2 yıl	3-5	-0,25	0,17	0,70
		6-8	-0,81*	0,22	0,01
		9-10	-0,25	0,19	0,77
		11 yıl üstü	0,45	0,27	0,61
	3-5 yıl	0-2	0,25	0,17	0,70
		6-8	-0,56	0,23	0,20
		9-10	0,00	0,19	1,00
		11 yıl üstü	0,70	0,27	0,17
	6-8 yıl	0-2	0,81*	0,22	0,01
		3-5	0,56	0,23	0,20
		9-10	0,56	0,24	0,25
		11 yıl üstü	1,26*	0,31	0,00
	9-10 yıl	0-2	0,25	0,19	0,77
		3-5	0,00	0,19	1,00
		6-8	-0,56	0,24	0,25
		11 yıl üstü	0,70	0,29	0,21
	11 yıl üstü	0-2	-0,45	0,27	0,61
		3-5	-0,70	0,27	0,17
		6-8	-1,26*	0,31	0,00
		9-10	-0,70	0,29	0,21

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “ceza vermek” ifadesinin çalışma süresi değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; 6-8 yıl aralığındaki

öğretmenler 0-2 yıl ve 11 yıl üstü aralığındaki öğretmenlere oranla bu ifadeye daha fazla katılmışlardır. 6-8 yıl aralığındaki öğretmenler lehine olan bu durum istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Diğer gruplar arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır.

4.2.3. “Mesleki Kıdeminiz” Değişkenine İlişkin Bulgular

Çizelge 4-82 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Derse araç ve gereçsiz gelmek” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
A1	0-5 yıl	40,00	3,45	0,78	G.Arası	12,97	5,00	2,59	4,65	0,00
	6-10 yıl	106,00	3,80	0,71	G.İçi	119,37	214,00	0,56		
	11-15 yıl	55,00	3,40	0,81	Toplam	132,35	219,00			
	16-20 yıl	10,00	3,70	0,82						
	21-25 yıl	6,00	3,67	0,52						
	25 yıl üstü	3,00	5,00	0,00						
	TOPLAM	220,00	3,65	0,78						

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “derse araç ve gereçsiz gelmek” ifadesinin aritmetik ortalamalarının meslek kıdemi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin 25 yıl üst öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise 11-15 yıl arası öğretmenler olduğu görülmektedir. Mesleki kıdem değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<0.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur

**Çizelge 4-83 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Derse araç ve gereçsiz gelmek”
İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı
Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları**

A1	Yıl (i)	Yıl (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
	0-5 yıl	6-10	-0,35	0,14	0,27
		11-15	0,05	0,16	1,00
		16-20	-0,25	0,26	0,97
		21-25	-0,22	0,33	0,99
		25 yıl üstü	-1,55*	0,45	0,04
	6-10 yıl	0-5	0,35	0,14	0,27
		11-15	0,40	0,12	0,07
		16-20	0,10	0,25	1,00
		21-25	0,14	0,31	1,00
		25 yıl üstü	-1,20	0,44	0,19
	11-15 yıl	0-5	-0,05	0,16	1,00
		6-10	-0,40	0,12	0,07
		16-20	-0,30	0,26	0,93
		21-25	-0,27	0,32	0,98
		25 yıl üstü	-1,60*	0,44	0,03
	16-20 yıl	0-5	0,25	0,26	0,97
		6-10	-0,10	0,25	1,00
		11-15	0,30	0,26	0,93
		21-25	0,03	0,39	1,00
		25 yıl üstü	-1,30	0,49	0,23
	21-25 yıl	0-5	0,22	0,33	0,99

		6-10	-0,14	0,31	1,00
		11-15	0,27	0,32	0,98
		16-20	-0,03	0,39	1,00
		25 yıl üstü	-1,33	0,53	0,28
	25 yıl üstü	0-5	1,55*	0,45	0,04
		6-10	1,20	0,44	0,19
		11-15	1,60*	0,44	0,03
		16-20	1,30	0,49	0,23
		21-25	1,33	0,53	0,28

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “derse araç ve gereçsiz gelmek” ifadesinin mesleki kıdem değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; 25 yıl üstü öğretmenler 0-5 yıl ve 11-15 yıl aralığındaki öğretmenlere oranla bu ifadeye daha fazla katılmışlardır. 25 yıl üstü öğretmenler öğretmenler lehine olan bu durum istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p < 0.05$). Diğer gruplar arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır.

Çizelge 4-84 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Derslere karşı ilgisiz ve kayıtsız olmak” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
A2	0-5 yıl	40,00	3,53	0,75	G.Arası	10,85	5,00	2,17	2,80	0,02
	6-10 yıl	106,00	3,79	0,89	G.İçi	165,59	214,00	0,77		
	11-15 yıl	55,00	3,51	0,94	Toplam	176,44	219,00			
	16-20 yıl	10,00	3,80	0,92						
	21-25 yıl	6,00	3,17	0,98						

	25 yıl üstü	3,00	5,00	0,00			
	TOPLAM	220,00	3,67	0,90			

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “derslere karşı ilgisiz ve kayıtsız olmak” ifadesinin aritmetik ortalamalarının meslek kıdemi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin 25 yıl üst öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise 21-25 yıl arası öğretmenler olduğu görülmektedir. Mesleki kıdem değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur

Çizelge 4-85 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Derslere karşı ilgisiz ve kayıtsız olmak” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	Yıl (i)	Yıl (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
A2	0-5 yıl	6-10	-0,27	0,16	0,75
		11-15	0,02	0,18	1,00
		16-20	-0,28	0,31	0,98
		21-25	0,36	0,39	0,97
		25 yıl üstü	-1,48	0,53	0,17
	6-10 yıl	0-5	0,27	0,16	0,75
		11-15	0,28	0,15	0,59
		16-20	-0,01	0,29	1,00
		21-25	0,63	0,37	0,72
		25 yıl üstü	-1,21	0,51	0,36
	11-15 yıl	0-5	-0,02	0,18	1,00

		6-10	-0,28	0,15	0,59
		16-20	-0,29	0,30	0,97
		21-25	0,34	0,38	0,98
		25 yıl üstü	-1,49	0,52	0,15
	16-20 yıl	0-5	0,28	0,31	0,98
		6-10	0,01	0,29	1,00
		11-15	0,29	0,30	0,97
		21-25	0,63	0,45	0,86
		25 yıl üstü	-1,20	0,58	0,51
	21-25 yıl	0-5	-0,36	0,39	0,97
		6-10	-0,63	0,37	0,72
		11-15	-0,34	0,38	0,98
		16-20	-0,63	0,45	0,86
		25 yıl üstü	-1,83	0,62	0,13
	25 yıl üstü	0-5	1,48	0,53	0,17
		6-10	1,21	0,51	0,36
		11-15	1,49	0,52	0,15
		16-20	1,20	0,58	0,51
		21-25	1,83	0,62	0,13

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “derslere karşı ilgisiz ve kayıtsız olmak” ifadesinin mesleki kıdem değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; tesadüfi bir farklılığın olduğu ortaya çıkmıştır. Gruplar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. Ancak ortalamalar değerlendirildiğinde en çok fark 25 yıl üst öğretmenler lehine olmak üzere 25 yıl üstü öğretmenler ile 21-25 yıl aralığındaki öğretmenler arasında bulunmuştur.

Çizelge 4-86 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Öğretmenden izinsiz konuşmak” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
A3	0-5 yıl	40,00	3,30	0,88	G.Arası	13,13	5,00	2,63	3,18	0,01
	6-10 yıl	106,00	3,85	0,86	G.İçi	176,80	214,00	0,83		
	11-15 yıl	55,00	3,42	0,98	Toplam	189,93	219,00			
	16-20 yıl	10,00	3,70	0,82						
	21-25 yıl	6,00	3,67	1,51						
	25 yıl üstü	3,00	3,00	0,00						
	TOPLAM	220,00	3,62	0,93						

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “öğretmenden izinsiz konuşmak” ifadesinin aritmetik ortalamalarının meslek kıdemi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin 6-10 yıl arası öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise 25 yıl üstü öğretmenler olduğu görülmektedir. Mesleki kıdem değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Çizelge 4-87 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Öğretmenden izinsiz konuşmak” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	Yıl (i)	Yıl (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
A3	0-5 yıl	6-10	-0,55	0,17	0,06
		11-15	-0,12	0,19	1,00
		16-20	-0,40	0,32	0,91
		21-25	-0,37	0,40	0,97
		25 yıl üstü	0,30	0,54	1,00
	6-10 yıl	0-5	0,55	0,17	0,06
		11-15	0,43	0,15	0,15
		16-20	0,15	0,30	1,00
		21-25	0,18	0,38	1,00
		25 yıl üstü	0,85	0,53	0,77
	11-15 yıl	0-5	0,12	0,19	1,00
		6-10	-0,43	0,15	0,15
		16-20	-0,28	0,31	0,98
		21-25	-0,25	0,39	1,00
		25 yıl üstü	0,42	0,54	0,99
	16-20 yıl	0-5	0,40	0,32	0,91
		6-10	-0,15	0,30	1,00
		11-15	0,28	0,31	0,98
		21-25	0,03	0,47	1,00
		25 yıl üstü	0,70	0,60	0,93
	21-25 yıl	0-5	0,37	0,40	0,97

		6-10	-0,18	0,38	1,00
		11-15	0,25	0,39	1,00
		16-20	-0,03	0,47	1,00
		25 yıl üstü	0,67	0,64	0,96
	25 yıl üstü	0-5	-0,30	0,54	1,00
		6-10	-0,85	0,53	0,77
		11-15	-0,42	0,54	0,99
		16-20	-0,70	0,60	0,93
		21-25	-0,67	0,64	0,96

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “öğretmenden izinsiz konuşmak” ifadesinin mesleki kıdem değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; tesadüfi bir farklılığın olduğu ortaya çıkmıştır. Gruplar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. Ancak ortalamalar değerlendirildiğinde en çok fark 6-10 yıl aralığındaki öğretmenler lehine olmak üzere 6-10 yıl arası öğretmenler ile 25 yıl üstü öğretmenler arasında bulunmuştur.

Çizelge 4-88 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Gereksiz yere devamsızlık yapmak” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
A7	0-5 yıl	40,00	2,80	0,99	G.Arası	11,58	5,00	2,32	2,58	0,03
	6-10 yıl	106,00	3,17	1,02	G.İçi	191,85	214,00	0,90		
	11-15 yıl	55,00	3,33	0,84	Toplam	203,44	219,00			
	16-20 yıl	10,00	3,40	0,84						
	21-25 yıl	6,00	4,00	0,00						

	25 yıl üstü	3,00	3,00	0,00			
	TOPLAM	220,00	3,17	0,96			

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “gereksiz yere devamsızlık yapmak” ifadesinin aritmetik ortalamalarının meslek kıdemi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin 21-25 yıl arası öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise 0-5 yıl arası öğretmenler olduğu görülmektedir. Mesleki kıdem değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur

Çizelge 4-89 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Gereksiz yere devamsızlık yapmak” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	Yıl (i)	Yıl (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
A7	0-5 yıl	6-10	-0,37	0,18	0,49
		11-15	-0,53	0,20	0,21
		16-20	-0,60	0,33	0,67
		21-25	-1,20	0,41	0,14
		25 yıl üstü	-0,20	0,57	1,00
	6-10 yıl	0-5	0,37	0,18	0,49
		11-15	-0,16	0,16	0,96
		16-20	-0,23	0,31	0,99
		21-25	-0,83	0,40	0,50
		25 yıl üstü	0,17	0,55	1,00
	11-15 yıl	0-5	0,53	0,20	0,21

		6-10	0,16	0,16	0,96
		16-20	-0,07	0,33	1,00
		21-25	-0,67	0,41	0,74
		25 yıl üstü	0,33	0,56	1,00
	16-20 yıl	0-5	0,60	0,33	0,67
		6-10	0,23	0,31	0,99
		11-15	0,07	0,33	1,00
		21-25	-0,60	0,49	0,91
		25 yıl üstü	0,40	0,62	0,99
	21-25 yıl	0-5	1,20	0,41	0,14
		6-10	0,83	0,40	0,50
		11-15	0,67	0,41	0,74
		16-20	0,60	0,49	0,91
		25 yıl üstü	1,00	0,67	0,82
	25 yıl üstü	0-5	0,20	0,57	1,00
		6-10	-0,17	0,55	1,00
		11-15	-0,33	0,56	1,00
		16-20	-0,40	0,62	0,99
		21-25	-1,00	0,67	0,82

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “gereksiz yere devamsızlık yapmak” ifadesinin mesleki kıdem değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; tesadüfi bir farklılığın olduğu ortaya çıkmıştır. Gruplar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. Ancak ortalamalar değerlendirildiğinde en çok fark 21-25 yıl aralığındaki öğretmenler lehine olmak üzere 21-25 yıl aralığındaki öğretmenler ile 0-5 yıl aralığındaki öğretmenler arasında bulunmuştur.

Çizelge 4-90 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Dersi dinlememek” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
A8	0-5 yıl	40,00	3,78	1,00	G.Arası	10,42	5,00	2,08	2,37	0,04
	6-10 yıl	106,00	3,54	0,86	G.İçi	188,47	214,00	0,88		
	11-15 yıl	55,00	3,47	1,03	Toplam	198,89	219,00			
	16-20 yıl	10,00	2,70	1,16						
	21-25 yıl	6,00	3,67	0,52						
	25 yıl üstü	3,00	3,00	0,00						
	TOPLAM	220,00	3,52	0,95						

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “dersi dinlememek” ifadesinin aritmetik ortalamalarının meslek kıdemi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin 0-5 yıl arası öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise 16-20 yıl arası öğretmenler olduğu görülmektedir. Mesleki kıdem değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Çizelge 4-91 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Dersi dinlememek” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

A8	Yıl (i)	Yıl (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
	0-5 yıl	6-10	0,24	0,17	0,87
		11-15	0,30	0,20	0,79
		16-20	1,08	0,33	0,07
		21-25	0,11	0,41	1,00
		25 yıl üstü	0,78	0,56	0,86
	6-10 yıl	0-5	-0,24	0,17	0,87
		11-15	0,07	0,16	1,00
		16-20	0,84	0,31	0,21
		21-25	-0,13	0,39	1,00
		25 yıl üstü	0,54	0,55	0,97
	11-15 yıl	0-5	-0,30	0,20	0,79
		6-10	-0,07	0,16	1,00
		16-20	0,77	0,32	0,34
		21-25	-0,19	0,40	1,00
		25 yıl üstü	0,47	0,56	0,98
	16-20 yıl	0-5	-1,08	0,33	0,07
		6-10	-0,84	0,31	0,21
		11-15	-0,77	0,32	0,34
		21-25	-0,97	0,48	0,55
		25 yıl üstü	-0,30	0,62	1,00
	21-25 yıl	0-5	-0,11	0,41	1,00

		6-10	0,13	0,39	1,00
		11-15	0,19	0,40	1,00
		16-20	0,97	0,48	0,55
		25 yıl üstü	0,67	0,66	0,96
	25 yıl üstü	0-5	-0,78	0,56	0,86
		6-10	-0,54	0,55	0,97
		11-15	-0,47	0,56	0,98
		16-20	0,30	0,62	1,00
		21-25	-0,67	0,66	0,96

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “dersi dinlememek” ifadesinin mesleki kıdem değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; tesadüfi bir farklılığın olduğu ortaya çıkmıştır. Gruplar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. Ancak ortalamalar değerlendirildiğinde en çok fark 0-5 yıl aralığındaki öğretmenler lehine olmak üzere 0-5 yıl aralığındaki öğretmenler ile 16-20 yıl aralığındaki öğretmenler arasında bulunmuştur.

Çizelge 4-92 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Derste uyuma eğiliminde olmak” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
A9	0-5 yıl	40,00	2,68	0,89	G.Arası	17,10	5,00	3,42	3,42	0,01
	6-10 yıl	106,00	3,04	1,05	G.İçi	213,89	214,00	1,00		
	11-15 yıl	55,00	2,65	1,06	Toplam	231,00	219,00			
	16-20 yıl	10,00	3,00	0,47						
	21-25 yıl	6,00	4,17	0,98						

	25 yıl üstü	3,00	3,00	0,00			
	TOPLAM	220,00	2,90	1,03			

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “derste uyuma eğiliminde olmak” ifadesinin aritmetik ortalamalarının meslek kıdemi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin 21-25 yıl arası öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise 11-15 yıl arası öğretmenler olduğu görülmektedir. Mesleki kıdem değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p < .05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur

Çizelge 4-93 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Derste uyuma eğiliminde olmak” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	Yıl (i)	Yıl (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
A9	0-5 yıl	6-10	-0,36	0,19	0,58
		11-15	0,02	0,21	1,00
		16-20	-0,33	0,35	0,97
		21-25	-1,49*	0,44	0,04
		25 yıl üstü	-0,33	0,60	1,00
	6-10 yıl	0-5	0,36	0,19	0,58
		11-15	0,38	0,17	0,38
		16-20	0,04	0,33	1,00
		21-25	-1,13	0,42	0,21
		25 yıl üstü	0,04	0,59	1,00
	11-15 yıl	0-5	-0,02	0,21	1,00

		6-10	-0,38	0,17	0,38
		16-20	-0,35	0,34	0,96
		21-25	-1,51*	0,43	0,03
		25 yıl üstü	-0,35	0,59	1,00
	16-20 yıl	0-5	0,33	0,35	0,97
		6-10	-0,04	0,33	1,00
		11-15	0,35	0,34	0,96
		21-25	-1,17	0,52	0,41
		25 yıl üstü	0,00	0,66	1,00
	21-25 yıl	0-5	1,49*	0,44	0,04
		6-10	1,13*	0,42	0,21
		11-15	1,51*	0,43	0,03
		16-20	1,17	0,52	0,41
		25 yıl üstü	1,17	0,71	0,74
	25 yıl üstü	0-5	0,33	0,60	1,00
		6-10	-0,04	0,59	1,00
		11-15	0,35	0,59	1,00
		16-20	0,00	0,66	1,00
		21-25	-1,17	0,71	0,74

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “derste uyuma eğiliminde olmak” ifadesinin mesleki kıdem değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; 21-25 yıl aralığındaki öğretmenler 0-5 yıl, 6-10 yıl ve 11-15 yıl aralığındaki öğretmenlere oranla bu ifadeye daha fazla katılmışlardır. 21-25 yıl aralığındaki öğretmenler lehine olan bu durum istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Diğer gruplar arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır.

Çizelge 4-94 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Argolu ve küfürlü konuşmak” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
A10	0-5 yıl	40,00	2,63	1,29	G.Arası	25,44	5,00	5,09	3,63	0,00
	6-10 yıl	106,00	3,15	1,22	G.İçi	300,10	214,00	1,40		
	11-15 yıl	55,00	2,93	1,10	Toplam	325,55	219,00			
	16-20 yıl	10,00	3,30	1,16						
	21-25 yıl	6,00	4,67	0,52						
	25 yıl üstü	3,00	3,00	0,00						
	TOPLAM	220,00	3,05	1,22						

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “argolu ve küfürlü konuşmak” ifadesinin aritmetik ortalamalarının meslek kıdemi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin 21-25 yıl arası üst öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise 0-5 yıl arası öğretmenler olduğu görülmektedir. Mesleki kıdem değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

**Çizelge 4-95 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Argolu ve küfürlü konuşmak”
İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı
Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları**

A10	Yıl (i)	Yıl (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
	0-5 yıl	6-10	-0,53	0,22	0,34
		11-15	-0,30	0,25	0,91
		16-20	-0,68	0,42	0,76
		21-25	-2,04*	0,52	0,01
		25 yıl üstü	-0,38	0,71	1,00
	6-10 yıl	0-5	0,53	0,22	0,34
		11-15	0,22	0,20	0,94
		16-20	-0,15	0,39	1,00
		21-25	-1,52	0,50	0,10
		25 yıl üstü	0,15	0,69	1,00
	11-15 yıl	0-5	0,30	0,25	0,91
		6-10	-0,22	0,20	0,94
		16-20	-0,37	0,41	0,97
		21-25	-1,74*	0,51	0,04
		25 yıl üstü	-0,07	0,70	1,00
	16-20 yıl	0-5	0,68	0,42	0,76
		6-10	0,15	0,39	1,00
		11-15	0,37	0,41	0,97
		21-25	-1,37	0,61	0,42
		25 yıl üstü	0,30	0,78	1,00
	21-25 yıl	0-5	2,04*	0,52	0,01

		6-10	1,52	0,50	0,10
		11-15	1,74*	0,51	0,04
		16-20	1,37	0,61	0,42
		25 yıl üstü	1,67	0,84	0,56
	25 yıl üstü	0-5	0,38	0,71	1,00
		6-10	-0,15	0,69	1,00
		11-15	0,07	0,70	1,00
		16-20	-0,30	0,78	1,00
		21-25	-1,67	0,84	0,56

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “argolu ve küfürlü konuşmak” ifadesinin mesleki kıdem değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; 21-25 yıl aralığındaki öğretmenler 0-5 yıl ve 11-15 yıl aralığındaki öğretmenlere oranla bu ifadeye daha fazla katılmışlardır. 21-25 yıl aralığındaki öğretmenler lehine olan bu durum istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Diğer gruplar arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır.

Çizelge 4-96 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Kılık kıyafet kurallarına uymamak” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
A12	0-5 yıl	40,00	3,33	0,86	G.Arası	8,88	5,00	1,78	2,34	0,04
	6-10 yıl	106,00	3,33	0,82	G.İçi	162,65	214,00	0,76		
	11-15 yıl	55,00	3,00	0,92	Toplam	171,53	219,00			
	16-20 yıl	10,00	3,20	1,14						
	21-25 yıl	6,00	3,17	0,98						

	25 yıl üstü	3,00	2,00	0,00			
	TOPLAM	220,00	3,22	0,89			

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “kılık kıyafet kurallarına uymamak” ifadesinin aritmetik ortalamalarının meslek kıdemi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin 0-5 ve 6-10 yıl arası öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise 25 yıl üstü öğretmenler olduğu görülmektedir. Mesleki kıdem değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur

Çizelge 4-97 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Kılık kıyafet kurallarına uymamak” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	Yıl (i)	Yıl (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
A12	0-5 yıl	6-10	-0,01	0,16	1,00
		11-15	0,33	0,18	0,67
		16-20	0,13	0,31	1,00
		21-25	0,16	0,38	1,00
		25 yıl üstü	1,33	0,52	0,27
	6-10 yıl	0-5	0,01	0,16	1,00
		11-15	0,33	0,14	0,40
		16-20	0,13	0,29	1,00
		21-25	0,16	0,37	1,00
		25 yıl üstü	1,33	0,51	0,24
	11-15 yıl	0-5	-0,33	0,18	0,67

		6-10	-0,33	0,14	0,40
		16-20	-0,20	0,30	0,99
		21-25	-0,17	0,37	1,00
		25 yıl üstü	1,00	0,52	0,59
	16-20 yıl	0-5	-0,13	0,31	1,00
		6-10	-0,13	0,29	1,00
		11-15	0,20	0,30	0,99
		21-25	0,03	0,45	1,00
		25 yıl üstü	1,20	0,57	0,50
	21-25 yıl	0-5	-0,16	0,38	1,00
		6-10	-0,16	0,37	1,00
		11-15	0,17	0,37	1,00
		16-20	-0,03	0,45	1,00
		25 yıl üstü	1,17	0,62	0,61
	25 yıl üstü	0-5	-1,33	0,52	0,27
		6-10	-1,33	0,51	0,24
		11-15	-1,00	0,52	0,59
		16-20	-1,20	0,57	0,50
		21-25	-1,17	0,62	0,61

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “kılık kıyafet kurallarına uymamak” ifadesinin mesleki kıdem değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; tesadüfi bir farklılığın olduğu ortaya çıkmıştır. Gruplar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. Ancak ortalamalar değerlendirildiğinde en çok fark 0-5 yıl aralığındaki öğretmenler lehine olmak üzere 0-5 yıl aralığındaki öğretmenler ile 25 yıl üst öğretmenler arasındabulunmuştur.

Çizelge 4-98 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Yerlere tükürmek” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
A21	0-5 yıl	40,00	2,88	1,20	G.Arası	20,34	5,00	4,07	2,55	0,03
	6-10 yıl	106,00	2,85	1,27	G.İçi	341,74	214,00	1,60		
	11-15 yıl	55,00	2,78	1,33	Toplam	362,09	219,00			
	16-20 yıl	10,00	2,40	1,26						
	21-25 yıl	6,00	4,00	1,10						
	25 yıl üstü	3,00	1,00	0,00						
	TOPLAM	220,00	2,82	1,29						

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “yerlere tükürmek” ifadesinin aritmetik ortalamalarının meslek kıdemi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin 21-25 yıl arası öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise 25 yıl üstü öğretmenler olduğu görülmektedir. Mesleki kıdem değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur

Çizelge 4-99 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Yerlere tükürmek” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	Yıl (i)	Yıl (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
A21	0-5 yıl	6-10	0,03	0,23	1,00
		11-15	0,09	0,26	1,00
		16-20	0,48	0,45	0,95
		21-25	-1,13	0,55	0,53
		25 yıl üstü	1,88	0,76	0,30
	6-10 yıl	0-5	-0,03	0,23	1,00
		11-15	0,07	0,21	1,00
		16-20	0,45	0,42	0,95
		21-25	-1,15	0,53	0,45
		25 yıl üstü	1,85	0,74	0,29
	11-15 yıl	0-5	-0,09	0,26	1,00
		6-10	-0,07	0,21	1,00
		16-20	0,38	0,43	0,98
		21-25	-1,22	0,54	0,42
		25 yıl üstü	1,78	0,75	0,34
	16-20 yıl	0-5	-0,48	0,45	0,95
		6-10	-0,45	0,42	0,95
		11-15	-0,38	0,43	0,98
		21-25	-1,60	0,65	0,31
		25 yıl üstü	1,40	0,83	0,73
	21-25 yıl	0-5	1,13	0,55	0,53
		6-10	1,15	0,53	0,45
		11-15	1,22	0,54	0,42

		16-20	1,60	0,65	0,31
		25 yıl üstü	3,00	0,89	0,05
	25 yıl üstü	0-5	-1,88	0,76	0,30
		6-10	-1,85	0,74	0,29
		11-15	-1,78	0,75	0,34
		16-20	-1,40	0,83	0,73
		21-25	-3,00	0,89	0,05

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “yerlere tükürmek” ifadesinin mesleki kıdem değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; tesadüfi bir farklılığın olduğu ortaya çıkmıştır. Gruplar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. Ancak ortalamalar değerlendirildiğinde en çok fark 21-25 yıl aralığındaki öğretmenler lehine olmak üzere 21-25 yıl aralığındaki öğretmenler ile 25 yıl üstü öğretmenler arasında bulunmuştur.

Çizelge 4-100 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Derste cep telefonu ile ilgilenmek” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
A23	0-5 yıl	40,00	3,63	1,05	G.Arası	12,51	5,00	2,50	2,36	0,04
	6-10 yıl	106,00	3,42	1,02	G.İçi	227,18	214,00	1,06		
	11-15 yıl	55,00	3,15	1,03	Toplam	239,69	219,00			
	16-20 yıl	10,00	3,40	0,84						
	21-25 yıl	6,00	3,83	1,47						
	25 yıl üstü	3,00	2,00	0,00						
	TOPLAM	220,00	3,38	1,05						

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “derse araç ve gereçsiz gelmek” ifadesinin aritmetik ortalamalarının meslek kıdemi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin 21-25 yıl arası öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise 25 yıl üstü öğretmenler olduğu görülmektedir. Mesleki kıdem değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur

Çizelge 4-101 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Derste cep telefonu ile ilgilenmek” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	Yıl (i)	Yıl (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
A23	0-5 yıl	6-10	0,21	0,19	0,94
		11-15	0,48	0,21	0,42
		16-20	0,23	0,36	1,00
		21-25	-0,21	0,45	1,00
		25 yıl üstü	1,63	0,62	0,23
	6-10 yıl	0-5	-0,21	0,19	0,94
		11-15	0,27	0,17	0,78
		16-20	0,02	0,34	1,00
		21-25	-0,42	0,43	0,97
		25 yıl üstü	1,42	0,60	0,36
	11-15 yıl	0-5	-0,48	0,21	0,42
		6-10	-0,27	0,17	0,78
		16-20	-0,25	0,35	0,99
		21-25	-0,69	0,44	0,79

	16-20 yıl	25 yıl üstü	1,15	0,61	0,62
		0-5	-0,23	0,36	1,00
		6-10	-0,02	0,34	1,00
		11-15	0,25	0,35	0,99
		21-25	-0,43	0,53	0,98
		25 yıl üstü	1,40	0,68	0,51
	21-25 yıl	0-5	0,21	0,45	1,00
		6-10	0,42	0,43	0,97
		11-15	0,69	0,44	0,79
		16-20	0,43	0,53	0,98
		25 yıl üstü	1,83	0,73	0,28
	25 yıl üstü	0-5	-1,63	0,62	0,23
		6-10	-1,42	0,60	0,36
		11-15	-1,15	0,61	0,62
		16-20	-1,40	0,68	0,51
		21-25	-1,83	0,73	0,28

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “derste cep telefonu ile ilgilenmek” ifadesinin mesleki kıdem değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; tesadüfi bir farklılığın olduğu ortaya çıkmıştır. Gruplar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. Ancak ortalamalar değerlendirildiğinde en çok fark 21-25 yıl aralığındaki öğretmenler lehine olmak üzere 21-25 yıl aralığındaki öğretmenler ile 25 yıl üstü öğretmenler arasında bulunmuştur.

Çizelge 4-102 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Kopya çekmek” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
A24	0-5 yıl	40,00	3,55	0,99	G.Arası	14,13	5,00	2,83	2,85	0,02
	6-10 yıl	106,00	3,17	1,06	G.İçi	212,58	214,00	0,99		
	11-15 yıl	55,00	3,20	0,85	Toplam	226,71	219,00			
	16-20 yıl	10,00	3,30	1,16						
	21-25 yıl	6,00	4,17	0,98						
	25 yıl üstü	3,00	2,00	0,00						
	TOPLAM	220,00	3,26	1,02						

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “kopya çekmek” ifadesinin aritmetik ortalamalarının meslek kıdemi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin 21-25 yıl arası öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise 25 yıl üstü öğretmenler olduğu görülmektedir. Mesleki kıdem değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur

Çizelge 4-103 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Kopya çekmek” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	Yıl (i)	Yıl (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
A24	0-5 yıl	6-10	0,38	0,18	0,52
		11-15	0,35	0,21	0,72
		16-20	0,25	0,35	0,99
		21-25	-0,62	0,44	0,85
		25 yıl üstü	1,55	0,60	0,24
	6-10 yıl	0-5	-0,38	0,18	0,52
		11-15	-0,03	0,17	1,00
		16-20	-0,13	0,33	1,00
		21-25	-1,00	0,42	0,34
		25 yıl üstü	1,17	0,58	0,55
	11-15 yıl	0-5	-0,35	0,21	0,72
		6-10	0,03	0,17	1,00
		16-20	-0,10	0,34	1,00
		21-25	-0,97	0,43	0,41
		25 yıl üstü	1,20	0,59	0,53
	16-20 yıl	0-5	-0,25	0,35	0,99
		6-10	0,13	0,33	1,00
		11-15	0,10	0,34	1,00
		21-25	-0,87	0,51	0,73
		25 yıl üstü	1,30	0,66	0,56
	21-25 yıl	0-5	0,62	0,44	0,85

		6-10	1,00	0,42	0,34
		11-15	0,97	0,43	0,41
		16-20	0,87	0,51	0,73
		25 yıl üstü	2,17	0,70	0,10
	25 yıl üstü	0-5	-1,55	0,60	0,24
		6-10	-1,17	0,58	0,55
		11-15	-1,20	0,59	0,53
		16-20	-1,30	0,66	0,56
		21-25	-2,17	0,70	0,10

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “derslikpaya çekmek” ifadesinin mesleki kıdem değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; tesadüfi bir farklılığın olduğu ortaya çıkmıştır. Gruplar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. Ancak ortalamalar değerlendirildiğinde en çok fark 21-25 yıl aralığındaki öğretmenler lehine olmak üzere 21-25 yıl aralığındaki öğretmenler ile 25 yıl üstü öğretmenler arasında bulunmuştur.

Çizelge 4-104 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Kendi aralarında sıklıkla tartışmak” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
A25	0-5 yıl	40,00	3,08	0,76	G.Arası	11,88	5,00	2,38	3,36	0,01
	6-10 yıl	106,00	3,27	0,79	G.İçi	151,32	214,00	0,71		
	11-15 yıl	55,00	3,22	0,92	Toplam	163,20	219,00			
	16-20 yıl	10,00	2,70	0,82						
	21-25 yıl	6,00	4,00	1,55						

	25 yıl üstü	3,00	2,00	0,00			
	TOPLAM	220,00	3,20	0,86			

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “kendi aralarında sık sık konuşmak” ifadesinin aritmetik ortalamalarının meslek kıdemi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin 21-25 yıl arası öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise 25 yıl üstü öğretmenler olduğu görülmektedir. Mesleki kıdem değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur

Çizelge 4-105 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Kendi aralarında sıklıkla tartışmak” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	Yıl (i)	Yıl (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
A25	0-5 yıl	6-10	-0,20	0,16	0,90
		11-15	-0,14	0,17	0,98
		16-20	0,38	0,30	0,90
		21-25	-0,93	0,37	0,28
		25 yıl üstü	1,08	0,50	0,47
	6-10 yıl	0-5	0,20	0,16	0,90
		11-15	0,06	0,14	1,00
		16-20	0,57	0,28	0,52
		21-25	-0,73	0,35	0,52
		25 yıl üstü	1,27	0,49	0,25
	11-15 yıl	0-5	0,14	0,17	0,98

		6-10	-0,06	0,14	1,00
		16-20	0,52	0,29	0,67
		21-25	-0,78	0,36	0,46
		25 yıl üstü	1,22	0,50	0,31
	16-20 yıl	0-5	-0,38	0,30	0,90
		6-10	-0,57	0,28	0,52
		11-15	-0,52	0,29	0,67
		21-25	-1,30	0,43	0,12
		25 yıl üstü	0,70	0,55	0,90
	21-25 yıl	0-5	0,93	0,37	0,28
		6-10	0,73	0,35	0,52
		11-15	0,78	0,36	0,46
		16-20	1,30	0,43	0,12
		25 yıl üstü	2,00*	0,59	0,05
	25 yıl üstü	0-5	-1,08	0,50	0,47
		6-10	-1,27	0,49	0,25
		11-15	-1,22	0,50	0,31
		16-20	-0,70	0,55	0,90
		21-25	-2,00*	0,59	0,05

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “kendi aralarında sık sık tartışmak” ifadesinin mesleki kıdem değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; 21-25 yıl aralığındaki öğretmenler 25 yıl üstü öğretmenlere oranla bu ifadeye daha fazla katılmışlardır. 21-25 yıl aralığındaki öğretmenler lehine olan bu durum istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Diğer gruplar arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır.

Çizelge 4-106 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Aile içi problem yaşamaları” ifadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
B1	0-5 yıl	40,00	3,20	0,61	G.Arası	7,36	5,00	1,47	2,44	0,04
	6-10 yıl	106,00	3,53	0,83	G.İçi	129,28	214,00	0,60		
	11-15 yıl	55,00	3,56	0,81	Toplam	136,63	219,00			
	16-20 yıl	10,00	3,70	0,67						
	21-25 yıl	6,00	2,83	0,75						
	25 yıl üstü	3,00	3,00	0,00						
	TOPLAM	220,00	3,46	0,79						

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “aile içi problem yaşamaları” ifadesinin aritmetik ortalamalarının meslek kıdemi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin 16-20 yıl arası öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise 21-25 yıl arası öğretmenler olduğu görülmektedir. Mesleki kıdem değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur

**Çizelge 4-107 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Aile içi problem yaşamaları”
İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı
Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları**

B1	Yıl (i)	Yıl (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
	0-5 yıl	6-10	-0,33	0,14	0,40
		11-15	-0,36	0,16	0,41
		16-20	-0,50	0,27	0,65
		21-25	0,37	0,34	0,95
		25 yıl üstü	0,20	0,47	1,00
	6-10 yıl	0-5	0,33	0,14	0,40
		11-15	-0,04	0,13	1,00
		16-20	-0,17	0,26	0,99
		21-25	0,69	0,33	0,48
		25 yıl üstü	0,53	0,46	0,93
	11-15 yıl	0-5	0,36	0,16	0,41
		6-10	0,04	0,13	1,00
		16-20	-0,14	0,27	1,00
		21-25	0,73	0,33	0,45
		25 yıl üstü	0,56	0,46	0,91
	16-20 yıl	0-5	0,50	0,27	0,65
		6-10	0,17	0,26	0,99
		11-15	0,14	0,27	1,00
		21-25	0,87	0,40	0,46
		25 yıl üstü	0,70	0,51	0,87
	21-25 yıl	0-5	-0,37	0,34	0,95

		6-10	-0,69	0,33	0,48
		11-15	-0,73	0,33	0,45
		16-20	-0,87	0,40	0,46
		25 yıl üstü	-0,17	0,55	1,00
	25 yıl üstü	0-5	-0,20	0,47	1,00
		6-10	-0,53	0,46	0,93
		11-15	-0,56	0,46	0,91
		16-20	-0,70	0,51	0,87
		21-25	0,17	0,55	1,00

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “aile içi problem yaşamaları” ifadesinin mesleki kıdem değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; tesadüfi bir farklılığın olduğu ortaya çıkmıştır. Gruplar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. Ancak ortalamalar değerlendirildiğinde en çok fark 16-20 yıl aralığındaki öğretmenler lehine olmak üzere 16-20 yıl aralığındaki öğretmenler ile 21-25 yıl aralığındaki öğretmenler arasında bulunmuştur.

Çizelge 4-108 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Disiplin yönetmeliğinin yetersizliği” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
B2	0-5 yıl	40,00	3,10	1,26	G.Arası	15,97	5,00	3,19	2,69	0,02
	6-10 yıl	106,00	3,24	0,94	G.İçi	254,01	214,00	1,19		
	11-15 yıl	55,00	3,27	1,33	Toplam	269,98	219,00			
	16-20 yıl	10,00	3,40	0,70						
	21-25 yıl	6,00	3,00	0,00						

	25 yıl üstü	3,00	1,00	0,00			
	TOPLAM	220,00	3,19	1,11			

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “disiplin yönetmeliğinin yetersizliği” ifadesinin aritmetik ortalamalarının meslek kıdemi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin 0-5 yıl arası öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise 25 yıl üstü öğretmenler olduğu görülmektedir. Mesleki kıdem değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur

Çizelge 4-109 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Disiplin yönetmeliğinin yetersizliği” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	Yıl (i)	Yıl (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
B2	0-5 yıl	6-10	-0,14	0,20	0,99
		11-15	-0,17	0,23	0,99
		16-20	-0,30	0,39	0,99
		21-25	0,10	0,48	1,00
		25 yıl üstü	2,10	0,65	0,07
	6-10 yıl	0-5	0,14	0,20	0,99
		11-15	-0,04	0,18	1,00
		16-20	-0,16	0,36	1,00
		21-25	0,24	0,46	1,00
		25 yıl üstü	2,24*	0,64	0,03
	11-15 yıl	0-5	0,17	0,23	0,99

		6-10	0,04	0,18	1,00
		16-20	-0,13	0,37	1,00
		21-25	0,27	0,47	1,00
		25 yıl üstü	2,27*	0,65	0,03
	16-20 yıl	0-5	0,30	0,39	0,99
		6-10	0,16	0,36	1,00
		11-15	0,13	0,37	1,00
		21-25	0,40	0,56	0,99
		25 yıl üstü	2,40	0,72	0,05
	21-25 yıl	0-5	-0,10	0,48	1,00
		6-10	-0,24	0,46	1,00
		11-15	-0,27	0,47	1,00
		16-20	-0,40	0,56	0,99
		25 yıl üstü	2,00	0,77	0,25
	25 yıl üstü	0-5	-2,10	0,65	0,07
		6-10	-2,24*	0,64	0,03
		11-15	-2,27*	0,65	0,03
		16-20	-2,40	0,72	0,05
		21-25	-2,00	0,77	0,25

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “disiplin yönetmeliğinin yetersizliği” ifadesinin mesleki kıdem değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; 6-10 yıl ve 11-15 yıl aralığındaki öğretmenler 25 yıl üstü öğretmenlere oranla bu ifadeye daha fazla katılmışlardır. 6-10 yıl ve 11-15 yıl aralığındaki öğretmenler lehine olan bu durum istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Diğer gruplar arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır.

Çizelge 4-110 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Öğretmenin öğretim yöntemlerindeki eksikliği” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
B3	0-5 yıl	40,00	2,93	1,00	G.Arası	12,52	5,00	2,50	2,39	0,04
	6-10 yıl	106,00	2,79	1,03	G.İçi	224,48	214,00	1,05		
	11-15 yıl	55,00	3,25	1,09	Toplam	237,00	219,00			
	16-20 yıl	10,00	2,50	0,97						
	21-25 yıl	6,00	2,67	0,52						
	25 yıl üstü	3,00	2,00	0,00						
	TOPLAM	220,00	2,90	1,04						

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “öğretmenin öğretim yöntemlerindeki yetersizliği” ifadesinin aritmetik ortalamalarının meslek kıdemi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin 11-15 yıl arası öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise 25 yıl üstü öğretmenler olduğu görülmektedir. Mesleki kıdem değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur

Çizelge 4-111 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Öğretmenin öğretim yöntemlerindeki eksikliği” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

B3	Yıl (i)	Yıl (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
	0-5 yıl	6-10	0,13	0,19	0,99
		11-15	-0,33	0,21	0,79
		16-20	0,43	0,36	0,93
		21-25	0,26	0,45	1,00
		25 yıl üstü	0,93	0,61	0,81
	6-10 yıl	0-5	-0,13	0,19	0,99
		11-15	-0,46	0,17	0,20
		16-20	0,29	0,34	0,98
		21-25	0,13	0,43	1,00
		25 yıl üstü	0,79	0,60	0,88
	11-15 yıl	0-5	0,33	0,21	0,79
		6-10	0,46	0,17	0,20
		16-20	0,75	0,35	0,47
		21-25	0,59	0,44	0,88
		25 yıl üstü	1,25	0,61	0,51
	16-20 yıl	0-5	-0,43	0,36	0,93
		6-10	-0,29	0,34	0,98
		11-15	-0,75	0,35	0,47
		21-25	-0,17	0,53	1,00
		25 yıl üstü	0,50	0,67	0,99
	21-25 yıl	0-5	-0,26	0,45	1,00

		6-10	-0,13	0,43	1,00
		11-15	-0,59	0,44	0,88
		16-20	0,17	0,53	1,00
		25 yıl üstü	0,67	0,72	0,97
	25 yıl üstü	0-5	-0,93	0,61	0,81
		6-10	-0,79	0,60	0,88
		11-15	-1,25	0,61	0,51
		16-20	-0,50	0,67	0,99
		21-25	-0,67	0,72	0,97

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “Öğretmenin öğretim yöntemlerindeki eksikliği” ifadesinin mesleki kıdem değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; tesadüfi bir farklılığın olduğu ortaya çıkmıştır. Gruplar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. Ancak ortalamalar değerlendirildiğinde en çok fark 11-15 yıl aralığındaki öğretmenler lehine olmak üzere 11-15 yıl aralığındaki öğretmenler ile 25 yıl üstü aralığındaki öğretmenler arasında bulunmuştur.

Çizelge 4-112 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Öğretmenin tutarsızlığı” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
B4	0-5 yıl	40,00	2,83	1,20	G.Arası	26,33	5,00	5,27	4,18	0,00
	6-10 yıl	106,00	2,71	1,07	G.İçi	269,72	214,00	1,26		
	11-15 yıl	55,00	3,33	1,17	Toplam	296,05	219,00			
	16-20 yıl	10,00	2,60	1,17						
	21-25 yıl	6,00	2,50	1,22						

	25 yıl üstü	3,00	1,00	0,00			
	TOPLAM	220,00	2,85	1,16			

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “öğretmenin tutarsızlığı” ifadesinin aritmetik ortalamalarının meslek kıdemi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin 11-15 yıl arası öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise 25 yıl üstü öğretmenler olduğu görülmektedir. Mesleki kıdem değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur

Çizelge 4-113 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Öğretmenin tutarsızlığı” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	Yıl (i)	Yıl (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
B4	0-5 yıl	6-10	0,12	0,21	1,00
		11-15	-0,50	0,23	0,46
		16-20	0,23	0,40	1,00
		21-25	0,33	0,49	0,99
		25 yıl üstü	1,83	0,67	0,20
	6-10 yıl	0-5	-0,12	0,21	1,00
		11-15	-0,62	0,19	0,05
		16-20	0,11	0,37	1,00
		21-25	0,21	0,47	1,00
		25 yıl üstü	1,71	0,66	0,24
	11-15 yıl	0-5	0,50	0,23	0,46

		6-10	0,62	0,19	0,05
		16-20	0,73	0,39	0,62
		21-25	0,83	0,48	0,71
		25 yıl üstü	2,33*	0,67	0,04
	16-20 yıl	0-5	-0,23	0,40	1,00
		6-10	-0,11	0,37	1,00
		11-15	-0,73	0,39	0,62
		21-25	0,10	0,58	1,00
		25 yıl üstü	1,60	0,74	0,46
	21-25 yıl	0-5	-0,33	0,49	0,99
		6-10	-0,21	0,47	1,00
		11-15	-0,83	0,48	0,71
		16-20	-0,10	0,58	1,00
		25 yıl üstü	1,50	0,79	0,61
	25 yıl üstü	0-5	-1,83	0,67	0,20
		6-10	-1,71	0,66	0,24
		11-15	-2,33*	0,67	0,04
		16-20	-1,60	0,74	0,46
		21-25	-1,50	0,79	0,61

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “öğretmenin tutarsızlığı” ifadesinin mesleki kıdem değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; 11-15 yıl aralığındaki öğretmenler 25 yıl üstü öğretmenlere oranla bu ifadeye daha fazla katılmışlardır. 11-15 yıl aralığındaki öğretmenler lehine olan bu durum istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Diğer gruplar arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır.

Çizelge 4-114 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Bulundukları yaşın ve gelişim özelliklerinin etkisi” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
B7	0-5 yıl	40,00	3,50	0,91	G.Arası	14,22	5,00	2,84	4,40	0,00
	6-10 yıl	106,00	3,76	0,82	G.İçi	138,41	214,00	0,65		
	11-15 yıl	55,00	3,93	0,74	Toplam	152,64	219,00			
	16-20 yıl	10,00	4,20	0,79						
	21-25 yıl	6,00	3,00	0,00						
	25 yıl üstü	3,00	5,00	0,00						
	TOPLAM	220,00	3,77	0,83						

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “bulundukları yaşın ve gelişim özelliklerinin etkisi” ifadesinin aritmetik ortalamalarının meslek kıdemi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin 21-25 yıl arası öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise 25 yıl üstü öğretmenler olduğu görülmektedir. Mesleki kıdem değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur

Çizelge 4-115 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Bulundukları yaşın ve gelişim özelliklerinin etkisi” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	Yıl (i)	Yıl (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
B7	0-5 yıl	6-10	-0,26	0,15	0,68
		11-15	-0,43	0,17	0,26
		16-20	-0,70	0,28	0,30
		21-25	0,50	0,35	0,85
		25 yıl üstü	-1,50	0,48	0,09
	6-10 yıl	0-5	0,26	0,15	0,68
		11-15	-0,16	0,13	0,91
		16-20	-0,44	0,27	0,75
		21-25	0,76	0,34	0,40
		25 yıl üstü	-1,24	0,47	0,23
	11-15 yıl	0-5	0,43	0,17	0,26
		6-10	0,16	0,13	0,91
		16-20	-0,27	0,28	0,96
		21-25	0,93	0,35	0,21
		25 yıl üstü	-1,07	0,48	0,41
	16-20 yıl	0-5	0,70	0,28	0,30
		6-10	0,44	0,27	0,75
		11-15	0,27	0,28	0,96
		21-25	1,20	0,42	0,14
		25 yıl üstü	-0,80	0,53	0,81
	21-25 yıl	0-5	-0,50	0,35	0,85

		6-10	-0,76	0,34	0,40
		11-15	-0,93	0,35	0,21
		16-20	-1,20	0,42	0,14
		25 yıl üstü	-2,00*	0,57	0,03
	25 yıl üstü	0-5	1,50	0,48	0,09
		6-10	1,24	0,47	0,23
		11-15	1,07	0,48	0,41
		16-20	0,80	0,53	0,81
		21-25	2,00*	0,57	0,03

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “bulundukları yaşın ve gelişim özelliklerinin etkisi” ifadesinin mesleki kıdem değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; 25 yıl üstü öğretmenler 21-25 yıl aralığındaki öğretmenlere oranla bu ifadeye daha fazla katılmışlardır. 25 yıl üstü öğretmenler lehine olan bu durum istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Diğer gruplar arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır.

Çizelge 4-116 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Ders saatinin fazlalığı” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
B8	0-5 yıl	40,00	3,08	1,16	G.Arası	20,08	5,00	4,02	4,27	0,00
	6-10 yıl	106,00	3,11	0,95	G.İçi	201,36	214,00	0,94		
	11-15 yıl	55,00	3,47	0,88	Toplam	221,44	219,00			
	16-20 yıl	10,00	3,10	0,99						
	21-25 yıl	6,00	3,33	0,82						

	25 yıl üstü	3,00	1,00	0,00			
	TOPLAM	220,00	3,17	1,01			

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “ders saatinin fazlalığı” ifadesinin aritmetik ortalamalarının meslek kıdemi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin 11-15 yıl arası öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise 25 yıl üstü öğretmenler olduğu görülmektedir. Mesleki kıdem değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur

Çizelge 4-117 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Ders saatinin fazlalığı” ifadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	Yıl (i)	Yıl (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
B8	0-5 yıl	6-10	-0,04	0,18	1,00
		11-15	-0,40	0,20	0,57
		16-20	-0,02	0,34	1,00
		21-25	-0,26	0,42	1,00
		25 yıl üstü	2,08*	0,58	0,03
	6-10 yıl	0-5	0,04	0,18	1,00
		11-15	-0,36	0,16	0,42
		16-20	0,01	0,32	1,00
		21-25	-0,22	0,41	1,00
		25 yıl üstü	2,11*	0,57	0,02
	11-15 yıl	0-5	0,40	0,20	0,57

		6-10	0,36	0,16	0,42
		16-20	0,37	0,33	0,94
		21-25	0,14	0,42	1,00
		25 yıl üstü	2,47*	0,58	0,00
	16-20 yıl	0-5	0,02	0,34	1,00
		6-10	-0,01	0,32	1,00
		11-15	-0,37	0,33	0,94
		21-25	-0,23	0,50	1,00
		25 yıl üstü	2,10	0,64	0,06
	21-25 yıl	0-5	0,26	0,42	1,00
		6-10	0,22	0,41	1,00
		11-15	-0,14	0,42	1,00
		16-20	0,23	0,50	1,00
		25 yıl üstü	2,33*	0,69	0,04
	25 yıl üstü	0-5	-2,08*	0,58	0,03
		6-10	-2,11*	0,57	0,02
		11-15	-2,47*	0,58	0,00
		16-20	-2,10	0,64	0,06
		21-25	-2,33*	0,69	0,04

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “ders saatinin fazlalığı” ifadesinin mesleki kıdem değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; 0-5 yıl, 6-10 yıl, 11-15 yıl ve 21-25 yıl aralığındaki öğretmenler, 25 yıl üstü öğretmenlere oranla bu ifadeye daha fazla katılmışlardır. 0-5 yıl, 6-10 yıl, 11-15 yıl ve 21-25 yıl aralığındaki öğretmenler lehine olan bu durum istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Diğer gruplar arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır.

Çizelge 4-118 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Öğrencinin gelecek kaygısının olmaması” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
B12	0-5 yıl	40,00	3,45	0,93	G.Arası	25,46	5,00	5,09	5,15	0,00
	6-10 yıl	106,00	3,62	1,02	G.İçi	211,52	214,00	0,99		
	11-15 yıl	55,00	3,62	0,99	Toplam	236,98	219,00			
	16-20 yıl	10,00	2,90	1,29						
	21-25 yıl	6,00	3,17	0,41						
	25 yıl üstü	3,00	1,00	0,00						
	TOPLAM	220,00	3,51	1,04						

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “öğrencinin gelecek kaygısının olmaması” ifadesinin aritmetik ortalamalarının meslek kıdemi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin 11-15 yıl arası öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise 25 yıl üstü öğretmenler olduğu görülmektedir. Mesleki kıdem değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur

Çizelge 4-119 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Öğrencinin gelecek kaygısının olmaması” ifadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	Yıl (i)	Yıl (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
B12	0-5 yıl	6-10	-0,17	0,18	0,97
		11-15	-0,17	0,21	0,98
		16-20	0,55	0,35	0,78
		21-25	0,28	0,44	0,99
		25 yıl üstü	2,45*	0,60	0,01
	6-10 yıl	0-5	0,17	0,18	0,97
		11-15	0,00	0,17	1,00
		16-20	0,72	0,33	0,44
		21-25	0,46	0,42	0,94
		25 yıl üstü	2,62*	0,58	0,00
	11-15 yıl	0-5	0,17	0,21	0,98
		6-10	0,00	0,17	1,00
		16-20	0,72	0,34	0,49
		21-25	0,45	0,43	0,95
		25 yıl üstü	2,62*	0,59	0,00
	16-20 yıl	0-5	-0,55	0,35	0,78
		6-10	-0,72	0,33	0,44
		11-15	-0,72	0,34	0,49
		21-25	-0,27	0,51	1,00
		25 yıl üstü	1,90	0,65	0,14
	21-25 yıl	0-5	-0,28	0,44	0,99

		6-10	-0,46	0,42	0,94
		11-15	-0,45	0,43	0,95
		16-20	0,27	0,51	1,00
		25 yıl üstü	2,17	0,70	0,10
	25 yıl üstü	0-5	-2,45*	0,60	0,01
		6-10	-2,62*	0,58	0,00
		11-15	-2,62*	0,59	0,00
		16-20	-1,90	0,65	0,14
		21-25	-2,17	0,70	0,10

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “öğrencinin gelecek kaygısının olmaması” ifadesinin mesleki kıdem değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; 0-5 yıl, 6-10 yıl ve 11-15 yıl aralığındaki öğretmenler, 25 yıl üstü öğretmenlere oranla bu ifadeye daha fazla katılmışlardır. 0-5 yıl, 6-10 yıl ve 11-15 yıl aralığındaki öğretmenler lehine olan bu durum istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Diğer gruplar arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır.

Çizelge 4-120 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Sınıfların kalabalık oluşu” ifadesine ilişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
B13	0-5 yıl	40,00	3,10	1,41	G.Arası	26,02	5,00	5,20	2,85	0,02
	6-10 yıl	106,00	3,29	1,44	G.İçi	390,50	214,00	1,82		
	11-15 yıl	55,00	3,45	1,23	Toplam	416,53	219,00			

	16-20 yıl	10,00	4,00	1,15						
	21-25 yıl	6,00	2,67	0,52						
	25 yıl üstü	3,00	1,00	0,00						
	TOPLAM	220,00	3,28	1,38						

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “sınıfların kalabalık oluşu” ifadesinin aritmetik ortalamalarının meslek kıdemi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin 16-20 yıl arası öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise 25 yıl üstü öğretmenler olduğu görülmektedir. Mesleki kıdem değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur

Çizelge 4-121 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Sınıfların kalabalık oluşu” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	Yıl (i)	Yıl (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
B13	0-5 yıl	6-10	-0,19	0,25	0,99
		11-15	-0,35	0,28	0,90
		16-20	-0,90	0,48	0,62
		21-25	0,43	0,59	0,99
		25 yıl üstü	2,10	0,81	0,25
	6-10 yıl	0-5	0,19	0,25	0,99
		11-15	-0,16	0,22	0,99
		16-20	-0,71	0,45	0,78
		21-25	0,63	0,57	0,94

	11-15 yıl	25 yıl üstü	2,29	0,79	0,14
		0-5	0,35	0,28	0,90
		6-10	0,16	0,22	0,99
		16-20	-0,55	0,46	0,93
		21-25	0,79	0,58	0,87
		25 yıl üstü	2,45	0,80	0,10
	16-20 yıl	0-5	0,90	0,48	0,62
		6-10	0,71	0,45	0,78
		11-15	0,55	0,46	0,93
		21-25	1,33	0,70	0,60
		25 yıl üstü	3,00*	0,89	0,05
	21-25 yıl	0-5	-0,43	0,59	0,99
		6-10	-0,63	0,57	0,94
		11-15	-0,79	0,58	0,87
		16-20	-1,33	0,70	0,60
		25 yıl üstü	1,67	0,96	0,69
	25 yıl üstü	0-5	-2,10	0,81	0,25
		6-10	-2,29	0,79	0,14
		11-15	-2,45	0,80	0,10
		16-20	-3,00*	0,89	0,05
		21-25	-1,67	0,96	0,69

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “sınıfların kalabalık oluşu” ifadesinin mesleki kıdem değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; 16-20 yıl aralığındaki öğretmenler, 25 yıl üstü öğretmenlere oranla bu ifadeye daha fazla katılmışlardır. 16-20 yıl aralığındaki öğretmenler lehine olan bu durum istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Diğer gruplar arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır.

Çizelge 4-122 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Öğretim araçlarındaki eksiklik” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
B15	0-5 yıl	40,00	2,70	1,44	G.Arası	28,00	5,00	5,60	4,91	0,00
	6-10 yıl	106,00	2,94	0,84	G.İçi	243,93	214,00	1,14		
	11-15 yıl	55,00	3,35	1,24	Toplam	271,93	219,00			
	16-20 yıl	10,00	3,70	0,67						
	21-25 yıl	6,00	3,33	0,82						
	25 yıl üstü	3,00	1,00	0,00						
	TOPLAM	220,00	3,02	1,11						

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “öğretim araçlarındaki eksiklik” ifadesinin aritmetik ortalamalarının meslek kıdemi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin 16-20 yıl arası öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise 25 yıl üstü öğretmenler olduğu görülmektedir. Mesleki kıdem değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Çizelge 4-123 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Öğretim araçlarındaki eksiklik” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

B15	Yıl (i)	Yıl (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
	0-5 yıl	6-10	-0,24	0,20	0,91
		11-15	-0,65	0,22	0,14
		16-20	-1,00	0,38	0,22
		21-25	-0,63	0,47	0,87
		25 yıl üstü	1,70	0,64	0,22
	6-10 yıl	0-5	0,24	0,20	0,91
		11-15	-0,40	0,18	0,40
		16-20	-0,76	0,35	0,47
		21-25	-0,39	0,45	0,98
		25 yıl üstü	1,94	0,63	0,09
	11-15 yıl	0-5	0,65	0,22	0,14
		6-10	0,40	0,18	0,40
		16-20	-0,35	0,37	0,97
		21-25	0,01	0,46	1,00
		25 yıl üstü	2,35*	0,63	0,02
	16-20 yıl	0-5	1,00	0,38	0,22
		6-10	0,76	0,35	0,47
		11-15	0,35	0,37	0,97
		21-25	0,37	0,55	0,99
		25 yıl üstü	2,70*	0,70	0,01
	21-25 yıl	0-5	0,63	0,47	0,87

		6-10	0,39	0,45	0,98
		11-15	-0,01	0,46	1,00
		16-20	-0,37	0,55	0,99
		25 yıl üstü	2,33	0,75	0,09
	25 yıl üstü	0-5	-1,70	0,64	0,22
		6-10	-1,94	0,63	0,09
		11-15	-2,35*	0,63	0,02
		16-20	-2,70*	0,70	0,01
		21-25	-2,33	0,75	0,09

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “ders saatinin fazlalığı” ifadesinin mesleki kıdem değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda;11-15 yıl ve 16-20 yıl aralığındaki öğretmenler, 25 yıl üstü öğretmenlere oranla bu ifadeye daha fazla katılmışlardır. 11-15 yıl ve 16-20 yıl aralığındaki öğretmenler lehine olan bu durum istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Diğer gruplar arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır.

Çizelge 4-124 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Öğrenci ailesi ile iletişim kurmak” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
C1	0-5 yıl	40,00	3,50	1,01	G.Arası	8,95	5,00	1,79	2,35	0,04
	6-10 yıl	106,00	3,91	0,79	G.İçi	163,16	214,00	0,76		
	11-15 yıl	55,00	4,00	0,92	Toplam	172,11	219,00			
	16-20 yıl	10,00	3,70	0,82						
	21-25 yıl	6,00	4,00	1,10						

	25 yıl üstü	3,00	3,00	0,00			
	TOPLAM	220,00	3,84	0,89			

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “öğrenci ailesi ile iletişim kurmak” ifadesinin aritmetik ortalamalarının meslek kıdemi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin 11-15 yıl arası öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise 25 yıl üstü öğretmenler olduğu görülmektedir. Mesleki kıdem değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur

Çizelge 4-125 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Öğrenci ailesi ile iletişim kurmak” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	Yıl (i)	Yıl (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
C1	0-5 yıl	6-10	-0,41	0,16	0,29
		11-15	-0,50	0,18	0,19
		16-20	-0,20	0,31	0,99
		21-25	-0,50	0,38	0,89
		25 yıl üstü	0,50	0,52	0,97
	6-10 yıl	0-5	0,41	0,16	0,29
		11-15	-0,09	0,15	0,99
		16-20	0,21	0,29	0,99
		21-25	-0,09	0,37	1,00
		25 yıl üstü	0,91	0,51	0,68
	11-15 yıl	0-5	0,50	0,18	0,19

		6-10	0,09	0,15	0,99
		16-20	0,30	0,30	0,96
		21-25	0,00	0,38	1,00
		25 yıl üstü	1,00	0,52	0,59
	16-20 yıl	0-5	0,20	0,31	0,99
		6-10	-0,21	0,29	0,99
		11-15	-0,30	0,30	0,96
		21-25	-0,30	0,45	0,99
		25 yıl üstü	0,70	0,57	0,91
	21-25 yıl	0-5	0,50	0,38	0,89
		6-10	0,09	0,37	1,00
		11-15	0,00	0,38	1,00
		16-20	0,30	0,45	0,99
		25 yıl üstü	1,00	0,62	0,76
	25 yıl üstü	0-5	-0,50	0,52	0,97
		6-10	-0,91	0,51	0,68
		11-15	-1,00	0,52	0,59
		16-20	-0,70	0,57	0,91
		21-25	-1,00	0,62	0,76

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “öğrenci ailesi ile iletişim kurmak” ifadesinin mesleki kıdem değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; tesadüfi bir farklılığın olduğu ortaya çıkmıştır. Gruplar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. Ancak ortalamalar değerlendirildiğinde en çok fark 11-15 yıl aralığındaki öğretmenler lehine olmak üzere 11-15 yıl aralığındaki öğretmenler ile 25 yıl üstü öğretmenler arasında bulunmuştur.

Çizelge 4-126 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Öğrencinin omuzuna hafifçe dokunarak uyarmak” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
C2	0-5 yıl	40,00	3,53	0,82	G.Arası	25,64	5,00	5,13	6,71	0,00
	6-10 yıl	106,00	3,13	0,82	G.İçi	163,54	214,00	0,76		
	11-15 yıl	55,00	3,38	1,01	Toplam	189,18	219,00			
	16-20 yıl	10,00	3,20	0,92						
	21-25 yıl	6,00	4,17	0,98						
	25 yıl üstü	3,00	1,00	0,00						
	TOPLAM	220,00	3,27	0,93						

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “öğrencinin omzuna hafifçe dokunarak uyarmak” ifadesinin aritmetik ortalamalarının meslek kıdemi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin 21-25 yıl arası öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise 25 yıl üstü öğretmenler olduğu görülmektedir. Mesleki kıdem değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Çizelge 4-127 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Öğrencinin omuzuna hafifçe dokunarak uyarmak” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi
Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	Yıl (i)	Yıl (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
C2	0-5 yıl	6-10	0,39	0,16	0,32
		11-15	0,14	0,18	0,99
		16-20	0,33	0,31	0,95
		21-25	-0,64	0,38	0,73
		25 yıl üstü	2,53*	0,52	0,00
	6-10 yıl	0-5	-0,39	0,16	0,32
		11-15	-0,25	0,15	0,71
		16-20	-0,07	0,29	1,00
		21-25	-1,03	0,37	0,16
		25 yıl üstü	2,13*	0,51	0,00
	11-15 yıl	0-5	-0,14	0,18	0,99
		6-10	0,25	0,15	0,71
		16-20	0,18	0,30	1,00
		21-25	-0,78	0,38	0,50
		25 yıl üstü	2,38*	0,52	0,00
	16-20 yıl	0-5	-0,33	0,31	0,95
		6-10	0,07	0,29	1,00
		11-15	-0,18	0,30	1,00
		21-25	-0,97	0,45	0,47
		25 yıl üstü	2,20*	0,58	0,01
	21-25 yıl	0-5	0,64	0,38	0,73

		6-10	1,03	0,37	0,16
		11-15	0,78	0,38	0,50
		16-20	0,97	0,45	0,47
		25 yıl üstü	3,17*	0,62	0,00
	25 yıl üstü	0-5	-2,53*	0,52	0,00
		6-10	-2,13*	0,51	0,00
		11-15	-2,38*	0,52	0,00
		16-20	-2,20*	0,58	0,01
		21-25	-3,17*	0,62	0,00

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi,çe dokunarak uyarmak “öğrencinin omzuna hafif” ifadesinin mesleki kıdem değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; 0-5 yıl, 6-10 yıl, 11-15 yıl ve 21-25 yıl aralığındaki öğretmenler, 25 yıl üstü öğretmenlere oranla bu ifadeye daha fazla katılmışlardır. 0-5 yıl, 6-10 yıl, 11-15 yıl ve 21-25 yıl aralığındaki öğretmenler lehine olan bu durum istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Diğer gruplar arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır.

Çizelge 4-128 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Sosyal faaliyetlere katılımını sağlamak” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
C3	0-5 yıl	40,00	3,05	0,93	G.Arası	18,91	5,00	3,78	4,63	0,00
	6-10 yıl	106,00	3,34	0,90	G.İçi	174,62	214,00	0,82		
	11-15 yıl	55,00	3,71	0,88	Toplam	193,53	219,00			
	16-20 yıl	10,00	3,30	1,16						
	21-25 yıl	6,00	4,50	0,55						

	25 yıl üstü	3,00	4,00	0,00			
	TOPLAM	220,00	3,42	0,94			

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “sosyal faaliyetlere katılımını sağlamak” ifadesinin aritmetik ortalamalarının meslek kıdemi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin 21-25 yıl arası öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise 0-5 yıl arası öğretmenler olduğu görülmektedir. Mesleki kıdem değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur

Çizelge 4-129 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Sosyal faaliyetlere katılımını sağlamak” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	Yıl (i)	Yıl (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
C3	0-5 yıl	6-10	-0,29	0,17	0,70
		11-15	-0,66*	0,19	0,03
		16-20	-0,25	0,32	0,99
		21-25	-1,45*	0,40	0,02
		25 yıl üstü	-0,95	0,54	0,69
	6-10 yıl	0-5	0,29	0,17	0,70
		11-15	-0,37	0,15	0,30
		16-20	0,04	0,30	1,00
		21-25	-1,16	0,38	0,10
		25 yıl üstü	-0,66	0,53	0,91
	11-15 yıl	0-5	0,66*	0,19	0,03

		6-10	0,37	0,15	0,30
		16-20	0,41	0,31	0,88
		21-25	-0,79	0,39	0,53
		25 yıl üstü	-0,29	0,54	1,00
	16-20 yıl	0-5	0,25	0,32	0,99
		6-10	-0,04	0,30	1,00
		11-15	-0,41	0,31	0,88
		21-25	-1,20	0,47	0,26
		25 yıl üstü	-0,70	0,59	0,93
	21-25 yıl	0-5	1,45*	0,40	0,02
		6-10	1,16	0,38	0,10
		11-15	0,79	0,39	0,53
		16-20	1,20	0,47	0,26
		25 yıl üstü	0,50	0,64	0,99
	25 yıl üstü	0-5	0,95	0,54	0,69
		6-10	0,66	0,53	0,91
		11-15	0,29	0,54	1,00
		16-20	0,70	0,59	0,93
		21-25	-0,50	0,64	0,99

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “sosyal faalere katılımını sağlamak” ifadesinin mesleki kıdem değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; 16-20 yıl ve 21-25 yıl aralığındaki öğretmenler, 0-5 yıl aralığındaki öğretmenlere oranla bu ifadeye daha fazla katılmışlardır. 16-20 yıl ve 21-25 yıl aralığındaki öğretmenler lehine olan bu durum istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Diğer gruplar arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır.

Çizelge 4-130 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Öğrenciyi vücut dili ile sözsüz uyarmak” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
C4	0-5 yıl	40,00	3,83	0,87	G.Arası	10,93	5,00	2,19	2,49	0,03
	6-10 yıl	106,00	3,43	0,91	G.İçi	187,96	214,00	0,88		
	11-15 yıl	55,00	3,27	1,06	Toplam	198,89	219,00			
	16-20 yıl	10,00	3,40	0,84						
	21-25 yıl	6,00	4,17	0,98						
	25 yıl üstü	3,00	3,00	0,00						
	TOPLAM	220,00	3,48	0,95						

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “öğrenciyi vücut dili ile sözsüz uyarma” ifadesinin aritmetik ortalamalarının meslek kıdemi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin 21-25 yıl arası öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise 25 yıl ve üstü öğretmenler olduğu görülmektedir. Mesleki kıdem değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Çizelge 4-131 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Öğrenciyi vücut dili ile sözsüz uyarmak” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

C4	Yıl (i)	Yıl (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
	0-5 yıl	6-10	0,39	0,17	0,41
		11-15	0,55	0,19	0,16
		16-20	0,43	0,33	0,90
		21-25	-0,34	0,41	0,98
		25 yıl üstü	0,83	0,56	0,83
	6-10 yıl	0-5	-0,39	0,17	0,41
		11-15	0,16	0,16	0,96
		16-20	0,03	0,31	1,00
		21-25	-0,73	0,39	0,63
		25 yıl üstü	0,43	0,55	0,99
	11-15 yıl	0-5	-0,55	0,19	0,16
		6-10	-0,16	0,16	0,96
		16-20	-0,13	0,32	1,00
		21-25	-0,89	0,40	0,43
		25 yıl üstü	0,27	0,56	1,00
	16-20 yıl	0-5	-0,43	0,33	0,90
		6-10	-0,03	0,31	1,00
		11-15	0,13	0,32	1,00
		21-25	-0,77	0,48	0,77
		25 yıl üstü	0,40	0,62	0,99
	21-25 yıl	0-5	0,34	0,41	0,98

		6-10	0,73	0,39	0,63
		11-15	0,89	0,40	0,43
		16-20	0,77	0,48	0,77
		25 yıl üstü	1,17	0,66	0,68
	25 yıl üstü	0-5	-0,83	0,56	0,83
		6-10	-0,43	0,55	0,99
		11-15	-0,27	0,56	1,00
		16-20	-0,40	0,62	0,99
		21-25	-1,17	0,66	0,68

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “öğrenciyi vücut dili ile sözsüz uyarmak” ifadesinin mesleki kıdem değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; tesadüfi bir farklılığın olduğu ortaya çıkmıştır. Gruplar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. Ancak ortalamalar değerlendirildiğinde en çok fark 21-25 yıl aralığındaki öğretmenler lehine olmak üzere 21-25 yıl aralığındaki öğretmenler ile 25 yıl üstü öğretmenler arasında bulunmuştur.

Çizelge 4-132 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Öğrenciyi okul yöneticilerine göndermek” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
C5	0-5 yıl	40,00	2,65	0,98	G.Arası	25,37	5,00	5,07	5,16	0,00
	6-10 yıl	106,00	2,72	0,95	G.İçi	210,38	214,00	0,98		
	11-15 yıl	55,00	2,75	1,08	Toplam	235,75	219,00			
	16-20 yıl	10,00	3,00	1,05						
	21-25 yıl	6,00	4,33	1,03						

	25 yıl üstü	3,00	1,00	0,00			
	TOPLAM	220,00	3,02	1,11			

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “öğrenciyi okul yöneticilerine göndermek” ifadesinin aritmetik ortalamalarının meslek kıdemi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin 21-25 yıl arası öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise 25 yıl ve üstü arası öğretmenler olduğu görülmektedir. Mesleki kıdem değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur

Çizelge 4-133 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Öğrenciyi okul yöneticilerine göndermek” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	Yıl (i)	Yıl (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
C5	0-5 yıl	6-10	-0,07	0,18	1,00
		11-15	-0,10	0,21	1,00
		16-20	-0,35	0,35	0,96
		21-25	-1,68*	0,43	0,01
		25 yıl üstü	1,65	0,59	0,18
	6-10 yıl	0-5	0,07	0,18	1,00
		11-15	-0,03	0,16	1,00
		16-20	-0,28	0,33	0,98
		21-25	-1,62*	0,42	0,01
		25 yıl üstü	1,72	0,58	0,12
	11-15 yıl	0-5	0,10	0,21	1,00

		6-10	0,03	0,16	1,00
		16-20	-0,25	0,34	0,99
		21-25	-1,59*	0,43	0,02
		25 yıl üstü	1,75	0,59	0,12
	16-20 yıl	0-5	0,35	0,35	0,96
		6-10	0,28	0,33	0,98
		11-15	0,25	0,34	0,99
		21-25	-1,33	0,51	0,24
		25 yıl üstü	2,00	0,65	0,10
	21-25 yıl	0-5	1,68*	0,43	0,01
		6-10	1,62*	0,42	0,01
		11-15	1,59*	0,43	0,02
		16-20	1,33	0,51	0,24
		25 yıl üstü	3,33*	0,70	0,00
	25 yıl üstü	0-5	-1,65	0,59	0,18
		6-10	-1,72	0,58	0,12
		11-15	-1,75	0,59	0,12
		16-20	-2,00	0,65	0,10
		21-25	-3,33*	0,70	0,00

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “öğrenciyi okul yöneticilerine göndermek” ifadesinin mesleki kıdem değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; 0-5 yıl, 6-10 yıl, 11-15 yıl ve 21-25 yıl aralığındaki öğretmenler 25 yıl üstü öğretmenlere oranla bu ifadeye daha fazla katılmışlardır. 0-5 yıl, 6-10 yıl, 11-15 yıl ve 21-25 yıl aralığındaki öğretmenler lehine olan bu durum istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Diğer gruplar arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır.

Çizelge 4-134 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Sınıfta rekabet ortamının artırılmasını sağlamak” ifadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
C6	0-5 yıl	40,00	3,13	0,97	G.Arası	12,82	5,00	2,56	3,70	0,00
	6-10 yıl	106,00	3,14	0,77	G.İçi	148,38	214,00	0,69		
	11-15 yıl	55,00	3,16	0,88	Toplam	161,20	219,00			
	16-20 yıl	10,00	3,30	0,82						
	21-25 yıl	6,00	4,50	0,55						
	25 yıl üstü	3,00	4,00	0,00						
	TOPLAM	220,00	3,20	0,86						

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “sınıfta rekabet ortamının artırılmasını sağlamak” ifadesinin aritmetik ortalamalarının meslek kıdemi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin 21-25 yıl arası öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise 0-5 yıl arası öğretmenler olduğu görülmektedir. Mesleki kıdem değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Çizelge 4-135 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Sınıfta rekabet ortamının artırılmasını sağlamak” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

C6	Yıl (i)	Yıl (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
	0-5 yıl	6-10	-0,02	0,15	1,00
		11-15	-0,04	0,17	1,00
		16-20	-0,18	0,29	1,00
		21-25	-1,38*	0,36	0,02
		25 yıl üstü	-0,88	0,50	0,69
	6-10 yıl	0-5	0,02	0,15	1,00
		11-15	-0,02	0,14	1,00
		16-20	-0,16	0,28	1,00
		21-25	-1,36*	0,35	0,01
		25 yıl üstü	-0,86	0,49	0,68
	11-15 yıl	0-5	0,04	0,17	1,00
		6-10	0,02	0,14	1,00
		16-20	-0,14	0,29	1,00
		21-25	-1,34*	0,36	0,02
		25 yıl üstü	-0,84	0,49	0,72
	16-20 yıl	0-5	0,18	0,29	1,00
		6-10	0,16	0,28	1,00
		11-15	0,14	0,29	1,00
		21-25	-1,20	0,43	0,17
		25 yıl üstü	-0,70	0,55	0,90
	21-25 yıl	0-5	1,38*	0,36	0,02

		6-10	1,36*	0,35	0,01
		11-15	1,34*	0,36	0,02
		16-20	1,20	0,43	0,17
		25 yıl üstü	0,50	0,59	0,98
	25 yıl üstü	0-5	0,88	0,50	0,69
		6-10	0,86	0,49	0,68
		11-15	0,84	0,49	0,72
		16-20	0,70	0,55	0,90
		21-25	-0,50	0,59	0,98

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “sınıfta rekabet ortamının artırılmasını sağlamak” ifadesinin mesleki kıdem değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; 21-25 yıl aralığındaki öğretmenler 0-5 yıl, 6-10 yıl ve 11-15 yıl aralığındaki öğretmenlere oranla bu ifadeye daha fazla katılmışlardır. 21-25 yıl aralığındaki öğretmenler lehine olan bu durum istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p < 0.05$). Diğer gruplar arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır.

Çizelge 4-136 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Öğrenciye daha fazla ödev vermek” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
C7	0-5 yıl	40,00	2,55	1,01	G.Arası	15,38	5,00	3,08	3,27	0,01
	6-10 yıl	106,00	2,40	0,89	G.İçi	201,53	214,00	0,94		
	11-15 yıl	55,00	2,15	0,93	Toplam	216,91	219,00			
	16-20 yıl	10,00	2,30	1,16						
	21-25 yıl	6,00	3,33	1,97						

	25 yıl üstü	3,00	1,00	0,00			
	TOPLAM	220,00	2,36	1,00			

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “öğrenciye daha fazla ödev vermek” ifadesinin aritmetik ortalamalarının meslek kıdemi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin 21-25 yıl arası öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise 25 yıl üstü öğretmenler olduğu görülmektedir. Mesleki kıdem değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur

Çizelge 4-137 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Öğrenciye daha fazla ödev vermek” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	Yıl (i)	Yıl (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
C7	0-5 yıl	6-10	0,15	0,18	0,98
		11-15	0,40	0,20	0,55
		16-20	0,25	0,34	0,99
		21-25	-0,78	0,42	0,64
		25 yıl üstü	1,55	0,58	0,22
	6-10 yıl	0-5	-0,15	0,18	0,98
		11-15	0,25	0,16	0,79
		16-20	0,10	0,32	1,00
		21-25	-0,94	0,41	0,38
		25 yıl üstü	1,40	0,57	0,31
	11-15 yıl	0-5	-0,40	0,20	0,55

		6-10	-0,25	0,16	0,79
		16-20	-0,15	0,33	1,00
		21-25	-1,19	0,42	0,16
		25 yıl üstü	1,15	0,58	0,56
	16-20 yıl	0-5	-0,25	0,34	0,99
		6-10	-0,10	0,32	1,00
		11-15	0,15	0,33	1,00
		21-25	-1,03	0,50	0,52
		25 yıl üstü	1,30	0,64	0,53
	21-25 yıl	0-5	0,78	0,42	0,64
		6-10	0,94	0,41	0,38
		11-15	1,19	0,42	0,16
		16-20	1,03	0,50	0,52
		25 yıl üstü	2,33*	0,69	0,05
	25 yıl üstü	0-5	-1,55	0,58	0,22
		6-10	-1,40	0,57	0,31
		11-15	-1,15	0,58	0,56
		16-20	-1,30	0,64	0,53
		21-25	-2,33*	0,69	0,05

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “öğrenciye daha fazla ödev vermek” ifadesinin mesleki kıdem değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; 21-25 yıl aralığındaki öğretmenler 25 yıl üstü öğretmenlere oranla bu ifadeye daha fazla katılmışlardır. 21-25 yıl aralığındaki öğretmenler lehine olan bu durum istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Diğer gruplar arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır.

Çizelge 4-138 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Öğrenciyi rehberlik servisine göndermek” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
C8	0-5 yıl	40,00	2,55	1,06	G.Arası	17,46	5,00	3,49	4,49	0,00
	6-10 yıl	106,00	3,10	0,86	G.İçi	166,52	214,00	0,78		
	11-15 yıl	55,00	2,96	0,84	Toplam	183,98	219,00			
	16-20 yıl	10,00	3,00	0,47						
	21-25 yıl	6,00	4,17	0,98						
	25 yıl üstü	3,00	3,00	0,00						
	TOPLAM	220,00	2,99	0,92						

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “öğrenciyi rehberlik servine göndermek” ifadesinin aritmetik ortalamalarının meslek kıdemi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin 21-25 yıl arası öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise 0-5 yıl arası öğretmenler olduğu görülmektedir. Mesleki kıdem değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Çizelge 4-139 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Öğrenciyi rehberlik servisine göndermek” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

C8	Yıl (i)	Yıl (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
	0-5 yıl	6-10	-0,55*	0,16	0,05
		11-15	-0,41	0,18	0,41
		16-20	-0,45	0,31	0,84
		21-25	-1,62*	0,39	0,00
		25 yıl üstü	-0,45	0,53	0,98
	6-10 yıl	0-5	0,55*	0,16	0,05
		11-15	0,14	0,15	0,97
		16-20	0,10	0,29	1,00
		21-25	-1,06	0,37	0,15
		25 yıl üstü	0,10	0,52	1,00
	11-15 yıl	0-5	0,41	0,18	0,41
		6-10	-0,14	0,15	0,97
		16-20	-0,04	0,30	1,00
		21-25	-1,20	0,38	0,08
		25 yıl üstü	-0,04	0,52	1,00
	16-20 yıl	0-5	0,45	0,31	0,84
		6-10	-0,10	0,29	1,00
		11-15	0,04	0,30	1,00
		21-25	-1,17	0,46	0,26
		25 yıl üstü	0,00	0,58	1,00
	21-25 yıl	0-5	1,62*	0,39	0,00

		6-10	1,06	0,37	0,15
		11-15	1,20	0,38	0,08
		16-20	1,17	0,46	0,26
		25 yıl üstü	1,17	0,62	0,62
	25 yıl üstü	0-5	0,45	0,53	0,98
		6-10	-0,10	0,52	1,00
		11-15	0,04	0,52	1,00
		16-20	0,00	0,58	1,00
		21-25	-1,17	0,62	0,62

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “öğrenciyi rehberlik servisine göndermek” ifadesinin mesleki kıdem değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; 6-10 yıl ve 21-25 yıl aralığındaki öğretmenler 0-5 yıl aralığındaki öğretmenlere oranla bu ifadeye daha fazla katılmışlardır. 6-10 yıl ve 21-25 yıl aralığındaki öğretmenler lehine olan bu durum istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p < 0.05$). Diğer gruplar arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır.

Çizelge 4-140 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Sınıfta sorumluluk vermek” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
C9	0-5 yıl	40,00	3,85	0,80	G.Arası	10,72	5,00	2,14	3,09	0,01
	6-10 yıl	106,00	3,55	0,84	G.İçi	148,46	214,00	0,69		
	11-15 yıl	55,00	3,40	0,83	Toplam	159,18	219,00			
	16-20 yıl	10,00	3,40	1,07						
	21-25 yıl	6,00	4,50	0,55						

	25 yıl üstü	3,00	4,00	0,00			
	TOPLAM	220,00	3,59	0,85			

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “sınıfta sorumluluk vermek” ifadesinin aritmetik ortalamalarının meslek kıdemi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin 21-25 yıl arası öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise 11-15 yıl arası öğretmenler olduğu görülmektedir. Mesleki kıdem değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur

Çizelge 4-141 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Sınıfta sorumluluk vermek” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	Yıl (i)	Yıl (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
C9	0-5 yıl	6-10	0,30	0,15	0,57
		11-15	0,45	0,17	0,24
		16-20	0,45	0,29	0,80
		21-25	-0,65	0,36	0,67
		25 yıl üstü	-0,15	0,50	1,00
	6-10 yıl	0-5	-0,30	0,15	0,57
		11-15	0,15	0,14	0,95
		16-20	0,15	0,28	1,00
		21-25	-0,95	0,35	0,20
		25 yıl üstü	-0,45	0,49	0,97
	11-15 yıl	0-5	-0,45	0,17	0,24

		6-10	-0,15	0,14	0,95
		16-20	0,00	0,29	1,00
		21-25	-1,10	0,36	0,10
		25 yıl üstü	-0,60	0,49	0,92
	16-20 yıl	0-5	-0,45	0,29	0,80
		6-10	-0,15	0,28	1,00
		11-15	0,00	0,29	1,00
		21-25	-1,10	0,43	0,26
		25 yıl üstü	-0,60	0,55	0,94
	21-25 yıl	0-5	0,65	0,36	0,67
		6-10	0,95	0,35	0,20
		11-15	1,10	0,36	0,10
		16-20	1,10	0,43	0,26
		25 yıl üstü	0,50	0,59	0,98
	25 yıl üstü	0-5	0,15	0,50	1,00
		6-10	0,45	0,49	0,97
		11-15	0,60	0,49	0,92
		16-20	0,60	0,55	0,94
		21-25	-0,50	0,59	0,98

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “sınıfta sorumluluk vermek” ifadesinin mesleki kıdem değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; tesadüfi bir farklılığın olduğu ortaya çıkmıştır. Gruplar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. Ancak ortalamalar değerlendirildiğinde en çok fark 21-25 yıl aralığındaki öğretmenler lehine olmak üzere 21-25 yıl aralığındaki öğretmenler ile 11-15 yıl aralığındaki öğretmenler arasında bulunmuştur.

Çizelge 4-142 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Öğrencinin teneffüse çıkmasına izin vermemek” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
C10	0-5 yıl	40,00	2,10	1,32	G.Arası	23,89	5,00	4,78	3,60	0,00
	6-10 yıl	106,00	1,80	0,98	G.İçi	283,65	214,00	1,33		
	11-15 yıl	55,00	1,98	1,19	Toplam	307,55	219,00			
	16-20 yıl	10,00	2,10	1,37						
	21-25 yıl	6,00	3,67	2,07						
	25 yıl üstü	3,00	1,00	0,00						
	TOPLAM	220,00	1,95	1,19						

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “öğrencinin teneffüse çıkmasına izin vermemek” ifadesinin aritmetik ortalamalarının meslek kıdemi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin 21-25 yıl arası öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise 25 yıl üstü öğretmenler olduğu görülmektedir. Mesleki kıdem değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Çizelge 4-143 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Öğrencinin teneffüse çıkmasına izin vermemek” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	Yıl (i)	Yıl (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
C10	0-5 yıl	6-10	0,30	0,21	0,86
		11-15	0,12	0,24	1,00
		16-20	0,00	0,41	1,00
		21-25	-1,57*	0,50	0,09
		25 yıl üstü	1,10	0,69	0,77
	6-10 yıl	0-5	-0,30	0,21	0,86
		11-15	-0,18	0,19	0,97
		16-20	-0,30	0,38	0,99
		21-25	-1,86	0,48	0,01
		25 yıl üstü	0,80	0,67	0,92
	11-15 yıl	0-5	-0,12	0,24	1,00
		6-10	0,18	0,19	0,97
		16-20	-0,12	0,40	1,00
		21-25	-1,68*	0,49	0,04
		25 yıl üstü	0,98	0,68	0,84
	16-20 yıl	0-5	0,00	0,41	1,00
		6-10	0,30	0,38	0,99
		11-15	0,12	0,40	1,00
		21-25	-1,57	0,59	0,23
		25 yıl üstü	1,10	0,76	0,83
	21-25 yıl	0-5	1,57*	0,50	0,09

		6-10	1,86	0,48	0,01
		11-15	1,68*	0,49	0,04
		16-20	1,57	0,59	0,23
		25 yıl üstü	2,67	0,81	0,06
	25 yıl üstü	0-5	-1,10	0,69	0,77
		6-10	-0,80	0,67	0,92
		11-15	-0,98	0,68	0,84
		16-20	-1,10	0,76	0,83
		21-25	-2,67	0,81	0,06

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “öğrencinin teneffüse çıkmasına izin vermemek” ifadesinin mesleki kıdem değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; 21-25 yıl aralığındaki öğretmenler 0-5 yıl ve 11-15 yıl aralığındaki öğretmenlere oranla bu ifadeye daha fazla katılmışlardır. 21-25 yıl aralığındaki öğretmenler lehine olan bu durum istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p < 0.05$). Diğer gruplar arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır.

Çizelge 4-144 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Ceza vermek” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
C12	0-5 yıl	40,00	3,13	0,91	G.Arası	17,35	5,00	3,47	3,56	0,00
	6-10 yıl	106,00	2,76	0,91	G.İçi	208,74	214,00	0,98		
	11-15 yıl	55,00	2,84	1,08	Toplam	226,09	219,00			
	16-20 yıl	10,00	2,40	0,84						
	21-25 yıl	6,00	3,33	1,97						

	25 yıl üstü	3,00	1,00	0,00			
	TOPLAM	220,00	2,82	1,02			

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “ceza vermek” ifadesinin aritmetik ortalamalarının meslek kıdemi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin 21-25 yıl arası öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise 25 yıl üstü öğretmenler olduğu görülmektedir. Mesleki kıdem değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur

Çizelge 4-145 Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre “Ceza vermek” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	Yıl (i)	Yıl (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
C12	0-5 yıl	6-10	0,36	0,18	0,57
		11-15	0,29	0,21	0,85
		16-20	0,73	0,35	0,51
		21-25	-0,21	0,43	1,00
		25 yıl üstü	2,13*	0,59	0,03
	6-10 yıl	0-5	-0,36	0,18	0,57
		11-15	-0,07	0,16	1,00
		16-20	0,36	0,33	0,94
		21-25	-0,57	0,41	0,86
		25 yıl üstü	1,76	0,58	0,10
	11-15 yıl	0-5	-0,29	0,21	0,85

		6-10	0,07	0,16	1,00
		16-20	0,44	0,34	0,89
		21-25	-0,50	0,42	0,93
		25 yıl üstü	1,84	0,59	0,08
	16-20 yıl	0-5	-0,73	0,35	0,51
		6-10	-0,36	0,33	0,94
		11-15	-0,44	0,34	0,89
		21-25	-0,93	0,51	0,65
		25 yıl üstü	1,40	0,65	0,46
	21-25 yıl	0-5	0,21	0,43	1,00
		6-10	0,57	0,41	0,86
		11-15	0,50	0,42	0,93
		16-20	0,93	0,51	0,65
		25 yıl üstü	2,33	0,70	0,05
	25 yıl üstü	0-5	-2,13*	0,59	0,03
		6-10	-1,76	0,58	0,10
		11-15	-1,84	0,59	0,08
		16-20	-1,40	0,65	0,46
		21-25	-2,33	0,70	0,05

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “ceza vermek” ifadesinin mesleki kıdem değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; 0-5 yıl aralığındaki öğretmenler 25 yıl üstü öğretmenlere oranla bu ifadeye daha fazla katılmışlardır. 0-5 yıl aralığındaki öğretmenler lehine olan bu durum istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Diğer gruplar arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır.

4.2.4. “Mezun olduğunuz okul” Değişkenine İlişkin Bulgular

Çizelge 4-146 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Derse araç ve gereçsiz girmek” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
A1	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	8,00	4,13	0,64	G.Arası	11,58	6,00	1,93	3,40	0,00
	Meslek yüksek Okulu	5,00	4,00	0,00	G.İçi	120,77	213,00	0,57		
	Teknik Eğt.Fak.	101,00	3,65	0,75	Toplam	132,35	219,00			
	Eğitim Fakültesi	51,00	3,65	0,91						
	Fen-Edb.Fakültesi	44,00	3,45	0,63						
	Mühendislik Fakültesi	4,00	2,75	0,50						
	Diğer	7,00	4,43	0,53						
	TOPLAM	220,00	3,65	0,78						

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “derse araç ve gereçsiz girmek” ifadesinin aritmetik ortalamalarının mezun olduğunuz okul değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin diğer öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise mühendislik fakültesi mezunu öğretmenler olduğu görülmektedir. Mezun olduğunuz okul değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Çizelge 4-147 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Derse araç ve gereçsiz girmek” ifadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

A1	Okul (i)	Okul (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	Meslek yüksek Okulu	0,13	0,43	1,00
		Teknik Eğt.Fak.	0,47	0,28	0,82
		Eğitim Fakültesi	0,48	0,29	0,83
		Fen-Edb.Fakültesi	0,67	0,29	0,50
		Mühendislik Fakültesi	1,38	0,46	0,19
		Diğer	-0,30	0,39	1,00
	Meslek yüksek Okulu	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,13	0,43	1,00
		Teknik Eğt.Fak.	0,35	0,34	0,98
		Eğitim Fakültesi	0,35	0,35	0,99
		Fen-Edb.Fakültesi	0,55	0,36	0,88
		Mühendislik Fakültesi	1,25	0,51	0,41
		Diğer	-0,43	0,44	0,99
	Teknik Eğt.Fak.	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,47	0,28	0,82
		Meslek yüksek Okulu	-0,35	0,34	0,98
		Eğitim Fakültesi	0,01	0,13	1,00
		Fen-Edb.Fakültesi	0,20	0,14	0,91
		Mühendislik Fakültesi	0,90	0,38	0,48
		Diğer	-0,78	0,29	0,33
	Eğitim Fakültesi	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,48	0,29	0,83
		Meslek yüksek Okulu	-0,35	0,35	0,99
		Teknik Eğt.Fak	-0,01	0,13	1,00

		Fen-Edb.Fakültesi	0,19	0,15	0,96
		Mühendislik Fakültesi	0,90	0,39	0,51
		Diğer	-0,78	0,30	0,36
	Fen-Edb.Fakültesi	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,67	0,29	0,50
		Meslek yüksek Okulu	-0,55	0,36	0,88
		Teknik Eğt.Fak	-0,20	0,14	0,91
		Eğitim Fakültesi	-0,19	0,15	0,96
		Mühendislik Fakültesi	0,70	0,39	0,78
		Diğer	-0,97	0,31	0,13
	Mühendislik Fakültesi	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-1,38	0,46	0,19
		Meslek yüksek Okulu	-1,25	0,51	0,41
		Teknik Eğt.Fak	-0,90	0,38	0,48
		Eğitim Fakültesi	-0,90	0,39	0,51
		Fen-Edb.Fakültesi	-0,70	0,39	0,78
		Diğer	-1,68	0,47	0,05
	Diğer	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	0,30	0,39	1,00
		Meslek yüksek Okulu	0,43	0,44	0,99
		Teknik Eğt.Fak	0,78	0,29	0,33
		Eğitim Fakültesi	0,78	0,30	0,36
		Fen-Edb.Fakültesi	0,97	0,31	0,13
		Yüksek Tek.Öğrt. Okul	1,68	0,47	0,05

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “Derse araç ve gereçsiz gelme” ifadesinin mezun olduğunuz okul değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; tesadüfi bir farklılığın olduğu ortaya çıkmıştır. Gruplar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. Ancak ortalamalar değerlendirildiğinde en çok fark diğerleri lehine olmak üzere diğerleri ile mühendislik fakültesi mezunları öğretmenleri arasında bulunmuştur.

Çizelge 4-148 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Öğretmenden izinsiz konuşmak” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları						
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p	
A3	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	8,00	4,00	0,76	G.Arası	13,12	6,00	2,19	2,64	0,02	
	Meslek yüksek Okulu	5,00	4,00	0,00	G.İçi	176,80	213,00	0,83			
	Teknik Eğt.Fak.	101,00	3,69	1,11	Toplam	189,93	219,00				
	Eğitim Fakültesi	51,00	3,59	0,67							
	Fen-Edb.Fakültesi	44,00	3,25	0,72							
	Mühendislik Fakültesi	4,00	3,50	1,00							
	Diğer	7,00	4,43	0,53							
	TOPLAM	220,00	3,62	0,93							

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “öğretmenden izinsiz konuşmak” ifadesinin aritmetik ortalamalarının mezun olduğunuz okul değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin Yüksek Tek.Öğrt. Okul mezunu öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise fen edebiyat fakültesi mezunu öğretmenler olduğu görülmektedir. Mezun olduğunuz okul değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Çizelge 4-149 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Öğretmenden izinsiz konuşmak”İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	Okul (i)	Okul (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
A3	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	Meslek yüksek Okulu	0,00	0,52	1,00
		Teknik Eğt.Fak.	0,31	0,33	0,99
		Eğitim Fakültesi	0,41	0,35	0,96
		Fen-Edb.Fakültesi	0,75	0,35	0,60
		Mühendislik Fakültesi	0,50	0,56	0,99
		Diğer	-0,43	0,47	0,99
	Meslek yüksek Okulu	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	0,00	0,52	1,00
		Teknik Eğt.Fak.	0,31	0,42	1,00
		Eğitim Fakültesi	0,41	0,43	0,99
		Fen-Edb.Fakültesi	0,75	0,43	0,80
		Mühendislik Fakültesi	0,50	0,61	1,00
		Diğer	-0,43	0,53	1,00
	Teknik Eğt.Fak.	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,31	0,33	0,99
		Meslek yüksek Okulu	-0,31	0,42	1,00
		Eğitim Fakültesi	0,10	0,16	1,00
		Fen-Edb.Fakültesi	0,44	0,16	0,30
		Mühendislik Fakültesi	0,19	0,46	1,00
		Diğer	-0,74	0,36	0,64
	Eğitim Fakültesi	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,41	0,35	0,96
		Meslek yüksek Okulu	-0,41	0,43	0,99
		Teknik Eğt.Fak	-0,10	0,16	1,00

		Fen-Edb.Fakültesi	0,34	0,19	0,78
		Mühendislik Fakültesi	0,09	0,47	1,00
		Diğer	-0,84	0,37	0,52
	Fen-Edb.Fakültesi	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,75	0,35	0,60
		Meslek yüksek Okulu	-0,75	0,43	0,80
		Teknik Eğt.Fak	-0,44	0,16	0,30
		Eğitim Fakültesi	-0,34	0,19	0,78
		Mühendislik Fakültesi	-0,25	0,48	1,00
		Diğer	-1,18	0,37	0,13
	Mühendislik Fakültesi	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,50	0,56	0,99
		Meslek yüksek Okulu	-0,50	0,61	1,00
		Teknik Eğt.Fak	-0,19	0,46	1,00
		Eğitim Fakültesi	-0,09	0,47	1,00
		Fen-Edb.Fakültesi	0,25	0,48	1,00
		Diğer	-0,93	0,57	0,85
	Diğer	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	0,43	0,47	0,99
		Meslek yüksek Okulu	0,43	0,53	1,00
		Teknik Eğt.Fak	0,74	0,36	0,64
		Eğitim Fakültesi	0,84	0,37	0,52
		Fen-Edb.Fakültesi	1,18	0,37	0,13
		Yüksek Tek.Öğrt. Okul	0,93	0,57	0,85

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “öğretmenlerden izinsiz konuşmak” ifadesinin mezun olduğunuz okul değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; tesadüfi bir farklılığın olduğu ortaya çıkmıştır. Gruplar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. Ancak ortalamalar değerlendirildiğinde en çok fark Yüksek Tek.Öğrt. Okul mezunu öğretmenler lehine olmak üzere Yüksek Tek.Öğrt. Okul mezunu öğretmenler ile fen edebiyat fakültesi mezunu öğretmenler arasında bulunmuştur.

Çizelge 4-150 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Dersi dinlememek” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
A8	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	8,00	3,50	1,20	G.Arası	12,71	6,00	2,12	2,42	0,03
	Meslek yüksek Okulu	5,00	5,00	0,00	G.İçi	186,17	213,00	0,87		
	Teknik Eğt.Fak.	101,00	3,47	1,02	Toplam	198,89	219,00			
	Eğitim Fakültesi	51,00	3,59	0,85						
	Fen-Edb.Fakültesi	44,00	3,48	0,88						
	Mühendislik Fakültesi	4,00	3,00	0,82						
	Diğer	7,00	3,43	0,53						
	TOPLAM	220,00	3,52	0,95						

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “dersi dinlememek” ifadesinin aritmetik ortalamalarının mezun olduğunuz okul değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin meslek yüksek okulu mezunu öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise mühendislik fakültesi mezunu öğretmenler olduğu görülmektedir. Mezun olduğunuz okul değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Çizelge 4-151 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Dersi dinlememek” İfadesi
Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı
Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	Okul (i)	Okul (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
A8	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	Meslek yüksek Okulu	-1,50	0,53	0,25
		Teknik Eğt.Fak.	0,03	0,34	1,00
		Eğitim Fakültesi	-0,09	0,36	1,00
		Fen-Edb.Fakültesi	0,02	0,36	1,00
		Mühendislik Fakültesi	0,50	0,57	0,99
		Diğer	0,07	0,48	1,00
	Meslek yüksek Okulu	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	1,50	0,53	0,25
		Teknik Eğt.Fak.	1,53	0,43	0,05
		Eğitim Fakültesi	1,41	0,44	0,12
		Fen-Edb.Fakültesi	1,52	0,44	0,07
		Mühendislik Fakültesi	2,00	0,63	0,12
		Diğer	1,57	0,55	0,23
	Teknik Eğt.Fak.	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,03	0,34	1,00
		Meslek yüksek Okulu	-1,53	0,43	0,05
		Eğitim Fakültesi	-0,12	0,16	1,00
		Fen-Edb.Fakültesi	-0,01	0,17	1,00
		Mühendislik Fakültesi	0,47	0,48	0,99
		Diğer	0,04	0,37	1,00
	Eğitim Fakültesi	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	0,09	0,36	1,00
		Meslek yüksek Okulu	-1,41	0,44	0,12
		Teknik Eğt.Fak	0,12	0,16	1,00

		Fen-Edb.Fakültesi	0,11	0,19	1,00
		Mühendislik Fakültesi	0,59	0,49	0,96
		Diğer	0,16	0,38	1,00
	Fen-Edb.Fakültesi	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,02	0,36	1,00
		Meslek yüksek Okulu	-1,52	0,44	0,07
		Teknik Eğt.Fak	0,01	0,17	1,00
		Eğitim Fakültesi	-0,11	0,19	1,00
		Mühendislik Fakültesi	0,48	0,49	0,99
		Diğer	0,05	0,38	1,00
	Mühendislik Fakültesi	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,50	0,57	0,99
		Meslek yüksek Okulu	-2,00	0,63	0,12
		Teknik Eğt.Fak	-0,47	0,48	0,99
		Eğitim Fakültesi	-0,59	0,49	0,96
		Fen-Edb.Fakültesi	-0,48	0,49	0,99
		Diğer	-0,43	0,59	1,00
	Diğer	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,07	0,48	1,00
		Meslek yüksek Okulu	-1,57	0,55	0,23
		Teknik Eğt.Fak	-0,04	0,37	1,00
		Eğitim Fakültesi	-0,16	0,38	1,00
		Fen-Edb.Fakültesi	-0,05	0,38	1,00
		Yüksek Tek.Öğrt. Okul	0,43	0,59	1,00

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “dersi dinlememek” ifadesinin mezun olduğunuz okul değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; tesadüfi bir farklılığın olduğu ortaya çıkmıştır. Gruplar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. Ancak ortalamalar değerlendirildiğinde en çok fark meslek yüksek okulu mezunu öğretmenler lehine olmak üzere meslek yüksek okulu mezunu öğretmenler ile mühendislik fakültesi mezunları öğretmenleri arasında bulunmuştur.

Çizelge 4-152 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Okulun bulunduğu çevreye uyum sağlayamamak” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
A13	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	8,00	3,63	1,19	G.Arası	33,37	6,00	5,56	7,71	0,00
	Meslek yüksek Okulu	5,00	1,00	0,00	G.İçi	153,61	213,00	0,72		
	Teknik Eğt.Fak.	101,00	2,91	0,84	Toplam	186,98	219,00			
	Eğitim Fakültesi	51,00	2,55	0,73						
	Fen-Edb.Fakültesi	44,00	2,45	0,98						
	Mühendislik Fakültesi	4,00	3,00	1,41						
	Diğer	7,00	2,00	0,00						
	TOPLAM	220,00	2,69	0,92						

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “okulun bulunduğu çevreye uyum sağlayamamak” ifadesinin aritmetik ortalamalarının mezun olduğunuz okul değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin Yüksek Tek.Öğrt. Okul mezunu öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise diğer öğretmenler olduğu görülmektedir. Mezun olduğunuz okul değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Çizelge 4-153 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Okulun bulunduğu çevreye uyum sağlayamamak” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

A13	Okul (i)	Okul (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	Meslek yüksek Okulu	2,63*	0,48	0,00
		Teknik Eğt.Fak.	0,71	0,31	0,52
		Eğitim Fakültesi	1,08	0,32	0,09
		Fen-Edb.Fakültesi	1,17*	0,33	0,05
		Mühendislik Fakültesi	0,63	0,52	0,96
		Diğer	1,63*	0,44	0,04
	Meslek yüksek Okulu	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-2,63*	0,48	0,00
		Teknik Eğt.Fak.	-1,91*	0,39	0,00
		Eğitim Fakültesi	-1,55*	0,40	0,02
		Fen-Edb.Fakültesi	-1,45*	0,40	0,04
		Mühendislik Fakültesi	-2,00	0,57	0,06
		Diğer	-1,00	0,50	0,67
	Teknik Eğt.Fak.	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,71	0,31	0,52
		Meslek yüksek Okulu	1,91*	0,39	0,00
		Eğitim Fakültesi	0,36	0,15	0,41
		Fen-Edb.Fakültesi	0,46	0,15	0,19
		Mühendislik Fakültesi	-0,09	0,43	1,00
		Diğer	0,91	0,33	0,28
	Eğitim Fakültesi	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-1,08	0,32	0,09
		Meslek yüksek Okulu	1,55*	0,40	0,02
		Teknik Eğt.Fak	-0,36	0,15	0,41
		Fen-Edb.Fakültesi	0,09	0,17	1,00
		Mühendislik Fakültesi	-0,45	0,44	0,98

	Fen-Edb.Fakültesi	Diğer	0,55	0,34	0,86
		Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-1,17*	0,33	0,05
		Meslek yüksek Okulu	1,45*	0,40	0,04
		Teknik Eğt.Fak	-0,46	0,15	0,19
		Eğitim Fakültesi	-0,09	0,17	1,00
		Mühendislik Fakültesi	-0,55	0,44	0,96
		Diğer	0,45	0,35	0,94
	Mühendislik Fakültesi	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,63	0,52	0,96
		Meslek yüksek Okulu	2,00	0,57	0,06
		Teknik Eğt.Fak	0,09	0,43	1,00
		Eğitim Fakültesi	0,45	0,44	0,98
		Fen-Edb.Fakültesi	0,55	0,44	0,96
		Diğer	1,00	0,53	0,74
	Diğer	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-1,63*	0,44	0,04
		Meslek yüksek Okulu	1,00	0,50	0,67
		Teknik Eğt.Fak	-0,91	0,33	0,28
		Eğitim Fakültesi	-0,55	0,34	0,86
		Fen-Edb.Fakültesi	-0,45	0,35	0,94
		Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-1,00	0,53	0,74

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “okulun bulunduğu çevreye uyum sağlayamamak” ifadesinin öğretmenlerin mezun olduğu okul değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; YTÖO mezunu öğretmenler, MYO, FEF ve Diğer mezunu öğretmenlere oranla bu ifadeye daha fazla katılmışlardır. YTÖO mezunu öğretmenler lehine olan bu durum istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Ayrıca TEF, E.F ve F.E.F mezunu öğretmenler, MYO mezunu öğretmenlere oranla bu ifadeye daha fazla katılmışlardır. TEF, EF ve FEF mezunu öğretmenler lehine olan bu durum istatistiksel olarak

anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Diğer gruplar arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır

Çizelge 4-154 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Yerlere tükürmek” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları						
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p	
A21	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	8,00	3,13	1,25	G.Arası	22,79	6,00	3,80	2,38	0,03	
	Meslek yüksek Okulu	5,00	2,00	0,00	G.İçi	339,30	213,00	1,59			
	Teknik Eğt.Fak.	101,00	3,10	1,28	Toplam	362,09	219,00				
	Eğitim Fakültesi	51,00	2,63	1,22							
	Fen-Edb.Fakültesi	44,00	2,59	1,35							
	Mühendislik Fakültesi	4,00	3,00	1,41							
	Diğer	7,00	1,86	1,07							
	TOPLAM	220,00	2,82	1,29							

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “yerlere tükürmek” ifadesinin aritmetik ortalamalarının mezun olduğunuz okul değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin Yüksek Tek.Öğrt. Okul mezunu öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise fen edebiyat fakültesi mezunu öğretmenler olduğu görülmektedir. Mezun olduğunuz okul değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<0.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur

Çizelge 4-155 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Yerlere tükürmek” ifadesi
Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı
Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	Okul (i)	Okul (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
A21	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	Meslek yüksek Okulu	1,13	0,72	0,87
		Teknik Eğt.Fak.	0,03	0,46	1,00
		Eğitim Fakültesi	0,50	0,48	0,98
		Fen-Edb.Fakültesi	0,53	0,49	0,98
		Mühendislik Fakültesi	0,13	0,77	1,00
		Diğer	1,27	0,65	0,71
	Meslek yüksek Okulu	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-1,13	0,72	0,87
		Teknik Eğt.Fak.	-1,10	0,58	0,73
		Eğitim Fakültesi	-0,63	0,59	0,98
		Fen-Edb.Fakültesi	-0,59	0,60	0,99
		Mühendislik Fakültesi	-1,00	0,85	0,97
		Diğer	0,14	0,74	1,00
	Teknik Eğt.Fak.	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,03	0,46	1,00
		Meslek yüksek Okulu	1,10	0,58	0,73
		Eğitim Fakültesi	0,47	0,22	0,58
		Fen-Edb.Fakültesi	0,51	0,23	0,55
		Mühendislik Fakültesi	0,10	0,64	1,00
		Diğer	1,24	0,49	0,39
	Eğitim Fakültesi	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,50	0,48	0,98
		Meslek yüksek Okulu	0,63	0,59	0,98
		Teknik Eğt.Fak	-0,47	0,22	0,58
		Fen-Edb.Fakültesi	0,04	0,26	1,00
		Mühendislik Fakültesi	-0,37	0,66	1,00

	Fen-Edb.Fakültesi	Diğer	0,77	0,51	0,89
		Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,53	0,49	0,98
		Meslek yüksek Okulu	0,59	0,60	0,99
		Teknik Eğt.Fak	-0,51	0,23	0,55
		Eğitim Fakültesi	-0,04	0,26	1,00
		Mühendislik Fakültesi	-0,41	0,66	1,00
		Diğer	0,73	0,51	0,91
	Mühendislik Fakültesi	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,13	0,77	1,00
		Meslek yüksek Okulu	1,00	0,85	0,97
		Teknik Eğt.Fak	-0,10	0,64	1,00
		Eğitim Fakültesi	0,37	0,66	1,00
		Fen-Edb.Fakültesi	0,41	0,66	1,00
		Diğer	1,14	0,79	0,91
	Diğer	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-1,27	0,65	0,71
		Meslek yüksek Okulu	-0,14	0,74	1,00
		Teknik Eğt.Fak	-1,24	0,49	0,39
		Eğitim Fakültesi	-0,77	0,51	0,89
		Fen-Edb.Fakültesi	-0,73	0,51	0,91
		Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-1,14	0,79	0,91

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “yerlere tükürmek” ifadesinin mezun olduğunuz okul değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; tesadüfi bir farklılığın olduğu ortaya çıkmıştır. Gruplar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. Ancak ortalamalar değerlendirildiğinde en çok fark Yüksek Tek.Öğrt. Okul mezunu öğretmenler lehine olmak üzere Yüksek Tek.Öğrt. Okul mezunu öğretmenler ile fen edebiyat fakültesi mezunu öğretmenler mezunları öğretmenleri arasında bulunmuştur.

Çizelge 4-156 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Kopya çekmek” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
A24	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	8,00	3,63	1,19	G.Arası	21,44	6,00	3,57	3,71	0,00
	Meslek yüksek Okulu	5,00	5,00	0,00	G.İçi	205,27	213,00	0,96		
	Teknik Eğt.Fak.	101,00	3,32	0,92	Toplam	226,71	219,00			
	Eğitim Fakültesi	51,00	3,22	1,06						
	Fen-Edb.Fakültesi	44,00	2,95	1,10						
	Mühendislik Fakültesi	4,00	3,50	1,00						
	Diğer	7,00	3,00	0,00						
	TOPLAM	220,00	3,26	1,02						

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “kopya çekmek” ifadesinin aritmetik ortalamalarının mezun olduğunuz okul değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin meslek yüksek okulu mezunu öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise fen edebiyat fakültesi mezunu öğretmenler olduğu görülmektedir. Mezun olduğunuz okul değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Çizelge 4-157 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Kopya çekmek” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	Okul (i)	Okul (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
A24	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	Meslek yüksek Okulu	-1,38	0,56	0,42
		Teknik Eğt.Fak.	0,31	0,36	0,99
		Eğitim Fakültesi	0,41	0,37	0,98
		Fen-Edb.Fakültesi	0,67	0,38	0,79
		Mühendislik Fakültesi	0,13	0,60	1,00
		Diğer	0,63	0,51	0,96
	Meslek yüksek Okulu	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	1,38	0,56	0,42
		Teknik Eğt.Fak.	1,68*	0,45	0,03
		Eğitim Fakültesi	1,78*	0,46	0,02
		Fen-Edb.Fakültesi	2,05*	0,46	0,00
		Mühendislik Fakültesi	1,50	0,66	0,52
		Diğer	2,00	0,57	0,06
	Teknik Eğt.Fak.	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,31	0,36	0,99
		Meslek yüksek Okulu	-1,68*	0,45	0,03
		Eğitim Fakültesi	0,10	0,17	1,00
		Fen-Edb.Fakültesi	0,36	0,18	0,65
		Mühendislik Fakültesi	-0,18	0,50	1,00
		Diğer	0,32	0,38	0,99
	Eğitim Fakültesi	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,41	0,37	0,98
		Meslek yüksek Okulu	-1,78*	0,46	0,02
		Teknik Eğt.Fak	-0,10	0,17	1,00
		Fen-Edb.Fakültesi	0,26	0,20	0,95
		Mühendislik Fakültesi	-0,28	0,51	1,00

	Fen-Edb.Fakültesi	Diğer	0,22	0,40	1,00
		Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,67	0,38	0,79
		Meslek yüksek Okulu	-2,05*	0,46	0,00
		Teknik Eğt.Fak	-0,36	0,18	0,65
		Eğitim Fakültesi	-0,26	0,20	0,95
		Mühendislik Fakültesi	-0,55	0,51	0,98
		Diğer	-0,05	0,40	1,00
	Mühendislik Fakültesi	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,13	0,60	1,00
		Meslek yüksek Okulu	-1,50	0,66	0,52
		Teknik Eğt.Fak	0,18	0,50	1,00
		Eğitim Fakültesi	0,28	0,51	1,00
		Fen-Edb.Fakültesi	0,55	0,51	0,98
		Diğer	0,50	0,62	1,00
	Diğer	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,63	0,51	0,96
		Meslek yüksek Okulu	-2,00	0,57	0,06
		Teknik Eğt.Fak	-0,32	0,38	0,99
		Eğitim Fakültesi	-0,22	0,40	1,00
		Fen-Edb.Fakültesi	0,05	0,40	1,00
		Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,50	0,62	1,00

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “kopya çekmek” ifadesinin öğretmenlerin mezun olduğu okul değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; MYO mezunu öğretmenler, TEF,EF ve FEF ve mezunu öğretmenlere oranla bu ifadeye daha fazla katılmışlardır. MYO mezunu öğretmenler lehine olan bu durum istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$).Diğer gruplar arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır.

Çizelge 4-158 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Disiplin yönetmeliğinin yetersizliği” ifadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
B2	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	8,00	3,50	0,76	G.Arası	41,58	6,00	6,93	6,46	0,00
	Meslek yüksek Okulu	5,00	1,00	0,00	G.İçi	228,40	213,00	1,07		
	Teknik Eğt.Fak.	101,00	3,49	1,09	Toplam	269,98	219,00			
	Eğitim Fakültesi	51,00	2,94	1,03						
	Fen-Edb.Fakültesi	44,00	3,09	1,05						
	Mühendislik Fakültesi	4,00	3,50	1,00						
	Diğer	7,00	2,43	0,53						
	TOPLAM	220,00	3,19	1,11						

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “disiplin yönetmeliğinin yetersizliği” ifadesinin aritmetik ortalamalarının mezun olduğunuz okul değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin teknik eğitim fakültesi mezunu öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise meslek yüksek okulu mezunu öğretmenler olduğu görülmektedir. Mezun olduğunuz okul değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Çizelge 4-159 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Disiplin yönetmeliğinin yetersizliği” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	Okul (i)	Okul (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
B2	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	Meslek yüksek Okulu	2,50*	0,59	0,01
		Teknik Eğt.Fak.	0,01	0,38	1,00
		Eğitim Fakültesi	0,56	0,39	0,92
		Fen-Edb.Fakültesi	0,41	0,40	0,98
		Mühendislik Fakültesi	0,00	0,63	1,00
		Diğer	1,07	0,54	0,68
	Meslek yüksek Okulu	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-2,50*	0,59	0,01
		Teknik Eğt.Fak.	-2,49*	0,47	0,00
		Eğitim Fakültesi	-1,94*	0,49	0,02
		Fen-Edb.Fakültesi	-2,09*	0,49	0,01
		Mühendislik Fakültesi	-2,50*	0,69	0,05
		Diğer	-1,43	0,61	0,48
	Teknik Eğt.Fak.	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,01	0,38	1,00
		Meslek yüksek Okulu	2,49*	0,47	0,00
		Eğitim Fakültesi	0,54	0,18	0,16
		Fen-Edb.Fakültesi	0,39	0,19	0,62
		Mühendislik Fakültesi	-0,01	0,53	1,00
		Diğer	1,06	0,40	0,34
	Eğitim Fakültesi	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,56	0,39	0,92
		Meslek yüksek Okulu	1,94*	0,49	0,02
		Teknik Eğt.Fak	-0,54	0,18	0,16

		Fen-Edb.Fakültesi	-0,15	0,21	1,00
		Mühendislik Fakültesi	-0,56	0,54	0,98
		Diğer	0,51	0,42	0,96
	Fen-Edb.Fakültesi	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,41	0,40	0,98
		Meslek yüksek Okulu	2,09*	0,49	0,01
		Teknik Eğt.Fak	-0,39	0,19	0,62
		Eğitim Fakültesi	0,15	0,21	1,00
		Mühendislik Fakültesi	-0,41	0,54	1,00
		Diğer	0,66	0,42	0,87
	Mühendislik Fakültesi	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	0,00	0,63	1,00
		Meslek yüksek Okulu	2,50*	0,69	0,05
		Teknik Eğt.Fak	0,01	0,53	1,00
		Eğitim Fakültesi	0,56	0,54	0,98
		Fen-Edb.Fakültesi	0,41	0,54	1,00
		Diğer	1,07	0,65	0,84
	Diğer	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-1,07	0,54	0,68
		Meslek yüksek Okulu	1,43	0,61	0,48
		Teknik Eğt.Fak	-1,06	0,40	0,34
		Eğitim Fakültesi	-0,51	0,42	0,96
		Fen-Edb.Fakültesi	-0,66	0,42	0,87
		Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-1,07	0,65	0,84

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “disiplin yönetmeliğinin yetersizliği” ifadesinin öğretmenlerin mezun olduğu okul değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda;YTÖÖ, TEF, EF, FEF, MF ve Diğer mezunu öğretmenler, MYO mezunu öğretmenlere oranla bu ifadeye daha fazla katılmışlardır.YTÖÖ, TEF, EF, FEF, MF ve Diğer mezunu öğretmenler lehine olan bu durum istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$).Diğer gruplar arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır

Çizelge 4-160 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Öğretmenin öğretim yöntemlerindeki eksikliği” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
B3	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	8,00	3,00	1,31	G.Arası	20,78	6,00	3,46	3,41	0,00
	Meslek yüksek Okulu	5,00	2,00	0,00	G.İçi	216,21	213,00	1,02		
	Teknik Eğt.Fak.	101,00	3,15	0,89	Toplam	237,00	219,00			
	Eğitim Fakültesi	51,00	2,86	0,98						
	Fen-Edb.Fakültesi	44,00	2,68	1,27						
	Mühendislik Fakültesi	4,00	2,50	0,58						
	Diğer	7,00	1,86	1,07						
	TOPLAM	220,00	2,90	1,04						

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “öğretmenin öğretim yönetmeliklerindeki eksikliği” ifadesinin aritmetik ortalamalarının mezun olduğunuz okul değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin teknik eğitim fakültesi mezunu öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise diğer öğretmenler olduğu görülmektedir. Mezun olduğunuz okul değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Çizelge 4-161 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Öğretmenin öğretim yöntemlerindeki eksikliği” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

B3	Okul (i)	Okul (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	Meslek yüksek Okulu	1,00	0,57	0,80
		Teknik Eğt.Fak.	-0,15	0,37	1,00
		Eğitim Fakültesi	0,14	0,38	1,00
		Fen-Edb.Fakültesi	0,32	0,39	0,99
		Mühendislik Fakültesi	0,50	0,62	1,00
		Diğer	1,14	0,52	0,57
	Meslek yüksek Okulu	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-1,00	0,57	0,80
		Teknik Eğt.Fak.	-1,15	0,46	0,41
		Eğitim Fakültesi	-0,86	0,47	0,76
		Fen-Edb.Fakültesi	-0,68	0,48	0,91
		Mühendislik Fakültesi	-0,50	0,68	1,00
		Diğer	0,14	0,59	1,00
	Teknik Eğt.Fak.	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	0,15	0,37	1,00
		Meslek yüksek Okulu	1,15	0,46	0,41
		Eğitim Fakültesi	0,29	0,17	0,84
		Fen-Edb.Fakültesi	0,47	0,18	0,37
		Mühendislik Fakültesi	0,65	0,51	0,95
		Diğer	1,29	0,39	0,10
	Eğitim Fakültesi	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,14	0,38	1,00
		Meslek yüksek Okulu	0,86	0,47	0,76
		Teknik Eğt.Fak	-0,29	0,17	0,84

		Fen-Edb.Fakültesi	0,18	0,21	0,99
		Mühendislik Fakültesi	0,36	0,52	1,00
		Diğer	1,01	0,41	0,41
	Fen-Edb.Fakültesi	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,32	0,39	0,99
		Meslek yüksek Okulu	0,68	0,48	0,91
		Teknik Eğt.Fak	-0,47	0,18	0,37
		Eğitim Fakültesi	-0,18	0,21	0,99
		Mühendislik Fakültesi	0,18	0,53	1,00
		Diğer	0,82	0,41	0,67
	Mühendislik Fakültesi	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,50	0,62	1,00
		Meslek yüksek Okulu	0,50	0,68	1,00
		Teknik Eğt.Fak	-0,65	0,51	0,95
		Eğitim Fakültesi	-0,36	0,52	1,00
		Fen-Edb.Fakültesi	-0,18	0,53	1,00
		Diğer	0,64	0,63	0,98
	Diğer	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-1,14	0,52	0,57
		Meslek yüksek Okulu	-0,14	0,59	1,00
		Teknik Eğt.Fak	-1,29	0,39	0,10
		Eğitim Fakültesi	-1,01	0,41	0,41
		Fen-Edb.Fakültesi	-0,82	0,41	0,67
		Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,64	0,63	0,98

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “Öğretmenin öğretim yöntemlerindeki eksikliği” ifadesinin mezun olduğunuz okul değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; tesadüfi bir farklılığın olduğu ortaya çıkmıştır. Gruplar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. Ancak ortalamalar değerlendirildiğinde en çok fark teknik eğitim fakültesi mezunu öğretmenler lehine olmak üzere teknik eğitim fakültesi mezunu öğretmenler ile diğerleri arasında bulunmuştur.

**Çizelge 4-162 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Öğretmenin tutarsızlığı”
İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları**

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları						
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p	
B4	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	8,00	3,00	1,31	G.Arası	41,94	6,00	6,99	5,86	0,00	
	Meslek yüksek Okulu	5,00	1,00	0,00	G.İçi	254,11	213,00	1,19			
	Teknik Eğt.Fak.	101,00	3,21	0,95	Toplam	296,05	219,00				
	Eğitim Fakültesi	51,00	2,69	1,09							
	Fen-Edb.Fakültesi	44,00	2,59	1,40							
	Mühendislik Fakültesi	4,00	2,50	0,58							
	Diğer	7,00	1,86	1,07							
	TOPLAM	220,00	2,85	1,16							

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “öğretmenin tutarsızlığı” ifadesinin aritmetik ortalamalarının mezun olduğunuz okul değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin teknik eğitim fakültesi mezunu öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise meslek yüksek okulu mezunu öğretmenler olduğu görülmektedir. Mezun olduğunuz okul değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

**Çizelge 4-163 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Öğretmenin tutarsızlığı”
İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı
Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları**

	Okul (i)	Okul (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
B4	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	Meslek yüksek Okulu	2,00	0,62	0,12
		Teknik Eğt.Fak.	-0,21	0,40	1,00
		Eğitim Fakültesi	0,31	0,42	1,00
		Fen-Edb.Fakültesi	0,41	0,42	0,99
		Mühendislik Fakültesi	0,50	0,67	1,00
		Diğer	1,14	0,57	0,66
	Meslek yüksek Okulu	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-2,00	0,62	0,12
		Teknik Eğt.Fak.	-2,21*	0,50	0,00
		Eğitim Fakültesi	-1,69	0,51	0,10
		Fen-Edb.Fakültesi	-1,59	0,52	0,15
		Mühendislik Fakültesi	-1,50	0,73	0,65
		Diğer	-0,86	0,64	0,94
	Teknik Eğt.Fak.	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	0,21	0,40	1,00
		Meslek yüksek Okulu	2,21*	0,50	0,00
		Eğitim Fakültesi	0,52	0,19	0,26
		Fen-Edb.Fakültesi	0,62	0,20	0,14
		Mühendislik Fakültesi	0,71	0,56	0,95
		Diğer	1,35	0,43	0,13
	Eğitim Fakültesi	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,31	0,42	1,00
		Meslek yüksek Okulu	1,69	0,51	0,10
		Teknik Eğt.Fak	-0,52	0,19	0,26

		Fen-Edb.Fakültesi	0,10	0,22	1,00
		Mühendislik Fakültesi	0,19	0,57	1,00
		Diğer	0,83	0,44	0,74
	Fen-Edb.Fakültesi	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,41	0,42	0,99
		Meslek yüksek Okulu	1,59	0,52	0,15
		Teknik Eğt.Fak	-0,62	0,20	0,14
		Eğitim Fakültesi	-0,10	0,22	1,00
		Mühendislik Fakültesi	0,09	0,57	1,00
		Diğer	0,73	0,44	0,84
	Mühendislik Fakültesi	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,50	0,67	1,00
		Meslek yüksek Okulu	1,50	0,73	0,65
		Teknik Eğt.Fak	-0,71	0,56	0,95
		Eğitim Fakültesi	-0,19	0,57	1,00
		Fen-Edb.Fakültesi	-0,09	0,57	1,00
		Diğer	0,64	0,68	0,99
	Diğer	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-1,14	0,57	0,66
		Meslek yüksek Okulu	0,86	0,64	0,94
		Teknik Eğt.Fak	-1,35	0,43	0,13
		Eğitim Fakültesi	-0,83	0,44	0,74
		Fen-Edb.Fakültesi	-0,73	0,44	0,84
		Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,64	0,68	0,99

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “öğretmenin tutarsızlığı” ifadesinin öğretmenlerin mezun olduğu okul değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda;TEF mezunu öğretmenler, MYO mezunu öğretmenlere oranla bu ifadeye daha fazla katılmışlardır.

TEF mezunu öğretmenler lehine olan bu durum istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Diğer gruplar arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır

Çizelge 4-164 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Öğrencilerin ilgisini çekmeyen ödevlerin verilmesi” ifadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
B5	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	8,00	3,38	1,06	G.Arası	31,90	6,00	5,32	7,25	0,00
	Meslek yüksek Okulu	5,00	1,00	0,00	G.İçi	156,08	213,00	0,73		
	Teknik Eğt.Fak.	101,00	3,07	0,86	Toplam	187,98	219,00			
	Eğitim Fakültesi	51,00	2,69	0,76						
	Fen-Edb.Fakültesi	44,00	2,50	1,00						
	Mühendislik Fakültesi	4,00	3,00	0,00						
	Diğer	7,00	2,43	0,53						
	TOPLAM	220,00	2,81	0,93						

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “öğrencilerin ilgisini çekmeyen ödevlerin verilmesi” ifadesinin aritmetik ortalamalarının mezun olduğunuz okul değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin Yüksek Tek.Öğrt. Okul mezunu öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise meslek yüksek okulu mezunu öğretmenler olduğu görülmektedir. Mezun olduğunuz okul değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<0.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur

Çizelge 4-165 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Öğrencilerin ilgisini çekmeyen ödevlerin verilmesi” ifadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

B5	Okul (i)	Okul (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	Meslek yüksek Okulu	2,38*	0,49	0,00
		Teknik Eğt.Fak.	0,31	0,31	0,99
		Eğitim Fakültesi	0,69	0,33	0,61
		Fen-Edb.Fakültesi	0,88	0,33	0,32
		Mühendislik Fakültesi	0,38	0,52	1,00
		Diğer	0,95	0,44	0,60
	Meslek yüksek Okulu	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-2,38*	0,49	0,00
		Teknik Eğt.Fak.	-2,07*	0,39	0,00
		Eğitim Fakültesi	-1,69*	0,40	0,01
		Fen-Edb.Fakültesi	-1,50*	0,40	0,04
		Mühendislik Fakültesi	-2,00	0,57	0,06
		Diğer	-1,43	0,50	0,23
	Teknik Eğt.Fak.	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,31	0,31	0,99
		Meslek yüksek Okulu	2,07*	0,39	0,00
		Eğitim Fakültesi	0,38	0,15	0,35
		Fen-Edb.Fakültesi	0,57*	0,15	0,04
		Mühendislik Fakültesi	0,07	0,44	1,00
		Diğer	0,64	0,33	0,72
	Eğitim Fakültesi	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,69	0,33	0,61
		Meslek yüksek Okulu	1,69*	0,40	0,01
		Teknik Eğt.Fak	-0,38	0,15	0,35
		Fen-Edb.Fakültesi	0,19	0,18	0,98
		Mühendislik Fakültesi	-0,31	0,44	1,00

	Fen-Edb.Fakültesi	Diğer	0,26	0,35	1,00
		Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,88	0,33	0,32
		Meslek yüksek Okulu	1,50*	0,40	0,04
		Teknik Eğt.Fak	-0,57*	0,15	0,04
		Eğitim Fakültesi	-0,19	0,18	0,98
		Mühendislik Fakültesi	-0,50	0,45	0,97
		Diğer	0,07	0,35	1,00
	Mühendislik Fakültesi	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,38	0,52	1,00
		Meslek yüksek Okulu	2,00	0,57	0,06
		Teknik Eğt.Fak	-0,07	0,44	1,00
		Eğitim Fakültesi	0,31	0,44	1,00
		Fen-Edb.Fakültesi	0,50	0,45	0,97
		Diğer	0,57	0,54	0,98
	Diğer	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,95	0,44	0,60
		Meslek yüksek Okulu	1,43	0,50	0,23
		Teknik Eğt.Fak	-0,64	0,33	0,72
		Eğitim Fakültesi	-0,26	0,35	1,00
		Fen-Edb.Fakültesi	-0,07	0,35	1,00
		Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,57	0,54	0,98

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “disiplin yönetmeliğinin yetersizliği” ifadesinin öğretmenlerin mezun olduğu okul değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda;YTÖÖ, TEF, EF, FEF, MF mezunu öğretmenler, MYO mezunu öğretmenlere oranla bu ifadeye daha fazla katılmışlardır.YTÖÖ, TEF, EF, FEF, MF mezunu öğretmenler lehine olan bu durum istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$).Diğer gruplar arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır

Çizelge 4-166 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Bulundukları yaşın ve gelişim özelliklerinin etkisi” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi)

Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
B7	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	8,00	4,13	0,83	G.Arası	9,20	6,00	1,53	2,28	0,04
	Meslek yüksek Okulu	5,00	3,00	0,00	G.İçi	143,44	213,00	0,67		
	Teknik Eğt.Fak.	101,00	3,71	0,86	Toplam	152,64	219,00			
	Eğitim Fakültesi	51,00	3,78	0,86						
	Fen-Edb.Fakültesi	44,00	3,82	0,76						
	Mühendislik Fakültesi	4,00	3,50	0,58						
	Diğer	7,00	4,57	0,53						
	TOPLAM	220,00	3,77	0,83						

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “bulundukları yaşın ve gelişim özelliklerinin etkisi” ifadesinin aritmetik ortalamalarının mezun olduğunuz okul değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin diğer öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise meslek yüksek okulu mezunu öğretmenler olduğu görülmektedir. Mezun olduğunuz okul değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Çizelge 4-167 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Bulundukları yaşın ve gelişim özelliklerinin etkisi” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

B7	Okul (i)	Okul (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	Meslek yüksek Okulu	1,13	0,47	0,45
		Teknik Eğt.Fak.	0,41	0,30	0,93
		Eğitim Fakültesi	0,34	0,31	0,98
		Fen-Edb.Fakültesi	0,31	0,32	0,99
		Mühendislik Fakültesi	0,63	0,50	0,96
		Diğer	-0,45	0,42	0,98
	Meslek yüksek Okulu	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-1,13	0,47	0,45
		Teknik Eğt.Fak.	-0,71	0,38	0,73
		Eğitim Fakültesi	-0,78	0,38	0,66
		Fen-Edb.Fakültesi	-0,82	0,39	0,61
		Mühendislik Fakültesi	-0,50	0,55	0,99
		Diğer	-1,57	0,48	0,10
	Teknik Eğt.Fak.	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,41	0,30	0,93
		Meslek yüksek Okulu	0,71	0,38	0,73
		Eğitim Fakültesi	-0,07	0,14	1,00
		Fen-Edb.Fakültesi	-0,11	0,15	1,00
		Mühendislik Fakültesi	0,21	0,42	1,00
		Diğer	-0,86	0,32	0,31
	Eğitim Fakültesi	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,34	0,31	0,98
		Meslek yüksek Okulu	0,78	0,38	0,66
		Teknik Eğt.Fak	0,07	0,14	1,00

		Fen-Edb.Fakültesi	-0,03	0,17	1,00
		Mühendislik Fakültesi	0,28	0,43	1,00
		Diğer	-0,79	0,33	0,46
	Fen-Edb.Fakültesi	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,31	0,32	0,99
		Meslek yüksek Okulu	0,82	0,39	0,61
		Teknik Eğt.Fak	0,11	0,15	1,00
		Eğitim Fakültesi	0,03	0,17	1,00
		Mühendislik Fakültesi	0,32	0,43	1,00
		Diğer	-0,75	0,33	0,53
	Mühendislik Fakültesi	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,63	0,50	0,96
		Meslek yüksek Okulu	0,50	0,55	0,99
		Teknik Eğt.Fak	-0,21	0,42	1,00
		Eğitim Fakültesi	-0,28	0,43	1,00
		Fen-Edb.Fakültesi	-0,32	0,43	1,00
		Diğer	-1,07	0,51	0,63
	Diğer	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	0,45	0,42	0,98
		Meslek yüksek Okulu	1,57	0,48	0,10
		Teknik Eğt.Fak	0,86	0,32	0,31
		Eğitim Fakültesi	0,79	0,33	0,46
		Fen-Edb.Fakültesi	0,75	0,33	0,53
		Yüksek Tek.Öğrt. Okul	1,07	0,51	0,63

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “Bulundukları yaşın ve gelişim özelliklerinin etkisi” ifadesinin mezun olduğunuz okul değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; tesadüfi bir farklılığın olduğu ortaya çıkmıştır. Gruplar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. Ancak ortalamalar değerlendirildiğinde en çok fark diğerleri lehine olmak üzere diğerleri ile meslek yüksek okulu mezunu öğretmenler arasında bulunmuştur.

**Çizelge 4-168 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Ders saatinin fazlalığı”
İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları**

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
B8	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	8,00	3,38	1,19	G.Arası	14,41	6,00	2,40	2,47	0,02
	Meslek yüksek Okulu	5,00	2,00	0,00	G.İçi	207,03	213,00	0,97		
	Teknik Eğt.Fak.	101,00	3,19	1,01	Toplam	221,44	219,00			
	Eğitim Fakültesi	51,00	3,00	1,15						
	Fen-Edb.Fakültesi	44,00	3,27	0,79						
	Mühendislik Fakültesi	4,00	3,50	1,00						
	Diğer	7,00	4,00	0,00						
	TOPLAM	220,00	3,17	1,01						

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “ders saatinin fazlalığı” ifadesinin aritmetik ortalamalarının mezun olduğunuz okul değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin diğer öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise meslek yüksek okulu mezunu öğretmenler olduğu görülmektedir. Mezun olduğunuz okul değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

**Çizelge 4-169 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Ders saatinin fazlalığı”
İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı
Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları**

	Okul (i)	Okul (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
B8	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	Meslek yüksek Okulu	1,38	0,56	0,43
		Teknik Eğt.Fak.	0,19	0,36	1,00
		Eğitim Fakültesi	0,38	0,37	0,99
		Fen-Edb.Fakültesi	0,10	0,38	1,00
		Mühendislik Fakültesi	-0,13	0,60	1,00
		Diğer	-0,63	0,51	0,96
	Meslek yüksek Okulu	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-1,38	0,56	0,43
		Teknik Eğt.Fak.	-1,19	0,45	0,33
		Eğitim Fakültesi	-1,00	0,46	0,59
		Fen-Edb.Fakültesi	-1,27	0,47	0,28
		Mühendislik Fakültesi	-1,50	0,66	0,53
		Diğer	-2,00	0,58	0,07
	Teknik Eğt.Fak.	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,19	0,36	1,00
		Meslek yüksek Okulu	1,19	0,45	0,33
		Eğitim Fakültesi	0,19	0,17	0,97
		Fen-Edb.Fakültesi	-0,08	0,18	1,00
		Mühendislik Fakültesi	-0,31	0,50	1,00
		Diğer	-0,81	0,39	0,62
	Eğitim Fakültesi	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,38	0,37	0,99
		Meslek yüksek Okulu	1,00	0,46	0,59
		Teknik Eğt.Fak	-0,19	0,17	0,97

		Fen-Edb.Fakültesi	-0,27	0,20	0,94
		Mühendislik Fakültesi	-0,50	0,51	0,99
		Diğer	-1,00	0,40	0,39
	Fen-Edb.Fakültesi	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,10	0,38	1,00
		Meslek yüksek Okulu	1,27	0,47	0,28
		Teknik Eğt.Fak	0,08	0,18	1,00
		Eğitim Fakültesi	0,27	0,20	0,94
		Mühendislik Fakültesi	-0,23	0,51	1,00
		Diğer	-0,73	0,40	0,77
	Mühendislik Fakültesi	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	0,13	0,60	1,00
		Meslek yüksek Okulu	1,50	0,66	0,53
		Teknik Eğt.Fak	0,31	0,50	1,00
		Eğitim Fakültesi	0,50	0,51	0,99
		Fen-Edb.Fakültesi	0,23	0,51	1,00
		Diğer	-0,50	0,62	1,00
	Diğer	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	0,63	0,51	0,96
		Meslek yüksek Okulu	2,00	0,58	0,07
		Teknik Eğt.Fak	0,81	0,39	0,62
		Eğitim Fakültesi	1,00	0,40	0,39
		Fen-Edb.Fakültesi	0,73	0,40	0,77
		Yüksek Tek.Öğrt. Okul	0,50	0,62	1,00

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “ders saatinin fazlalığı” ifadesinin mezun olduğunuz okul değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; tesadüfi bir farklılığın olduğu ortaya çıkmıştır. Gruplar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. Ancak ortalamalar değerlendirildiğinde en çok fark diğerleri lehine olmak üzere diğerleri ile meslek yüksek okulu mezunu öğretmenler arasında bulunmuştur.

**Çizelge 4-170 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Sınıfların kalabalık oluşu”
İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları**

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları							
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p		
B13	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	8,00	4,13	0,83	G.Arası	77,96	6,00	12,99	8,17	0,00		
	Meslek yüksek Okulu	5,00	1,00	0,00	G.İçi	338,57	213,00	1,59				
	Teknik Eğt.Fak.	101,00	3,70	1,05	Toplam	416,53	219,00					
	Eğitim Fakültesi	51,00	3,16	1,43								
	Fen-Edb.Fakültesi	44,00	2,75	1,60								
	Mühendislik Fakültesi	4,00	3,75	0,96								
	Diğer	7,00	1,86	1,07								
	TOPLAM	220,00	3,28	1,38								

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “sınıfların kalabalık oluşu” ifadesinin aritmetik ortalamalarının mezun olduğunuz okul değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin yüksek teknik öğretmen okulu mezunu öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise meslek yüksek okulu mezunu öğretmenler olduğu görülmektedir. Mezun olduğunuz okul değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

**Çizelge 4-171 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Sınıfların kalabalık oluşu”
İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı
Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları**

B13	Okul (i)	Okul (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	Meslek yüksek Okulu	3,13	0,72	0,01
		Teknik Eğt.Fak.	0,42	0,46	0,99
		Eğitim Fakültesi	0,97	0,48	0,67
		Fen-Edb.Fakültesi	1,38	0,48	0,24
		Mühendislik Fakültesi	0,38	0,77	1,00
		Diğer	2,27	0,65	0,07
	Meslek yüksek Okulu	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-3,13	0,72	0,01
		Teknik Eğt.Fak.	-2,70	0,58	0,00
		Eğitim Fakültesi	-2,16	0,59	0,04
		Fen-Edb.Fakültesi	-1,75	0,60	0,20
		Mühendislik Fakültesi	-2,75	0,85	0,11
		Diğer	-0,86	0,74	0,97
	Teknik Eğt.Fak.	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,42	0,46	0,99
		Meslek yüksek Okulu	2,70	0,58	0,00
		Eğitim Fakültesi	0,55	0,22	0,39
		Fen-Edb.Fakültesi	0,95	0,23	0,01
		Mühendislik Fakültesi	-0,05	0,64	1,00
		Diğer	1,85	0,49	0,03
	Eğitim Fakültesi	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,97	0,48	0,67
		Meslek yüksek Okulu	2,16	0,59	0,04
		Teknik Eğt.Fak	-0,55	0,22	0,39

		Fen-Edb.Fakültesi	0,41	0,26	0,87
		Mühendislik Fakültesi	-0,59	0,65	0,99
		Diğer	1,30	0,51	0,37
	Fen-Edb.Fakültesi	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-1,38	0,48	0,24
		Meslek yüksek Okulu	1,75	0,60	0,20
		Teknik Eğt.Fak	-0,95	0,23	0,01
		Eğitim Fakültesi	-0,41	0,26	0,87
		Mühendislik Fakültesi	-1,00	0,66	0,89
		Diğer	0,89	0,51	0,80
	Mühendislik Fakültesi	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,38	0,77	1,00
		Meslek yüksek Okulu	2,75	0,85	0,11
		Teknik Eğt.Fak	0,05	0,64	1,00
		Eğitim Fakültesi	0,59	0,65	0,99
		Fen-Edb.Fakültesi	1,00	0,66	0,89
		Diğer	1,89	0,79	0,46
	Diğer	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-2,27	0,65	0,07
		Meslek yüksek Okulu	0,86	0,74	0,97
		Teknik Eğt.Fak	-1,85	0,49	0,03
		Eğitim Fakültesi	-1,30	0,51	0,37
		Fen-Edb.Fakültesi	-0,89	0,51	0,80
		Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-1,89	0,79	0,46

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “sınıfların kalabalık oluşu” ifadesinin mezun olduğunuz okul değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; tesadüfi bir farklılığın olduğu ortaya çıkmıştır. Gruplar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. Ancak ortalamalar değerlendirildiğinde en çok fark yüksek teknik öğretmen okulu mezunu öğretmenler lehine olmak üzere yüksek teknik öğretmen okulu mezunu öğretmenler ile meslek yüksek okulu mezunu öğretmenler arasında bulunmuştur.

Çizelge 4-172 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Öğretim araçlarındaki eksiklik” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
B15	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	8,00	3,63	1,06	G.Arası	33,00	6,00	5,50	4,90	0,00
	Meslek yüksek Okulu	5,00	1,00	0,00	G.İçi	238,93	213,00	1,12		
	Teknik Eğt.Fak.	101,00	3,12	0,93	Toplam	271,93	219,00			
	Eğitim Fakültesi	51,00	2,88	1,34						
	Fen-Edb.Fakültesi	44,00	2,89	1,13						
	Mühendislik Fakültesi	4,00	3,25	0,50						
	Diğer	7,00	4,00	0,00						
	TOPLAM	220,00	3,02	1,11						

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “öğretim araçlarındaki eksiklik” ifadesinin aritmetik ortalamalarının mezun olduğunuz okul değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin diğer öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise meslek yüksek okulu mezunu öğretmenler olduğu görülmektedir. Mezun olduğunuz okul değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Çizelge 4-173 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Öğretim araçlarındaki eksiklik” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

B15	Okul (i)	Okul (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	Meslek yüksek Okulu	2,63*	0,60	0,01
		Teknik Eğt.Fak.	0,51	0,39	0,94
		Eğitim Fakültesi	0,74	0,40	0,76
		Fen-Edb.Fakültesi	0,74	0,41	0,77
		Mühendislik Fakültesi	0,38	0,65	1,00
		Diğer	-0,38	0,55	1,00
	Meslek yüksek Okulu	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-2,63*	0,60	0,01
		Teknik Eğt.Fak.	-2,12*	0,49	0,01
		Eğitim Fakültesi	-1,88	0,50	0,03
		Fen-Edb.Fakültesi	-1,89	0,50	0,03
		Mühendislik Fakültesi	-2,25	0,71	0,13
		Diğer	-3,00	0,62	0,00
	Teknik Eğt.Fak.	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,51	0,39	0,94
		Meslek yüksek Okulu	2,12*	0,49	0,01
		Eğitim Fakültesi	0,24	0,18	0,95
		Fen-Edb.Fakültesi	0,23	0,19	0,96
		Mühendislik Fakültesi	-0,13	0,54	1,00
		Diğer	-0,88	0,41	0,61
	Eğitim Fakültesi	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,74	0,40	0,76
		Meslek yüksek Okulu	1,88	0,50	0,03
		Teknik Eğt.Fak	-0,24	0,18	0,95
		Fen-Edb.Fakültesi	0,00	0,22	1,00
		Mühendislik Fakültesi	-0,37	0,55	1,00

	Fen-Edb.Fakültesi	Diğer	-1,12	0,43	0,34
		Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,74	0,41	0,77
		Meslek yüksek Okulu	1,89	0,50	0,03
		Teknik Eğt.Fak	-0,23	0,19	0,96
		Eğitim Fakültesi	0,00	0,22	1,00
		Mühendislik Fakültesi	-0,36	0,55	1,00
		Diğer	-1,11	0,43	0,36
	Mühendislik Fakültesi	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,38	0,65	1,00
		Meslek yüksek Okulu	2,25	0,71	0,13
		Teknik Eğt.Fak	0,13	0,54	1,00
		Eğitim Fakültesi	0,37	0,55	1,00
		Fen-Edb.Fakültesi	0,36	0,55	1,00
		Diğer	-0,75	0,66	0,97
	Diğer	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	0,38	0,55	1,00
		Meslek yüksek Okulu	3,00	0,62	0,00
		Teknik Eğt.Fak	0,88	0,41	0,61
		Eğitim Fakültesi	1,12	0,43	0,34
		Fen-Edb.Fakültesi	1,11	0,43	0,36
		Yüksek Tek.Öğrt. Okul	0,75	0,66	0,97

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “öğretim araçlarındaki eksiklik” ifadesinin öğretmenlerin mezun olduğu okul değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda;YTÖÖ, TEF mezunu öğretmenler, MYO mezunu öğretmenlere oranla bu ifadeye daha fazla katılmışlardır.YTÖÖ, TEF mezunu öğretmenler lehine olan bu durum istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$).Diğer gruplar arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır

Çizelge 4-174 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Sosyal faaliyetlere katılımını sağlamak” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
C3	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	8,00	3,25	1,28	G.Arası	28,83	6,00	4,80	6,21	0,00
	Meslek yüksek Okulu	5,00	2,00	0,00	G.İçi	164,70	213,00	0,77		
	Teknik Eğt.Fak.	101,00	3,45	0,83	Toplam	193,53	219,00			
	Eğitim Fakültesi	51,00	3,71	0,88						
	Fen-Edb.Fakültesi	44,00	3,45	1,02						
	Mühendislik Fakültesi	4,00	3,25	0,50						
	Diğer	7,00	2,00	0,00						
	TOPLAM	220,00	3,42	0,94						

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “sosyal faaliyetlere katılımını sağlamak” ifadesinin aritmetik ortalamalarının mezun olduğunuz okul değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin eğitim fakültesi öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise meslek yüksek okulu mezunu öğretmenler olduğu görülmektedir. Mezun olduğunuz okul değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Çizelge 4-175 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Sosyal faaliyetlere katılımını sağlamak” ifadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	Okul (i)	Okul (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
C3	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	Meslek yüksek Okulu	1,25	0,50	0,40
		Teknik Eğt.Fak.	-0,20*	0,32	1,00
		Eğitim Fakültesi	-0,46*	0,33	0,93
		Fen-Edb.Fakültesi	-0,20	0,34	1,00
		Mühendislik Fakültesi	0,00	0,54	1,00
		Diğer	1,25	0,46	0,28
	Meslek yüksek Okulu	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-1,25	0,50	0,40
		Teknik Eğt.Fak.	-1,45	0,40	0,05
		Eğitim Fakültesi	-1,71	0,41	0,01
		Fen-Edb.Fakültesi	-1,45	0,41	0,06
		Mühendislik Fakültesi	-1,25	0,59	0,61
		Diğer	0,00	0,51	1,00
	Teknik Eğt.Fak.	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	0,20*	0,32	1,00
		Meslek yüksek Okulu	1,45	0,40	0,05
		Eğitim Fakültesi	-0,26	0,15	0,81
		Fen-Edb.Fakültesi	-0,01	0,16	1,00
		Mühendislik Fakültesi	0,20	0,45	1,00
		Diğer	1,45*	0,34	0,01
	Eğitim Fakültesi	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	0,46*	0,33	0,93
		Meslek yüksek Okulu	1,71	0,41	0,01
		Teknik Eğt.Fak	0,26	0,15	0,81

		Fen-Edb.Fakültesi	0,25	0,18	0,93
		Mühendislik Fakültesi	0,46	0,46	0,99
		Diğer	1,71 *	0,35	0,00
	Fen-Edb.Fakültesi	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	0,20	0,34	1,00
		Meslek yüksek Okulu	1,45	0,41	0,06
		Teknik Eğt.Fak	0,01	0,16	1,00
		Eğitim Fakültesi	-0,25	0,18	0,93
		Mühendislik Fakültesi	0,20	0,46	1,00
		Diğer	1,45*	0,36	0,01
	Mühendislik Fakültesi	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	0,00	0,54	1,00
		Meslek yüksek Okulu	1,25	0,59	0,61
		Teknik Eğt.Fak	-0,20	0,45	1,00
		Eğitim Fakültesi	-0,46	0,46	0,99
		Fen-Edb.Fakültesi	-0,20	0,46	1,00
		Diğer	1,25	0,55	0,53
	Diğer	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-1,25	0,46	0,28
		Meslek yüksek Okulu	0,00	0,51	1,00
		Teknik Eğt.Fak	-1,45*	0,34	0,01
		Eğitim Fakültesi	-1,71 *	0,35	0,00
		Fen-Edb.Fakültesi	-1,45*	0,36	0,01
		Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-1,25	0,55	0,53

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “sosyal faaliyetlere katılımını sağlamak” ifadesinin öğretmenlerin mezun olduğu okul değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; TEF, EF ve FEF mezunu öğretmenler, Diğer mezunu öğretmenlere oranla bu ifadeye daha fazla katılmışlardır. TEF, EF ve FEF mezunu öğretmenler lehine olan bu durum istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Ayrıca TEF ve EF mezunu öğretmenler, YTÖO mezunu öğretmenlerine oranla bu ifadeye daha fazla katılmışlardır. TEF

ve EF mezunu öğretmenler lehine olan bu durum istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Diğer gruplar arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır

Çizelge 4-176 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Öğrenciyi vücut dili ile sözsüz uyarmak” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
C4	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	8,00	3,75	1,04	G.Arası	21,57	6,00	3,59	4,32	0,00
	Meslek yüksek Okulu	5,00	5,00	0,00	G.İçi	177,32	213,00	0,83		
	Teknik Eğt.Fak.	101,00	3,57	0,80	Toplam	198,89	219,00			
	Eğitim Fakültesi	51,00	3,20	1,04						
	Fen-Edb.Fakültesi	44,00	3,45	0,87						
	Mühendislik Fakültesi	4,00	3,75	0,96						
	Diğer	7,00	2,71	1,60						
	TOPLAM	220,00	3,48	0,95						

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “öğrenciyi vücut dili ile sözsüz uyarmak” ifadesinin aritmetik ortalamalarının mezun olduğunuz okul değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin meslek yüksek okulu mezunu öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise diğer öğretmenler olduğu görülmektedir. Mezun olduğunuz okul değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<0.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur

Çizelge 4-177 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Öğrenciyi vücut dili ile sözsüz uyarmak” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi

Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	Okul (i)	Okul (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
C4	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	Meslek yüksek Okulu	-1,25	0,52	0,45
		Teknik Eğt.Fak.	0,18	0,34	1,00
		Eğitim Fakültesi	0,55	0,35	0,86
		Fen-Edb.Fakültesi	0,30	0,35	0,99
		Mühendislik Fakültesi	0,00	0,56	1,00
		Diğer	1,04	0,47	0,57
	Meslek yüksek Okulu	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	1,25	0,52	0,45
		Teknik Eğt.Fak.	1,43	0,42	0,08
		Eğitim Fakültesi	1,80*	0,43	0,01
		Fen-Edb.Fakültesi	1,55	0,43	0,05
		Mühendislik Fakültesi	1,25	0,61	0,65
		Diğer	2,29*	0,53	0,01
	Teknik Eğt.Fak.	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,18	0,34	1,00
		Meslek yüksek Okulu	-1,43	0,42	0,08
		Eğitim Fakültesi	0,38	0,16	0,45
		Fen-Edb.Fakültesi	0,12	0,16	1,00
		Mühendislik Fakültesi	-0,18	0,47	1,00
		Diğer	0,86	0,36	0,45
	Eğitim Fakültesi	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,55	0,35	0,86
		Meslek yüksek Okulu	-1,80*	0,43	0,01
		Teknik Eğt.Fak	-0,38	0,16	0,45
		Fen-Edb.Fakültesi	-0,26	0,19	0,93
		Mühendislik Fakültesi	-0,55	0,47	0,97

	Fen-Edb.Fakültesi	Diğer	0,48	0,37	0,94
		Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,30	0,35	0,99
		Meslek yüksek Okulu	-1,55	0,43	0,05
		Teknik Eğt.Fak	-0,12	0,16	1,00
		Eğitim Fakültesi	0,26	0,19	0,93
		Mühendislik Fakültesi	-0,30	0,48	1,00
		Diğer	0,74	0,37	0,68
	Mühendislik Fakültesi	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	0,00	0,56	1,00
		Meslek yüksek Okulu	-1,25	0,61	0,65
		Teknik Eğt.Fak	0,18	0,47	1,00
		Eğitim Fakültesi	0,55	0,47	0,97
		Fen-Edb.Fakültesi	0,30	0,48	1,00
		Diğer	1,04	0,57	0,77
	Diğer	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-1,04	0,47	0,57
		Meslek yüksek Okulu	-2,29*	0,53	0,01
		Teknik Eğt.Fak	-0,86	0,36	0,45
		Eğitim Fakültesi	-0,48	0,37	0,94
		Fen-Edb.Fakültesi	-0,74	0,37	0,68
		Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-1,04	0,57	0,77

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “öğrenciyi vücut dili ile sözsüz uyarmak” ifadesinin öğretmenlerin mezun olduğu okul değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; MYO mezunu öğretmenler,EF ve Diğer mezunu öğretmenlere oranla bu ifadeye daha fazla katılmışlardır. MYO mezunu öğretmenler lehine olan bu durum istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Diğer gruplar arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır

Çizelge 4-178 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Öğrenciyi okul yöneticilerine göndermek” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
C5	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	8,00	3,63	1,06	G.Arası	47,69	6,00	7,95	9,00	0,00
	Meslek yüksek Okulu	5,00	4,00	0,00	G.İçi	188,05	213,00	0,88		
	Teknik Eğt.Fak.	101,00	3,04	1,07	Toplam	235,75	219,00			
	Eğitim Fakültesi	51,00	2,20	0,85						
	Fen-Edb.Fakültesi	44,00	2,32	0,80						
	Mühendislik Fakültesi	4,00	3,25	0,96						
	Diğer	7,00	3,00	0,00						
	TOPLAM	220,00	2,75	1,04						

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “öğrenciyi okul yöneticilerine göndermek” ifadesinin aritmetik ortalamalarının mezun olduğunuz okul değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin meslek yüksek okulu mezunu öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise eğitim fakültesi mezunu öğretmenler olduğu görülmektedir. Mezun olduğunuz okul değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Çizelge 4-179 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Öğrenciyi okul yöneticilerine göndermek” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	Okul (i)	Okul (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
C5	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	Meslek yüksek Okulu	-0,38	0,54	1,00
		Teknik Eğt.Fak.	0,59	0,35	0,82
		Eğitim Fakültesi	1,43*	0,36	0,02
		Fen-Edb.Fakültesi	1,31*	0,36	0,05
		Mühendislik Fakültesi	0,38	0,58	1,00
		Diğer	0,63	0,49	0,95
	Meslek yüksek Okulu	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	0,38	0,54	1,00
		Teknik Eğt.Fak.	0,96	0,43	0,55
		Eğitim Fakültesi	1,80*	0,44	0,01
		Fen-Edb.Fakültesi	1,68*	0,44	0,03
		Mühendislik Fakültesi	0,75	0,63	0,96
		Diğer	1,00	0,55	0,77
	Teknik Eğt.Fak.	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,59	0,35	0,82
		Meslek yüksek Okulu	-0,96	0,43	0,55
		Eğitim Fakültesi	0,84*	0,16	0,00
		Fen-Edb.Fakültesi	0,72*	0,17	0,01
		Mühendislik Fakültesi	-0,21	0,48	1,00
		Diğer	0,04	0,37	1,00
	Eğitim Fakültesi	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-1,43*	0,36	0,02
		Meslek yüksek Okulu	-1,80*	0,44	0,01
		Teknik Eğt.Fak	-0,84*	0,16	0,00

		Fen-Edb.Fakültesi	-0,12	0,19	1,00
		Mühendislik Fakültesi	-1,05	0,49	0,59
		Diğer	-0,80	0,38	0,61
	Fen-Edb.Fakültesi	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-1,31*	0,36	0,05
		Meslek yüksek Okulu	-1,68*	0,44	0,03
		Teknik Eğt.Fak	-0,72*	0,17	0,01
		Eğitim Fakültesi	0,12	0,19	1,00
		Mühendislik Fakültesi	-0,93	0,49	0,73
		Diğer	-0,68	0,38	0,79
	Mühendislik Fakültesi	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,38	0,58	1,00
		Meslek yüksek Okulu	-0,75	0,63	0,96
		Teknik Eğt.Fak	0,21	0,48	1,00
		Eğitim Fakültesi	1,05	0,49	0,59
		Fen-Edb.Fakültesi	0,93	0,49	0,73
		Diğer	0,25	0,59	1,00
	Diğer	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,63	0,49	0,95
		Meslek yüksek Okulu	-1,00	0,55	0,77
		Teknik Eğt.Fak	-0,04	0,37	1,00
		Eğitim Fakültesi	0,80	0,38	0,61
		Fen-Edb.Fakültesi	0,68	0,38	0,79
		Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,25	0,59	1,00

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “öğrenciyi okul yöneticilerine göndermek” ifadesinin öğretmenlerin mezun olduğu okul değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; TEF, MYO ve YTÖO mezunu öğretmenler, EF mezunu öğretmenlere oranla bu ifadeye daha fazla katılmışlardır. TEF, MYO ve YTÖO mezunu öğretmenler lehine olan bu durum istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Ayrıca TEF, MYO ve YTÖO mezunu öğretmenler, FEF mezunu öğretmenlerine oranla bu ifadeye daha fazla katılmışlardır.

TEF, MYO ve YTÖÖ mezunu öğretmenler lehine olan bu durum istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Diğer gruplar arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır

Çizelge 4-180 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Sınıfta rekabet ortamının artırılmasını sağlamak” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
C6	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	8,00	3,63	0,92	G.Arası	10,72	6,00	1,79	2,53	0,02
	Meslek yüksek Okulu	5,00	2,00	0,00	G.İçi	150,48	213,00	0,71		
	Teknik Eğt.Fak.	101,00	3,19	0,83	Toplam	161,20	219,00			
	Eğitim Fakültesi	51,00	3,16	0,81						
	Fen-Edb.Fakültesi	44,00	3,39	0,97						
	Mühendislik Fakültesi	4,00	3,00	0,82						
	Diğer	7,00	3,00	0,00						
	TOPLAM	220,00	3,20	0,86						

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “sınıfta rekabet ortamının artırılmasını sağlamak” ifadesinin aritmetik ortalamalarının mezun olduğunuz okul değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin yüksek teknik öğretmen okulu meznu öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise meslek yüksek okulu mezunu öğretmenler olduğu görülmektedir. Mezun olduğunuz okul değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<0.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur

Çizelge 4-181 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Sınıfta rekabet ortamının arttırılmasını sağlamak” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	Okul (i)	Okul (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
C6	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	Meslek yüksek Okulu	1,63	0,48	0,08
		Teknik Eğt.Fak.	0,44	0,31	0,92
		Eğitim Fakültesi	0,47	0,32	0,90
		Fen-Edb.Fakültesi	0,24	0,32	1,00
		Mühendislik Fakültesi	0,63	0,51	0,96
		Diğer	0,63	0,44	0,91
	Meslek yüksek Okulu	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-1,63	0,48	0,08
		Teknik Eğt.Fak.	-1,19	0,39	0,15
		Eğitim Fakültesi	-1,16	0,39	0,20
		Fen-Edb.Fakültesi	-1,39	0,40	0,06
		Mühendislik Fakültesi	-1,00	0,56	0,79
		Diğer	-1,00	0,49	0,66
	Teknik Eğt.Fak.	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,44	0,31	0,92
		Meslek yüksek Okulu	1,19	0,39	0,15
		Eğitim Fakültesi	0,03	0,14	1,00
		Fen-Edb.Fakültesi	-0,20	0,15	0,94
		Mühendislik Fakültesi	0,19	0,43	1,00
		Diğer	0,19	0,33	1,00
	Eğitim Fakültesi	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,47	0,32	0,90
		Meslek yüksek Okulu	1,16	0,39	0,20
		Teknik Eğt.Fak	-0,03	0,14	1,00
		Fen-Edb.Fakültesi	-0,23	0,17	0,94
		Mühendislik Fakültesi	0,16	0,44	1,00

	Fen-Edb.Fakültesi	Diğer	0,16	0,34	1,00
		Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,24	0,32	1,00
		Meslek yüksek Okulu	1,39	0,40	0,06
		Teknik Eğt.Fak	0,20	0,15	0,94
		Eğitim Fakültesi	0,23	0,17	0,94
		Mühendislik Fakültesi	0,39	0,44	0,99
		Diğer	0,39	0,34	0,97
	Mühendislik Fakültesi	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,63	0,51	0,96
		Meslek yüksek Okulu	1,00	0,56	0,79
		Teknik Eğt.Fak	-0,19	0,43	1,00
		Eğitim Fakültesi	-0,16	0,44	1,00
		Fen-Edb.Fakültesi	-0,39	0,44	0,99
		Diğer	0,00	0,53	1,00
	Diğer	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,63	0,44	0,91
		Meslek yüksek Okulu	1,00	0,49	0,66
		Teknik Eğt.Fak	-0,19	0,33	1,00
		Eğitim Fakültesi	-0,16	0,34	1,00
		Fen-Edb.Fakültesi	-0,39	0,34	0,97
		Yüksek Tek.Öğrt. Okul	0,00	0,53	1,00

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “Sınıfta rekabet ortamının artırılmasını sağlamak” ifadesinin mezun olduğunuz okul değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; tesadüfi bir farklılığın olduğu ortaya çıkmıştır. Gruplar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. Ancak ortalamalar değerlendirildiğinde en çok fark yüksek teknik öğretmen okulu meznu öğretmenler lehine olmak üzere yüksek teknik öğretmen okulu meznu öğretmenler ile meslek yüksek okulu mezunu öğretmenler arasında bulunmuştur.

Çizelge 4-182 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Öğrenciye daha fazla ödev vermek” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
C7	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	8,00	2,75	1,28	G.Arası	30,36	6,00	5,06	5,78	0,00
	Meslek yüksek Okulu	5,00	4,00	0,00	G.İçi	186,55	213,00	0,88		
	Teknik Eğt.Fak.	101,00	2,41	1,07	Toplam	216,91	219,00			
	Eğitim Fakültesi	51,00	2,00	0,82						
	Fen-Edb.Fakültesi	44,00	2,52	0,73						
	Mühendislik Fakültesi	4,00	3,00	0,82						
	Diğer	7,00	1,43	0,53						
	TOPLAM	220,00	2,36	1,00						

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “öğrenciye daha fazla ödev vermek” ifadesinin aritmetik ortalamalarının mezun olduğunuz okul değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin meslek yüksek okulu mezunu öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise diğer öğretmenler olduğu görülmektedir. Mezun olduğunuz okul değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Çizelge 4-183 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Öğrenciye daha fazla ödev vermek” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	Okul (i)	Okul (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
C7	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	Meslek yüksek Okulu	-1,25	0,53	0,49
		Teknik Eğt.Fak.	0,34	0,34	0,99
		Eğitim Fakültesi	0,75	0,36	0,62
		Fen-Edb.Fakültesi	0,23	0,36	1,00
		Mühendislik Fakültesi	-0,25	0,57	1,00
		Diğer	1,32	0,48	0,29
	Meslek yüksek Okulu	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	1,25	0,53	0,49
		Teknik Eğt.Fak.	1,59	0,43	0,04
		Eğitim Fakültesi	2,00	0,44	0,00
		Fen-Edb.Fakültesi	1,48	0,44	0,09
		Mühendislik Fakültesi	1,00	0,63	0,86
		Diğer	2,57	0,55	0,00
	Teknik Eğt.Fak.	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,34	0,34	0,99
		Meslek yüksek Okulu	-1,59	0,43	0,04
		Eğitim Fakültesi	0,41	0,16	0,39
		Fen-Edb.Fakültesi	-0,12	0,17	1,00
		Mühendislik Fakültesi	-0,59	0,48	0,96
		Diğer	0,98	0,37	0,31
	Eğitim Fakültesi	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,75	0,36	0,62
		Meslek yüksek Okulu	-2,00	0,44	0,00
		Teknik Eğt.Fak	-0,41	0,16	0,39

		Fen-Edb.Fakültesi	-0,52	0,19	0,29
		Mühendislik Fakültesi	-1,00	0,49	0,65
		Diğer	0,57	0,38	0,89
	Fen-Edb.Fakültesi	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,23	0,36	1,00
		Meslek yüksek Okulu	-1,48	0,44	0,09
		Teknik Eğt.Fak	0,12	0,17	1,00
		Eğitim Fakültesi	0,52	0,19	0,29
		Mühendislik Fakültesi	-0,48	0,49	0,99
		Diğer	1,09	0,38	0,23
	Mühendislik Fakültesi	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	0,25	0,57	1,00
		Meslek yüksek Okulu	-1,00	0,63	0,86
		Teknik Eğt.Fak	0,59	0,48	0,96
		Eğitim Fakültesi	1,00	0,49	0,65
		Fen-Edb.Fakültesi	0,48	0,49	0,99
		Diğer	1,57	0,59	0,31
	Diğer	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-1,32	0,48	0,29
		Meslek yüksek Okulu	-2,57	0,55	0,00
		Teknik Eğt.Fak	-0,98	0,37	0,31
		Eğitim Fakültesi	-0,57	0,38	0,89
		Fen-Edb.Fakültesi	-1,09	0,38	0,23
		Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-1,57	0,59	0,31

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “Öğrenciye daha fazla ödev vermek” ifadesinin mezun olduğunuz okul değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; tesadüfi bir farklılığın olduğu ortaya çıkmıştır. Gruplar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. Ancak ortalamalar değerlendirildiğinde en çok fark meslek yüksek okulu mezunu öğretmenler lehine olmak üzere meslek yüksek okulu mezunu öğretmenler ile diğerleri arasında bulunmuştur.

Çizelge 4-184 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Yaptığı olumlu davranışları övmek” İfadesine İlişkin Anova (Tekyönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f,Ortalama ve SS değerleri					ANOVA Sonuçları						
Puan	Grup	N	Ort.	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p	
C11	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	8,00	3,88	1,46	G.Arası	17,29	6,00	2,88	2,70	0,01	
	Meslek yüksek Okulu	5,00	5,00	0,00	G.İçi	226,94	213,00	1,07			
	Teknik Eğt.Fak.	101,00	4,08	0,93	Toplam	244,23	219,00				
	Eğitim Fakültesi	51,00	3,73	1,25							
	Fen-Edb.Fakültesi	44,00	4,18	1,02							
	Mühendislik Fakültesi	4,00	4,00	0,82							
	Diğer	7,00	5,00	0,00							
	TOPLAM	220,00	4,06	1,06							

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “yaptığı olumlu davranışları övmek” ifadesinin aritmetik ortalamalarının mezun olduğunuz okul değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, aritmetik ortalamalara göre bu ifadeye en fazla katılan öğretmenlerin meslek yüksek okulu mezunu öğretmenler en az katılan öğretmenlerin ise eğitim fakültesi mezunu öğretmenler olduğu görülmektedir. Mezun olduğunuz okul değişkeni puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($p<.05$). Bunun ardından farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Çizelge 4-185 Öğretmenlerin mezun oldukları okula göre “Yaptığı olumlu davranışları övmek” ifadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tekyönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	Okul (i)	Okul (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
C11	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	Meslek yüksek Okulu	-1,13	0,59	0,72
		Teknik Eğt.Fak.	-0,20	0,38	1,00
		Eğitim Fakültesi	0,15	0,39	1,00
		Fen-Edb.Fakültesi	-0,31	0,40	1,00
		Mühendislik Fakültesi	-0,13	0,63	1,00
		Diğer	-1,13	0,53	0,62
	Meslek yüksek Okulu	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	1,13	0,59	0,72
		Teknik Eğt.Fak.	0,92	0,47	0,70
		Eğitim Fakültesi	1,27	0,48	0,33
		Fen-Edb.Fakültesi	0,82	0,49	0,83
		Mühendislik Fakültesi	1,00	0,69	0,91
		Diğer	0,00	0,60	1,00
	Teknik Eğt.Fak.	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	0,20	0,38	1,00
		Meslek yüksek Okulu	-0,92	0,47	0,70
		Eğitim Fakültesi	0,35	0,18	0,68
		Fen-Edb.Fakültesi	-0,10	0,19	1,00
		Mühendislik Fakültesi	0,08	0,53	1,00
		Diğer	-0,92	0,40	0,52
	Eğitim Fakültesi	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	-0,15	0,39	1,00
		Meslek yüksek Okulu	-1,27	0,48	0,33
		Teknik Eğt.Fak	-0,35	0,18	0,68

		Fen-Edb.Fakültesi	-0,46	0,21	0,59
		Mühendislik Fakültesi	-0,27	0,54	1,00
		Diğer	-1,27	0,42	0,16
	Fen-Edb.Fakültesi	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	0,31	0,40	1,00
		Meslek yüksek Okulu	-0,82	0,49	0,83
		Teknik Eğt.Fak	0,10	0,19	1,00
		Eğitim Fakültesi	0,46	0,21	0,59
		Mühendislik Fakültesi	0,18	0,54	1,00
		Diğer	-0,82	0,42	0,70
	Mühendislik Fakültesi	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	0,13	0,63	1,00
		Meslek yüksek Okulu	-1,00	0,69	0,91
		Teknik Eğt.Fak	-0,08	0,53	1,00
		Eğitim Fakültesi	0,27	0,54	1,00
		Fen-Edb.Fakültesi	-0,18	0,54	1,00
		Diğer	-1,00	0,65	0,88
	Diğer	Yüksek Tek.Öğrt. Okul	1,13	0,53	0,62
		Meslek yüksek Okulu	0,00	0,60	1,00
		Teknik Eğt.Fak	0,92	0,40	0,52
		Eğitim Fakültesi	1,27	0,42	0,16
		Fen-Edb.Fakültesi	0,82	0,42	0,70
		Yüksek Tek.Öğrt. Okul	1,00	0,65	0,88

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “Yaptığı olumlu davranışları övmek” ifadesinin mezun olduğunuz okul değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tekyönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; tesadüfi bir farklılığın olduğu ortaya çıkmıştır. Gruplar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. Ancak ortalamalar değerlendirildiğinde en çok fark meslek yüksek okulu mezunu öğretmenler lehine olmak üzere meslek yüksek okulu mezunu öğretmenler ile eğitim fakültesi mezunları öğretmenleri arasında bulunmuştur.

4.2.5. “Öğretmenlik alanınız” Değişkenine İlişkin Bulgular

Çizelge 4-186 Öğretmenlik alanınız Değişkenine Göre “Öğretmenden izinsiz konuşmak” İfadesi İçin Yapılan İlişkisiz Grup T Testi Sonuçları

Öğretmenden izinsiz konuşmak							
A3	Alanı	N	Ort.	SS	Sd	T	P
	Kültür dersi Öğr	108,00	3,57	0,74	218	-0,95	.000<0.05
	Meslek dersi Öğr	112,00	3,69	1,06			

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “Öğretmenden izinsiz konuşmak “ ifadesinin aritmetik ortalamasının öğretmenlik alanı değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için yapılan ilişkisiz grup t testi sonucunda; bu ifade için kültür dersi öğretmenlerinin aritmetik ortalaması 3.57 meslek dersi öğretmenlerinin aritmetik ortalaması ise 3.69 olarak bulunmuştur. Kültür dersi öğretmenlerinin bu ifade için standart sapması 0.74 meslek dersi öğretmenlerinin standart sapması ise 1.06 olarak bulunmuştur. Kültür dersi öğretmenlerinin ve meslek dersi öğretmenlerinin puan ortalamaları için yapılan ilişkisiz grup t testi’nde 0.05 düzeyinde anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Meslek dersi öğretmenleri “Öğretmenden izinsiz konuşmak sınıfta disiplini bozar” ifadesine kültür dersi öğretmenlerinden anlamlı düzeyde daha fazla katılmışlardır.

Çizelge 4-187 Öğretmenlik alanınız Değişkenine Göre “Dersi dinlememek” İfadesi İçin Yapılan İlişkisiz Grup T Testi Sonuçları

Dersi dinlememek							
A8	Alanı	N	Ort.	SS	Sd	T	P
	Kültür dersi Öğr	108,00	3,66	0,83	218	2,11	.002<0.05
	Meslek dersi Öğr	112,00	3,39	1,04			

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “Dersi dinlememek” ifadesinin aritmetik ortalamasının öğretmenlik alanı değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için yapılan ilişkisiz grup t testi sonucunda; bu ifade için kültür dersi öğretmenlerinin aritmetik ortalaması 3.66 meslek dersi öğretmenlerinin aritmetik ortalaması ise 3.39 olarak bulunmuştur. Kültür dersi öğretmenlerinin bu ifade için standart sapması 0.83 meslek dersi öğretmenlerinin standart sapması ise 1.04 olarak bulunmuştur. Kültür dersi öğretmenlerinin ve meslek dersi öğretmenlerinin puan ortalamaları için yapılan ilişkisiz grup t testi’nde 0.05 düzeyinde anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Kültür dersi öğretmenleri “Dersi dinlememek” ifadesine meslek dersi öğretmenlerinden anlamlı düzeyde daha fazla katılmışlardır.

Çizelge 4-188 Öğretmenlik alanınız Değişkenine Göre “Yanlarında kesici alet bulundurmak” İfadesi İçin Yapılan İlişkisiz Grup T Testi Sonuçları

Yanlarında kesici alet bulundurmak							
	Alanı	N	Ort.	SS	Sd	T	P
A11	Kültür dersi Öğr	108,00	2,06	1,25	218	-3,21	.013<0.05
	Meslek dersi Öğr	112,00	2,62	1,33			

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “yanlarında kesici alet bulundurmak” ifadesinin aritmetik ortalamasının öğretmenlik alanı değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için yapılan ilişkisiz grup t testi sonucunda; bu ifade için kültür dersi öğretmenlerinin aritmetik ortalaması 2,06 meslek dersi öğretmenlerinin aritmetik ortalaması ise 2,62 olarak bulunmuştur. Kültür dersi öğretmenlerinin bu ifade için standart sapması 1,25 meslek dersi öğretmenlerinin standart sapması ise 1,33 olarak bulunmuştur. Kültür dersi öğretmenlerinin ve meslek dersi öğretmenlerinin puan ortalamaları için yapılan ilişkisiz grup t testi’nde 0.05 düzeyinde anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Meslek dersi öğretmenleri “yanlarında kesici alet bulundurmak” ifadesine kültür dersi öğretmenlerinden anlamlı düzeyde daha fazla katılmışlardır.

Çizelge 4-189 Öğretmenlik alanınız Değişkenine Göre “Okul ve sınıf kurallarına uymamak” İfadesi İçin Yapılan İlişkisiz Grup T Testi Sonuçları

Okul ve sınıf kurallarına uymamak							
	Alanı	N	Ort.	SS	Sd	T	P
A17	Kültür dersi Öğr	108,00	3,36	0,82	218	-0,65	.001<0.05
	Meslek dersi Öğr	112,00	3,44	1,04			

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “Okul ve sınıf kurallarına uymamak “ ifadesinin aritmetik ortalamasının öğretmenlik alanı değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için yapılan ilişkisiz grup t testi sonucunda; bu ifade için kültür dersi öğretmenlerinin aritmetik ortalaması 3,36 meslek dersi öğretmenlerinin aritmetik ortalaması ise 3,44 olarak bulunmuştur. Kültür dersi öğretmenlerinin bu ifade için standart sapması 0,82 meslek dersi öğretmenlerinin standart sapması ise 1,04 olarak bulunmuştur. Kültür dersi öğretmenlerinin ve meslek dersi öğretmenlerinin puan ortalamaları için yapılan ilişkisiz grup t testi’nde 0.05 düzeyinde anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Meslek dersi öğretmenleri “Okul ve sınıf kurallarına uymamak” ifadesine kültür dersi öğretmenlerinden anlamlı düzeyde daha fazla katılmışlardır.

Çizelge 4-190 Öğretmenlik alanınız Değişkenine Göre “İzin almadan sınıf içinde dolaşmak” İfadesi İçin Yapılan İlişkisiz Grup T Testi Sonuçları

İzin almadan sınıf içinde dolaşmak							
	Alanı	N	Ort.	SS	Sd	T	P
A18	Kültür dersi Öğr	108,00	2,93	0,93	218	-0,27	.000<0.05
	Meslek dersi Öğr	112,00	2,96	1,21			

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “İzin almadan sınıf içinde dolaşmak “ ifadesinin aritmetik ortalamasının öğretmenlik alanı değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için yapılan ilişkisiz grup t testi sonucunda; bu ifade için kültür

dersi öğretmenlerinin aritmetik ortalaması 2,93 meslek dersi öğretmenlerinin aritmetik ortalaması ise 2,96 olarak bulunmuştur. Kültür dersi öğretmenlerinin bu ifade için standart sapması 0,93 meslek dersi öğretmenlerinin standart sapması ise 1,21 olarak bulunmuştur. Kültür dersi öğretmenlerinin ve meslek dersi öğretmenlerinin puan ortalamaları için yapılan ilişkisiz grup t testi'nde 0.05 düzeyinde anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Meslek dersi öğretmenleri “İzin almadan sınıf içinde dolaşmak” ifadesine kültür dersi öğretmenlerinden anlamlı düzeyde daha fazla katılmışlardır

Çizelge 4-191 Öğretmenlik alanınız Değişkenine Göre “Kopya çekmek” İfadesi İçin Yapılan İlişkisiz Grup T Testi Sonuçları

Kopya çekmek							
	Alanı	N	Ort.	SS	Sd	T	P
A24	Kültür dersi Öğr	108,00	3,24	1,13	218	-0,38	.023<0.05
	Meslek dersi Öğr	112,00	3,29	0,90			

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “Kopya çekmek “ ifadesinin aritmetik ortalamasının öğretmenlik alanı değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için yapılan ilişkisiz grup t testi sonucunda; bu ifade için kültür dersi öğretmenlerinin aritmetik ortalaması 3,24 meslek dersi öğretmenlerinin aritmetik ortalaması ise 3,29 olarak bulunmuştur. Kültür dersi öğretmenlerinin bu ifade için standart sapması 1,13 meslek dersi öğretmenlerinin standart sapması ise 0,90 olarak bulunmuştur. Kültür dersi öğretmenlerinin ve meslek dersi öğretmenlerinin puan ortalamaları için yapılan ilişkisiz grup t testi'nde 0.05 düzeyinde anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Meslek dersi öğretmenleri “Kopya çekmek” ifadesine kültür dersi öğretmenlerinden anlamlı düzeyde daha fazla katılmışlardır.

Çizelge 4-192 Öğretmenlik alanınız Değişkenine Göre “Öğretmenin tutarsızlığı” İfadesi İçin Yapılan İlişkisiz Grup T Testi Sonuçları

Öğretmenin tutarsızlığı							
	Alanı	N	Ort.	SS	Sd	T	P
B4	Kültür dersi Öğr	108,00	2,51	1,25	218	-4,27	.005<0.05
	Meslek dersi Öğr	112,00	3,16	0,98			

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “Öğretmenin tutarsızlığı “ ifadesinin aritmetik ortalamasının öğretmenlik alanı değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için yapılan ilişkisiz grup t testi sonucunda; bu ifade için kültür dersi öğretmenlerinin aritmetik ortalaması 2,51 meslek dersi öğretmenlerinin aritmetik ortalaması ise 3,16 olarak bulunmuştur. Kültür dersi öğretmenlerinin bu ifade için standart sapması 1,25 meslek dersi öğretmenlerinin standart sapması ise 0,98 olarak bulunmuştur. Kültür dersi öğretmenlerinin ve meslek dersi öğretmenlerinin puan ortalamaları için yapılan ilişkisiz grup t testi’nde 0.05 düzeyinde anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Meslek dersi öğretmenleri “Öğretmenin tutarsızlığı” ifadesine kültür dersi öğretmenlerinden anlamlı düzeyde daha fazla katılmışlardır

Çizelge 4-193 Öğretmenlik alanınız Değişkenine Göre “Derslerin sıkıcı olması” İfadesi İçin Yapılan İlişkisiz Grup T Testi Sonuçları

Derslerin sıkıcı olması							
	Alanı	N	Ort.	SS	Sd	T	P
B9	Kültür dersi Öğr	108,00	2,86	0,85	218	-1,98	.008<0.05
	Meslek dersi Öğr	112,00	3,12	1,05			

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “Derslerin sıkıcı olması “ ifadesinin aritmetik ortalamasının öğretmenlik alanı değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için yapılan ilişkisiz grup t testi sonucunda; bu ifade için kültür dersi öğretmenlerinin aritmetik ortalaması 2,86 meslek dersi öğretmenlerinin aritmetik ortalaması ise 3,12 olarak bulunmuştur. Kültür dersi öğretmenlerinin bu ifade için standart sapması 0,85 meslek dersi öğretmenlerinin standart sapması ise 1,05 olarak bulunmuştur. Kültür dersi öğretmenlerinin ve meslek dersi öğretmenlerinin puan ortalamaları için yapılan ilişkisiz grup t testi’nde 0.05 düzeyinde anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Meslek dersi öğretmenleri “Derslerin sıkıcı olması” ifadesine kültür dersi öğretmenlerinden anlamlı düzeyde daha fazla katılmışlardır

Çizelge 4-194 Öğretmenlik alanınız Değişkenine Göre “Sınıfların kalabalık oluşu” İfadesi İçin Yapılan İlişkisiz Grup T Testi Sonuçları

Sınıfların kalabalık oluşu							
	Alanı	N	Ort.	SS	Sd	T	P
B13	Kültür dersi Öğr	108,00	2,79	1,52	218	-5,46	.000<0.05
	Meslek dersi Öğr	112,00	3,74	1,04			

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “Sınıfların kalabalık oluşu “ ifadesinin aritmetik ortalamasının öğretmenlik alanı değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için yapılan ilişkisiz grup t testi sonucunda; bu ifade için kültür dersi öğretmenlerinin aritmetik ortalaması 2,79 meslek dersi öğretmenlerinin aritmetik ortalaması ise 3,74 olarak bulunmuştur. Kültür dersi öğretmenlerinin bu ifade için standart sapması 1,52 meslek dersi öğretmenlerinin standart sapması ise 1,04 olarak bulunmuştur. Kültür dersi öğretmenlerinin ve meslek dersi öğretmenlerinin puan ortalamaları için yapılan ilişkisiz grup t testi’nde 0.05 düzeyinde anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Meslek dersi öğretmenleri “Sınıfların kalabalık oluşu” ifadesine kültür dersi öğretmenlerinden anlamlı düzeyde daha fazla katılmışlardır

Çizelge 4-195 Öğretmenlik alanınız Değişkenine Göre “Yöneticinin disiplin sağlama yaklaşımlarını bilmemesi” İfadesi İçin Yapılan İlişkisz Grup T Testi Sonuçları

Yöneticinin disiplin sağlama yaklaşımlarını bilmemesi							
	Alanı	N	Ort.	SS	Sd	T	P
B14	Kültür dersi Öğr	108,00	2,64	1,32	218	-4,29	.000<0.05
	Meslek dersi Öğr	112,00	3,29	0,93			

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “Yöneticinin disiplin sağlama yaklaşımlarını bilmemesi “ ifadesinin aritmetik ortalamasının öğretmenlik alanı değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için yapılan ilişkisz grup t testi sonucunda; bu ifade için kültür dersi öğretmenlerinin aritmetik ortalaması 2,64 meslek dersi öğretmenlerinin aritmetik ortalaması ise 3,29 olarak bulunmuştur. Kültür dersi öğretmenlerinin bu ifade için standart sapması 1,32 meslek dersi öğretmenlerinin standart sapması ise 0,93 olarak bulunmuştur. Kültür dersi öğretmenlerinin ve meslek dersi öğretmenlerinin puan ortalamaları için yapılan ilişkisz grup t testi’nde 0.05 düzeyinde anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Meslek dersi öğretmenleri “Yöneticinin disiplin sağlama yaklaşımlarını bilmemesi” ifadesine kültür dersi öğretmenlerinden anlamlı düzeyde daha fazla katılmışlardır

Çizelge 4-196 Öğretmenlik alanınız Değişkenine Göre “Öğretim araçlarındaki eksiklik” İfadesi İçin Yapılan İlişkisz Grup T Testi Sonuçları

Öğretim araçlarındaki eksiklik							
	Alanı	N	Ort.	SS	Sd	T	P
B15	Kültür dersi Öğr	108,00	2,89	1,24	218	-1,64	.005<0.05
	Meslek dersi Öğr	112,00	3,13	0,97			

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “Öğretim araçlarındaki eksiklik “ ifadesinin aritmetik ortalamasının öğretmenlik alanı değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için yapılan ilişkisz grup t testi sonucunda; bu ifade için kültür

dersi öğretmenlerinin aritmetik ortalaması 2,89 meslek dersi öğretmenlerinin aritmetik ortalaması ise 3,13 olarak bulunmuştur. Kültür dersi öğretmenlerinin bu ifade için standart sapması 1,24 meslek dersi öğretmenlerinin standart sapması ise 0,97 olarak bulunmuştur. Kültür dersi öğretmenlerinin ve meslek dersi öğretmenlerinin puan ortalamaları için yapılan ilişkisiz grup t testi'nde 0.05 düzeyinde anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Meslek dersi öğretmenleri “Öğretim araçlarındaki eksiklik” ifadesine kültür dersi öğretmenlerinden anlamlı düzeyde daha fazla katılmışlardır

Çizelge 4-197 Öğretmenlik alanınız Değişkenine Göre “Sosyal faaliyetlere katılımını sağlamak” İfadesi İçin Yapılan İlişkisiz Grup T Testi Sonuçları

Sosyal faaliyetlere katılımını sağlamak							
	Alanı	N	Ort.	SS	Sd	T	P
C3	Kültür dersi Öğr	108,00	3,44	1,06	218	0,44	.000<0.05
	Meslek dersi Öğr	112,00	3,38	0,81			

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “Sosyal faaliyetlere katılımını sağlamak “ ifadesinin aritmetik ortalamasının öğretmenlik alanı değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için yapılan ilişkisiz grup t testi sonucunda; bu ifade için kültür dersi öğretmenlerinin aritmetik ortalaması 3,44 meslek dersi öğretmenlerinin aritmetik ortalaması ise 3,38 olarak bulunmuştur. Kültür dersi öğretmenlerinin bu ifade için standart sapması 1,06 meslek dersi öğretmenlerinin standart sapması ise 0,81 olarak bulunmuştur. Kültür dersi öğretmenlerinin ve meslek dersi öğretmenlerinin puan ortalamaları için yapılan ilişkisiz grup t testi'nde 0.05 düzeyinde anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Kültür dersi öğretmenleri “Sosyal faaliyetlere katılımını sağlamak” ifadesine meslek dersi öğretmenlerinden anlamlı düzeyde daha fazla katılmışlardır.

Çizelge 4-198 Öğretmenlik alanınız Değişkenine Göre “Öğrenciyi vücut dili ile sözsüz uyarmak” İfadesi İçin Yapılan İlişkisiz Grup T Testi Sonuçları

Öğrenciyi vücut dili ile sözsüz uyarmak							
	Alanı	N	Ort.	SS	Sd	T	P
C4	Kültür dersi Öğr	108,00	3,45	1,09	218	-0,40	.000<0.05
	Meslek dersi Öğr	112,00	3,50	0,81			

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “Öğrenciyi vücut dili ile sözsüz uyarmak “ ifadesinin aritmetik ortalamasının öğretmenlik alanı değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için yapılan ilişkisiz grup t testi sonucunda; bu ifade için kültür dersi öğretmenlerinin aritmetik ortalaması 3,45 meslek dersi öğretmenlerinin aritmetik ortalaması ise 3,50 olarak bulunmuştur. Kültür dersi öğretmenlerinin bu ifade için standart sapması 1,09 meslek dersi öğretmenlerinin standart sapması ise 0,81 olarak bulunmuştur. Kültür dersi öğretmenlerinin ve meslek dersi öğretmenlerinin puan ortalamaları için yapılan ilişkisiz grup t testi’nde 0.05 düzeyinde anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Meslek dersi öğretmenleri “Öğrenciyi vücut dili ile sözsüz uyarmak” ifadesine kültür dersi öğretmenlerinden anlamlı düzeyde daha fazla katılmışlardır

Çizelge 4-199 Öğretmenlik alanınız Değişkenine Göre “Sınıfta rekabet ortamının arttırılmasını sağlamak” İfadesi İçin Yapılan İlişkisiz Grup T Testi Sonuçları

Sınıfta rekabet ortamının arttırılmasını sağlamak							
	Alanı	N	Ort.	SS	Sd	T	P
C6	Kültür dersi Öğr	108,00	3,27	0,91	218	1,26	.002<0.05
	Meslek dersi Öğr	112,00	3,13	0,81			

Yukarıda yer alan çizelgede görüldüğü gibi, “Sınıfta rekabet ortamının arttırılmasını sağlamak” ifadesinin aritmetik ortalamasının öğretmenlik alanı değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için yapılan ilişkisiz grup t testi sonucunda; bu ifade için kültür dersi öğretmenlerinin aritmetik ortalaması 3,27 meslek dersi öğretmenlerinin aritmetik ortalaması ise 3,13 olarak bulunmuştur. Kültür dersi öğretmenlerinin bu ifade için standart sapması 0,91 meslek dersi öğretmenlerinin standart sapması ise 0,81 olarak bulunmuştur. Kültür dersi öğretmenlerinin ve meslek dersi öğretmenlerinin puan ortalamaları için yapılan ilişkisiz grup t testi’nde 0.05 düzeyinde anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Kültür dersi öğretmenleri “Sınıfta rekabet ortamının arttırılmasını sağlamak” ifadesine meslek dersi öğretmenlerinden anlamlı düzeyde daha fazla katılmışlardır.

4.3. BAĞIMLI SORULARA VERİLEN CEVAPLARIN FREKANS, YÜZDE ORTALAMA VE STANDART SAPMASINA GÖRE DAĞILIMI

Çizelge 4-200 Öğretmenlerin, Öğrencilerin Sınıfta Disiplini Bozan Davranışlarına Yönelik Bağımlı Sorulara Verdiği Cevapların Frekans, Yüzde , Ortalama Ve Standart Sapmasına Göre Dağılımı

Soru	Hiçbir zaman		Nadiren		Bazen		Sık sık		Her zaman		X	Ss
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
A1	2	0,9	12	5,5	83	37,7	94	47,7	29	13,2	3,61	0,82
A2	2	0,9	23	10,5	67	30,5	87	39,5	41	18,6	3,64	0,93
A3	1	0,5	24	10,9	75	34,1	78	35,5	42	19,1	3,61	0,93
A4	10	4,5	50	22,7	91	41,4	43	19,5	26	11,8	3,11	1,03
A5	11	5,0	64	29,1	70	31,8	48	21,8	27	12,3	3,07	1,09
A6	9	4,1	27	12,3	76	34,5	77	35,0	31	14,1	3,42	1,01
A7	2	0,9	62	28,2	70	31,8	68	30,9	18	8,2	3,17	0,96
A8	1	0,5	35	15,9	66	30,0	84	38,2	34	15,5	3,52	0,95

A9	12	5,5	75	34,1	71	32,3	46	20,9	16	7,3	2,90	1,02
A10	21	9,5	61	27,7	59	26,8	45	20,5	34	15,5	3,04	1,21
A11	76	34,5	64	29,1	30	13,6	30	13,6	20	9,1	2,33	1,31
A12	1	0,5	54	24,5	71	32,3	84	38,2	10	4,5	3,21	0,88
A13	19	8,6	75	34,1	87	39,5	33	15,0	6	2,7	2,69	0,92
A14	7	3,2	87	39,5	86	39,1	34	15,5	6	2,7	2,75	0,85
A15	4	1,8	48	21,8	90	40,9	66	30,0	12	5,5	3,15	0,88
A16	5	2,3	59	26,8	83	37,7	53	24,1	20	9,1	3,10	0,97
A17	2	0,9	34	15,5	87	39,5	68	30,9	29	13,2	3,40	0,93
A18	17	7,7	61	27,7	82	37,3	38	17,3	22	10	2,94	1,07
A19	6	2,7	33	15,0	76	34,5	87	39,5	18	8,2	3,35	0,92
A20	47	21,4	71	32,3	47	21,4	33	15,0	22	10,0	2,60	1,25
A21	37	16,8	60	27,3	61	27,7	29	13,2	33	15,0	2,82	1,28
A22	7	3,2	45	20,5	51	23,2	78	35,5	39	17,7	3,44	1,09
A23	3	1,4	50	22,7	63	28,6	69	3,14	35	15,9	3,37	1,04
A24	7	3,2	43	19,5	83	37,7	59	26,8	28	12,7	3,26	1,01
A25	5	2,3	32	14,5	114	51,8	52	23,6	17	7,7	3,20	0,86
GENEL ORTALAMA											3,14	

Çizelge 4.200 incelendiğinde anket çalışmasına katılan öğretmen deneklerin bağımlı sorulara verdikleri en olumlu yanıtlar $X=3.64$ (sık sık) düzeyinde “Derslere karşı ilgisiz ve kayıtsız olmak.” İfadesi, $X= 3.61$ (sık sık) düzeyinde “Derse araç ve gereçsiz girmek.” İfadesine ve $X=3.61$ (sık sık) düzeyinde “Öğretmenden izinsiz konuşmak.” İfadesine verilmiştir.

Araştırmaya katılan öğretmen deneklerin bağımlı sorulara verdikleri en olumsuz cevaplar $X=2.33$ (her zaman) düzeyinde “Yanlarında kesici alet bulundurmak.” İfadesi ile $X=2.60$ (her zaman) düzeyinde “Okulda sigara içmek.” İfadesine verilmiştir.

Araştırmaya katılan öğretmen denekler sorulara $X=3.14$ (bazen) düzeyinde cevap vermişlerdir.

Çizelge 4-201 Öğretmenlerin, Öğrencilerin Sınıfta Disiplini Bozan Davranışlarının Nedenlerine Yönelik Bağımlı Sorulara Verdiği Cevapların Frekans, Yüzde , Ortalama Ve Standart Sapmasına Göre Dağılımı

Soru	Hiçbir zaman		Nadiren		Bazen		Sık sık		Her zaman		X	Ss
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
B1	3	1,4	15	6,8	97	44,1	88	40,0	17	7,7	3,45	0,79
B2	22	10,0	31	14,1	71	32,3	75	34,1	21	9,5	3,19	1,11
B3	18	8,2	59	26,8	86	39,1	40	18,2	17	7,7	2,90	1,04
B4	30	13,6	56	25,5	72	32,7	41	18,6	21	9,5	2,85	1,16
B5	14	6,4	69	31,4	90	40,9	39	17,7	8	3,6	2,80	0,92
B6	4	1,8	10	4,5	57	25,9	86	39,1	63	28,6	3,88	0,93
B7	1	0,5	9	4,1	74	33,6	91	41,4	45	20,5	3,77	0,83
B8	5	2,3	54	24,5	85	38,6	50	22,7	26	11,8	3,17	1,00
B9	10	4,5	55	25,0	99	45,0	39	17,7	17	7,7	2,99	0,96
B10	8	3,6	67	30,5	82	37,3	51	23,2	12	5,5	2,96	0,95
B11	39	17,7	81	36,8	57	25,9	36	16,4	7	3,2	2,50	1,06
B12	9	4,1	25	11,4	70	31,8	77	35,0	39	17,7	3,50	1,04
B13	37	16,8	23	10,5	53	24,1	55	25,0	52	23,6	3,28	1,37
B14	30	13,6	43	19,5	72	32,7	53	24,1	22	10,0	2,97	1,17
B15	21	9,5	47	21,4	83	37,7	45	20,5	24	10,9	3,01	1,11
GENEL ORTALAMA											3.14	

Çizelge 4.201 incelendiğinde anket çalışmasına katılan öğretmen deneklerin bağımlı sorulara verdikleri en olumlu yanıtlar X=3.88 (sık sık) düzeyinde “Tv ve internetteki kötü örneklerin çokluğu.” İfadesi, X= 3.77 (sık sık) düzeyinde “Bulundukları yaşın ve gelişim özelliklerinin etkisi.” İfadesine verilmiştir.

Araştırmaya katılan öğretmen deneklerin bağımlı sorulara verdikleri en olumsuz cevap $X=2.50$ (herzaman) düzeyinde “Sınıfta uyulması gereken kuralların açık ve anlaşılır olmaması.” İfadesine verilmiştir.

Araştırmaya katılan öğretmen denekler sorulara $X=3.14$ (bazen) düzeyinde cevap vermişlerdir.

Çizelge 4-202 Öğretmenlerin, Disiplin Problemlerine Karşı Kullanılan Yöntemlere Yönelik Bağımlı Sorulara Verdiği Cevapların Frekans, Yüzde , Ortalama Ve Standart Sapmasına Göre Dağılımı

Soru	Hiçbir zaman		Nadiren		Bazen		Sık sık		Her zaman		X	Ss
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
C1	1	0,5	17	7,7	50	22,7	101	45,9	51	23,2	3,83	0,88
C2	11	5,0	23	10,5	99	45,0	70	31,8	17	7,7	3,26	0,92
C3	2	0,9	38	17,3	72	32,7	82	37,3	26	11,8	3,41	0,94
C4	9	4,1	20	9,1	73	33,2	93	42,3	25	11,4	3,47	0,95
C5	22	10,0	78	35,5	63	28,6	48	21,8	9	4,1	2,74	1,03
C6	4	1,8	38	17,3	101	45,9	64	29,1	13	5,9	3,20	0,85
C7	47	21,4	76	34,5	73	33,2	18	8,2	6	2,7	2,36	0,99
C8	8	3,6	58	26,4	93	42,3	50	22,7	11	5,0	2,99	0,91
C9	1	0,5	21	9,5	74	33,6	95	43,2	29	13,2	3,59	0,85
C10	108	49,1	55	25,0	26	11,8	21	9,5	10	4,5	1,95	1,18
C11	6	2,7	15	6,8	35	15,9	68	30,9	96	43,6	4,05	1,05
C12	16	7,3	71	32,3	86	39,1	30	13,6	17	7,7	2,82	1,01
GENEL ORTALAMA											3,14	

Çizelge 4.202 incelendiğinde anket çalışmasına katılan öğretmen deneklerin bağımlı sorulara verdikleri en olumlu yanıtlar $X=4.04$ (herzaman) düzeyinde “Yaptığı olumlu davranışları

övmek.” İfadesi, $X= 3.83$ (sık sık) düzeyinde “Öğrenci ailesi ile iletişim kurmak.” İfadesine verilmiştir.

Araştırmaya katılan öğretmen deneklerin bağımlı sorulara verdikleri en olumsuz cevap $X=1.95$ (her zaman) düzeyinde “Öğrencinin tenffüse çıkmasına izin vermemek.” İfadesine verilmiştir.

Araştırmaya katılan öğretmen denekler sorulara $X=3.14$ (bazen) düzeyinde cevap vermişlerdir.

BÖLÜM 5

5. TARTIŞMALAR

5.1. ÖĞRETMENLERİN KİŞİSEL BİLGİ VE DİĞER BAĞIMSIZ DEĞİŞKENLERE VERDİKLERİ CEVAPLARA İLİŞKİN TARTIŞMALAR

Çizelge 4.1. incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmenlerin %65'inin erkek, %35'inin bayan öğretmenler oluşturmaktadır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğunu erkek öğretmenler oluşturmaktadır. Bu durum;

Endüstri meslek liselerinde erkek öğretmenlerin daha çok çalışma eğilimi gösterdiği anlamına gelebilir.

Endüstri meslek liseleri bölümler itibariyle daha çok erkek öğretmenlerin çalışmasına uygun ahşap, metal, elektrik gibi bölümlerin bulunduğu düşünülebilir.

Bayan öğretmenlerin endüstri meslek liselerinde çalışmayı tercih etmedikleri düşünülebilir.

Meslek liselerinde çalışan erkek öğretmenlerin bayan öğretmenlerden sayıca fazla olabileceği anlamına gelebilir.

Meslek liselerinde uygulanan tam gün eğitimin bayan öğretmenlerin meslek liselerinde çalışmak istemelerini engelleyeceği anlamına gelebilir.

Çizelge 4.2. incelendiğinde öğretmenlerin bulunduğu okulda, %32,27'si 0-2 yıl, %28,18'i 3-5 yıl, %12,27'si 6-8 yıl , %20'si 9-10 yıl, %7,27'si 11 yıl ve üstü sürelerle görev yaptıklarını göstermektedir.. Bu durum;

Meslek liselerinde görev yapan öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma süreleri 0-2 yıl aralığında yoğunlaştığı söylenebilir.

Ülkemiz şartları itibariyle genç nüfusta meydana gelen devlet garantili iş sahibi olma düşüncesinin genç kadroyu kısa dönemde öğretmenliğe yönelttiği söylenebilir.

Çizelge 4.3. incelendiğinde öğretmenlerin %18,18'i 0-5 Yıl, %48.18'i 6-10 yıl, %25'i 11-15 yıl , %4,55'i 16-20 yıl, %2,73'ü 21-25 yıl, %1,36'sı 26 yıl ve üstü görev yapmaktadır. Bu durum;

Meslek liselerinde görev yapan öğretmen kadrosunun 6-15 yıl kıdem aralığında yoğunlaştığı söylenebilir.

Belli bir yıl kıdeme sahip öğretmenlerin, aktif ders takibinden çok idari görev yada benzeri görevlerle farklı görevlere kaydığı düşünülebilir.

Ülkemiz şartları itibariyle genç nüfusta meydana gelen devlet garantili iş sahibi olma düşüncesinin genç kadroyu kısa dönemde öğretmenliğe yönelttiği söylenebilir.

Çizelgede 4.4. incelendiğinde öğretmenlerin % 3,64'ü Yüksek Teknik Öğretmen Okulu mezunu, %2,27'si Meslek Yüksek Okulu mezunu, % 45,91'i Teknik Eğitim Fakültesi mezunu, % 23,18'i Eğitim Fakültesi mezunu, % 20'si Fen Edebiyat Fakültesi mezunu, % 1,82'si Mühendislik Fakültesi mezunu, % 3,18'i ise Diğer fakülte mezunlarından oluşmaktadır.Bu durum;

Eğitim öğretim kadrosunun çoğunlukla 4 yıllık fakülte mezunu öğretmenlerden oluştuğunu söyleyebiliriz.

Öğretmen yetiştiren yüksek öğretim kurumlarının 4 yıllık fakülteler olmasının bu durumu doğruduğu söylenebilir.

Ön lisans mezunlarının çok az da olsa görev yaptığı söylenebilir.

Çizelgede 4.5. incelendiğinde öğretmenlerin %49,1'i Kültür dersi öğretmeni, %50,9'u Meslek dersi öğretmenidir.

Meslek liselerinde kültür dersi ve meslek dersi öğretmen sayılarının birbirlerine yakın olduğu söylenebilir.

5.2. ÖĞRETMENLERİN BAĞIMSIZ DEĞİŞKENLERE GÖRE BAĞIMLI DEĞİŞKENLERE VERDİĞİ CEVAPLARA İLİŞKİN TARTIŞMALAR

5.2.1. “Cinsiyet” Değişkenine İlişkin Tartışmalar

Bu bölümde cinsiyet değişkenine ilişkin elde edilen bulgular tartışılacaktır. Öğretmen deneklerin bağımlı sorulara verdiği cevapların cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek üzere yapılan bağımsız grup t testi sonucunda yapılan 52 sorudan 10 soruya verilen cevaplarda farklılık bulunmuştur

Çizelge 4.6 incelendiğinde; erkekler , öğretmenlerden izinsiz konuşmak sınıf disiplinini bozar düşüncesine bayan öğretmenlere göre daha çok katıldıkları görülmektedir. Bu durum;

Erkek öğretmenlerin bayan öğretmenlere oranla daha otoriter bir yapıya sahip olduğu, ve sınıfta mutlak hakim olan kendileri olacağı düşüncesi hakim olabilir

Çizelge 4.7 incelendiğinde; erkekler , kılık kıyafet kurallarına uymamak sınıf disiplinini bozar düşüncesine bayan öğretmenlere göre daha çok katıldıkları görülmektedir. Bu durum;

Erkek öğretmenlerin kılık kıyafet konusunda bayan öğretmenlere oranla daha hassas oldukları söylenebilir.

Erkek öğretmenlerdeki bu hassasiyetin, meslek liselerinde erkek öğrenci sayısının fazla olmasının etkisi olabileceği düşünülebilir.

Çizelge 4.8 incelendiğinde; bayanlar, İzin almadan sınıf içinde dolaşmak disiplini bozar düşüncesine erkek öğretmenlere göre daha çok katıldıkları görülmektedir.Bu durum;

Sınıf içindeki hareketliliğin bayan öğretmenlerin motivasyonlarını bozduğunu düşündürebilir.

Çizelge 4.9 incelendiğinde; erkekler, öğrencilerin ilgisini çekmeyen ödevlerin verilmesi disiplini bozan davranış nedenlerindendir düşüncesine bayan öğretmenlere göre daha çok katıldıkları görülmektedir.Bu durum;

Erkek öğretmenlerin, bayan öğretmenlere oranla ilgi çekmeyen ödevlerin verilmesinin öğrencilerin derse olan ilgilerini azalttığını ve bu durumunda disiplinsizliği tetiklediğini düşündürebilir.

Çizelge 4.10 incelendiğinde; erkekler, öğretmenin disiplini sağlama yaklaşımlarını bilmemesi disiplini bozan davranış nedenlerindendir düşüncesine bayan öğretmenlere göre daha çok katıldıkları görülmektedir.Bu durum;

Erkek öğretmenlerin otoriter yapılarından dolayı, kendilerinden başka öğretmenlerin ,disiplin sağlama konusunda yetersiz oldukları düşüncesine sahip oldukları söylenebilir.

Çizelge 4.11 incelendiğinde; erkekler, öğretim araçlarındaki eksiklik disiplini bozan davranış nedenlerindendir düşüncesine bayan öğretmenlere göre daha çok katıldıkları görülmektedir.Bu durum;

Erkek öğretmenlerin derste öğretim araçlarını fazla kullanmadıkları söylenebilir.

Bayan öğretmenlerin derste sıklıkla eğitim öğretim araçlarından faydalandıkları, bunların olmaması durumunda öğrencilerin dikkatinin dağılarak disiplinsiz davranışlar içine girdikleri söylenebilir.

Çizelge 4.12 incelendiğinde; erkekler, öğrenciyi vücut dili ile sözsüz uyarmak disiplin problemlerine karşı kullanılan yöntemlerdendir düşüncesine bayan öğretmenlere göre daha çok katıldıkları görülmektedir.Bu durum;

Bu durum erkek öğretmenlerin otoriter yapılarından dolayı sınıf içindeki itenmeyen davranışlar karşısında konuşmadan sadece hareketleriyle öğrenciler üzerinde etkili olabildiklerini düşündürebilir

Çizelge 4.13 incelendiğinde; bayanlar, öğrenciyi daha fazla ödev vermek disiplin problemlerine karşı kullanılan yöntemlerdendir düşüncesine erkek öğretmenlere göre daha çok katıldıkları görülmektedir.Bu durum;

Bayan öğretmenlerin disiplini fazla ödev vererek,ve dolayısıyla not faktörünü kullanarak sağlama eğiliminde oldukları söylenebilir

Çizelge 4.14 incelendiğinde; erkekler, öğrencinin teneffüse çıkmasına izin vermemek disiplin problemlerine karşı kullanılan yöntemlerdendir düşüncesine bayan öğretmenlere göre daha çok katıldıkları görülmektedir.Bu durum;

Erkek öğretmenlerin disiplin zafiyeti gösteren öğrencilere karşı onlar için çok önemli olan teneffüsten mahrum bırakarak disiplin sağlama yolunu seçtikleri söylenebilir

5.2.2. “Bulunduğunuz okuldaki çalışma süresi” Değişkenine İlişkin Tartışmalar

Bu bölümde öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma süreleri değişkenine ilişkin elde edilen bulgular tartışılacaktır. Öğretmenlerin bağımlı sorulara verdikleri cevapların öğretmenlerin bulundukları okuldaki çalışma süreleri değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek üzere yapılan Anova (tek yönlü varyans) testi sonucunda 52 sorudan 18 soruya verilen cevapta tesadüfi olmayan farklılık bulunmuştur.

Çizelge 4.19 incelendiğinde; 3-5 yıl, 6-8 yıl ve 9-10 yıl aralığındaki öğretmenlerin, öğrencilerin derslere karşı ilgisiz ve kayıtsız olmaları disiplinsizliktir düşüncesine 11 yıl üstü öğretmenlere göre daha çok katıldıkları görülmektedir. Bu durum;

Bulundukları okulda 3-10 yıl aralığında görev yapan öğretmenlerin tükenmişlik düzeylerinin daha uzun süre görev yapan öğretmenlere oranla daha az olduğu söylenebilir.

11 yıldan daha uzun süre görev yapan öğretmenlerin bu durumu kanıtsadıkları düşünülebilir.

Çizelge 4.21 incelendiğinde; 9-10 yıl aralığındaki öğretmenlerin, öğretmenden izinsiz konuşmak disiplinsizliktir düşüncesine 0-2 yıl aralığındaki öğretmenlere göre daha çok katıldıkları görülmektedir. Bu durum;

Aynı kurum da uzun süre göre yapan öğretmenlerin,kendi kendilerine yeterliliklerini sorgulamalarına neden olduğu söylenebilir.

Çizelge 4.23 incelendiğinde; 3-5 yıl,6-8 yıl ve 9-10 yıl aralığındaki öğretmenlerin, öğretmenlere karşı saygılı olmamak disiplinsizliktir düşüncesine 0-2 yıl aralığındaki öğretmenlere göre daha çok katıldıkları görülmektedir. Bu durum;

0-2 yıl aralığındaki öğretmenler kendilerini kurumda kabul ettirmek istedikleri için bu konuda esnek düşünceye sahip olabilecekleri söylenebilir.

Çizelge 4.31 incelendiğinde; 0-2 yıl, 3-5 yıl,6-8 yıl ve 9-10 yıl aralığındaki öğretmenlerin, dersi dinlememek disiplinsizliktir düşüncesine 11 yıl üstü öğretmenlere göre daha çok katıldıkları görülmektedir. Bu durum;

11 yıl üstü görev yapan öğretmenlerin tükenmişlik düzeylerinin oldukça yüksek olduğu söylenebilir.

Çizelge 4.65 incelendiğinde; 6-8 yıl aralığındaki öğretmenlerin, derslerin sıkıcı olması disiplinsizlik nedenlerindendir düşüncesine 0-2 yıl aralığındaki öğretmenlere göre daha çok katıldıkları görülmektedir. Bu durum;

6-8 yıl aralığındaki öğretmenlerin derslerin sıkıcı geçmemesi için gerekli eğitim tekniklerini bilmedikleri söylenebilir.

Çizelge 4.74 incelendiğinde; 6-8 yıl aralığındaki öğretmenlerin, öğrenciyi rehberlik servisine göndermek disiplin problemlerine karşı kullanılan yöntemlerdendir düşüncesine 11 yıl üstü öğretmenlere göre daha çok katıldıkları görülmektedir. Bu durum;

Aynı okulda uzun süre görev yapan öğretmenler sorunları kendi yöntemleri ile çözme yoluna gittikleri söylenebilir

5.2.3. “Mesleki kıdem” Değişkenine İlişkin Tartışmalar

Bu bölümde öğretmenlerin mesleki kıdem değişkenine ilişkin elde edilen bulgular tartışılacaktır. Öğretmen deneklerin bağımlı sorulara verdikleri cevapların mesleki kıdem değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek üzere yapılan Anova (tek yönlü varyans) testi sonucunda 52 sorudan 19 soruya verilen cevapta tesadüfi olmayan farklılık bulunmuştur.

Çizelge 4.82. incelendiğinde; 25 yıl üstü öğretmenlerin, derse araç ve gereçsiz gelmek disiplinsizliktir düşüncesine 11-15 yıl aralığındaki öğretmenlere göre daha çok katıldıkları görülmektedir. Bu durum;

25 yıl üstü öğretmenler meslekteki kıdemleri arttıkça ders araç ve gereçlerinin sınıf yönetimi açısından daha önemli olduklarını düşündükleri söylenebilir

Çizelge 4.92. incelendiğinde; 21-25 yıl üstü öğretmenlerin, derste uyuma eğiliminde olmak displinsizliktir düşüncesine 11-15 yıl aralığındaki öğretmenlere göre daha çok katıldıkları görülmektedir. Bu durum;

Kıdemli öğretmenlerin derste uyuma eğilimde olmanın kendileri için saygısızlık olarak değerlendirdikleri söylenebilir

Çizelge 4.108. incelendiğinde;0-5 yıl aralığındaki öğretmenlerin, disiplin yönetmeliğinin yetersizliği displinsizlik nedenlerindendir düşüncesine 25 yıl üstü öğretmenlere göre daha çok katıldıkları görülmektedir. Bu durum;

Mesleğe yeni başlamış öğretmenlerin mevzuata daha bağlı oldukları düşünülebilir

Kıdemli öğretmenler disiplin problemleri karşısında tecrübeleri doğrultusunda çözüm yoluna gittikleri dsöylenebilir.

Çizelge 4.122. incelendiğinde; 16-20 yıl aralığındaki öğretmenlerin, öğretim araçlarındaki eksiklik displinsizlik nedenlerindendir düşüncesine 25 yıl üstü öğretmenlere göre daha çok katıldıkları görülmektedir. Bu durum;

25 yıl üstü öğretmenler derste değişik eğitim araç gereci kullanma ihtiyacı duymadıkları söylenebilir

Çizelge 4.128. incelendiğinde; 21-25 yıl aralığındaki öğretmenlerin, sosyal faaliyetlere katılımını sağlamak displin problemlerine karşı kullanılan yöntemlerdendir düşüncesine 0-5 yıl aralığındaki öğretmenlere göre daha çok katıldıkları görülmektedir. Bu durum;

Kıdemli öğretmenlerin ders dışı etkinliklerin öğrencileri disiplinsiz davranışlardan uzaklaştırarak olumlu davranışlar kazanmaları yönünde güdüleyeceği düşüncesine hakim oldukları söylenebilir.

Çizelge 4.138. incelendiğinde; 21-25 yıl aralığındaki öğretmenlerin, öğrenciyi rehberlik servisine göndermek disiplin problemlerine karşı kullanılan yöntemlerdendir düşüncesine 0-5 yıl aralığındaki öğretmenlere göre daha çok katıldıkları görülmektedir. Bu durum;

Kıdemli öğretmenlerin disiplin problemleriyle uğraşmak istemediklerini ve bu işin okul yönetimi tarafından halledilmesi gerektiğine inadıkları söylenebilir

0-5 yıl aralığındaki öğretmenlerin problemleri kendi yöntemleri ile çözme yoluna gittikleri düşünülebilir.

5.2.4. “Mezun olduğunuz okul” Değişkenine İlişkin Tartışmalar

Bu bölümde öğretmenlerin mezun oldukları okul değişkenine ilişkin elde edilen bulgular tartışılacaktır. Öğretmen deneklerin bağımlı sorulara verdikleri cevapların öğretmenlerin mezun oldukları okul değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek üzere yapılan t testi sonucunda 52 sorudan 9 soruya verilen cevaplarda farklılık bulunmuştur.

Çizelge 4.162. incelendiğinde; teknik eğitim fakültesi mezunu öğretmenlerin, öğretmenin tutarsızlığı disiplinsizlik nedenlerindendir düşüncesine meslek yüksek okulu mezunu öğretmenlere göre daha çok katıldıkları görülmektedir. Bu durum;

Meslek liselerinin çoğunluğunu oluşturan teknik eğitim mezunu öğretmenlerinin tutarsızlık yönünden diğer öğretmenleri suçlama eğiliminde oldukları söylenebilir.

Öğretmenlik formasyonu zayıf olan meslek yüksek okulu mezunu öğretmenlerin bu konuyu çok ciddiye almadıkları düşünülebilir.

Çizelge 4.172. incelendiğinde; diğer fakülte mezunu öğretmenlerin, öğretim araçlarındaki eksiklik disiplinsizlik nedenlerindendir düşüncesine meslek yüksek okulu mezunu öğretmenlere göre daha çok katıldıkları görülmektedir. Bu durum;

Öğretmenlik formasyonu yetersiz olan meslek yüksek okulu mezunlarının derslerde araç gereç kullanımında çok istekli olmadıkları söylenebilir.

Çizelge 4.174. incelendiğinde; eğitim fakültesi mezunu öğretmenlerin, sosyal faaliyetlere katılımını sağlamak disiplin problemlerine karşı kullanılan yöntemlerdendir düşüncesine meslek yüksek okulu mezunu öğretmenlere göre daha çok katıldıkları görülmektedir. Bu durum;

Yine meslek yüksek okulu mezunu öğretmenlerin formasyon eksikliğinden kaynaklanan bir durum olduğu söylenebilir.

Çizelge 4.178. incelendiğinde; meslek yüksek okulu mezunu öğretmenlerin, öğrenciyi okul yöneticilerine göndermek disiplin problemlerine karşı kullanılan yöntemlerdendir düşüncesine eğitim fakültesi mezunu öğretmenlere göre daha çok katıldıkları görülmektedir. Bu durum;

Meslek yüksek okulu mezunu öğretmenlerin problemler karşısında pasif davranıp ,bu konularla okul idaresinin ilgilenmesi gerektiği görüşüne hakim oldukları söylenebilir.

5.2.5. “Öğretmenlik Alanı” Değişkenine İlişkin Tartışmalar

Bu bölümde öğretmenlerin öğretmenlik alanı değişkenine ilişkin elde edilen bulgular tartışılacaktır. Öğretmen deneklerin bağımlı sorulara verdikleri cevapların öğretmenlik alanı değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek üzere yapılan t testi sonucunda 53 sorudan 13 soruya verilen cevaplarda farklılık bulunmuştur.

Çizelge 4.186 incelendiğinde; meslek dersi öğretmenleri , öğretmenlerden izinsiz konuşmak sınıf disiplinini bozar düşüncesine kültür dersi öğretmenlerine göre daha çok katıldıkları görülmektedir. Bu durum;

Kültür dersi öğretmenlerine göre, atelyelerde öğrencilerle daha fazla vakit geçiren teknik öğretmenlerin bu konuda hassas oldukları söylenebilir.

Çizelge 4.187 incelendiğinde; kültür dersi öğretmenleri, dersi dinlememek sınıf disiplini bozar düşüncesine meslek dersi öğretmenlerine göre daha çok katıldıkları görülmektedir. Bu durum;

Genelde öğrencilerle atelye ortamında birlikte olan meslek dersi öğretmenlerinin bu konudan çok etkilenmediklerini düşündürebilir.

Çizelge 4.192 incelendiğinde; meslek dersi öğretmenleri, öğretmenin tutarsızlığı disiplinsizlik nedenlerindendir düşüncesine kültür dersi öğretmenlerine göre daha çok katıldıkları görülmektedir. Bu durum;

Meslek liselerinin çoğunluğunu oluşturan meslek öğretmenlerinin tutarsızlık yönünden diğer öğretmenleri suçlama eğiliminde oldukları söylenebilir.

Çizelge 4.194 incelendiğinde; meslek dersi öğretmenleri, sınıfların kalabalık oluşu disiplinsizlik nedenlerindendir düşüncesine kültür dersi öğretmenlerine göre daha çok katıldıkları görülmektedir. Bu durum;

Kalabalık sınıflarla atelyelerde uygulama yapan meslek dersi öğretmenlerinin sınıfa hakim olamadıkları söylenebilir.

Çizelge 4.196 incelendiğinde; meslek dersi öğretmenleri, öğretim araçlarındaki eksiklik disiplinsizlik nedenlerindendir düşüncesine kültür dersi öğretmenlerine göre daha çok katıldıkları görülmektedir. Bu durum;

Atelyelerde eksik araç gerecin disiplin problemi oluşturduğu düşüncesine hakim oldukları söylenebilir.

5.3. ÖĞRETMENLERİN BAĞIMLI SORULARA VERDİĞİ CEVAPLARIN FREKANS, YÜZDE, ORTALAMA, VE STANDART SAPMA DAĞILIMLARINA İLİŞKİN TARTIŞMALAR

5.3.1. Öğretmenlerin, Öğrencilerin Sınıfta Disiplini Bozan Davranışlarına Yönelik Bağımlı Sorulara Verdiği Cevapların Frekans, Yüzde , Ortalama Ve Standart Sapmasına Göre Dağılımlarına İlişkin Tartışmalar

Çizelge 4.200 incelendiğinde anket çalışmasına katılan öğretmen deneklerin bağımlı sorulara verdikleri en olumlu yanıtlar $X=3.64$ (sık sık) düzeyinde “Derslere karşı ilgisiz ve kayıtsız olmak.” İfadesi, $X= 3.61$ (sık sık) düzeyinde “Derse araç ve gereçsiz girmek.” İfadesine ve $X=3.61$ (sık sık) düzeyinde “Öğretmenden izinsiz konuşmak.” İfadesine verilmiştir. Bu durum;

Öğretmenlerin derse karşı ilgisiz ve kayıtsız öğrencilerin sınıf disiplinini bozduklarını düşündükleri söylenebilir.

Derse araç ve gereçsiz gelmenin başarıyı düşürdüğünü düşündükleri söylenebilir.

Sınıf içinde öğretmen izinsiz konuşma eyleminin öğretmenin ve diğer öğrencilerin motivasyonunu bozduğunu düşündükleri söylenebilir.

Araştırmaya katılan öğretmen deneklerin bağımlı sorulara verdikleri en olumsuz cevaplar $X=2.33$ (her zaman) düzeyinde “Yanlarında kesici alet bulundurmak.” İfadesi ile $X=2.60$ (her zaman) düzeyinde “Okulda sigara içmek.” İfadesine verilmiştir. Bu durum;

Yanlarında kesici alet bulundurmak eylemiyle çok sık karşılaşmadıkları düşünülebilir.

5.3.2. Öğretmenlerin, Öğrencilerin Sınıfta Disiplini Bozan Davranışlarının Nedenlerine Yönelik Bağımlı Sorulara Verdiği Cevapların Frekans, Yüzde , Ortalama Ve Standart Sapmasına Göre Dağılımlarına İlişkin Tartışmalar

Çizelge 4.201 incelendiğinde anket çalışmasına katılan öğretmen deneklerin bağımlı sorulara verdikleri en olumlu yanıtlar $X=3.88$ (sıksık) düzeyinde “Tv ve internetteki kötü örneklerin çokluğu.” İfadesi, $X= 3.77$ (sıksık) düzeyinde “Bulundukları yaşın ve gelişim özelliklerinin etkisi.” İfadesine verilmiştir.Bu durum;

Öğrencilerin Tv ve internetten olumsuz yönde etkilendikleri söylenebilir.

Öğrencilerin ve ailelerin güvenli internet kullanımı hakkında bilgi sahibi olmadıkları söylenebilir.

Öğrencilerin gelişimleri sürecinde ailelerinden ve okuldan yeterli desteği almadıkları söylenebilir.

Araştırmaya katılan öğretmen deneklerin bağımlı sorulara verdikleri en olumsuz cevap $X=2.50$ (herzaman) düzeyinde “Sınıfta uyulması gereken kuralların açık ve anlaşılır olmaması.” İfadesine verilmiştir. Bu durum;

Öğretmenler sınıfta uyulması gereken kuralların yeterince açık ve anlaşılır olduğunu düşündükleri söylenebilir.

5.3.3. Öğretmenlerin, Disiplin Problemlerine Karşı Kullanılan Yöntemlere Yönelik Bağımlı Sorulara Verdiği Cevapların Frekans, Yüzde , Ortalama Ve Standart Sapmasına Göre Dağılımlarına İlişkin Tartışmalar

Çizelge 4.202 incelendiğinde anket çalışmasına katılan öğretmen deneklerin bağımlı sorulara verdikleri en olumlu yanıtlar $X=4.04$ (herzaman) düzeyinde “Yaptığı olumlu davranışları

övmek.” İfadesi, $X= 3.83$ (sık sık) düzeyinde “Öğrenci ailesi ile iletişim kurmak.” İfadesine verilmiştir. Bu durum;

Öğrencilerin hatlarını cezalandırmak yerine onların olumlu davranışlarını övmenin daha faydalı olacağını düşündükleri söylenebilir.

Öğrenci ailesiyle iletişim kurmanın hem aile için hemde öğrenci için daha faydalı olacağı düşünülebilir.

Araştırmaya katılan öğretmen deneklerin bağımlı sorulara verdikleri en olumsuz cevap $X=1.95$ (her zaman) düzeyinde “Öğrencinin tenffüse çıkmasına izin vermemek.” İfadesine verilmiştir. Bu durum;

Öğrencinin teneffüsünü kısıtlamanı hiçbir faydası olmayacağı hatta bir sonraki derste daha büyük problemlere yol açabileceği düşünülebilir.

BÖLÜM 6

6. SONUÇLAR

6.1. ÖĞRETMENLERİN KİŞİSEL BİLGİ VE DİĞER BAĞIMSIZ DEĞİŞKENLERE VERDİKLERİ CEVAPLARA İLİŞKİN SONUÇLAR

Bu bölümde, öğretmen deneklerin kişisel bulgularına ait sorulara verdikleri cevaplara ilişkin sonuçlar verilmektedir.

1. Öğretmen deneklerin çoğunu (% 65) erkek öğretmenler oluşturmaktadır.
2. Öğretmen deneklerin çoğunu, teknik öğretmenler oluşturmaktadır.
3. Öğretmen deneklerin teknik branşlarda olanlarının çoğu erkek öğretmenlerdir.
4. Meslek liselerini bayan öğretmenler daha az tercih etmektedir.
5. Öğretmen deneklerin bulundukları okuldaki çalışma süresine göre çoğunluğunu (% 32,27'sini) 0-2 yıl aralığındaki öğretmenler oluşturmaktadır. Öğretmenlerin % 28,18'ini 3-5 yıl arasında, %20'sini 9-10 yıl arasında, % 12,27'sini 6-8 yıl arasında, % 7,27'sini 11 yıl üstü öğretmenler oluşturmaktadır.
6. Öğretmen deneklerin yaklaşık yarısını (% 48,18'ini) 6-10 yıl arasındaki kıdeme sahip öğretmenler oluşturmaktadır. %25'ini 11-15 yıl arasındaki kıdeme sahip, %18,18'ini 0-5 yıl arasındaki kıdeme sahip, % 10'unu 16-20 yıl arasındaki kıdeme sahip, % 2,73'ünü 21-25 yıl arasındaki kıdeme sahip, %1,36'sını 26 yıl ve üstü mesleki kıdeme sahip öğretmenler oluşturmaktadır.

7. Öğretmen deneklerin çoğunluğu (% 45,91) TEF mezunudur. % 23,18'i E.F. mezunu, %20'si F.E.F. mezunu, %3,64'ü Y.T.Ö.O mezunu, %3,18'i diğer fakülteer mezunu, %2,27'si M.Y.O mezunu, % 1,82'si ise M.F. mezunu durumundadır.
8. Öğretmen deneklerin % 50,9'u Meslek dersi öğretmeni, %49,1'i Kültür dersi öğretmeni durumundadır.

6.1.1. Öğretmenlerin Bağımsız Değişkenlere Göre Bağımlı Sorulara Verdiği Cevaplara İlişkin Sonuçlar

6.1.1.1. Öğretmen Deneklerde “Cinsiyet” Değişkenine İlişkin Sonuçlar

Bu bölümde, öğretmen deneklerin “cinsiyet” değişkenine ait sorulara verdiği cevaplara ilişkin sonuçlar verilmektedir.

Bayan öğretmen denekler;

1. İzin almadan sınıf içinde dolaşmak disiplin problemidir düşüncesine erkek öğretmenlere göre daha fazla sahiptirler.
2. Öğrenciye daha fazla ödev vermek disiplin problemlerine karşı kullanılan yöntemlerdendir düşüncesine erkek öğretmenlere göre daha fazla sahiptirler.

Erkek öğretmen denekler;

1. Öğretmenden izinsiz konuşmak ve kılık kıyafet kurallarına uymamak disiplin problemidir düşüncesine bayan öğretmenlere göre daha fazla sahiptirler.
2. Öğrencinin ilgisini çekmeyen ödevler verilmesi, öğretmenin disiplini sağlayıcı yöntemleri bilmemesi ve öğretim araçlarındaki eksiklik disiplinsizliğe yol açan etkenlerdendir düşüncesine bayan öğretmenlere göre daha fazla sahiptirler.

3. Öğrenciyi vücut dili ile sözsüz uyarmak, öğrencinin teneffüse çıkmasına izin vermemek ve yaptığı olumlu davranışları övmek disiplin problemlerine karşı kullanılan yöntemlerdendir düşüncesine bayan öğretmenlere göre daha fazla sahiptirler.

6.1.1.2. Öğretmen Deneklerde “Bulundukları okuldaki çalışma süresi” Değişkenine İlişkin Sonuçlar

Bu bölümde, öğretmen deneklerin “bulundukları okuldaki çalışma süresi” değişkenine ait sorulara verdiği cevaplara ilişkin sonuçlar verilmektedir.

3-5 yıl aralığındaki öğretmen denekler;

1. Derslere karşı ilgisiz ve kayıtsız olmak, dersi dinlememek, okul ve sınıf kurlarına uymamak ve izin almadan sınıf içersisinde dolaşmak disiplin problemidir düşüncesine diğer öğretmenlere göre daha fazla sahiptirler.
2. Disiplin yönetmeliğinin yetersizliği disiplinsizliğe yol açan etkenlerdendir düşüncesine diğer öğretmenlere göre daha fazla sahiptirler.
3. Öğrencinin omzuna hafifçe dokunarak uyarmak disiplin problemlerine karşı kullanılan yöntemlerdendir düşüncesine diğer öğretmenlere göre daha fazla sahiptirler.

6-8 yıl aralığındaki öğretmen denekler;

1. Öğretmenlere karşı saygılı olmamak, okul içinde birbirlerine karşı şiddet uygulamak, hertürlü öğrenmeye karşı ilgisiz olmak, gereksiz yere devamsızlık yapmak, derste uyuma eğiliminde olmak ve derste cep telefonu ile ilgilenmek disiplin problemidir düşüncesine diğer öğretmenlere göre daha fazla sahiptirler.

2.Aile içi problem yaşamaları, derslerin sıkıcı olması ve sınıfların kalabalık oluşu disiplinsizliğe yol açan etkenlerdendir düşüncesine diğer öğretmenlere göre daha fazla sahiptirler.

3.Öğrenciye daha fazla ödev vermek, öğrenciyi rehberlik servisine göndermek ve ceza vermek disiplin problemlerine karşı kullanılan yöntemlerdendir düşüncesine diğer öğretmenlere göre daha fazla sahiptirler.

6.1.1.3. Öğretmen Deneklerde “Mesleki Kıdem” Değişkenine İlişkin Sonuçlar

Bu bölümde, öğretmen deneklerin “mesleki kıdem” değişkenine ait sorulara verdiği cevaplara ilişkin sonuçlar verilmektedir.

0-5 yıl aralığındaki öğretmen denekler;

1. Dersi dinlememek ve kılık kıyafet kurallarına uymamak disiplin problemidir düşüncesine diğer öğretmenlere göre daha fazla sahiptirler.

2.Disiplin yönetmeliğinin yetersizliği disiplinsizliğe yol açan etkenlerdendir düşüncesine diğer öğretmenlere göre daha fazla sahiptirler.

16-20 yıl aralığındaki öğretmen denekler;

1. Sınıfların kalabalık oluşu, aile içi problem yaşamaları ve öğretim araçlarındaki eksiklik disiplinsizliğe yol açan etkenlerdendir düşüncesine diğer öğretmenlere göre daha fazla sahiptirler.

21-25 yıl aralığındaki öğretmen denekler;

1. Gereksiz yere devamsızlık yapmak, derste uyuma eğiliminde olmak, argolu ve küfürlü konuşmak ve kopya çekmek disiplin problemidir düşüncesine diğer öğretmenlere göre daha fazla sahiptirler.

2. Öğrencinin omzuna hafifçe dokunarak uyarmak, sosyal faaliyetlere katılımını sağlamak, öğrenciye daha fazla ödev vermek, sınıfta sorumluluk vermek ve ceza vermek disiplin problemlerine karşı kullanılan yöntemlerdendir düşüncesine diğer öğretmenlere göre daha fazla sahiptirler.

25 yıl üstü öğretmen denekler;

1. Derse araç ve gereçsiz gelmek ve derslere karşı ilgisiz ve kayıtsız olmak disiplin problemidir düşüncesine diğer öğretmenlere göre daha fazla sahiptirler.

2.Öğretmenin öğretim yöntemlerindeki yetersizliği ve bulundukları yaştan ve gelişim özelliklerinin etkisi disiplinsizliğe yol açan etkenlerdendir düşüncesine diğer öğretmenlere göre daha fazla sahiptirler.

3.Öğrenciye daha fazla ödev vermek, öğrenciyi rehberlik servisine göndermek ve ceza vermek disiplin problemlerine karşı kullanılan yöntemlerdendir düşüncesine diğer öğretmenlere göre daha fazla sahiptirler.

6.1.1.4. Öğretmen Deneklerde “Mezun olduğunuz okul” Değişkenine İlişkin Sonuçlar

Bu bölümde, öğretmen deneklerin “mezun olunan okul” değişkenine ait sorulara verdiği cevaplarla ilişkin sonuçlar verilmektedir.

Yüksek teknik öğretmen okulu mezunu öğretmen denekler;

1. Öğretmenden izinsiz konuşmak, okulun bulunduğu çevreye uyum sağlayamamak ve yerlere tükürmek disiplin problemidir düşüncesine diğer öğretmenlere göre daha fazla sahiptirler.

2.Öğrencinin ilgisini çekmeyen ödevlerin verilmesi ve sınıfların kalabalık oluşu disiplinsizliğe yol açan etkenlerdendir düşüncesine diğer öğretmenlere göre daha fazla sahiptirler.

3.Sınıfta rekabet ortamının artırılmasını sağlamak disiplin prblemlerine karşı kullanılan yöntemlerdendir düşüncesine diğer öğretmenlere göre daha fazla sahiptirler.

Meslek yüksek okulu mezunu öğretmen denekler;

1. Dersi dinlememek ve kopya çekmek disiplin problemidir düşüncesine diğer öğretmenlere göre daha fazla sahiptirler

2.Öğretim araçlarındaki eksiklik disiplinsizliğe yol açan etkenlerdendir düşüncesine diğer öğretmenlere göre daha fazla sahiptirler.

3.Öğrenciyi vücut dili ile sözsüz uyarmak, öğrenciyi okul yöneticilerine göndermek, öğrenciye daha fazla ödev vermek ve yaptığı olumlu davranışları övmek disiplin prblemlerine karşı kullanılan yöntemlerdendir düşüncesine diğer öğretmenlere göre daha fazla sahiptirler.

Teknik eğitim fakültesi mezunu öğretmen denekler;

1.Disiplin yönetmeliğinin yetersizliği, öğretmenin öğretim yöntemlerindeki yetersizliği ve öğretmenin tutarsızlığı disiplinsizliğe yol açan etkenlerdendir düşüncesine diğer öğretmenlere göre daha fazla sahiptirler.

Diğer fakülte mezunu öğretmen denekler;

1.Derse araç ve gereçsiz gelmek disiplin problemidir düşüncesine diğer öğretmenlere göre daha fazla sahiptirler.

2.Bulundukları yaşın ve gelişim özelliklerinin etkisi ve ders saatinin fazlalığı disiplinsizliğe yol açan etkenlerdendir düşüncesine diğer öğretmenlere göre daha fazla sahiptirler.

6.1.1.5. Öğretmen Deneklerde “Öğretmenlik Alanı” Değişkenine Ait Sonuçlar

Bu bölümde, öğretmen deneklerin “öğretmenlik alanı” değişkenine ait sorulara verdiği cevaplara ilişkin sonuçlar verilmektedir.

Meslek dersleri branşlarındaki öğretmen denekler;

1. Öğretmenden izinsiz konuşmak, yanlarında kesici alet bulundurmak, okul ve sınıf kurallarına uymamak, izinsiz olarak sınıf içinde dolaşmak ve kopya çekmek disiplin problemidir düşüncesine kültür dersi öğretmenlerine göre daha fazla sahiptirler

2. Öğretmenin tutarsızlığı, derslerin sıkıcı olması, sınıfların kalabalık oluşu ve öğretim araçlarındaki eksiklik disiplinsizliğe yol açan etkenlerdendir düşüncesine kültür dersi öğretmenlerine göre daha fazla sahiptirler.

3. Öğrenciyi vücut dili ile sözsüz uyarmak disiplin problemlerine karşı kullanılan yöntemlerdendir düşüncesine kültür dersi öğretmenlerine göre daha fazla sahiptirler

Kültür dersleri branşlarındaki öğretmen denekler;

1. Dersi dinlememek disiplin problemidir düşüncesine meslek dersi öğretmenlerine göre daha fazla sahiptirler.

2. Sosyal faaliyetlere katılımını sağlamak ve sınıfta rekabet ortamının artırılması disiplin problemlerine karşı kullanılan yöntemlerdendir düşüncesine meslek dersi öğretmenlerine göre daha fazla sahiptirler

6.1.2. Öğretmenlerin Bağımlı Sorulara Verdiği Cevapların Frekans, Yüzde, Ortalama Ve Standart Sapma Dağılımlarına İlişkin Sonuçlar

Bu bölümde, öğretmen deneklerin bağımlı sorulara verdiği cevapların frekans, yüzde, ortalama ve standart sapma dağılımlarına ilişkin sonuçlar verilmektedir.

6.1.3. Öğretmenlerin, Öğrencilerin Sınıfta Disiplini Bozan Davranışlarına Yönelik Verdiği Cevapların Frekans, Yüzde , Ortalama Ve Standart Sapmasına Göre Dağılımlarına İlişkin Sonuçlar

1. Öğretmenler en çok derslere karşı ilgisiz ve kayıtsız olmak düşüncesine katılmaktadırlar.
2. Öğretmenler en çok derse araç ve gereçsiz girmek düşüncesine katılmaktadır.
3. Öğretmenler en çok öğretmenden izinsiz konuşmak düşüncesine katılmaktadır.
4. Öğretmenler en az yanlarında kesici alet bulundurmak düşüncesine katılmaktadır.
5. Öğretmenler en az okulda sigara içmek düşüncesine katılmaktadır.

6.1.4. Öğretmenlerin, Öğrencilerin Sınıfta Disiplini Bozan Davranışlarının Nedenlerine Yönelik Verdiği Cevapların Frekans, Yüzde , Ortalama Ve Standart Sapmasına Göre Dağılımlarına İlişkin Sonuçlar

1. Öğretmenler en çok tv ve internetteki kötü örneklerin çokluğu düşüncesine katılmaktadırlar.

2.Öğretmenler en çok bulundukları yaşı ve gelişim özelliklerinin etkisi düşüncesine katılmaktadır.

3.Öğretmenler en az sınıfta uyulması gereken kuralların açık ve anlaşılır olmaması düşüncesine katılmaktadır.

6.1.5. Öğretmenlerin, Disiplin Problemlerine Karşı Kullanılan Yöntemlere Yönelik Bağımlı Sorulara Verdiği Cevapların Frekans, Yüzde , Ortalama Ve Standart Sapmasına Göre Dağılımlarına İlişkin Sonuçlar

1. Öğretmenler en çok yaptığı olumlu davranışları övmek düşüncesine katılmaktadırlar.

2.Öğretmenler en çok öğrenci ailesi ile iletişim kurmak düşüncesine katılmaktadır.

3.Öğretmenler en az öğrencinin tenffüse çıkmasına izin vermemek düşüncesine katılmaktadır.

BÖLÜM 7

7. ÖNERİLER

Araştırmanın bu bölümünde elde edilen bulgulardan ve ulaşılan sonuçlardan faydalanılarak, Meslek Lisesinde görev yapan öğretmenlerin disiplin anlayışları ve disiplin uygulamalarının belirlenmesinde; öncelikle olumsuz öğrenci davranışlarının nedenleri, bu davranışların neler olduğu, bu davranışlar karşısındaki öğretmen davranışlarının neler olması gerektiği ve bu davranışların engellenmesi için alınması gereken önlemler üzerine önerilerde bulunulmuştur.

1. Öğrencilerin dersin huzurunu bozan davranışlarının nedenleri arasında, anlatılan konuyu anlayamamış olmaları etkili olabilir. Bu durumda öğrencilerin dersin ileri öğrenmelerini gerçekleştirecek yeterlilikte bilgi birikimine sahip olup olmadıkları öğretmenler tarafından tespit edilmelidir. Öğretmenlerin durum tespitinden sonra öğrencilerin düzeylerine göre öğretim yöntemleri uygulamaları gerekir.
2. Öğretmenler öğrencilerdeki olumsuz davranışlar olarak derse geç gelmeden, ödevlerini yapmamaya, dersi dinlememeden ders esnasında arkadaşlarına ve kendilerine yönelik sözlü veya fiili saldırılara kadar değişik davranışlara maruz kalabilirler. Bu durumlarda gösterdikleri tepkiler, yapılan davranışın boyutuna paralel tepkiler olmalıdır. Gösterilen tepkiler her zaman tutarlı ve dengeli olmalıdır.
3. Öğretmen öğrenciyle kendi otoritesini sarsacak polemiğe ve tartışmalara asla girmemelidir. Olaylar karşısında sükûnetini ve soğukkanlılığını muhafaza etmelidir.
4. Meslek liselerini oluşturan öğrenci profiline bakıldığında; genellikle sosyo ekonomik düzeyi düşük ailelere mensup oldukları görülmektedir. Öğrenciler çoğu kez kendi içinde bulundukları bu durumlara karşı tepkiler geliştirmektedir. Bu tepkileri de okullarda sorunlu davranışlar olarak kendini göstermektedir. Bu yüzden öğretmenler öğrencilerin ailevi yapısını çok iyi bilmelidir. Bunun için gerekiyorsa aile ziyaretleri yapmalıdır.

5. Okul kurallarını bilmemek de öğrencilerin olumsuz davranışlarına neden olabilir. Bu durumda öğretmenler okul kurallarının öğrenciler tarafından öğrenilmesini sağlamalıdır.
6. Öğrencilerin olumsuz davranışları arkadaşlarına yönelik, okul eşyalarına yönelik, öğretmene yönelik olabilir. Bu durumda öğrencinin olumsuz davranışlarında hedefinin asıl kime veya neye zarar vermek olduğu tespit edilmelidir.
7. Olumsuz davranışlar bazen öğrencinin bir refleks olarak istemeden yaptığı ve sonunda muhtemelen mahcup olacağı hareketler olacağı gibi, bazen sistemli ve bilinçli olarak yapılan davranışlar da olabilir. Bu iki davranışı yapan öğrenciler iyi ayırt edilmelidir.
8. Öğrencilerin davranışlarında çevresel faktörler çok önemli rol oynamaktadır. Sosyal çevrenin etkisiyle bazı öğrenmeler gerçekleşirken, iyi çevrelerin içindeki öğrenciler olumlu, kötü çevrelerin içindeki öğrenciler kötü öğrenmeler edinebilirler. Dolayısıyla her iki durumun da davranışsal etkileri okullarda gözlemlenebilir. Davranışlarında problem olan veya davranışlarında bozulmalar olan öğrencilerin nasıl bir sosyal çevrenin içinde oldukları öğretmenler tarafından iyi tespit edilmelidir. Durumdan aile haberdar edilmelidir.
9. Öğretmenler karşılaştıkları olumsuz davranışlar karşısında öğrencileri uyarmak durumunda kalırlarsa bunu arkadaşlarının önünde değil, daha sakın bir yerde yapmalıdırlar.
10. Sorunların özelliğine göre; öğretmenler, okul idaresi, veli ve rehberlik servisi ve gerekiyorsa öğrencinin arkadaşları ile işbirliği yapmalıdır.
11. Bazen öğrencilerin olumsuz davranışları, öğrencinin kişisel sorunlarından gerçekleşebilir. Psikolojik rahatsızlıkları olduğu gibi, geçirmiş oldukları bazı rahatsızlıklar öğrencilerin davranışlarının kontrolünde sorunlar ortaya çıkarıyor olabilir. Bu yüzden öğrencilerin sağlıklarıyla ilgili gerekli bilgilerin öğretmenler tarafından iyi bilinmesi gerekir. Öğrencilerin bu tür problemlerinin çözümü için gerekli tedavileri görmeleri sağlanmalıdır.

12. Öğretmen de insandır, kişisel problemleri ve sabrının sınırları vardır. Zaman zaman kendilerini kontrol etmekte güçlük çektikleri anlar da olabilir. Böyle durumlarda öğretmenlerin eğitsel amaçları da göz önünde bulundurarak, öncelikli olarak öğrencisine nasıl yardımcı olabileceğini düşünmesi gerekir.
13. Öğretmenler öncelikle bilgileriyle ve ilgili tavırlarıyla öğrenciler üzerinde olumlu etkiler oluşturmalıdır.
14. Dersin işlenişinde daha çok öğrenci merkezli eğitime yönelerek, öğrencileri mümkün olduğunca derse çekmelidirler.
15. Öğretmenler dersin zaman planlamasını çok iyi yapmalıdırlar. Böylece öğrencilerin gereksiz işlerle ilgilenip, sınıfın huzurunu bozacak davranışlara zamanları kalmayacaktır.
16. Öğretmenler eğitim öğretim etkinliklerini iyi planlamalıdırlar. Plan öğretmen için bir yol haritası gibidir. Dersin işlenişinde kendisi için en iyi rehberdir. Böylece plan dâhilinde konularını işleyip, gereksiz ve anlamsız zaman geçirme faaliyetlerine girmeyecek, öğrencilerin suistimallerine de meydan vermemiş olacaktır.
17. Sorunlu davranışların giderilmesinde veya bu davranışları gösteren öğrencilerin davranışlarının düzeltilmesinde bazen o öğrenciyle iletişim kurmak yeterli olabilecektir. Bu yüzden öğretmenlerin etkili iletişim yollarını iyi bilmesi gerekmektedir.
18. Yapılan araştırmalar öğretmenin ilgisinin çoğu öğrenci için çok önemli olduğunu, dolayısıyla öğrenci için pekiştireç özelliği taşıdığını göstermektedir. Burada yapılabilecek en büyük yanlış, uygun olmayan öğrenci davranışına ya da bu davranışı yapan öğrenciye ilgi göstermektir. Böylece farkında olmadan öğrencinin uygun olmayan davranışını pekiştirilmiş olur. Bu nedenle öğretmen her zaman olumlu davranışlar sergilemelidir, olumlu davranışlara pirim vermelidir.

19. Öğrenciler sevdikleri ve otorite olarak gördükleri öğretmeni model alma eğilimi gösterirler. Öğretmen giyimi, konuşma tarzı, düşünme ve yaşam biçimleri ile öğrencilere model olur. Bu nedenle öğretmenin sınıf içinde ve dışında davranışlarına dikkat etmesi öğrencileri için iyi bir model olmaya çalışması gerekir
20. Eğer öğretmen olumsuz bir davranışı değiştirmek istiyor ise, öncelikle bu davranışı yapan öğrencinin kişisel özelliklerini öğrenmeli, nelerden hoşlandığını belirlemeli, bu öğrencinin davranışlarını takibe almalı ve onun üzerinde anlamlı olabilecek olumlu pekiştireçler uygulamalıdır. Bazen bir öğrenci için yapılan davranış değiştirme uygulamaları tüm bir sınıf için de etkili sonuçlar verebilir.
21. Araştırmanın sonuçlarına bakıldığında öğretmenlerin en çok etkilendikleri olumsuz öğrenci davranışları arasında, dersi öğrenmeye istekli olmamaları ifadesine rastlanmaktadır. Bu durumu ortadan kaldırmak için, öğrencilerin derse motivasyonlarının artırılması gerekmektedir. Öğretmenler anlatılan konunun gelecek konularda ve günlük hayatlarındaki faydalarından bahsedebilirler.

KAYNAKLAR

- AYDIN M, **“Eğitin Yönetimi”**, Hatipoğlu Yayınları, Ankara, 1998
- BAŞAR, Hüseyin, **“Sınıf Yönetimi”**, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul,1999
- BAYMUR, F., **“Genel Psikoloji (9. Baskı)”**, İstanbul: Anka Ofset AŞ. 1990
- BURDEN, P. E.,**“Classroom Management and Discipline”**, Methods to facilitate Cooperation and Instraction, USA: Longman Publishers 1995.
- CELEP Cevat; **“Sınıf Yönetimi ve Disiplin”**, Anı Yayıncılık, Ankara, 2004
- CURVİN, R. L. ; Mendler, A. A.,**“Discipline with Dignity”**, E. Broyhers. Inc. (Ed.), USA: Association for Supervision and Curriculum Development. 1998
- DOĞAN T., **“Öğretmen ve Eğitim Yöneticilerine Rehber”**, Seçkin Yayıncılık, Ankara,2003
- DÖNMEZER, İ.,**“Ailelerin, çocukların gelişimi ve eğitimindeki rolü ve önemi”**, **Eğitimde Nitelik Geliştirme I. Sempozyumu Bildiri Metinleri**, İstanbul: Kültür Koleji Yayınları, 1991
- ERDEN Münire; **“Sınıf Yönetimi”**, Epsilon Yayıncılık, İstanbul, 2005
- ERDEN Münire; **“Öğretmenlik Mesleğine Giriş”**, Epsilon Yayıncılık, İstanbul, 1998
- EDWARDS, C. H.,**“Classroom Discipline and Management”**, Newyork: Macmillan Publishing Company. 1993
- EVERTSON, C. M. ; Emmer, E. T. ; Anderson, L., **“Effective classroom management at the begining of the school year”**, **The Elementary School Journal**, 1980

GORDON, T., **“Teacher Effectiveness Training (T. E. T.)”** (Çev: E. Aksay, 1995), Newyork: David McKay.1974

GREENLEE, A.R.; Ogletree, E. J.,**“Teachers’ attitudes toward student discipline problems and classroom management strategies”**, USA. İllinois, 1993.

İLGAR, Lütfü, **“Eğitim Yönetimi, Okul Yönetimi, Sınıf Yönetimi”**, Beta Yayıncılık, İstanbul, 2005,

JOHNSON, B. ; Oswald, M. ; Adey, K.,**“Discipline in South Avustralian primary schools”**,**Educational Studies**, 1993

KAGAN, S., **“Cooperative Learning, Resources for Teacher”**, Paseo Espada, (7.1-7.10) 1992.

KAĞITÇIBAŞI, Ç.,**“İnsan ve İnsanlar (7. Baskı)”**, İstanbul: Evrim Basım Yayım Dağıtım. 1988

KARLİN, M. S. ; Berger, R.,**“Discipline and the Distruptive Child, A Practical Guide for Elementary Teachers”**, USA: Parker Publishing Company. Inc. 1972.

MARTİN, G. ; Pear, J.,**“Behaviour modification what it is and how do it”**, Prentice Hall 1992.

MERRETT, F. ; Wheldall, K.,**“How do teachers learn to manage classroom behaviour? A study of teachers’ opinions about their initial training with special reference to classroom behaviour management”**, **Educational Studies**, 1993

ÖZYÜREK, M. ,**“Sınıf Yönetimi”**, Karatepe Yayınları, Ankara 2001.

ŞİŞMAN Mehmet, TURAN Selahattin; “**Sınıf Yönetimi**”, Öğreti Pagema Yayıncılık, Ankara, 2006.

ÜNAL, Semra ve ADA, Sefer; "**Sınıf Yönetimi** ", Marmara Üniversitesi Yayınları, 2003

İnternet Kaynakları

<http://www.cagdasagitim.org> 09/09/07

EKLER

EK-1: ÖĞRETMEN ANKETİ

Değerli öğretmen arkadaşlarım,

Bu araştırma ile “*Meslek lisesinde görev yapan öğretmenlerin disiplin anlayışları ve disiplin uygulamaları*” incelenecektir. Araştırmanın geçerliliği açısından lütfen bütün soruları okuyunuz ve mutlaka her soruyu cevaplandırınız. Sizce en doğru olan seçeneği mutlaka doğru yere işaretlemeye dikkat ediniz. Cevaplamayı parantez içinde (x) veya (+) işareti koyarak yapınız. Araştırma yüksek lisans tezi amacıyla yapıldığından, sorulara verdiğiniz cevaplar topluca değerlendirilecektir. İsim yazmanıza gerek yoktur. gösterdiğiniz ilgi ve işbirliği için teşekkür ederiz.

Tez Danışmanı
Prof. Dr. Semra ÜNAL

Yüksek Lisans Öğrencisi
Ümit GÜNER

I.BÖLÜM

1) Cinsiyetiniz? a-( ) Bayan b-( ) Bay 2) Bulunduğunuz okuldaki çalışma süreniz? a-( ) 0-2 yıl b-( ) 3-5 yıl c-( ) 6-8 yıl d-( ) 9-10 yıl e-( ) 11 yıl ve üzeri 3) Mesleki kıdeminiz? a-( ) 0-5 yıl b-( ) 6-10 yıl c-( ) 11-15 yıl d-( ) 16-20 yıl e-( ) 21-25 yıl f-( ) 26 yıl ve üzeri	4) Mezun olduğunuz okul? a-( ) Yüksek Teknik Öğretmen Okulu b-( ) 2 Yıllık Meslek Yüksek Okulu c-( ) Teknik Eğitim Fakültesi d-( ) Eğitim Fakültesi e-( ) Fen-Edebiyat Fakültesi f-( ) Mühendislik Fakültesi g-( ) Diğer (Belirtiniz)..... 5) Öğretmenlik alanınız? a-( ) Kültür dersi öğretmeni b-( ) Meslek dersi öğretmeni

II.BÖLÜM

Aşağıdaki her cümleyi sırayla okuyunuz. Her ifadeye 5-4-3-2-1 ölçekleriyle cevap verilecektir. “5- Her zaman, 4- Sık sık, 3- Bazen, 2- Nadiren, 1- Hiçbir zaman” olarak olumludan olumsuzu doğru sıralanmıştır. Sizce hangisi uygunsa, o sayının bulunduğu yere (x) veya (+) işareti koyunuz.

SORULAR		(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
Öğrencilerin Sınıfta Disiplini Bozan Davranışları		Her zaman	Sık sık	Bazen	Nadiren	Hiçbir zaman
S-1	Derse araç ve gerecsiz girmek					
S-2	Derslere karşı ilgisiz ve kayıtsız olmak					
S-3	Öğretmenden İzinsiz konuşmak					
S-4	Öğretmenlere karşı saygılı olmamak					
S-5	Okul içinde birbirlerine karşı şiddet uygulamak					
S-6	Her türlü öğrenmeye karşı ilgisiz olmak					
S-7	Gereksiz yere devamsızlık yapmak					
S-8	Dersi dinlememek					
S-9	Derste uyuma eğiliminde olmak					
S-10	Argolu ve küfürli konuşmak					
S-11	Yanlarında kesici alet bulundurmak					
S-12	Kılık kıyafet kurallarına uymamak					
S-13	Okulun bulunduğu çevreye uyum sağlayamamak					
S-14	Temizliğe dikkat etmemek					
S-15	Derslere geç gelmek					
S-16	Okul araç ve gereçlerine zarar vermek					
S-17	Okul ve sınıf kurallarına uymamak					
S-18	İzin almadan sınıf içinde dolaşmak					
S-19	Birbirlerine gerekli saygıyı göstermemek					
S-20	Okulda sigara içmek					
S-21	Yerlere tükürmek					
S-22	Geleceğe karşı ümitli olmamak					
S-23	Derste cep telefonu ile ilgilenmek					

S-24	Kopye çekmek					
S-25	Kendi aralarında sık sık tartışmak					

II. BÖLÜM

Aşağıdaki her cümleyi sırayla okuyunuz. Her ifadeye 5-4-3-2-1 ölçekleriyle cevap verilecektir. “5- Her zaman, 4- Sık sık, 3- Bazen, 2- Nadiren, 1- Hiçbir zaman” olarak olumludan olumsuzu doğru sıralanmıştır. Sizce hangisi uygunsa, o sayının bulunduğu yere (x) veya (+) işareti koyunuz.

SORULAR		(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
Öğrencilerin Sınıfta Disiplini Bozan Davranışlarının Nedenleri		Her zaman	Sık sık	Bazen	Nadiren	Hiçbir zaman
S-1	Aile içi problemler yaşamaları					
S-2	Disiplin yönetmeliğinin yetersizliği					
S-3	Öğretmenin öğretim yöntemlerindeki eksikliği					
S-4	Öğretmenin tutarsızlığı					
S-5	Öğrencilerin ilgisini çekmeyen ödevlerin verilmesi					
S-6	Tv ve internetteki kötü örneklerin çokluğu					
S-7	Bulundukları yaşın ve gelişim özelliklerinin etkisi					
S-8	Ders saatinin fazlalığı					
S-9	Derslerin sıkıcı olması					
S-10	Öğretmenin disiplini sağlama yaklaşımlarını bilmemesi					
S-11	Sınıfta uyulması gereken kuralların açık ve anlaşılır olmaması					
S-12	Öğrencinin gelecek kaygısının olmaması					
S-13	Sınıfların kalabalık oluşu					
S-14	Yöneticinin disiplini sağlama yaklaşımlarını bilmemesi					

S-15	Öğretim araçlarındaki eksiklik					

III. BÖLÜM

Aşağıdaki her cümleyi sırayla okuyunuz. Her ifadeye 5-4-3-2-1 ölçekleriyle cevap verilecektir. “5- Her zaman, 4- Sık sık, 3- Bazen, 2- Nadiren, 1- Hiçbir zaman” olarak olumludan olumsuzla doğru sıralanmıştır. Sizce hangisi uygunsa, o sayının bulunduğu yere (x) veya (+) işareti koyunuz.

SORULAR		(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
		Her zaman	Sık sık	Bazen	Nadiren	Hiçbir zaman
Disiplin Problemlerine Karşı Kullanılan Yöntemler						
S-1	Öğrenci ailesi ile iletişim kurmak					
S-2	Öğrencinin koluna yada omzuna hafifçe dokunarak uyarmak					
S-3	Sosyal faaliyetlere katılımını sağlamak					
S-4	Öğrenciyi vücut dili ile sözsüz uyarmak					
S-5	Öğrenciyi okul yöneticilerine göndermek					
S-6	Sınıfta rekabet ortamının artırılmasını sağlamak					
S-7	Öğrenciye daha fazla ödev vermek					
S-8	Öğrenciyi rehberlik servisine göndermek					
S-9	Sınıfta sorumluluk vermek					
S-10	Öğrencinin teneffüse çıkmasına izin vermemek					
S-11	Yaptığı olumlu davranışları övmek					
S-12	Ceza vermek					

V. BÖLÜM

Bu konuyla ilgili olarak belirtmek istediğiniz başka düşünceleriniz varsa lütfen bu bölüme yazınız

ÖZGEÇMİŞ

Ümit GÜNER 1972 yılında Erzincan'da doğdu. İlk ve Orta öğrenimini Erzincan'da Lise öğrenimini ise İstanbul'da tamamladı. 1991 yılında Marmara Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi Elektrik Öğretmenliği Programını kazandı. 1995 yılının Haziran ayında fakülteyi başarıyla tamamladı. Aynı yılın Eylül ayında Bitlis Endüstri Meslek Lisesine elektrik öğretmeni olarak atandı. 1998 yılının Mayıs ayına kadar burada görev yaptıktan sonra, İstanbul Ümraniye Atatürk Endüstri Meslek Lisesine atandı. Bu okulda bölüm şefliği ve Müdür yardımcılığı yaptıktan sonra, Nisan 2008 tarihinden itibaren 75.Yıl DMO Anadolu Bilgisayar Teknik Lisesinde Müdür Vekili olarak görevine devam etmektedir. Evli ve bir kız çocuğu sahibidir.

Nisan 2009